

На основу члана 8а став 5. Закона о енергетици („Службени гласник Републике Србије“, бр. 145/14, 95/18 – други закон, 40/21, 35/23 – други закон, 62/23, 94/24 и 109/25 – други закон) и члана 15. став 1. Закона о државној управи („Службени гласник Републике Србије“, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 30/18 – други закон и 47/18),

Министар рударства и енергетике доноси

**ПРАВИЛНИК
О БЛИЖЕМ САДРЖАЈУ И СМЕРНИЦАМА ЗА ОДРЕЂИВАЊЕ НАЦИОНАЛНИХ
ЦИЉЕВА ИНТЕГРИСАНОГ НАЦИОНАЛНОГ ЕНЕРГЕТСКОГ И КЛИМАТСКОГ
ПЛАНА, НАЧИНУ ЊЕГОВЕ ИЗРАДЕ И ИЗВЕШТАВАЊУ О ЊЕГОВОЈ
РЕАЛИЗАЦИЈИ**

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет уређивања

Члан 1.

Овим правилником ближе се уређују садржај и начин израде Интегрисаног националног енергетског и климатског плана (у даљем тексту: ИНЕКП) смернице за одређивање националних циљева у областима које се односе на декарбонизацију у погледу емисија гасова са ефектом стаклене баште (у даљем тексту: GHG) и енергије из обновљивих извора, енергетску ефикасност, енергетску безбедност, унутрашње енергетско тржиште и истраживање, иновације и конкурентност, као и успоставља национални систем извештавања о спровођењу Интегрисаног националног енергетског и климатског плана.

Дефиниције и скраћенице

Члан 2.

Поједини изрази који се употребљавају у овом правилнику имају следеће значење:

1) „енергетска ефикасност на првом месту“ јесте принцип по ком се приликом планирања у области енергетике, као и при доношењу политика и инвестиционих одлука, у највећој могућој мери узимају у обзир алтернативне, трошковно ефикасне мере енергетске ефикасности ради ефикасније потрошње и снабдевања енергијом, а нарочито путем трошковно ефикасних уштеда енергије код крајњих корисника, иницијатива управљања потрошњом (у даљем тексту: УП) и ефикасније конверзије, преноса и дистрибуције енергије, уз истовремено остваривање циљева тих одлука;

2) „фосилно гориво“ јесу необновљиви, на угљенику засновани извори енергије, као што су чврста горива, природни гас и нафта;

3) „индикатор“ јесте квантитативни или квалитативни фактор, односно променљива, који доприноси бољем разумевању напретка у спровођењу;

4) „водећи извештачац јесте именовано лице одговорно за благовремено и тачно попуњавање једног или више образаца за извештавање о спровођењу ИНЕКП-а, које координира процес извештавања и доставља податке и информације за те обрасце, укључујући податке примљене од давалаца података и помоћних известиоца, у складу са поступцима и захтевима извештавања прописаним овим правилником;

5) „национални систем извештавања“ јесте интегрисан институционални и процедурални оквир успостављен овим правилником и који обухвата координацију, прикупљање, валидацију, верификацију, консолидацију и достављање података и информација за извештавање о спровођењу ИНЕКП-а, укључујући улоге и одговорности националног координатора извештавања, водећих, помоћних известиоца и давалаца података;

6) „пројекције“ јесу прогнозе антропогених емисија гасова са ефектом стаклене баште (у даљем тексту: GHG) по изворима и њиховог уклањања, односно развоја енергетског система, које обухватају најмање квантитативне процене за низ од шест наредних година које се завршавају годином која се завршава на 0 или 5, непосредно након године извештавања;

7) „регионална сарадња“ јесте сарадња између две или више уговорних страна Енергетске заједнице (у даљем тексту: ЕЗ) и/или држава чланица Европске уније (у даљем тексту: ЕУ) у оквиру партнерства које обухвата једну или више од укупно пет димензија Енергетске уније;

8) „помоћни извештач“ јесте именовано лице које пружа секторску и техничку подршку водећем извештачу обављањем једне или више од следећих активности: контрола квалитета/осигурање квалитета података, допринос проверама доследности података и усклађености са методологијом, као и сарадња у појашњењу и исправци података које достављају даваоци података, за потребе извештавања о спровођењу ИНЕКП-а, у складу са овим правилником;

9) „зграда са приближно нултом потрошњом енергије“ јесте зграда која има веома високе енергетске перформансе, у складу са прописима о енергетској ефикасности, при чему је потребна количина енергије готово нулта или веома ниска и у значајној мери покривена енергијом из обновљивих извора, укључујући енергију произведену из обновљивих извора на лицу места или у близини;

10) „скробне културе“ јесу биљне културе које претежно обухватају житарице (као што су пшеница, јечам, кукуруз, раж и овас), коренасте и кртоласте културе (као што су кромпир, јерусалимска артичока, батат, маниока и јам) и кормске културе (као што су таро и кокојам);

11) „културе за храну и сточну храну“ означавају скробне, шећерне или уљане културе које се узгајају на пољопривредном земљишту као главни усев, при чему се искључују остаци, отпад и лигноцелулозни материјал, а обухватају и међуусеве (као што су накнадни усеви и покровни усеви), под условом да њихово коришћење не доводи до потребе за додатним пољопривредним земљиштем;

12) „лигноцелулозни материјал“ означава материјал састављен од лигнина, целулозе и хемицелулозе, као што је биомаса пореклом из шума, дрвне енергетске културе, као и остаци и отпад из шумарства и дрвне индустрије.

Поједини изрази који се употребљавају у овом правилнику, а чије значење није одређено ставом (1) овог члана, имају значење које је одређено законима и другим прописима којима се уређују енергетика, климатске промене, енергетска ефикасност, планирање и изградња, обновљиви извори енергије (у даљем тексту: ОИЕ), процена утицаја на животну средину и стратешка процена утицаја на животну средину.

Скраћенице које се користе у овом правилнику имају следеће значење:

1. АЗЖСРС – Агенција за заштиту животне средине Републике Србије;
2. АЕРС – Агенција за енергетику Републике Србије;
3. ЕАЖС – Европска агенција за животну средину;
4. ЕЗ - Енергетска заједница,;
5. ЕУ - Европска унија,;
6. ИиИ – истраживање и иновације,;
7. ИНЕКП - Интегрисани национални енергетски и климатски план,;
8. ОИЕ - обновљиви извори енергије,;
9. ПиМ – политике и мере,;
10. УП - управљање потрошњом,;
11. FES - финална потрошња енергије;
12. GHG – гасови са ефектом стаклене баште,;
13. GWP – потенцијал глобалног загревања,;
14. H&C – грејање и хлађење,;
15. ID – одговарајући идентификатор;
16. LULUCF – коришћење земљишта, промена у коришћењу земљишта и шумарство;
17. М – обавезан елемент извештавања;
18. Miar – обавезан ако је применљиво,
19. Mlav – обавезан ако је доступно,
20. n/a – није доступно / применљиво
21. NZEB – зграда са приближно нултом потрошњом енергије,
22. PES - потрошња примарне енергије;
23. PEI – пројекти од интереса Енергетске заједнице;
24. PMI – пројекти од заједничког интереса;
25. V – добровољно;
26. WAM – са додатним мерама,;
27. WEM – са постојећим мерама,;
28. X – година извештавања;

Прилози правилника

Члан 3.

- Саставни делови овог правилника су следећи прилози: Прилог 1. – Општи оквир за ИНЕКП,
- Прилог 2- – Извештавање о мерама за остваривање циља кумулативне уштеде енергије,
- Прилог 3. – Смернице за попуњавање Обрасца за извештавање I,
- Прилог 4. – Смернице за попуњавање Обрасца за извештавање II,
- Прилог 5. – Смернице за попуњавање Обрасца за извештавање III,
- Прилог 6. – Смернице за попуњавање Обрасца за извештавање IV,
- Прилог 7. – Смернице за попуњавање Обрасца за извештавање V,
- Прилог 8. – Смернице за попуњавање Обрасца за извештавање VI,
- Прилог 9. – Смернице за попуњавање Обрасца за извештавање VII,

- Прилог 10. – Смернице за попуњавање Обрасца за извештавање VIII,
- Прилог 11. – Смернице за попуњавање Обрасца за извештавање IX,
- Прилог 12. – Смернице за попуњавање Обрасца за извештавање X,
- Прилог 13. – Смернице за попуњавање Обрасца за извештавање XI,
- Прилог 14. – Смернице за попуњавање Обрасца за извештавање XII,
- Прилог 15. – Смернице за попуњавање Обрасца за извештавање XIII,
- Прилог 16. – Смернице за попуњавање Обрасца за извештавање XIV,
- Прилог 17. – Смернице за попуњавање Обрасца за извештавање XV,
- Прилог 18. – Смернице за попуњавање Обрасца за извештавање XVI,
- Прилог 19. – Смернице за попуњавање Обрасца за извештавање XVII,
- Прилог 20. – Смернице за попуњавање Обрасца за извештавање XVIII,
- Прилог 21. – Смернице за попуњавање Обрасца за извештавање XIX,
- Прилог 22. – Смернице за попуњавање Обрасца за извештавање XX,
- Прилог 23. – Смернице за попуњавање Обрасца за извештавање XXI,
- Прилог 24. – Смернице за попуњавање Обрасца за извештавање XXII,
- Прилог 25. – Смернице за попуњавање Обрасца за извештавање XXIII.

Основни захтеви за израду ИНЕКП

Члан 4.

Приликом израде ИНЕКП-а обезбеђује се:

- 1) да се административна сложеност и трошкови за све релевантне учеснике ограниче;
- 2) да се на одговарајући начин узме у обзир међузависност пет области из члана 6. овог правилника, а посебно принцип „енергетске ефикасности на првом месту“;
- 3) да се, ако је релевантно, користе поуздани, конзистентни и транспарентни подаци и претпоставке у свих пет области из члана 6. овог правилника;
- 4) да се изврши процена броја домаћинстава у енергетском сиромаштву, узимајући у обзир домаће енергетске услуге потребне за обезбеђивање основних животних стандарда у одговарајућем националном контексту, законску дефиницију енергетског сиромаштва, постојећу социјалну политику и друге релевантне политике, као и оквирне смернице Секретаријата ЕЗ о релевантним индикаторима енергетског сиромаштва.

У случају да се, у складу са ставом 1. тачка 4. овог члана, на основу процене проверљивих података утврди да постоји значајан број домаћинстава у енергетском сиромаштву, ИНЕКП садржи национални оквирни циљ за смањење енергетског сиромаштва. ИНЕКП наводи политике и мере (у даљем тексту: ПиМ) којима се решава проблем енергетског сиромаштва, ако постоје, укључујући мере социјалне политике и друге релевантне националне програме.

II. САДРЖАЈ ИНЕКП

Члан 5.

Општа структура и садржај ИНЕКП-а утврђени су у ставу 2. овог члана, док су детаљна структура и садржај прописани у Прилогу 1, који је саставни део овог правилника.

ИНЕКП садржи:

1) преглед процеса израде ИНЕКП-а, који обухвата увод, опис јавних консултација и учешће заинтересованих страна и њихове резултате, као и детаљан опис регионалне сарадње у припреми плана;

2) опис националних циљева и доприноса који се односе на области: декарбонизација, енергетска ефикасност, енергетска безбедност, унутрашње енергетско тржиште и истраживање, иновације и конкурентност;

3) опис планираних ПиМ које се односе на остваривање одговарајућих циљева и доприноса из тачке 2. овог става, као и детаљан преглед улагања потребних за испуњавање одговарајућих циљева и доприноса;

4) опис тренутног стања у областима декарбонизације, енергетске ефикасности, енергетске безбедности, унутрашњег енергетског тржишта и истраживања, иновација и конкурентности, укључујући енергетски систем и емисије GHG и њихово уклањање, као и пројекције у погледу циљева из тачке 2. овог става са већ постојећим политикама и мерама;

5) ако је примењиво, опис регулаторних и нерегулаторних препрека и проблема при испуњавању циљева или доприноса повезаних са енергијом из обновљивих извора и енергетском ефикасношћу;

6) процену ефеката планираних ПиМ за остварење циљева из тачке 2. овог става, укључујући њихову усклађеност са дугорочним циљевима смањења емисија GHG и дугорочним стратегијама у области енергетике и климе;

7) опште процене ефеката планираних ПиМ на конкурентност повезану с пет области из члана 6. овог правилника;

8) прилог у којем су наведене методологије, ПиМ Републике Србије за остваривање циља кумулативне уштеде енергије, у складу са законом којим се уређују енергетска ефикасност и рационална употреба енергије и са обавезама преузетим потврђеним међународним споразумима, како је утврђено у Прилогу 2, који је саставни део овог правилника.

III. СМЕРНИЦЕ ЗА ОДРЕЂИВАЊЕ НАЦИОНАЛНИХ ЦИЉЕВА ИНЕКП

Смернице за одређивање циљева и доприноса за пет области

Члан 6.

ИНЕКП садржи националне циљеве који се односе на следећих пет области:

1) Декарбонизацију, која садржи податке о емисијама GHG и њиховом уклањању како би се допринело остварењу циља смањења емисија GHG на нивоу читаве привреде Републике Србије, и то:

(1) где је то примењиво за остварење општих циљева пет области, посебних циљева и дугорочних обавеза Републике Србије у погледу емисија GHG у складу са Париским споразумом, законима којима се уређују климатске промене, енергетика,

другим актима јавних политика у вези са наведеним законима, другим општим и посебним циљевима, укључујући секторске циљеве и циљеве прилагођавања на измењене климатске услове;

(2) енергију из обновљивих извора и допринос том циљу у погледу удела енергије из обновљивих извора у бруто финалној потрошњи енергије у 2030. години и 2040. години, с оквирном путањом за тај допринос од 2025. године на даље;

2) Енергетску ефикасност, у оквиру које је потребно дефинисати:

(1) индикативни циљ енергетске ефикасности као допринос остварењу циљева у складу са обавезама Републике Србије које су преузете потврђеним међународним споразумима,

(2) циљ кумулативне уштеде енергије у финалној потрошњи коју треба остварити до 2030. године и од 2030. до 2040. године, а која се утврђује у складу са обавезама Републике Србије које су преузете потврђеним међународним споразумима и прорачунава у складу са подзаконским актом којим се прописује методологија прорачуна циља кумулативне уштеде енергије,

(3) оквирне кључне етапе дугорочне стратегије за дубинску обнову националног фонда стамбених и нестамбених зграда, дефинисане за 2030, 2040. и 2050. годину, које су у јавној или приватној својини, план с мерљивим показатељима напретка утврђеним на националном нивоу, на доказима утврђену процену очекиваних уштеда енергије и ширих користи, као и допринос остварењу циљева, у складу са обавезама Републике Србије које су преузете потврђеним међународним споразумима,

(4) укупну нето површину зграда централне власти која ће се енергетски санирати до 2030. године и у периоду од 2030. до 2040. године у складу са законом којим се уређује енергетска ефикасност и рационална употреба енергије.

3) Енергетску безбедност, у оквиру које је потребно дефинисати националне циљеве у погледу:

(1) јачања диверзификације извора енергије и повећање резерви;

(2) повећања флексибилности националног енергетског система;

(3) решавања питања ограниченог или прекинутог снабдевања енергијом и енергентима у сврху побољшања отпорности енергетског система, укључујући временски оквир за остварење циљева;

4) Унутрашње енергетско тржиште, којим се дефинише:

(1) ниво међусобног повезивања електричне енергије којем се тежи у 2030. години и 2040. години, узимајући у обзир циљ интерконекције електричне енергије за 2030. годину и за 2040. годину, при чему је ниво почев од 2025. године дефинисан у сарадњи са уговорним странама и државама чланицама Европске уније (у даљем тексту: ЕУ) на које то има утицај, узимајући у обзир индикаторе хитности акције на основу разлике у ценама на veleпродајном тржишту, номиналног преносног капацитета интерконектора у односу на вршно оптерећење и инсталираног производног капацитета из обновљивих извора, како је наведено у Прилогу 1, део 1, одељак А, тачка 2.4.1 овог правилника;

(2) кључни пројекти за инфраструктуру за пренос електричне енергије и саобраћај гаса и, према потреби, пројекти за модернизацију, који су потребни за остваривање циљева у оквиру пет области;

(3) националне циљеве повезане с другим аспектима унутрашњег енергетског тржишта, као што су: повећање флексибилности система, посебно кроз ПИМ у вези с тржишно заснованим формирањем цена у складу са законом; интеграција тржишта и повезивање с циљем настојања да се повећа тржишни капацитет постојећих интерконектора; паметне мреже; агрегирање; квантификовани циљеви капацитета УП и капацитета складиштења енергије (MW/MWh); дистрибуирана производња енергије; механизми диспечирања; нова испорука и ограничење испоруке и тржишни сигнали у реалном времену, укључујући временски оквир за остварење циљева, као и други национални циљеви повезани са унутрашњим енергетским тржиштем, како је утврђено у Прилогу 1, део 1, одељак А, тачка 2.4.3 овог правилника;

5) Истраживање, иновације и конкурентност, у оквиру које је потребно дефинисати:

(1) националне циљеве и циљеве за финансирање јавних и, ако су доступни, приватних истраживања и иновација (у даљем тексту: ИиИ) повезаних с пет области, укључујући, према потреби, временски оквир за остваривање циљева, при чему се може ослонити на постојеће националне стратегије или планове усклађене са правним оквиром Енергетске заједнице;

(2) ако су доступни, националне циљеве до 2050. године који се односе на промоцију технологија чисте енергије.

Смернице за утврђивање циљева у области енергије из обновљивих извора

Члан 7.

ИНЕКП утврђује национални допринос уделу енергије из обновљивих извора у бруто финалној потрошњи енергије до 2030. године и до 2040. године, у складу са обавезама које произлазе из Уговора о Енергетској заједници и Уредбе (ЕУ) 2018/1999 о управљању Енергетском унијом и климатским акцијама, која је инкорпорирана и прилагођена одлукама Министарског савета 2021/14/МС-ЕЗ и 2022/02/МС-ЕЗ.

За утврђивање доприноса из ОИЕ, узима се у обзир следеће:

1) мере предвиђене законом којим се уређује коришћење обновљивих извора енергије, прописима донетим на основу њега, као и мере које се користе у ЕУ;

2) мере донете како би се остварио циљ за енергетску ефикасност;

3) остале постојеће мере за промовисање енергије из обновљивих извора;

4) обвезујући национални циљ за 2020. годину за енергију из обновљивих извора у бруто финалној потрошњи енергије;

5) све релевантне околности које утичу на увођење енергије из обновљивих извора, као што су:

(1) економски услови и потенцијал, укључујући БДП по становнику,

(2) потенцијал за трошковно ефикасно увођење енергије из обновљивих извора,

(3) географска, локална и природна ограничења, укључујући ограничења подручја и регија који нису међуповезани,

(4) ниво повезаности електричном енергијом са другим земљама,

(5) остале релевантне околности.

У погледу става 2. тачка 5) овог члана, у ИНЕКП се наводе које су релевантне околности узете у обзир, а које утичу на увођење енергије из обновљивих извора.

Министарство рударства и енергетике (у даљем тексту: Министарство) обезбеђује да подаци, претпоставке и методологије које се користе за утврђивање доприноса из ОИЕ буду транспарентни, проверљиви и усклађени са обрасцима извештавања прописаним Сprovedбеном уредбом Комисије (ЕУ) 2022/2299 којом се утврђују правила за примену Регулative (ЕУ) 2018/1999 Европског парламента и Савета у погледу структуре, формата, техничких детаља и поступка за интегрисане националне извештаје о напретку у области енергије и климе, како су прилагођени и усвојени Одлуком Сталне високе групе ЕЗ бр. 2024/01/PHLG-ЕЗ.

Министарство ажурира секторске подциљеве и индикативне путање из става 2. овог члана као део ревизије ИНЕКП-а или извештавања о напретку, узимајући у обзир технолошки развој, инвестициони оквир и ажуриране смернице ЕУ или ЕЗ.

Смернице за одређивање националних циљева у области енергетске ефикасности

Члан 8.

За утврђивање индикативног циља енергетске ефикасности, за последњу годину периода на који се ИНЕКП односи, узимају се у обзир обавезе преузете потврђеним међународним споразумима.

За утврђивање циља из става 1. овог члана у обзир се могу узети и следеће мере и фактори :

- 1) преостали исплативи потенцијал за енергетску ефикасност;
- 2) очекивана кретања бруто домаћег производа;
- 3) промене у увозу и извозу енергије;
- 4) промене у учешћу различитих врста енергената и енергије у потрошњи, као и развој хватања и складиштења угљеника;
- 5) мере енергетске ефикасности које се могу препознати као ране мере;
- 6) друге мере и фактори који су од значаја за утврђивање циљева.

Индикативни циљ енергетске ефикасности мора бити поткрепљен квантитативном проценом очекиваних уштеда енергије које проистичу из сваке пријављене ПИМ. Приликом израде ИНЕКП ближе се наводе релевантне околности из става 2. овог члана које утичу на потрошњу примарне и финалне енергије и које су узети у обзир приликом утврђивања циља из става 1. овог члана.

Смернице за одређивање ПИМ за сваку од пет области

Члан 9.

ИНЕКП описује:

1) главне постојеће и планиране ПиМ, нарочито ради остварења општих циљева, укључујући мере које обезбеђују регионалну сарадњу и адекватно финансирање на националном и регионалном нивоу;

2) могућност коришћења програма и инструмената међународних финансијских организација.

ИНЕКП описује општи преглед улагања неопходних за остваривање циљева и доприноса утврђених тим планом, као и општу процену извора тих улагања. Ова процена улагања мора бити детаљна, рашчлањена по иницијативи јавне политике, сектору и извору (јавно и приватно финансирање), и да садржи посебне ПиМ за мобилисање приватних улагања и за попуњавање идентификованих финансијских јазова.

Смернице за утврђивање аналитичке основе за ИНЕКП

Члан 10.

ИНЕКП описује тренутно стање у погледу сваке од пет области из члана 6. овог правилника, укључујући енергетски систем и емисије GHG и њихово уклањање у тренутку подношења интегрисаног националног енергетског и климатског плана или на основу последњих доступних информација.

ИНЕКП описује пројекције за сваку од пет области из члана 6. овог правилника најмање за период трајања тог плана, за које се очекује да ће настати као последица постојећих ПиМ.

ИНЕКП описује додатне дугорочније перспективе за пет области након истека трајања ИНЕКП, ако је то релевантно и могуће.

ИНЕКП описује процену, на националном и, ако је примењиво, регионалном нивоу:

1) ефекте на развој енергетског система и емисије GHG и њихово уклањање током трајања плана и за период од десет година након последње године обухваћене планом у оквиру планираних ПиМ или група мера, укључујући поређење са пројекцијама утемељеним на постојећим ПиМ или групама мера, у складу са ставом 1. овог члана;

2) макроекономске ефекте и, у мери у којој је то могуће, здравствене, еколошке и друштвене ефекте, ефекте на вештине планираних ПиМ или скупа мера из члана 9. овог правилника које су описане у Прилогу 1 овог правилника, до 2040. године, укључујући поређење са пројекцијама на темељу постојећих ПиМ или група мера. Примењена методологија, односно начин процене тих ефеката, биће објављени на интернет страници Министарства;

3) однос између постојећих ПиМ или група мера у оквиру области политике и између постојећих ПиМ и планираних ПиМ или група мера различитих области до 2040.

године. Пројекције о сигурности снабдевања, инфраструктури и интеграцији тржишта морају бити повезане са сценаријима енергетске ефикасности;

4) начин на који ће постојеће ПИМ и планиране ПИМ привући улагање нужно за њихову примену;

5) резултате тестирања отпорности (stress-testing) и анализе осетљивости пројекција енергетског система и емисија GHG у односу на кључне променљиве, укључујући променљивост цена фосилних горива и кретања трошкова технологија, ради обезбеђивања поузданости и отпорности планираних путева политика;

6) усклађеност планираних ПИМ са мерама из Плана праведне енергетске транзиције Републике Србије и осталим планским документима у областима које ИНЕКП обухваћа, уз јасно навођење узајамних упућивања.

Свеобухватне информације о претпоставкама, параметрима и методологијама које се користе за завршне сценарије и пројекције у ИНЕКП доступне су јавности објављивањем на интернет страници Министарства, узимајући у обзир статистичка ограничења, пословно осетљиве податке и усклађеност са правилима о заштити података.

IV. НАЧИН ИЗРАДЕ ИНЕКП

Оснивање, састав и задаци радне групе

Члан 11.

Министарство организује, координира и спроводи процес израде и усвајања ИНЕКП.

Ради израде и ажурирања ИНЕКП, Министарство одлуком образује Радну групу, састављену од представника Министарства и следећих институција:

- 1) министарства надлежног за заштиту животне средине,
- 2) министарства надлежног за грађевинарство,
- 3) министарства надлежног за саобраћај,
- 4) министарства надлежног за инфраструктуру,
- 5) министарства надлежног за пољопривреду,
- 6) министарства надлежног за шумарство,
- 7) министарства надлежног за информације и телекомуникације,
- 8) министарства надлежног за привреду и конкурентност,
- 9) министарства надлежног за финансије,
- 10) министарства надлежног за науку, технолошки развој и иновације,
- 11) Агенције за енергетику Републике Србије (у даљем тексту: АЕРС),
- 12) Агенције за заштиту животне средине,

13) органа надлежног за статистичке послове,

14) других надлежних државних органа, јавних предузећа, као и привредних друштава која обављају енергетску делатност од општег интереса.

Свака институција заступљена у Радној групи именује најмање једног члана из сваке своје организационе јединице релевантне за израду и ажурирање ИНЕКП. Релевантност организационе јединице утврђује Министарство и наводи је у захтеву за именовање чланова Радне групе.

Министарство може позвати представнике организација цивилног друштва да учествују у раду Радне групе, у складу са смерницама за укључивање организација цивилног друштва у радне групе.

Министарство може позвати представнике академских и научноистраживачких институција, као и привредног сектора да учествују у раду Радне групе.

Министарство може ангажовати спољне стручњаке ради пружања подршке Радној групи у изради и ажурирању ИНЕКП.

Улога Министарства

Члан 12.

Рад Радне групе координира представник Министарства.

Ради обезбеђивања ефикасне координације, техничке специјализације и благовремене припреме улазних података неопходних за израду и ажурирање ИНЕКП, координатор Радне групе организује рад Радне групе на начин који сматра одговарајућим, што може укључивати:

1) додељивање конкретних тематских задатака члановима Радне групе;

2) успостављање ad hoc или сталних тематских аранжмана, тимова за задатке или формата координације;

3) позивање, где је релевантно, спољних експерата, представника јавних тела, субјеката који обављају енергетске делатности од јавног интереса, академских и истраживачких институција или пословних удружења, који нису званични чланови Радне групе, да допринесу извршењу конкретних задатака.

Министарство обезбеђује стручну, административну и техничку подршку за потребе Радне групе.

Министарство води евиденцију о активностима и закључцима Радне групе и објављује на својој интернет страници информације, сажетке и препоруке од значаја за јавност.

Регионална сарадња

Члан 13.

Током припреме ИНЕКП, Министарство идентификује могућности за регионалну сарадњу и спроводи прекограничне консултације са суседним уговорним странама ЕЗ и/или државама чланицама ЕУ, а по потреби и са државама из Европског економског простора.

Идентификација могућности из става 1. овог члана обухвата утврђивање конкретних заједничких пројеката и заједничких квантификованих циљева.

Ради обезбеђивања ефикасне регионалне сарадње из става 1. овог члана, Министарство спроводи билатералне прекограничне консултације и, где је прикладно, користи постојеће прекограничне и регионалне механизме.

Током припреме коначног ИНЕКП, Министарство узима у обзир коментаре и повратне информације добијене у поступку прекограничних консултација.

Коначни ИНЕКП садржи информације о спроведеним регионалним прекограничним консултацијама и образложење њихових резултата.

У оквиру регионалне сарадње, ИНЕКП мора да садржи детаљне информације о напретку и обавезама у погледу закључивања билатералних или мултилатералних споразума о енергетској безбедности са суседним уговорним странама ЕЗ и/или државама чланицама ЕУ.

Министарство спроводи прекограничне консултације о извештају о стратешкој процени утицаја ИНЕКП на животну средину, у складу са законом којим се уређује стратешка процена утицаја на животну средину.

Јавне консултације

Члан 14.

Министарство обезбеђује успостављање ефикасног вишенивоског дијалога о клими и енергији организовањем јавних консултација које укључују активно учешће јединица локалне самоуправе, организација цивилног друштва, академске заједнице, научних института, енергетских компанија, пословне заједнице, инвеститора, других релевантних заинтересованих страна и шире јавности у разматрању различитих сценарија предвиђених за енергетску и климатску политику, укључујући дугорочну перспективу, као и у праћењу напретка.

Министарство организује јавне консултације у поступку припреме Нацрта ИНЕКП у складу са подзаконским актом којим се уређују смернице добре праксе за остваривање учешћа јавности у припреми нацрта закона и других прописа и аката и подзаконским актом којим се уређује методологија израде докумената јавних политика.

Рок за подношење примедба, мишљења и предлога заинтересоване јавности не може бити краћи од тридесет (30) дана од дана објављивања Нацрта ИНЕКП на порталу е-Консултације.

По окончању јавних консултација, Министарство припрема Извештај о одржаним јавним консултацијама о Нацрту ИНЕКП. Извештај садржи сажет опис питања покренутих током процеса консултација, списак свих примедба, предлога и мишљења, са навођењем извора истих, као и навођење да ли је поједина примедба уважена у ИНЕКП или одбијена, уз кратко образложење разлога за тако утврђен став и, где је то применљиво, назнаку начина на који су прихваћене примедбе уграђене у коначни текст документа.

Министарство објављује извештај из става 4. овог члана на својој интернет страници и доставља га Секретаријату ЕЗ заједно са ИНЕКП.

Рокови за израду и ажурирање ИНЕКП

Члан 15.

Министарство доставља Секретаријату ЕЗ нацрт новог ИНЕКП-а најкасније до 1. јануара 2028 године и сваких 10 година након тога.

Министарство доставља Секретаријату ЕЗ усвојени нови ИНЕКП најкасније до 1. јануара 2029 године и сваких 10 година након тога.

Министарство доставља Секретаријату ЕЗ нацрт ажуриране верзије последњег достављеног ИНЕКП-а најкасније до 1. јануара 2033. године, а након тога сваких 10 година.

Министарство доставља Секретаријату ЕЗ коначну ажурирану верзију последњег достављеног ИНЕКП-а најкасније до 1. јануара 2034. године и сваких 10 година након тога.

При ажурирању ИНЕКП, ако је потребно, национални циљ или допринос за било који од квантификованих циљева или доприноса ЕЗ може бити измењен како би се одразио једнак и/или виши ниво амбиције за обновљиве изворе енергије и енергетску ефикасност и виши ниво амбиције за смањење емисија GHG у односу на онај утврђен у последњем достављеном ИНЕКП.

При ажурирању ИНЕКП, Министарство ће уложити напоре да ублажи све негативне утицаје на животну средину који су идентификовани у оквиру извештавања о ИНЕКП и узме у обзир обавезе које произлазе из Париског споразума.

Националне политике утврђене у ИНЕКП подложне су изменама и прилагођавању под условом да се те измене и прилагођавања укључе у извештавање о спровођењу ИНЕКП.

Одредбе о радној групи из члана 11., улози Министарства из члана 12., регионалној сарадњи из члана 13. и јавним консултацијама из члана 14. овог правилника сходно се примењују и на поступак ажурирања ИНЕКП.

Оцена ИНЕКП од стране ЕЗ

Члан 16.

Изузетно од одредбе члана 15. став 3. овог правилника, уколико Министарство сматра да ИНЕКП није потребно ажурирати, обавештава о томе Секретаријат ЕЗ и доставља детаљно образложење разлога због којих ажурирање плана није потребно.

Током реализације ИНЕКП-а, ПИМ из ИНЕКП-а се могу мењати и прилагођавати и нове ПИМ додати, без ажурирања самог плана, све док се те ПИМ у складу са циљевима ИНЕКП-а и прате се кроз извештавање о његовом спровођењу.

Уколико Секретаријат ЕЗ, на основу спроведене оцене Нацрта новог или ажурираног ИНЕКП, изда препоруке, Министарство је дужно да те препоруке на одговарајући начин узме у обзир, а уколико препоруке не буду узете у обзир или не буду уграђене у коначни ИНЕКП, неопходно је дати образложење.

Препоруке Секретаријата ЕЗ у вези са Нацртом ажурираног ИНЕКП и образложење Министарства из става 3. овог члана објављују се на интернет страници Министарства.

V. НАЦИОНАЛНИ СИСТЕМ ИЗВЕШТАВАЊА О СПРОВОЂЕЊУ ИНЕКП

Извештавање о ИНЕКП

Члан 17.

Ради обезбеђивања ефикасног и координисаног праћења спровођења ИНЕКП и извештавања о његовој реализацији, овим правилником успоставља се национални систем извештавања као интегрисани институционални и процедурални оквир, којим координира Министарство.

У оквиру националног система извештавања из става 1. овог члана спроводи се извештавање о стању реализације ИНЕКП (у даљем тексту: извештавање о напретку ИНЕКП), у складу са члановима од 24 до 33. овог правилника, смерницама и форматима утврђеним у Прилозима 3.-25. овог правилника, као и у складу са захтевима у вези извештавања електронских платформи Репортнет и Policy Reporting Platform.

Извештавање о напретку ИНЕКП се спроводи путем електронских платформи за извештавање Репортнет, којом управља Европска Агенција за животну средину (у даљем тексту: ЕАЖС) и Policy Reporting Platform, којом управља Европска комисија, најкасније до 15. марта 2027. године и сваке друге године након тога.

Национални координатор извештавања

Члан 18.

Министарство обавља послове Националног координатора за извештавање о напретку ИНЕКП и одговорно је за:

- 1) координацију праћења (мониторинга) спровођења ИНЕКП, укључујући напредак ка националним циљевима и индикаторима утврђеним у ИНЕКП;
- 2) координацију припреме, консолидације и спровођења процеса извештавања о напретку ИНЕКП у прописаним роковима;
- 3) координацију рада водећих известиоца и помоћних известиоца;
- 4) спровођење информативних сесија и/или обука за водеће известиоце, помоћне известиоце и даваоце података;
- 5) обезбеђивање усклађености са обавезама извештавања које произлазе из Уговора о Енергетској заједници;
- 6) поступање као јединствена контакт тачка у односима са Секретаријатом ЕЗ и ЕАЖС и другим релевантним међународним телима у питањима која се односе на извештавање о спровођењу ИНЕКП и
- 7) одржавање и по потреби ажурирање онлајн платформе за извештавање из члана 23. овог правилника.

Ради извршавања послова из става 1. овог члана, Национални координатор извештавања може утврдити интерне рокове за извештавање и распоред координације.

Водећи и помоћни известиоци у оквиру националног система извештавања

Члан 19.

Водеће и помоћне известиоце за попуњавање једног или више образаца у извештавању о напретку ИНЕКП именује Министарство одлуком, из реда својих запослених или на предлог институција наведених у члану 11. став 2. овог правилника.

Министарство обавештава ЕАЖС и Секретаријата ЕЗ о именовању водећих известиоца.

Водећи известиоци одговорни су за укупну координацију, и достављање података и информација за обрасце за које су именовани, а нарочито:

- 1) координирају и контролишу процес прикупљања података и информација од давалаца података и помоћних известиоца;
- 2) координирају и контролишу процес спровођења извештавања односно уноса података путем електронских платформи Репортнет и Policy Reporting Platform, и прате процес контроле и валидације коју спроводе ЕАЖС и Секретаријата ЕЗ те, по завршетку тог процеса, по потреби, координирају процес кориговања и финализације попуњених образаца;
- 3) потврђују потпуност, унутрашњу доследност и усклађеност прикупљених података са методологијом попуњених образаца;

4) захтевање података, појашњења, исправки или додатних информација од давалаца података;

5) достављају попуњени и потврђени пакет образаца Националном координатору извештавања, најкасније до 01.марта 2027.године и сваке друге године у којој се ради извештавање, односно до отварања електронских платформи за унос података;

6) врше унос података у електронске платформе за извештавање Репортнет и Policy Reporting Platform и

7) достављају коначне попуњене обрасце након процеса контроле и валидације коју спроводе ЕАЖС и Секретаријат ЕЗ.

Помоћни известиоци пружају секторску и техничку подршку водећим известиоцима у оквиру својих надлежности и нарочито:

1) спроводе контролу квалитета/осигурање квалитета података добијених од давалаца података;

2) врше провере доследности са релевантним секторским скуповима података (пр. енергетски биланси, инвентари емисија, статистика);

3) сарађују са даваоцима података у појашњавању и исправци уочених грешака или недоследности;

4) достављају резултате контроле квалитета/осигурања квалитета надлежном водећем известиоцу;

5) врше унос података у електронске платформе за извештавање Репортнет и Policy Reporting Platform у договору са водећим известиоцима.

Водећи и помоћни известиоци извршавају послове из овог члана у складу са поступцима и захтевима прописаним овим правилником и Прилозима 3.-25. овог правилника, не доводећи у питање улогу Министарства као Националног координатора извештавања.

Министарство може утврдити интерне рокове за водеће и помоћне известиоце ради консолидације и валидације података и може захтевати појашњења и/или исправке у року који одреди.

Процес извештавања о напретку ИНЕКП се завршава након завршетка процеса контроле и валидације достављених информација од стране ЕАЖС и Секретаријата ЕЗ и достављањем извештаја о напретку ИНЕКП Влади.

Прикупљање валидираних података

Члан 20.

Ради извештавања о спровођењу ИНЕКП, Министарство од институција утврђених у Прилозима 3.-25. овог правилника и од других државних органа, јавних предузећа, енергетских субјеката, органа јединица локалне самоуправе и, по потреби, других субјеката (у даљем тексту: даваоци података), захтева достављање података и информација из њихове надлежности.

За достављање података, даваоци података користе обрасце за извештавање садржане у Прилозима 3.-25. овог правилника и поступају у складу са смерницама из тих прилога.

Сваки давалац података доставља тачне, потпуне и валидиране податке и информације благовремено, у складу са динамиком утврђеном у члану 21. овог правилника.

Валидацију података из става 2. овог члана потврђује овлашћено лице даваоца података.

Рокови за достављање података и информација

Члан 21.

Даваоци података достављају податке и информације захтеване у складу са чланом 20. овог правилника најкасније до 30. новембра године која претходи извештајној години.

Министарство може тражити појашњења или достављање додатних података и информација, које даваоци података достављају у року који одреди Министарство.

Провера података за извештавање о напретку ИНЕКП

Члан 22.

Провера података које достављају даваоци података спроводи се следећим редоследом:

- 1) контрола квалитета/осигурање квалитета;
- 2) потврђивање;
- 3) консолидација; и
- 4) одобравање.

Сваки помоћни извештач именован у складу са чланом 19. став 4. овог правилника у оквиру свог подручја надлежности спроводи контролу квалитета/осигурање квалитета података добијених од давалаца података, која најмање обухвата основну проверу:

- 1) упоредивости добијених података са раније извештаваним секторским подацима;
- 2) да не постоје недоследности или недостајуће вредности;
- 3) усклађености са енергетским билансима, инвентарима емисија GHG и другим секторским скуповима података;
- 4) усаглашености података са прописаним методологијама и форматима.

Ако помоћни извештац током контроле квалитета/осигурања квалитета утврди очигледне грешке или недоследности, о томе обавештава водећег извештаца уз предлог да се од даваоца података затражи измена, појашњење и/или исправка података.

Сваки помоћни извештац евидентира резултате спроведене контроле квалитета/осигурања квалитета.

Водећи извештац именован у складу са чланом 19. став 1. овог правилника потврђује резултате контроле квалитета/осигурања квалитета података потребних за одговарајући образац за извештавање, обезбеђујући унутрашњу доследност, потпуност и усклађеност са прописаним методолошким захтевима.

Уколико водећи извештац у поступку из става 5. овог члана утврди недоследности, непотпуност или неусклађеност са прописаним методолошким захтевима, као и у случају из става 3. овог члана, обавештава за то Националног координатора извештавања и тражи од релевантног давалаца података да отклони уочене недостатке и поново достави исправљене информације.

Водећи извештац доставља Министарству попуњен и потврђен пакет образаца за извештавање, уз предлог за њихово одобравање.

Након одобравања у складу са ставом 7. овог члана, попуњени пакет образаца за извештавање сматрају се коначним за потребе извештавања у оквиру ИНЕКП.

За потребе спровођења активности из овог члана, Министарство може, по потреби, ангажовати спољне стручњаке ради пружања техничке подршке у области осигурања квалитета/контроле квалитета, потврђивања, консолидације и одобравања података.

Формат извештавања

Члан 23.

Сваки давалац података попуњава и доставља валидиране податке за извештавање о напретку ИНЕКП у обрасцима садржаним у Прилозима 3.-25. овог правилника, на српском и енглеском језику, у електронској форми и у штампаној форми.

Сви подаци за извештавање о напретку ИНЕКП прикупљају се путем онлајн платформе за извештавање о ИНЕКП коју успоставља и администрира Министарство. Министарство припрема и објављује Корисничко упутство ради олакшавања коришћења платформе.

Садржај извештавања о напретку ИНЕКП

Члан 24.

Извештавање обухвата свих пет области из члана 6. овог правилника и садржи следеће елементе:

1) информације о оствареној реализацији у остваривању циљева и доприноса утврђених у ИНЕКП и у финансирању и спровођењу ПиМ нужних за њихово остваривање, укључујући и преиспитивање стварних улагања у односу на почетне претпоставке о улагањима, као и квантитативну процену остварених ефеката сваке ПиМ у погледу смањења емисија GHG, уштеда енергије и мобилисаних приватних и јавних улагања;

2) ако је применљиво, информације о напретку у успостављању дијалога из члана 14. овог правилника;

3) информације наведене у члановима од 25. до 33. овог правилника и, ако је применљиво, информације о ажурирању ПиМ;

4) информације о прилагођавању у складу са чланом 6. став 1. тачка 1) подтачка (1) овог правилника;

5) у мери у којој је могуће, квантификовање учинка ПиМ у ИНЕКП на квалитет ваздуха и на емисије загађујућих материја у ваздуху.

Ако је Секретаријат ЕЗ дао препоруке, у извештавање о напретку ИНЕКП укључују се информације о политикама и мерама које су донете или чије се доношење и имплементација планира са циљем имплементације тих препорука. Ако је применљиво, те информације укључују детаљан распоред имплементације.

Уколико се одлучи да се неће следити препорука Секретаријата ЕЗ или њен знатни део, Министарство у извештавању даје одговарајуће образложење.

Информације које су достављене у процесу извештавања Секретаријату ЕЗ и ЕАЖС у складу са овим чланом доступне су јавности након валидације од стране Секретаријата ЕЗ и ЕАЖС, објављивањем на интернет страници Министарства.

Извештавања о политикама и мерама за смањење емисија GHG

Члан 25.

Извештавањем се описују националне програмске ПиМ или групе мера:

1) информације из инвентара GHG и информације о политикама и мерама и пројекцијама антропогених GHG по изворима и уклањања помоћу понора садржане у годишњим извештајима наведеним у закону којим се уређују климатске промене;

2) национални систем за извештавање о политикама, мерама и пројекцијама емисија GHG у складу са законом којим се уређују климатске промене;

3) информације о ажурирању и реализацији аката јавних политика које су у вези са законом којим се уређује област климатских промена;

4) информације о политикама, мерама или групи мера и њиховој реализацији у погледу емисија GHG у складу са Париским споразумом, законом којим се уређују климатске промене, законом којим се уређује заштита животне средине, законом којим се уређује енергетика и са актима јавних политика у вези са наведеним законима, другим

општим и посебним циљевима, укључујући секторске циљеве и циљеве прилагођавања на измењене климатске услове; и

5) информације и анализе које се односе на усклађивање и планирано унапређење националног система цена угљеника са системом ЕУ за трговање емисијама (EU ETS), као и на импликације Механизма за прилагођавање прекограничних емисија угљеника (СВАМ).

За извештавање о политикама и мерама за смањење емисија GHG и пројекцијама антропогених GHG по изворима и уклањања помоћу понора из овог члана користи се Прилог 3. овог правилника, при чему се извештавање врши у складу са одредбама овог правилника и на начин који обезбеђује усклађеност са обавезама утврђеним законом којим се уређују климатске промене.

За извештавање о политикама и мерама за прилагођавање на измењене климатске услове користи се Прилог 5. овог правилника.

Извештавања о енергији из обновљивих извора

Члан 26.

Извештавање о напретку у имплементацији ИНЕКП садржи информације о:

1) спровођењу путања и циљева:

(1) оквирне националне путање за укупни удео енергије из обновљивих извора у бруто финалној потрошњи енергије до 2030. године,

(2) процењене путање за секторски удео енергије из обновљивих извора у финалној потрошњи енергије од 2020. до 2030. године у електроенергетском сектору, сектору грејања и хлађења и сектору саобраћаја,

(3) процењене путање према технологијама за добијање енергије из обновљивих извора како би се оствариле укупне и секторске путање за енергију из обновљивих извора од 2022. до 2030. године, укључујући очекивану бруто финалну потрошњу енергије по технологији и сектору изражену у Mtoe и укупни планирани инсталисани капацитет по технологији и сектору изражен у MW,

(4) путање потражње за биоенергијом, рашчлањене на топлотну и електричну енергију као и саобраћај, и путање снабдевања биомасом по сировини и пореклу (разликовање између домаће производње и увоза); за шумску биомасу, оцена њеног извора и утицаја на понор у сектору шумарства и друге употребе земљишта,

(5) ако је применљиво, друге националне путање и циљеве, укључујући дугорочне и секторске (као што је удео електричне енергије произведене из биомасе без употребе топлоте, удео енергије из обновљивих извора у централном грејању, употреба ОИЕ у зградама, ОИЕ које производе градови, заједнице обновљиве енергије и потрошач сопствене обновљиве енергије, обновљена енергија из муља добијеног обрадом отпадних вода);

2) спровођењу ПиМ:

(1) спроведених, донетих и планираних ПиМ за остваривање националног доприноса циљу на нивоу ЕЗ за 2030. годину у погледу енергије из обновљивих извора,

у складу са чланом 7. став 1. овог правилника, укључујући секторске и технолошки специфичне мере, са посебним освртом на имплементацију мера у области сектора топлотне енергије и саобраћаја које се користе у ЕУ, а које је Република Србија дужна да имплементира,

(2) ако је доступно, посебних мера регионалне сарадње,

(3) не доводећи у питање посебне мере за финансијску подршку, за промовисање производње и употребе енергије из обновљивих извора у електроенергетици, грејању, хлађењу и саобраћају,

(4) ако је применљиво, процену ефекта система подстицаја употребе енергије из обновљивих извора у складу са законом којим се уређује коришћење ОИЕ,

(5) посебних мера у погледу убрзања и поједностављења поступка изградње и прикључења енергетских објеката која користе обновљиве изворе енергије, у погледу измене прописа у области планирања и изградње објеката у циљу повећања коришћења ОИЕ у сектору грађевинарства, у погледу мера за поједностављење процедуре прикључења електрана, као и у погледу мера које се односе на информисање и обуке јавности у вези са користима и предностима од коришћења ОИЕ,

(6) ако је применљиво, посебних мера за процену, омогућавање транспарентности и смањење потребе за минималним капацитетом који може довести до ограничавања енергије из обновљивих извора,

(7) сажетка ПиМ за успостављање подстицајног регулаторног оквира, како би се подстакао и олакшао развој купца – произвођача и Заједнице ОИЕ,

(8) мера за промовисање коришћења енергије из биомасе, посебно за мобилизацију нове биомасе, узимајући у обзир биомасу, укључујући доступност одрживе биомасе, као и мера за одрживост произведене и коришћене биомасе,

(9) постојећих мера за повећање удела енергије из обновљивих извора у сектору грејања и хлађења, као и сектору саобраћаја,

(10) ПиМ за олакшавање прихватања уговора о куповини енергије.

За извештавање о напретку у спровођењу путања и циљева, као и о политикама и мерама у области ОИЕ користи се Прилог 4 овог правилника.

Додатне обавезе извештавања у области производње енергије из ОИЕ

Члан 27.

У складу са чланом 26. овог правилника, у процесу извештавања се достављају следеће додатне информације:

1) деловање система гаранција порекла за електричну енергију, гас и грејање и хлађење из обновљивих извора, нивоа издатих и поништених гаранција порекла и из тога проистекла годишња национална потрошња енергије из обновљивих извора, као и мере донете да се осигура поузданост и заштита од преваре система;

2) количине биогорива, биогаса, обновљивих горива небиолошког порекла, горива од рециклираног угљеника и електричне енергије из обновљивих извора потрошене у сектору саобраћаја и, ако је релевантно, њиховом учинку у погледу смањене емисије GHG, разликујући горива произведена од различитих врста култура за производњу прехранбених производа и хране за животиње и сваке врсте сировина;

3) трендови у расположивости, пореклу и употреби извора биомасе у енергетске сврхе;

4) промене у цени сировина и коришћењу земљишта повезане с повећаном употребом биомасе и других облика енергије из обновљивих извора;

5) ако је примењиво, процењену потражњу за енергијом из обновљивих извора која ће се задовољити из других извора различитих од домаће производње до 2030. године, укључујући увезену сировину биомасе;

6) технолошки развој и увођење биогорива;

7) ако је доступан, процењени учинак производње или употребе биогорива, текућих биогорива и горива из биомасе на биоразноликост, изворе воде, доступност и квалитет воде, земљиште и квалитет ваздуха;

8) уочени случајеви преваре у ланцу надзора биогорива, текућих биогорива и горива из биомасе;

9) информације о томе како је процењен удео биоразградивог отпада у отпаду који се употребљава за производњу енергије, као и шта је предузето да се те процене побољшају и провере;

10) производња електричне енергије и топлоте из обновљиве енергије у зградама, укључујући податке разврстане по произведеној енергији, потрошеној енергији и енергији стављеној у мрежу из соларних фотонапонских система, соларних термалних система, биомасе, топлотних пумпи, геотермалних система, као и из других децентрализованих система обновљиве енергије;

11) ако је примењиво, удео енергије из обновљивих извора у даљинском грејању, као и енергија из обновљивих извора коју су произвели градови и заједнице обновљиве енергије;

12) примарно снабдевање чврстом биомасом (у 1 000 m³):

(1) шумска биомаса која се употребљава за производњу енергије (домаћа производња и увоз):

– примарна биомаса из шуме која се употребљава за производњу енергије:

а) ако су доступне, гранчице и крошње стабала (достављање података је добровољно),

б) ако је примењиво, пањеви (достављање података је добровољно),

в) обло дрво (рашчлањено на индустријско обло дрво и огревно дрво),

– ако је примењиво, нуспроизводи шумске индустрије који се употребљавају за производњу енергије:

а) ако је применљиво, кора,

б) дрвени отпаци, пиљевина и друге дрвене честице,

в) ако је применљиво, црни лут и сирово тал-уље (изражено у тонама),

– ако је доступно, отпадно дрво након његове употребе које се употребљава директно за производњу енергије,

– прерађено гориво добијено из дрвета произведено из сировине која није наведена у подтачки (1) алинеје од прве до треће: а) ако је применљиво, дрвени угаљ,

б) дрвени пелети и дрвени брикети,

(2) ако је доступна, пољопривредна биомаса која се употребљава за производњу енергије (домаћа производња, увоз и извоз):

– енергетске културе за производњу електричне енергије или топлоте укључујући плантаже брзорастућих врба и топола на пољопривредном земљишту лошијег квалитета,

– остаци пољопривредних култура за производњу електричне енергије или топлоте,

(3) ако је доступна, биомаса из органског отпада која се употребљава за производњу енергије (домаћа производња, увоз и извоз):

– органска фракција индустријског отпада,

– органска фракција комуналног отпада,

– отпадни муљ;

13) финална потрошња енергије чврсте биомасе (количина чврсте биомасе употребљене за производњу енергије у следећим секторима):

(1) енергетски сектор:

– електрична енергија,

– производња топлотне и електричне енергије,

– топлота,

(2) унутрашњи индустријски сектор (потрошена електрична енергија и електрична енергија из сопствене производње, производња топлотне и електричне енергије и топлота),

(3) финална потрошња у стамбеним просторима,

(4) остали.

За додатне обавезе извештавања у области производње енергије из ОИЕ из овог члана користи се Прилог 18. овог правилника.

Извештавања о енергетској ефикасности

Члан 28.

Извештавање о реализацији у имплементацији ИНЕКП садржи:

1) у погледу остваривања циљева:

(1) индикативну путању кретања потрошње финалне и примарне енергије у периоду на који се ИНЕКП односи, ради праћења остваривања постављених циљева енергетске ефикасности и доприноса укупном циљу у складу са преузетим међународним обавезама, укључујући примењену методологију,

(2) оквирне кључне етапе дугорочне стратегије за обнову националног фонда стамбених и нестамбених зграда, јавних и приватних, као и доприносе остварењу циљева енергетске ефикасности по основу те обнове,

(3) према потреби, ажурирање других циљева енергетске ефикасности ако су утврђени у ИНЕКП;

2) у погледу спровођења ПиМ:

(1) извештавање о спровођењу усвојених и планираних политика, мера и програма за остваривање индикативног циља енергетске ефикасности у периоду на који се ИНЕКП односи, као и других циљева из члана 8. овог правилника, укључујући мере и инструменте (и мере финансијске природе) за унапређење енергетске ефикасности зграда, мере за искоришћавање потенцијала енергетске ефикасности гасне и електроенергетске инфраструктуре и остале мере за унапређење енергетске ефикасности,

(2) ако је применљиво, преглед и резултате тржишних инструмената којима се дају подстицаји за унапређење енергетске ефикасности који укључују, али нису ограничени на порезе на енергију, накнаде и емисијске јединице,

(3) мере за остваривање циља кумулативне уштеде енергије, у складу са Прилогом 2. овог правилника,

(4) напредак у спровођењу дугорочне стратегије обнове зграда,

(5) преглед ПиМ за промоцију енергетских услуга у јавном сектору и мера за уклањање регулаторних и нерегулаторних препрека које онемогућују примену уговора о енергетском учинку и других модела уговора о енергетској услузи;

(6) преглед регионалне сарадње у области енергетске ефикасности, ако је применљиво;

(7) преглед и резултате финансирања мера у области енергетске ефикасности.

За извештавање о напретку у спровођењу циљева, као и о политикама и мерама у области енергетске ефикасности користи се Прилог 6 овог правилника.

Додатне обавезе извештавања у области енергетске ефикасности

Члан 29.

У складу са чланом 28. овог правилника, у извештавању о реализацији у имплементацији ИНЕКП у области енергетске ефикасности, наводе се следеће додатне информације:

1) главне законодавне и незаконодавне политике, мере, финансијске мере и програми спроведени у години X-2 и X-1 (при чему је година X година предаје извештаја) како би се остварили циљеви из члана 6. став 1. тачка 2) овог правилника којима се унапређује тржиште енергетских услуга, побољшавају енергетска својства зграда, мере за коришћење потенцијала за енергетску ефикасност гаса и инфраструктуре електричне енергије као и грејања и хлађења, побољшања информисања и квалификовања, друге мере за унапређење енергетске ефикасности;

2) кумулативни износ уштеде енергије остварене у годинама X-3 и X-2;

3) износ уштеде остварен мерама политике усмереним на ублажавање енергетског сиромаштва;

4) ако је примењиво, износ уштеде остварен мерама енергетске ефикасности у системима трансформације, преноса и дистрибуције енергије као и у високоефикасној когенерацији;

5) напредак у сваком сектору и разлози зашто је потрошња енергије остала стабилна или је расла у години X-3 и X-2 у секторима финалне потрошње енергије;

6) укупна корисна површина зграда централне власти, чија појединачна укупна корисна површина прелази 250 m² а које 1. јануара године X-2 и X-1 нису испуњавале минималне захтеве за енергетска својства зграда;

7) укупна корисна површина зграда централне власти чија појединачна укупна корисна површина прелази 250 m², која је била енергетски санирана у години X-3 и X-2;

8) укупни процењени број великих правних лица који имају обавезу спровођења енергетског прегледа у складу са законом којим се уређује енергетска ефикасност и рационална употреба енергије и број енергетских прегледа спроведених у тим великим правним лицима у години X-3 и X-2;

9) примењени национални фактор примарне енергије за електричну енергију и образложење ако се разликује од коефицијента препоручених за коришћење у ЕУ;

10) број и површина нових и реновираних зграда приближно нулте потрошње енергије у годинама X-2 и X-1, ако је потребно на основу статистичког узорковања;

11) приступ за интернет страницу на којој се налази списак пружалаца енергетских услуга у складу са законом којим се уређује енергетска ефикасност и рационална употреба енергије.

За додатне обавезе извештавања у области енергетске ефикасности из овог члана користи се Прилог 19. овог правилника.

Извештавање о енергетској безбедности

Члан 30.

Извештавање о реализацији у имплементацији ИНЕКП садржи информације о:

1) националним циљевима за диверзификацију извора енергије и снабдевања енергијом и енергентима;

2) ако је применљиво, националним циљевима у погледу смањења увозне зависности;

3) националним циљевима за развој могућности за решавање ограниченог снабдевања или прекида у снабдевању енергијом и енергентима, укључујући нафту, гас и електричну енергију;

4) националним циљевима у вези с повећањем флексибилности и отпорности националног енергетског система, посебно коришћењем домаћих извора енергије и енергената, УП и складиштењем енергије и енергената;

5) спроведеним, усвојеним и планираним политикама и мерама за остваривање циљева из тачке 1)–4) овог става;

6) регионалној сарадњи у спровођењу наведених циљева и политика;

7) преглед и резултате финансирања ПИМ у области енергетске безбедности.

За извештавање о енергетској безбедности из овог члана користи се Прилог 7. овог правилника.

Извештавање о унутрашњем енергетском тржишту

Члан 31.

Извештавање о реализацији у имплементацији ИНЕКП садржи информације о:

1) нивоу електроенергетске међуповезаности коју држава планира да оствари 2030. године у односу на циљ електроенергетске међуповезаности за 2030. годину и показатеље из Прилога 1. Део 1. Одељак А, тачка 2.4.1, као и мере за спровођење стратегије за постизање тог нивоа, укључујући и све законодавне, регулаторне и административне акте и мере које се односе на давање овлашћења и дозвола;

2) кључним пројектима за инфраструктуру за пренос електричне енергије и саобраћај гаса, који су потребни за остваривање циљева у оквиру пет кључних области из члана 6. овог правилника;

3) ако је применљиво, главним предвиђеним инфраструктурним пројектима осим пројеката од интереса за ЕЗ (РЕСИ) или пројеката од обостраног интереса (РМИ), укључујући инфраструктурне пројекте у којима учествују треће земље и, у мери у којој је то изводљиво, општу процену њихове усклађености са циљевима Републике Србије из члана 6. овог правилника и доприноса остварењу тих циљева;

4) националним циљевима повезаним с другим аспектима унутрашњег енергетског тржишта, попут повећања флексибилности система, интеграције тржишта и повезивања, настојања да се повећа тржишни капацитет постојећих интерконектора, паметних мрежа, агрегирање, УП, складиштења, дистрибуиране производње енергије, механизма диспечирања, редиспечирања и ограничавања испоруке, тржишних сигнала у реалном времену;

5) ако је то применљиво, националним циљевима и мерама повезаним са недискриминаторним учешћем енергије из обновљивих извора, УП и складиштењем, међу осталим путем агрегације, на свим енергетским тржиштима;

6) ако је применљиво, националним циљевима и мерама у вези с осигуравањем учешћа купаца у енергетском систему и користи од сопствене производње и нових технологија, укључујући паметна бројила;

- 7) мерама у погледу осигуравања адекватности електроенергетског система;
- 8) спроведеним, усвојеним и планираним политикама и мерама за остваривање циљева из тач. 1)-7) овог члана;
- 9) регионалној сарадњи у спровођењу циљева и политика из тач. 1)-8) овог члана;
- 10) имајући у виду преузете међународне обавезе Републике Србије, мерама финансирања на националном нивоу у подручју унутрашњег тржишта енергије, укључујући подршку из средстава ЕУ, међу осталим у сврху остварења циља електроенергетске међуповезаности, ако је применљиво;
- 11) мерама за повећање флексибилности енергетског система с обзиром на производњу енергије из обновљивих извора, укључујући увођење повезивања унутардневног тржишта и прекограничних тржишта у равнотежења.

Информације из става 1. овог члана морају бити доследне извештају Агенције за енергетику Републике Србије.

За извештавање о унутрашњем енергетском тржишту из овог члана користи се Прилог 8 . овог правилника.

Извештавање о енергетском сиромаштву

Члан 32.

Када се примењује члан 4. став 2. овог правилника извештавање о реализацији у имплементацији ИНЕКП садржи информације:

- 1) о напретку у остварењу националног оквирног циља смањења броја домаћинстава у енергетском сиромаштву;
- 2) квантитативне информације о броју домаћинстава у енергетском сиромаштву, као и информације о политикама и мерама за решавање проблема енергетског сиромаштва

За извештавање о енергетском сиромаштву из овог члана и праведне транзиције користе се Прилози 20. -22. овог правилника.

Извештавање о истраживању, иновацијама и конкурентности

Члан 33.

Посебни и мерљиви циљеви у области истраживања и иновација за енергетски и индустријски сектор утврђени ИНЕКП прате се путем годишњих индикатора који се укључују у извештаје о напретку ИНЕКП.

Извештавање о напретку ИНЕКП садржи, у делу који се односи на истраживање, иновације и конкурентност, информације о:

1) националне циљеве у погледу укупне јавне и, ако је доступно, приватне потрошње на ИиИ повезане с технологијама чисте енергије те за технолошке трошкове и развој успешности;

2) ако је то примерено, националне циљеве, укључујући дугорочне циљеве до 2050. године за увођење технологија за декарбонизацију енергетски интензивних индустријских сектора и индустријских сектора с високим нивоом емисија угљеника и, ако је применљиво, циљеве у погледу инфраструктуре за складиштење и превоз угљеника;

3) националне циљеве за поступно искључивање енергетских субвенција, посебно за фосилна горива;

4) спроведених, јавних и планираних ПиМ за остваривање циљева из тач. 2) и 3) овог члана;

5) сарадња са другим уговорним странама или државама чланицама у спровођењу циљева и политика наведених у тач. 2) – 4) овог члана, као што је усклађивање истраживачких програма и заједничких програма; и

6) финансијских мера у овој области на националном нивоу и из других извора, ако је применљиво.

За извештавање о истраживању, иновацијама и конкурентности из овог члана користи се Прилог 9 .овог правилника.

За извештавање о националним циљевима из става 1. тачка 3) овог члана користи се Прилог 10. овог правилника.

Додатни садржај извештавања о напретку ИНЕКП

Члан 34.

За извештавање о напретку у испуњавању других ПиМ које нису обухваћене чл. од 24. до 33. овог правилника користи се Прилог 11. овог правилника.

За извештавање о новим политикама и мерама који се односе на алтернативне мере за остваривање уштеда у финалној потрошњи енергије користи се Прилог 12. овог правилника.

За извештавање о остварене уштеде енергије као резултат примене алтернативних мера користи се Прилог 13. овог правилника.

За извештавање о укупној реновираној корисној површини зграда централне власти и о количини остварених уштеда енергије у реновираним зградама централне власти користи се Прилог 14.овог правилника.

За извештавање о напретку у финансирању мера и политика користи се Прилог 15. овог правилника.

За извештавање о квалитету ваздуха и емисијама у ваздух користи се Прилог 16. овог правилника.

За извештавање о напретку у испуњавању ПиМ који се односе на националне циљеве за поступно искључивање енергетских субвенција, посебно за фосилна горива користи се Прилог 17. овог правилника.

За извештавање о имплементацији регионалне сарадње користи се Прилог 23. овог правилника.

За извештавање о имплементацији препорука Секретаријата ЕЗ користи се Прилог 24. овог правилника.

За извештавање о напретку у успостављању вишенивоског дијалога о клими и енергији користи се Прилог 25. овог правилника.

VI. УСКЛАЂЕНОСТ СА ПРОПИСИМА ЕУ

Члан 35.

Овај правилник је усклађен са свим начелима и битним захтевима прилагођене Уредбе (ЕУ) 2018/1999 Европског парламента и Савета од 11. децембра 2018. године о управљању енергетском унијом и климатским деловањем, као и са Сprovedбеном уредбом Комисије (ЕУ) 2022/2299 од 15. новембра 2022. године којом се утврђују правила о структури, формату, техничким детаљима и поступку за извештаје о напретку у имплементацији интегрисаних националних енергетских и климатских планова, Одлуком Сталне високе групе ЕЗ бр. 2024/01/PHLG-EЗ, као и са релевантним одлукама Министарског савета ЕЗ.

Упућивања на прописе ЕУ садржана у прилозима овог правилника користе се као смернице за ажурирање ИНЕКП-а или за извештавање о његовом спровођењу, осим ако су та питања на другачији начин уређена националним прописима којима је извршено преношење ЕУ законодавства.

VII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Прелазна одредба

Члан 36.

До успостављања и стављања у функцију онлајн платформе за извештавање о ИНЕКП из члана 23. став 2. овог правилника, даваоци података тражене податке попуњавају у обрасцима за извештавање у Excel формату који су садржани у Прилозима 3-25. овог правилника и достављају путем електронске поште на адресу коју одреди Министарство и у штампаној форми.

Завршна одредба

Члан 37.

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о ближем садржају и смерницама за одређивање националних циљева Интегрисаног националног енергетског и климатског плана, начину његове израде и извештавању о његовој реализацији („Службени гласник Републике Србије“, број 49/22).

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

ОПШТИ ОКВИР ЗА ИНЕКП

Део 1. Општи оквир ОДЕЉАК А: ИНЕКП

1. ПРЕГЛЕД ПОСТУПКА УСВАЈАЊА ПЛАНА

1.1. Садржај

- i. Политички, економски, еколошки и социјални контекст плана
 - ii. Стратегија која се односи на пет области из члана 5. овог правилника
 - iii. Табеларни приказ кључних циљева, ПИМ плана
-

1.2. Преглед тренутног стања у погледу политика

- i. Национални енергетски систем и политички контекст националног плана
Тренутне енергетске и климатске ПИМ које се односе на пет области из члана 5. овог правилника
 - ii. Кључна питања од прекограничног значаја
 - iii. Административне структуре за спровођење националних енергетских и климатских политика
-

1.3. Консултације и учешће националних тела и тела ЕЗ и резултати консултација

- i. Учесће националног парламента
 - ii. Учесће локалних и регионалних тела
 - iii. Консултације са заинтересованим странама, укључујући социјалне партнере, и укључивање организација цивилног друштва и шире јавности
 - iv. Консултације са другим чланицама ЕЗ
 - v. Интерактивни поступак са Секретаријатом ЕЗ
-

1.4. Регионална сарадња у изради плана

- i. Елементи који су предмет заједничког или координисаног планирања са другим чланицама ЕЗ
 - ii. Образложење у погледу начина на који је регионална сарадња узета у обзир у плану
-

2. НАЦИОНАЛНИ ЦИЉЕВИ

2.1. Област: декарбонизација

2.1.1. Емисије GHG и њихово уклањање,

- i. Елементи из члана 5. тачка 1) подтачка (1) овог правилника,
- ii. где је то примењиво, други национални циљеви који су усклађени са Париским споразумом, законом којим се уређују климатске промене, законом којим се уређује енергетика, документима јавних политика у вези са наведеним законима у погледу смањења емисија GHG, другим општим и посебним циљевима, укључујући секторске циљеве и циљеве прилагођавања на измењене климатске услове, ако су доступни;

2.1.2. Енергија из обновљивих извора

- i. Елементи из члана 5. тачка 1) подтачка (2) овог правилника,
Обезбеђује се доследност са дугорочним стратегијама,
- ii. Процењене путање за секторски удео енергије из обновљивих извора у финалној потрошњи енергије до 2030. године и од 2030. до 2040. године у електроенергетском сектору, сектору грејања и хлађења и сектору саобраћаја,
- iii. Процењене путање технологија за добијање енергије из обновљивих извора, које Република Србија планира да користи ради остварења укупних и секторских путања за

енергију из обновљивих извора до 2030. године и од 2030. до 2040. године, укључујући очекивану бруто финалну потрошњу енергије по технологији и сектору изражену у Мтое и укупни планирани инсталирани капацитет (рашчлањен на нове и обновљене капацитете) по технологији и сектору, изражен у MW,

iv. Процењене путање потражње за биоенергијом, рашчлањене на топлоту и електричну енергију, као и саобраћај, и путање снабдевања биомасом по сировинама и пореклу (разликовање између домаће производње и увоза). За шумску биомасу, процена њеног извора и утицаја на понор у сектору шумарства и других категорија коришћења земљишта,

v. Ако је применљиво, друге националне путање и циљеви, укључујући дугорочне и секторске (нпр. удео енергије из обновљивих извора у даљинском грејању, употреба енергије из обновљивих извора у зградама, енергија из обновљивих извора коју производе градови, заједнице ОИЕ и потрошачи сопствене обновљиве енергије, енергија добијена из муља насталог третманом отпадних вода).

2.2. Област: енергетска ефикасност

i. Елементи из члана 5. тачка 2) овог правилника

ii. Садржи индикативне кључне етапе за 2030, 2040. и 2050. годину, мерљиве индикаторе напретка, процену очекиваних уштеда и користи и њихов допринос остварењу циљева енергетске ефикасности, како је утврђено у дугорочној стратегији за обнову националног фонда стамбених и нестамбених зграда (јавних и приватних),

iii. Ако је применљиво, друге циљеве, укључујући дугорочне циљеве или стратегије и секторске циљеве, као и циљеве у областима као што су енергетска ефикасност у сектору саобраћаја и енергетска ефикасност у вези са грејањем и хлађењем.

2.3. Област: енергетска безбедност

i. Елементи из члана 5. тачка 3) овог правилника

ii. Национални циљеви у погледу повећања: диверзификације извора енергије и снабдевања из трећих земаља ради повећања отпорности регионалних и националних енергетских система,

iii. Ако је применљиво, национални циљеви за смањење зависности од увоза енергије из трећих земаља ради повећања отпорности националних и регионалних енергетских система,

iv. Национални циљеви за повећање флексибилности националног енергетског система, посебно у погледу коришћења домаћих извора енергије, управљања потражњом и складиштења енергије.

2.4. Област: унутрашње енергетско тржиште

2.4.1. Електроенергетска међуповезаност

Ниво електроенергетске међуповезаности који Република Србија планира да оствари у 2030. години и у 2030. години утврђује се у блиској сарадњи са уговорним странама ЕЗ и/или државама чланицама ЕУ, односно на основу резултата процеса идентификације системских потреба који се спроводи у оквиру израде паневропског десетогодишњег плана развоја, резултата међусобног усклађивања са суседним операторима преносног система и техно-економских разматрања заснованих на анализи трошкова и користи, у складу са ENTSO-E методологијом, узимајући у обзир следеће индикаторе хитности поступања:

i. разлике у ценама на veleprodajном тржишту које прелазе индикативни праг од 2 EUR/MWh између држава, региона или трговинских зона,

ii. номинални преносни капацитет повезујућих водова испод 30% вршног оптерећења,

iii. номинални преносни капацитет повезујућих водова испод 30% инсталираног производног капацитета из обновљивих извора.

За сваки нови интерконектор мора се спровести анализа трошкова и користи у односу на социо-економске и еколошке аспекте, и интерконектор се може реализовати само ако могуће користи превазилазе трошкове.

2.4.2. Инфраструктура за пренос енергије

i. Кључни пројекти за инфраструктуру за пренос електричне енергије и саобраћај гаса и, где је то примењиво, пројекти модернизације, који су неопходни за остваривање циљева у оквиру пет области из члана 5. овог правилника,

Ако је применљиво, главни предвиђени инфраструктурни пројекти, осим Пројеката од интереса за ЕЗ (РЕСИ) и Пројеката од обостраног интереса (РМІ) 2.4.3. Интеграција тржишта

i. Национални циљеви који се односе на друге аспекте унутрашњег енергетског тржишта, као што су повећање флексибилности система, посебно у вези са промоцијом тржишно заснованог формирања цена електричне енергије, у складу са релевантним секторским законом, интеграција тржишта и упаривање са циљем настојања да се повећа тржишни капацитет постојећих интерконектора, паметне мреже, агрегација, управљање потрошњом (у даљем тексту: УП), складиштење, дистрибуирана производња енергије, механизми диспечирања, редиспечирања и ограничавања испоруке и ценовни сигнали у стварном времену, укључујући временски оквир за остварење циљева,

ii. Ако је применљиво, национални циљеви који се односе на недискриминаторно учешће ОИЕ, УП и складиштењем, између осталог путем агрегације, на свим енергетским тржиштима, укључујући временски оквир за остварење циљева,

iii. Ако је применљиво, национални циљеви у погледу обезбеђивања учешћа потрошача у енергетском систему и користи од сопствене производње и нових технологија, укључујући паметна бројила,

iv. Национални циљеви у погледу обезбеђивања адекватности електроенергетског система, као и у погледу флексибилности електроенергетског система у односу на производњу енергије из обновљивих извора, укључујући временски оквир за остварење циљева,

v. Ако је применљиво, национални циљеви за заштиту потрошача енергије и унапређење конкурентности на малопродајном тржишту у сектору електричне енергије.

2.4.4. Енергетско сиромаштво

Ако је применљиво, национални циљеви у погледу енергетског сиромаштва, укључујући временски оквир за остварење циљева.

2.5. Област: истраживање, иновације и конкурентност

i. Национални циљеви и циљеви за финансирање јавних и, ако је применљиво, приватних ИиИ који се односе на пет области из члана 5. овог правилника, укључујући, ако је применљиво, временски оквир за остварење циљева,

ii. Ако је применљиво, национални циљеви до 2050. године који се односе на промоцију технологија чисте енергије и, где је то примењиво, национални циљеви који обухватају дугорочне циљеве (2050) за коришћење нискоугљеничних технологија, укључујући циљеве за декарбонизацију енергетски интензивних индустријских сектора и индустријских сектора са високим емисијама угљеника и, ако је применљиво, циљеве у погледу инфраструктуре за складиштење и саобраћај угљеника,

iii. Ако је применљиво, национални циљеви у погледу конкурентности.

3. ПОЛИТИКЕ И МЕРЕ

3.1. Област: декарбонизација

3.1.1. Емисије GHG и уклоњене количине

i. ПИМ за остваривање циља на нивоу читаве привреде, утврђеног у складу са

обавезујућим прописима Републике Србије, које обухватају све кључне секторе који највише доприносе емисијама GHG и секторе који доприносе уклањању ових емисија, са прогнозама у погледу дугорочне визије и дугорочног циља да се постане нискоемисиона економија и да се оствари равнотежа између емисија и уклањања,

- ii. Ако је релевантно, регионална сарадња у овој области,
- iii. Не доводећи у питање применљивост правила о државној помоћи, финансијске мере у овој области на националном нивоу.

3.1.2. Енергија из обновљивих извора

i. ПиМ за остваривање националног доприноса обавезујућем циљу на нивоу ЕЗ за 2030. годину и за 2040. годину у погледу енергије из обновљивих извора и путања из члана 6. тачка 1) подтачка (2) овог правилника и, ако је применљиво и доступно, елементи из тачке 2.1.2. овог Прилога, укључујући секторски специфичне мере и технолошки специфичне мере,

ii. Ако је релевантно, посебне мере за регионалну сарадњу, као и могућност, односно процењени вишак производње из ОИЕ који би могао бити пренет другим уговорним странама ЕЗ и/или државама чланицама ЕУ ради остваривања националног доприноса и путања из тачке 2.1.2. овог Прилога,

iii. Посебне мере финансијске подршке, ако је применљиво, за унапређење производње и коришћења енергије из обновљивих извора у електричној енергији, грејању, хлађењу и саобраћају,

iv. Ако је применљиво, процена подршке за електричну енергију из обновљивих извора, коју је потребно спровести у складу са прописима ЕУ,

v. Посебне мере за увођење једне или више контакт тачака, рационализацију административних поступака, обезбеђивање информација и стручних обука, као и олакшавање прихватања уговора о куповини енергије.

Сажетак ПиМ заснованих на подстицајном оквиру који држава мора да успостави ради подстицања и олакшавања развоја сопствене потрошње и развоја заједнице ОИЕ,

vi. Процена потребе за изградњом нове инфраструктуре за даљинско грејање и хлађење, произведене из обновљивих извора,

vii. Ако је применљиво, посебне мере за подстицање коришћења енергије из биомасе, нарочито ради обезбеђивања нове биомасе, узимајући у обзир:

- расположивост биомасе, укључујући одрживу биомасу: домаћи потенцијал и увоз из трећих земаља,

- друге употребе биомасе у другим секторима (сектори пољопривреде и шумарства), као и мере за одрживост производње и коришћења биомасе.

3.1.3. Остали елементи ове области

i. ПиМ за остваривање других националних циљева, ако је применљиво,

ii. ПиМ за остваривање нискоемисионе мобилности (укључујући електрификацију саобраћаја),

iii. Ако је применљиво, националне политике, рокови и мере планиране за постепено укидање субвенција за енергију, нарочито за фосилна горива.

3.2. Област: енергетска ефикасност

Планиране политике, мере и програми за остваривање индикативног циља за 2030. годину, и за 2040. годину као и других циљева из тачке 2.2 овог Прилога, укључујући планиране мере и инструменте (и оне финансијске природе) за унапређење енергетских својстава зграда, који се нарочито односе на:

i. Мере политике које се односе на остваривање циља кумулативне уштеде енергије, у складу са Прилогом 2 овог правилника,

ii. Дугорочне стратегије за обнову националног фонда стамбених и нестамбених

зграда, јавних и приватних, укључујући политике, мере и активности за подстицање финансијски исплативих дубинских обнова, политике и активности усмерене на сегменте националног фонда зграда са најлошијим својствима, у складу са законом којим се уређују планирање и изградња,

iii. Опис ПИМ за подстицање енергетских услуга у јавном сектору и мере за уклањање регулаторних и нерегулаторних препрека које онемогућавају примену уговора о енергетском учинку и других модела уговора о енергетској услузи,

iv. Друге планиране политике, мере и програме за остваривање индикативног циља за 2030. годину, као и других циљева из тачке 2.2 овог Прилога, као што су: мере којима се јавне зграде и енергетски ефикасне јавне набавке чине примером, мере за подстицање енергетских прегледа и за унапређење система управљања енергијом, мере информисања потрошача и обука, као и друге мере за унапређење енергетске ефикасности,

v. Ако је применљиво, опис ПИМ за промоцију улоге локалних енергетских заједница у доприносу спровођењу ПИМ из подтач. i, ii, iii и iv овог Прилога,

vi. Опис мера за идентификацију мера чији је циљ да се искористи потенцијал за повећање енергетске ефикасности гасне и електроенергетске инфраструктуре,

vii. Регионална сарадња у овој области, ако је применљиво,

viii. Финансијске мере у овој области, укључујући међународну подршку.

3.3. Област: енергетска безбедност

i. ПИМ које се односе на елементе из тачке 2.3 овог Прилога,

ii. Регионална сарадња у овој области,

iii. Финансијске мере у овој области на националном нивоу.

3.4. Област: унутрашње енергетско тржиште

3.4.1. Електроенергетска инфраструктура

i. ПИМ за остваривање циљног нивоа међуповезаности из члана 5. тачка 4) подтачка (1) овог правилника,

ii. Регионална сарадња у овој области,

iii. Финансијске мере у овој области на националном нивоу, укључујући подршку ЕУ и коришћење фондова ЕУ, ако је применљиво.

3.4.2. Инфраструктура за пренос енергије

i. ПИМ које се односе на елементе из тачке 2.4.2 овог Прилога, укључујући, ако је применљиво, посебне мере за олакшавање спровођења пројеката од интереса за ЕЗ и других кључних инфраструктурних пројеката,

ii. Регионална сарадња у овој области,

iii. Финансијске мере у овој области на националном нивоу, укључујући подршку ЕУ и коришћење фондова ЕУ, ако је применљиво.

3.4.3. Интеграција тржишта

i. ПИМ које се односе на елементе из тачке 2.4.3 овог Прилога,

ii. Мере за повећање флексибилности енергетског система у односу на производњу енергије из обновљивих извора, као што су паметне мреже, агрегација, УП, складиштење, дистрибуирана производња енергије, механизми отпреме, поновне отпреме и ограничавања услуге и ценовни сигнали у стварном времену, укључујући увођење повезивања унутардневног тржишта и прекограничних тржишта у равнотежења,

iii. Где је применљиво, мере за гарантовање недискриминаторног учешћа ОИЕ, и складиштењем, између осталог путем агрегације, на свим енергетским тржиштима,

iv. ПИМ за заштиту потрошача, нарочито рањивих и, ако је применљиво, потрошача у енергетском сиромаштву, и мере за јачање конкурентности и несметане тржишне конкуренције на малопродајном тржишту енергије,

v. Опис мера за омогућавање и развој УП, укључујући оне које се односе на тарифе ради подстицања динамичког формирања цена.

3.4.4. Енергетско сиромаштво

Ако је применљиво, ПиМ за остваривање циљева из тачке 2.4.4 овог Прилога.

3.5. Област: истраживање, иновације и конкурентност

- i. ПиМ које се односе на елементе из тачке 2.5 овог Прилога,
 - ii. Где је применљиво, сарадња са другим државама чланицама у овој области, укључујући, где је прикладно, информације о томе како се циљеви и политике Стратешког плана за енергетске технологије (енг. SET) преносе у национални контекст,
 - iii. Финансијске мере у овој области на националном нивоу, укључујући подршку ЕУ и коришћење фондова ЕУ, ако је применљиво.
-

ОДЕЉАК Б: АНАЛИТИЧКА ОСНОВА

4. ТРЕНУТНО СТАЊЕ И ПРОЈЕКЦИЈЕ ЗАСНОВАНЕ НА ПОСТОЈЕЋИМ ПОЛИТИКАМА И МЕРАМА

4.1. Предвиђени развој главних егзогених фактора који утичу на енергетски систем и трендове у погледу емисија GHG

- i. Макроекономске прогнозе (БДП и раст становништва),
 - ii. Секторске промене за које се очекује да ће утицати на енергетски систем и емисије GHG,
 - iii. Глобални енергетски трендови, међународне цене фосилних горива, цене угљеника у оквиру система ЕУ за трговање емисијама,
 - iv. Промене у ценама технологија.
-

4.2. Област: декарбонизација

4.2.1. Емисије GHG и њихово уклањање

- i. Трендови тренутних емисија GHG и њиховог уклањања, на нивоу читаве привреде и у различитим секторима,
- ii. Пројекције секторских развоја са постојећим националним политикама и мерама ЕЗ и политикама и мерама ЕУ најмање до 2040. године (укључујући пројекције за 2050 годину).

4.2.2. Енергија из обновљивих извора

- i. Тренутни удео енергије из обновљивих извора у бруто финалној потрошњи енергије и у различитим секторима (грејање и хлађење, електрична енергија и саобраћај), као и по технологији у сваком од ових сектора,
 - ii. Индикативне пројекције развоја, са постојећим политикама до 2030. године и до 2040. године).
-

4.3. Област: енергетска ефикасност

- i. Тренутна потрошња примарне и финалне енергије, укупно и по секторима, која се узима као полазна основа (укључујући индустријски, стамбени, јавно-комерцијални и сектор саобраћаја),
- ii. Тренутни потенцијал за примену високоефикасне когенерације и ефикасног даљинског грејања и хлађења,
- iii. Пројекције потрошње примарне и финалне енергије по секторима и других релевантних параметара до 2040. године (укључујући пројекције за 2030. годину), узимајући у обзир само постојеће политике, мере и програме енергетске ефикасности, како је описано у тачки 1.2, подтачка ii. овог Прилога,

v. Трошковно оптимални нивои у погледу захтева за енергетска својства зграда, засновани на прорачунима утврђеним прописима којима се уређују захтеви у погледу енергетске ефикасности зграда.

4.4. Област: енергетска безбедност

- i. Тренутни енергетски микс, домаћи извори енергије, зависност од увозне енергије, укључујући релевантне ризике,
 - ii. Пројекције развоја са постојећим политикама и мерама најмање до 2040. године (укључујући пројекције за 2030. годину).
-

4.5. Област: унутрашње енергетско тржиште

4.5.1. Електроенергетска међуповезаност

- i. Тренутни ниво међуповезаности и главни повезујући водови,
- ii. Пројекције у погледу потреба за повећањем броја повезујућих водова (укључујући пројекције за 2030. годину).

4.5.2. Инфраструктура за пренос енергије

- i. Кључне карактеристике постојеће инфраструктуре за пренос електричне енергије и гаса,
- ii. Пројекције у погледу потреба за проширењем мреже, најмање до 2040. године (укључујући пројекције за 2030. годину).

4.5.3. Тржишта електричне енергије и гаса, цене енергије

- i. Тренутно стање на тржиштима електричне енергије и гаса, укључујући цене енергије,
 - ii. Пројекције развоја са постојећим политикама и мерама, најмање до 2040. године (укључујући пројекције за 2030. годину).
-

4.6. Област: истраживање, иновације и конкурентност

- i. Тренутно стање у погледу нискоугљеничних технологија и, у мери у којој је то могуће, њихов положај на глобалном тржишту (ова анализа треба да се изradi на регионалном или на глобалном нивоу),
 - ii. Тренутни ниво јавне и, ако је доступно, приватне потрошње за ИиИ у области нискоугљеничних технологија, тренутни број патената и тренутни број истраживача,
 - iii. Анализа тренутних елемената цене који чине три компоненте цене (енергија, мрежа, као и порези и накнаде),
 - iv. Опис субвенција за енергију, укључујући субвенције за фосилна горива.
-

5. ПРОЦЕНА ЕФЕКТА ПЛАНИРАНИХ ПИМ

5.1. Ефекти планираних ПиМ описаних у тачки 3. овог Прилога на енергетски систем и емисије GHG и њихово уклањање, укључујући поређење са пројекцијама заснованим на постојећим политикама и мерама (како је описано у тачки 4. овог Прилога)

i. Пројекције развоја у погледу енергетског система, као и емисија GHG и њиховог уклањања и, ако је релевантно, емисија загађујућих материја у ваздух, у складу са прописима у области заштите ваздуха, у оквиру планираних ПиМ, за најмање десет година након периода обухваћеног планом (укључујући пројекције за последњу годину периода обухваћеног планом),

ii. Процена синергија политика (синергије између постојећих и планираних ПиМ у оквиру једне димензије и синергије између постојећих и планираних ПиМ у различитим областима), најмање до последње године периода обухваћеног планом, нарочито ради потпунијег разумевања утицаја политика енергетске ефикасности/уштеда енергије на утврђивање величине енергетског система и ради смањења ризика од изгубљених

улагања у области снабдевања енергијом,

iii. Процена међудејства између постојећих ПиМ и планираних ПиМ, као и између тих ПиМ и политике ЕЗ у области климе и енергије;

5.2. Макроекономски и, у мери у којој је то могуће, здравствени и еколошки ефекти, ефекти у погледу запошљавања и образовања, друштвени ефекти и ефекти на вештине (у погледу трошкова и користи, као и трошковне ефикасности) планираних ПиМ описаних у тачки 3 овог Прилога, најмање до последње године периода обухваћеног планом, укључујући поређење са пројекцијама израђеним на основу постојећих ПиМ.

5.3. Преглед потребних улагања

i. Постојећи токови улагања и прогнозе будућих улагања у односу на планиране политике и мере,

ii. Фактори ризика или препреке у сектору или на тржишту у националном или регионалном контексту,

iii. Анализа додатне подршке из јавних финансија или извора за попуњавање јазова идентификованих у подтачки ii. ове тачке.

5.4. Ефекти планираних ПиМ описаних у тачки 3 овог Прилога на друге уговорне стране и/или државе чланице ЕУ и на регионалну сарадњу, најмање до последње године периода обухваћеног планом, укључујући поређења са пројекцијама заснованим на постојећим политикама и мерама

i. У мери у којој је то могуће, ефекти на енергетски систем суседних држава и других уговорних страна и/или држава чланица ЕУ у региону,

ii. Ефекти на цене енергије, комуналне услуге и интеграцију енергетског тржишта,

iii. Ако је релевантно, ефекти на регионалну сарадњу.

Део 2.

Списак параметара и променљивих које треба навести у Одељку Б националних планова

Следећи параметри, променљиве, енергетски биланси и индикатори треба да буду наведени у Одељку Б националних планова, под насловом „Аналитичка основа“, ако се користе:

1. Генерални параметри и варијабле:

(1) становништво [у милионима],

(2) БДП [у милионима евра],

(3) секторска бруто додата вредност (укључујући главне индустријске секторе, грађевинарство, јавно-комерцијални и пољопривредни сектор) [у милионима евра],

(4) број домаћинстава [у хиљадама],

(5) величина домаћинстава [број станара по домаћинству],

(6) расположиви доходак домаћинстава [у еврима],

(7) број путничких километара (pkm): за све видове саобраћаја, односно рашчлањено на друмски (ако је могуће, посебно аутомобили и аутобуси),

(8) железнички и ваздушни саобраћај и унутрашњу пловидбу (према потреби) [у милионима pkm],

(9) превоз робе у тон-километрима (tkm): сви видови саобраћаја осим међународног поморског саобраћаја, односно рашчлањено на друмски, железнички и ваздушни

саобраћај и унутрашњу пловидбу (пловидба унутрашњим пловним путевима и национална поморска пловидба) [у милионима tkm],

(10) међународне увозне цене нафте, гаса и угљеника [EUR/GJ или EUR/toe] засноване на препорукама Европске комисије,

(11) цена трговања емисијама угљеника у ЕУ – у [EUR/EUA] – заснована на препорукама Европске комисије,

(12) претпоставке у погледу курса евра и америчког долара (ако је применљиво) [EUR/валута и USD/валута],

(13) степен-дани грејања (HDD),

(14) степен-дани хлађења (CDD),

(15) претпоставке у погледу трошкова технологије која се користи у моделима за главне релевантне технологије.

2. Енергетски биланси и индикатори

2.1. Снабдевање енергијом:

(1) домаћа производња по врсти горива (сви енергетски производи који се производе у значајним количинама) [ktoe],

(2) нето увоз по врсти горива (укључујући електричну енергију, рашчлањено на нето увоз из ЕУ и нето увоз изван ЕУ) [ktoe],

(3) зависност од енергије увезене из трећих земаља [%],

(4) главни извори увоза (државе) за главне енергенте (укључујући гас и електричну енергију),

(5) бруто домаћа потрошња по извору горива (укључујући чврста горива, све енергетске производе: угаљ, сирова нафта и нафтни деривати, природни гас, нуклеарна енергија, електрична енергија, произведена топлота, ОИЕ, отпад) [ktoe];

2.2. Електрична енергија и топлота:

(1) бруто производња електричне енергије [GWh],

(2) бруто производња електричне енергије по гориву (сви енергетски производи) [GWh],

(3) удео комбиноване производње топлотне и електричне енергије у укупној производњи топлотне и електричне енергије [%],

(4) капацитет производње електричне енергије по извору, укључујући искључене капацитете и нове инвестиције [MW],

(5) производња топлоте у термоелектранама,

(6) производња топлоте у постројењима за комбиновану производњу топлотне и електричне енергије, укључујући индустријску отпадну топлоту,

(7) прекогранични и међуповезујући капацитети за гас и електричну енергију и њихове очекиване стопе искоришћености;

2.3. Сектор трансформације:

(1) гориво потрошено у термоелектранама (укључујући чврста горива, нафту, гас) [ktoe],

(2) гориво потрошено у другим процесима трансформације [ktoe];

2.4. Потрошња енергије:

(1) потрошња примарне енергије и потрошња финалне енергије [ktoe],

(2) потрошња финалне енергије по сектору (укључујући индустрију, сектор становања, терцијарни сектор, пољопривреду и саобраћај (укључујући, где је то примењиво, поделу на путнички и теретни саобраћај)) [ktoe],

- (3) потрошња финалне енергије по гориву (сви енергетски производи) [ktoe],
- (4) финална потрошња за неенергетске намене [ktoe],
- (5) интензитет примарне енергије у укупној привреди (потрошња примарне енергије по БДП) [toe/EUR],
- (6) интензитет финалне енергије по сектору (укључујући индустрију, сектор становања, терцијарни сектор и саобраћај (укључујући, где је то примењиво, поделу на путнички и теретни саобраћај));

2.5. Цене:

- (1) цене електричне енергије по врсти сектора потрошње (стамбени, индустријски, терцијарни),
- (2) националне малопродајне цене горива (укључујући порезе, по извору и сектору) [EUR/ktoe];

2.6. Улагања:

Трошкови улагања у секторима конверзије енергије, снабдевања, преноса и дистрибуције;

2.7. ОИЕ:

- (1) бруто финална потрошња енергије из обновљивих извора и удео енергије из обновљивих извора у бруто финалној потрошњи енергије, и по сектору (електрична енергија, грејање и хлађење, саобраћај) и по технологији,
- (2) производња електричне енергије и топлоте из обновљиве енергије у зградама; ово укључује, ако је доступно, податке разврстане по произведеној енергији, потрошеној енергији и енергији стављеној у мрежу из соларних фотоволтних система, соларних термалних система, биомасе, топлотних пумпи, геотермалних система, као и из других децентрализованих система обновљиве енергије,
- (3) ако је применљиво, друге националне путање, укључујући дугорочни или секторски удео биогорива произведених од прехранбених сировина и напредних биогорива, удео енергије из обновљивих извора у даљинском грејању, као и енергија из обновљивих извора коју производе градови и заједнице обновљиве енергије.

3. Индикатори повезани са емисијама GHG и њиховим уклањањем:

- (1) емисије GHG по сектору јавних политика (укључујући сектор шумарства и других категорија коришћења земљишта),
- (2) емисије GHG по сектору Међувладиног панела о климатским променама (IPCC) и по гасу (према потреби, разврстано на систем ЕУ за трговање емисијама и секторе на које се односи расподела терета) [tCO₂eq],
- (3) емисије угљеника у укупној привреди [tCO₂eq/BDP],
- (4) индикатори повезани са емисијама CO₂:
 - (а) интензитет емисија GHG у домаћој производњи електричне енергије и топлоте [tCO₂eq/MWh],
 - (б) интензитет емисија GHG финалне потрошње енергије по сектору [tCO₂eq /ten],
 - (5) индикатори повезани са емисијама које не садрже CO₂,
 - (а) сточарство: млечне краве [1,000 grla], говеда [1,000 grla], овце [1,000 grla], свиње [1,000 grla], живина [1,000 komada]],
 - (б) унос азота применом вештачких ђубрива [kt nitrogen],
 - (в) унос азота применом стајњака [kt nitrogen],
 - (г) азот везан путем усева који везују азот [kt nitrogen],

- (д) азот у жетвеним остацима који се враћају у земљиште [kt nitrogen],
- (ђ) површина обрађиваног органског земљишта [hectares],
- (е) стварање комуналног чврстог отпада (MSW),
- (ж) комунални чврсти отпад (MSW) који завршава на депонијама,
- (з) удео поврата CH_4 у укупно генерисаном CH_4 на депонијама [%].

**ИЗВЕШТАВАЊЕ О МЕРАМА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ЦИЉА КУМУЛАТИВНЕ
УШТЕДЕ ЕНЕРГИЈЕ**

Извештавање о мерама за остваривање циља кумулативне уштеде енергије садржи:

1. Прорачун нивоа прописаних уштеда енергије које је потребно остварити током периода од 2024. до 2030. године, у складу са подзаконским актом којим се прописује методологија прорачуна циља кумулативне уштеде енергије Републике Србије, чији су елементи:

- (а) годишња финална потрошња енергије према просеку за период последње три године [у ktоe],
- (б) циљ кумулативне уштеде енергије у финалној потрошњи који је потребно остварити [у ktоe],
- (в) подаци коришћени у прорачуну финалне потрошње енергије, укључујући извор података.

2. Мере политике у погледу остваривања циља кумулативних уштеда:

2.1. Мере (осим опорезивања):

- (а) врста мере политике,
- (б) кратак опис мере политике, укључујући карактеристике сваке мере политике о којој се подноси извештај,
- (в) очекивани укупни кумулативни и годишњи износ уштеда за сваку меру и/или износ уштеда енергије за било који прелазни период,
- (г) државни органи, друге јавне институције и други учесници и њихове одговорности за спровођење мера или мера политике,
- (д) циљни сектори,
- (ђ) ако је применљиво, посебне мере политике или појединачне мере усмерене на енергетско сиромаштво

2.2. Подаци о мерама опорезивања:

- а) кратак опис мере опорезивања,
- б) трајање мере опорезивања,
- в) орган надлежан за спровођење,
- г) очекивани кумулативни и годишњи износ уштеда по мери,
- д) циљни сектори и сегмент пореских обвезника,
- ђ) методологија прорачуна, укључујући које се еластичности цена користе и како се утврђују.

3) Методологија прорачуна уштеда (осим за мере опорезивања):

- а) коришћене методе мерења,
- б) метод за исказивање уштеда енергије (уштеде примарне или финалне енергије),

в) животни век мера, стопа смањења уштеда током времена и приступ који се користи за узимање у обзир животног века уштеда,

г) кратак опис буџетске методологије, укључујући како се обезбеђују додатност и материјалност уштеда и које методологије и критеријуми се користе за пројектоване и процењене уштеде,

д) подаци о начину решавања могућих преклапања између мера политике и појединачних мера, ради избегавања двоструког обрачуна уштеда енергије,

ђ) ако је релевантно, климатске разлике и примењени приступ.

4. Праћење и верификација:

а) кратак опис система праћења и верификације и поступка верификације,

б) државни органи и други субјекти јавног сектора који спроводе мере и њихове главне одговорности у погледу система праћења и верификације,

в) независност праћења и верификације, од стране учесника који примењују мере или овлашћених страна,

г) статистички значајан удео мера за унапређење енергетске ефикасности и удео и критеријуми који се користе за дефинисање и избор репрезентативног узорка,

д) објављивање остварених уштеда енергије (сваке године) у оквиру примењених мера,

ђ) информације о санкцијама прописаним законом које се примењују у случају неспровођења мера,

е) информације о мерама политике које су предвиђене ако је напредак незадовољавајући.

**СМЕРНИЦЕ ЗА ПОПУЊАВАЊЕ ОБРАСЦА ЗА ИЗВЕШТАВАЊЕ I:
ДЕКАРБОНИЗАЦИЈА - ЕМИСИЈА GHG**

Извештавање ће садржати:

- 1) Табела 1 – тренутни и пројектовани национални напредак ка националним циљевима смањења емисије GHG у циљу климатске неутралности;
- 2) Табела 2 – напредак ка годишњим ограничењима емисије GHG за секторе обухваћене Уредбом (ЕУ) 2018/842;
- 3) Табела 3 – напредак ка обавезама према Уредби (ЕУ) 2018/841 о LULUCF;
- 4) Табела 4 – тренутни и пројектовани напредак ка остваривању других националних циљева везаних за GHG.

Табела 1 – Тренутни и пројектовани национални напредак ка националним циљевима смањења емисије GHG у циљу климатске неутралности

1. Табела 1 служи као обавезни оквир за извештавање о тренутном и пројектованом националном напретку ка циљевима смањења емисије GHG и циљевима климатске неутралности, у складу са Сprovedбеном уредбом Комисије (ЕУ) 2022/2299, како је прилагођена и примењена у правном оквиру ЕЗ. Табела 1 треба да пружи консолидовани преглед историјских емисија, пројекција, циљева и индикатора напретка на нивоу целе економије.

Извештајни елемент	ID	Спецификација	Обим	Јединица	GW P	Година				Циљна година за климатска неутралност	Укључене индиректне емисије CO ₂ (да/не)?
						X-20	2030	2040	2050		
Климатска неутралност	A1	Miap									
Улога уклањања	A2	Miap		ktCO ₂ e	AP5						
Национални циљ за емисију GHG – за 2030. годину и надаље, ако је доступан, и индикативне прекретнице за 2040. годину и 2050. године.	Б	Miap	Укупне емисије GHG, искључујући LULUCF, искључујући међународно ваздухопловство	ktCO ₂ e	AP5						
	Ц	Miap	Укупне емисије GHG, укључујући LULUCF, искључујући међународно	ktCO ₂ e	AP5						

Члан 18. WAM сценарио	K	Miav	Укупне емисије GHG, искључујући LULUCF, искључујући међународну авијацију	ktCO2e	AP 5						
	L	Miav	Укупне емисије GHG, укључујући LULUCF, искључујући међународну авијацију	ktCO2e	AP 5						
	M	Miav	Укупне емисије GHG, укључујући LULUCF, укључујући међународну авијацију	ktCO2e	AP 5						
Тренутни напредак (X-3): Разлика између историјских података и вредности у складу са националним циљем за емисију GHG	H 1	n/a	Укупне емисије GHG, искључујући LULUCF, искључујући међународно ваздухопловство	Проценат	AP 5						
	O 1	n/a	Укупне емисије GHG, укључујући LULUCF, искључујући међународно ваздухопловство	Проценат	AP 5						
	P 1	n/a	Укупне емисије GHG, укључујући LULUCF, укључујући међународно ваздухопловство	Проценат	AP 5						
Тренутни напредак (X-2): Разлика између историјских података и вредности у складу са националним циљем за емисију GHG	H 2	n/a	Укупне емисије GHG, искључујући LULUCF, искључујући међународно ваздухопловство	Проценат	AP 5						
	O 2	n/a	Укупне емисије GHG, укључујући LULUCF, искључујући	Проценат	AP 5						

			међународно ваздухопловство								
	П 2	n/a	Укупне емисије GHG, укључујући LULUCF, укључујући међународно ваздухопловство	Проценат	AP 5						
Пројектова ни напреда: Разлика између сценарија WEM и вредности у складу са националн им циљем за емисију GHG	П	n/a	Укупне емисије GHG, искључујући LULUCF, искључујући међународну авијацију	Проце нат	AP 5						
	Р	n/a	Укупне емисије GHG, укључујући LULUCF, искључујући међународну авијацију	Проце нат	AP 5						
	С	n/a	Укупне емисије GHG, укључујући LULUCF, укључујући међународну авијацију	Проце нат	AP 5						

Пројектова ни напреда: Разлика између сценарија са продужен им аранжман ом и вредности у складу са националн им циљем за емисију GHG	Т	n/a	Укупне емисије GHG, искључујући LULUCF, искључујући међународно ваздухопловство	Проценат	AP 5						
	У	n/a	Укупне емисије GHG, укључујући LULUCF, искључујући међународно ваздухопловство	Проценат	AP 5						
	В	n/a	Укупне емисије GHG, укључујући LULUCF, укључујући међународно ваздухопловство	Проценат	AP 5						

2. Табела 1 се попуњава за све елементе извештавања дефинисане у електронском обрасцу за извештавање, укључујући циљеве климатске неутралности, националне циљеве за емисију GHG и индикативне прекретнице за 2030, 2040 и 2050 годину, историјске емисије, пројектоване емисије према различитим сценаријима и индикаторе напретка у односу на национални циљни пут.
3. Колона „Елемент извештавања“ и одговарајући идентификатор (ID) се не смеју мењати, јер су унапред дефинисани у обрасцу извештавања и одређују логику израчунавања коју примењује систем извештавања.
4. У колони „Спецификација“ треба назначити да ли је елемент извештавања обавезан (у даљем тексту: М), обавезан ако је применљиво (у даљем тексту: Мiар), обавезан ако је доступно (у даљем тексту: Мiав) или није доступан (у даљем тексту: n/a). Известиоци су дужни да обезбеде да су сви обавезни елементи и обавезни елементи ако је применљиво, попуњени или валидирани.
5. У колони „Обим“ треба навести обухват емисија који се примењује на сваки елемент извештавања, правећи разлику између:
 - укупне емисије GHG искључујући LULUCF и искључујући међународну авијацију;
 - укупне емисије GHG укључујући LULUCF и искључујући међународну авијацију;
 - укупне емисије GHG укључујући LULUCF и укључујући међународну авијацију.Дефиниције обима су унапред дефинисане и не смеју се мењати.
6. Колона „Јединица“ се изражава у килотонама еквивалента CO₂ (kt CO₂-eq) за апсолутне вредности емисије и у процентима (%) за индикаторе напретка. Јединице су унапред дефинисане у обрасцу за извештавање и не смеју се мењати.
7. Колона „GWP“ треба да одражава вредности потенцијала глобалног загревања коришћене у националном инвентару GHG, у складу са Извештајем о процени Међувладиног панела о климатским променама (IPCC) који се примењује на годину извештавања. За Табелу 1, вредности потенцијала глобалног загревања (у даљем тексту: GWP), засноване на Петом извештају о процени (AR5) Међувладиног панела о климатским променама, треба да се примењују доследно.
8. Колона за историјску годину X-2 попуњава се искључиво подацима из званичног националног инвентара GHG, достављеног у складу са законом са којим се уређују климатске промене. Ове вредности се аутоматски преносе у образац за извештавање и не смеју се ручно мењати.
9. Колоне за будуће године (2030, 2040 и 2050) треба да одражавају националне циљеве или пројекције, према потреби. Када је за дату годину дефинисан национални циљ смањења емисије GHG или циљ климатске неутралности,

одговарајућа вредност се пријављује као апсолутни ниво емисије у kt CO₂-екв. Циљеви засновани на процентима се претварају у апсолутне вредности пре извештавања.

10. Колона „Циљна година за климатску неутралност“ се попуњава тамо где је на снази национални циљ климатске неутралности, наводећи годину у којој се очекује да нето емисије GHG достигну нулу или нето нулу. Тамо где такав циљ не постоји, колона остаје празна.
11. У колони „Укључене индиректне емисије CO₂ (да/не)“ треба назначити да ли су индиректне емисије CO₂ укључене у пријављене вредности, у складу са дефиницијама обима и методологијом инвентара.
12. Редови који се односе на историјске емисије представљају чињеничне податке инвентара, док се редови који се односе на пројекције према сценаријима „са постојећим мерама“ (WEM) и „са додатним мерама“ (WAM) изводе из националних пројекција GHG поднето у складу са законом са којим се уређују климатске промене.
13. Редови који описују тренутни и пројектовани напредак биће аутоматски израчунати од стране система за извештавање, изражавајући разлику између историјских или пројектованих емисија и националног циља за смањење емисије GHG. Ове процентуалне вредности се не смеју ручно уносити или подешавати.
14. Министарство надлежно за заштиту животне средине ће доставити све податке из своје надлежности за Табелу 1, обезбеђујући усклађеност између пријављених вредности и националног инвентара GHG, пројекција и циљева ИНЕКП-а. Агенција за заштиту животне средине ће подржати верификацију података заснованих на инвентару.
15. Било какве неслагања између Табеле 1 и паралелног извештавања у оквиру инвентара или пројекција GHG решавају се корекцијом основног инвентара или поднетих моделских података, а не ручном изменом вредности у Табели 1.

Табела 2 – Тренутни и пројектовани напредак ка националним циљевима смањења емисија GHG у циљу климатске неутралности, искључујући емисије GHG из LULUCF-а

1. Табела 2 служи као обавезни оквир за процену напретка ка националном циљу емисије GHG, искључујући емисије и уклањања из LULUCF. Табела омогућава поређење између националног циља емисија и историјских и пројектованих емисија GHG према различитим сценаријима политике.

Извештајни елемент	ID	Спецификација	Јединица	GWP	Година				
					X-3	X-2	т	т+5	т+10
Национални циљ емисије GHG,	A	Miap	ktCO ₂ e	AP 5					

искључујући емисије GHG из LULUCF-a									
Укупне пријављене емисије GHG X-3 и X-2, искључујући емисије GHG из LULUCF-a	Б	М	ktCO ₂ e	AP 5					
Укупне пројектоване емисије GHG WEM сценарио, искључујући емисије GHG из LULUCF-a	Ц	М	ktCO ₂ e	AP 5					
Укупне пројектоване емисије GHG по сценарију WAM, искључујући емисије GHG из LULUCF-a	Д	Miav	ktCO ₂ e	AP 5					

(1) X-3 се не примењује на први и други процес извештавања о напретку

(2) X-2 се не примењује на први процес извештавања о напретку

- Табела 2 се попуњава искључиво аутоматским попуњавањем из паралелних система за инвентарисање и пројекције GHG, у складу са Уредбом (ЕУ) 2018/1999, како је прилагођена и примењена у правном оквиру ЕЗ. Ручни унос података у нумеричке ћелије није дозвољен.
- Табела треба да обухвати укупне емисије GHG, искључујући LULUCF, изражене у килонама еквивалента CO₂ (ktCO₂e) и да примени вредности потенцијала глобалног загревања из Петог извештаја о процени (AR5) Међувладиног панела о климатским променама (IPCC), у складу са националним инвентаром GHG за одговарајућу годину извештавања.
- Историјске вредности емисија за године X-3 и X-2 биће преузете искључиво из коначног националног инвентара GHG за исту извештајну годину. Ове вредности ће одговарати коначним, квалитетним подацима инвентара и неће бити замењене привременим проценама, поновним израчунавањима или резултатима модела.
- Пројектоване вредности емисија за будуће године биће преузете из пројекција као део члана 18 (1) Уредбе (ЕУ) 2018/1999 у вези са Двогодишњим извештајем о транспарентности и, где је доступно, укључиваће:
 - пројекције према сценарију WEM;
 - пројекције према сценарију WAM.
- Када електронски систем извештавања унапред попуњава нумеричке вредности у Табели 2 на основу паралелних обавеза извештавања, укључујући подношење инвентара и пројекција GHG, водећи извештац ће проверити исправност и потпуност аутоматски пренетих података, али неће мењати вредности у табели.
- Било каква корекција вредности емисија пријављених у Табели 2 врши се искључиво кроз корекцију основног инвентара GHG или подношења пројекције, у складу са важећим процедурама извештавања. Исправљене вредности ће се аутоматски одразити у систему извештавања.

8. Примена извештајних година X-3 и X-2 неће се примењивати на први и други циклус извештавања о напретку. У таквим случајевима, одговарајуће ћелије остају празне, у складу са обрасцем за извештавање и неће се попуњавати заменским или заменским подацима.
9. У сваком тренутку мора се обезбедити доследност између Табеле 2 и Табеле 1, укључујући доследност обухвата, искључење емисија из LULUCF-а, третман међународног ваздухопловства, вредности потенцијала глобалног загревања и године извештавања.
10. Министарство надлежно за заштиту животне средине ће доставити све податке из своје надлежности за Табелу 2, у координацији са АЗЖС и другим надлежним институцијама одговорним за састављање инвентара и пројекције.

Табела 3 – Тренутне и пројектоване емисије и уклањања GHG из LULUCF

1. Табела 3 служи као обавезни оквир за извештавање о тренутним и пројектованим емисијама и уклањањима GHG из LULUCF. Табела је намењена процени историјских трендова, пројектованих развоја и националних обавеза у вези са сектором LULUCF, укључујући усклађеност са ИНЕКП и дугорочним климатским циљевима.

Елемент извештавања	ID	Спецификација	Опис	Јединица	GWP	Година				
						X-3	X-2	t	t+5	t+10
LULUCF	A	M		ktCO ₂ e	AP 5					
LULUCF у сценарију WEM	Б	M		ktCO ₂ e	AP 5					
LULUCF у сценарију WAM	Ц	Miav		ktCO ₂ e	AP 5					
Обавеза за LULUCF наведена у важећем ИНЕКП	Д	Miap		ktCO ₂ e	AP 4					
Обавеза LULUCF-а у националном циљу емисије GHG	Е	Miap		ktCO ₂ e	AP 5					

- (1) X-3 се не примењује на први и други процес извештавања о напретку
- (2) X-2 се не примењује на први процес извештавања о напретку

2. Табела 3 се попуњава првенствено аутоматским попуњавањем из паралелних система за инвентарисање и пројекције GHG, у складу са чланом 26(3) и чланом

18(1), тачка (б) Уредбом (ЕУ) 2018/1999, како је прилагођена и примењена у правном оквиру ЕЗ.

3. Све вредности емисија и уклањања пријављене у Табели 3 изражавају се у килотонама еквивалента CO₂ (ktCO_{2e}) и примењују се вредности потенцијала глобалног загревања коришћене у националном инвентару GHG за одговарајућу годину извештавања. За податке засноване на инвентару, примењују се вредности потенцијала глобалног загревања из Петог извештаја о процени (AR5) Међувладиног панела о климатским променама (IPCC), осим ако није другачије назначено за национално дефинисане обавезе.
4. Историјске вредности за године X-3 и X-2 узимају се искључиво из коначног националног инвентара GHG за сектор LULUCF, достављеног за исту извештајну годину и састављеног у складу са важећим смерницама за инвентар. Ове вредности се аутоматски попуњавају у електронском систему извештавања и не смеју се ручно мењати.
5. Пројектоване вредности за будуће године (t, t+5 и t+10) под В и С биће преузете из пројекција као део члана 18 (1) Уредбе (ЕУ) 2018/1999 у вези са Двогодишњим извештајем о транспарентности и морају да укључују:
 - пројекције према сценарију WEM;
 - пројекције према сценарију WAM. Пројектоване вредности морају бити интерно конзистентне са пројекцијама пријављеним за друге секторе.
6. Ред „Обавеза за LULUCF наведена у важећем ИНЕКП“ треба да одражава национално дефинисану обавезу за LULUCF, како је наведено у важећем ИНЕКП. Ове информације се дају попуњавањем описног поља и, где је то применљиво, нумеричким вредностима за релевантне године, користећи јединицу и потенцијал глобалног загревања наведене у табели.
7. Ред „Обавеза LULUCF-а у националном циљу емисије GHG“ се попуњава тамо где национални циљ емисије GHG експлицитно укључује компоненту LULUCF-а. Тамо где таква компонента не постоји, одговарајуће ћелије остају празне, у складу са обрасцем за извештавање, и не попуњавају се заједничким вредностима.
8. Уклањања се приказују као негативне вредности, а емисије као позитивне вредности у целој Табели 3. Свако одступање од ове конвенције о знаковима сматра се методолошком грешком и исправља се на извору пре подношења.
9. Тамо где су нумеричке вредности у Табели 3 аутоматски унапред попуњене на основу паралелних обавеза извештавања, водећи извештац ће проверити њихову потпуност и унутрашњу конзистентност, али неће мењати вредности у табели. Било каква корекција ће се спровести искључиво кроз ревизију основног инвентара или поднетог пројекција.

		оквиру WEM сценари ја											
		Пројек товани напреда к у оквиру WAM сценари ја											
<i>По потреби додајт још редова за било који други национал ни циљ</i>	Міар	Циљ											
		Тренутни напредак											
		Пројек товани напреда к у оквиру WEM сценари ја											
		Пројек товани напреда к у оквиру WAM сценари ја											

- Табела 4 се попуњава за сваки национални циљ везан за GHG идентификован у ИНЕКП, укључујући, где је применљиво, секторске циљеве, циљеве интензитета, циљеве специфичне за технологију или друге циљеве везане за климу са димензијом GHG. Сваки циљ се пријављује као посебан блок редова, који обухвата сам циљ, тренутни напредак и пројектовани напредак.
- Ред „Циљ“ описује национални циљ у вези са гасовима стаклене баште на јасан и концизан начин, користећи званичну формулацију из ИНЕКП или релевантног усвојеног националног документа. Тамо где се циљ не може квантитативно изразити, даје се текстуални опис.
- Колона „Назив националног циља“ садржи званични назив или кратку ознаку циља, преформулисану где је то потребно како би се омогућила јасна идентификација и праћење током времена.
- У колони „Обухваћени сектор(и)“ наводи се сектор или сектори обухваћени циљем, као што су снабдевање енергијом, зградарство, саобраћај, индустрија,

пољопривреда, отпад или други релевантни сектори, обезбеђујући усклађеност са секторским класификацијама које се користе на другим местима у овом Прилогу.

6. Колона „Опис“ се користи за додатно појашњење обима, садржаја и намере циља, посебно тамо где је циљ квалитативне природе или где његово тумачење захтева контекстуално објашњење. Ова колона не сме да дуплира нумеричке информације дате на другим местима у табели.
7. Тамо где се циљ може квантификовати, колоне „Јединица“ и „Коришћени GWP“ попуњавају се сходно томе, користећи исте вредности потенцијала глобалног загревања као што су примењене у националном инвентару и пројекцијама GHG. Вредности AR5 користе се осим ако није другачије оправдано и документовано.
8. Редови „Тренутни напредак“ одражавају најновије доступне информације о напретку ка остваривању циља, на основу историјских података за године X-3 и X-2, где је то применљиво. Ове вредности се преузимају из званичних података инвентара, секторске статистике или других званичних националних извора.
9. Редови „Пројектовани напредак према WEM сценарију“ и „Пројектовани напредак према WAM сценарију“ приказују пројектовани развој за године t, t+5 и t+10, користећи националне пројекције у складу са онима примењеним у табелама 1 до 3. Пројекције одражавају, респективно, наставак постојећих мера и спровођење додатних планираних мера.
10. Тамо где нумеричко извештавање није могуће за дати циљ, релевантне квантитативне ћелије остају празне, а напредак се описује искључиво кроз текстуална објашњења у колони „Опис“. Такви случајеви морају бити јасно образложени и доследно примењени током година извештавања.
11. Ћелије осенчене за аутоматско попуњавање не смеју се ручно мењати. Када се подаци унапред попуњавају на основу паралелних вежби извештавања, водећи извештач ће проверити исправност и унутрашњу конзистентност, али неће мењати вредности у табели.
12. Мора се обезбедити усклађеност између Табеле 4 и Табела 1, 2 и 3, посебно у погледу обима, секторског покривања, година извештавања, сценарија, јединица и вредности потенцијала глобалног загревања.
13. Министарство надлежно за координацију климатске политике ће деловати као водећи извештач за Табелу 4, у сарадњи са секторским министарствима и институцијама одговорним за спровођење и праћење одговарајућих циљева.

**СМЕРНИЦЕ ЗА ПОПУЊАВАЊЕ ОБРАСЦА ЗА ИЗВЕШТАВАЊЕ II:
ДЕКАРБЕНИЗАЦИЈА - ОБНОВЉИВА ЕНЕРГИЈА**

Табела 1 – Секторски и укупни удели енергије из обновљивих извора

1. У Табели 1 приказују се секторски удели енергије из обновљивих извора у електричној енергији, грејању и хлађењу и саобраћају, као и укупни удео енергије из обновљивих извора у бруто финалној потрошњи енергије, за године X-3 и X-2 циклуса извештавања.

Извештајни елемент	Спецификација	Јединица	Година	
			X-3	X-2
Бруто финална потрошња енергије из обновљивих извора	M	ktoe		
Бруто финална потрошња енергије, коригована за авијацију	M	ktoe		
Укупни удео енергије из ОИЕ (ОИЕ)	M	%		
Производња електричне енергије из обновљивих извора (са нормализацијом)	M	GWh		
Укупна Бруто Потрошња Електричне енергије	M	GWh		
Удео електричне енергије из обновљивих извора	M	%		
Бројилац удела ОИЕ у саобраћају, уз примену мултипликатора	M	ktoe		
Именилац удела ОИЕ у саобраћају, уз примену мултипликатора	M	ktoe		
Удео потрошње ОИЕ у саобраћају	M	%		
Бројилац удела ОИЕ у грејању и хлађењу (H&C)	M	ktoe		
Именилац удела ОИЕ у H&C	M	ktoe		
Од тога: отпадна топлота и отпадни хлад коришћени путем система даљинског H&C	M	ktoe		
Удео ОИЕ у H&C	M	%		
Удео ОИЕ у H&C укључујући отпадну топлоту и отпадни хлад	M	%		
Енергија од обновљиви извори и одотпадне топлоте и отпадног хлада коришћена у система даљинског H&C	M	ktoe		
Енергија од све изворе коришћена у система даљинског H&C	M	ktoe		
Удео енергије из обновљивих извора, отпадне топлоте и отпадног хлада у система даљинског H&C	M	%		
Статистички трансфери/Заједнички пројекти/заједничке шеме подршке – укупан износ који се додаје	M	Ktoe		
Статистички трансфери/Заједнички пројекти/Заједничке шеме подршке – укупан износ који се одбија	M	ktoe		
Домаћа производња обновљивог водоника	B	ktoe		
Домаћа производња биогаса	B	ktoe		

У случају да један или више удела ОИЕ у X-3 или X-2 падне испод националне путање како је пријављено у ИНЕКП, или основни удео из 2020 године, објасните разлоге за овај развој догађаја и информације о додатним мерама које су планиране како би се покрио јаз у односу на националну референтну тачку.	Мiар	
Потребно је да се обезбеде информације дали држава намерава да употреби отпадну топлоту и отпадну хладноћу за потребе испуњавања циља у сектору Н&С (Члан 23) и циљева даљинског Н&С (Члан 24) из Директиве (ЕУ) 2018/2001 RED II у складу са до Чланом 23(1) од RED II) и сходно томе дали држава планира да примени циљ од 1.1 ппт (само ОИЕ) или 1.3 (ОИЕ + отпадна топлота/хладноћа).	Мiар	
У случају да је просечан годишњи пораст мањи него циљ за Н&С у члану 23 REDII, наведите достигнути ниво и разлоге, укључујући и избор мера (у складу са другим и трећим подставом члана 23(2) REDII)	Мiар	

- Квантитативни подаци за Табеле 1 се аутоматски унапред попуњавају у електронском систему извештавања на основу података Евростата SHARES, у складу са Уредбом (ЕЗ) бр. 1099/2008 и усклађеном методологијом SHARES, обезбеђујући потпуну усклађеност са правилима израчунавања утврђеним Директивом (ЕУ) 2018/2001.
- Унапред попуњена поља, како је назначено одговарајућим кодирањем бојама у електронском обрасцу (жута), не смеју се мењати у оквиру процеса извештавања о напретку. Свака корекција унапред попуњених вредности врши се искључиво путем примарних канала статистичког извештавања Евростата и аутоматски се одражава у наредним циклусима извештавања.
- Следеће информације ће надлежни орган пријавити у пољима Табеле 1 која нису унапред попуњена:
 - домаћа производња водоника из обновљивих извора, изражена у килотонама еквивалента нафте (ktoe), где је доступна;
 - домаћа производња биогаса, изражена у килотонама еквивалента нафте (ktoe), где је доступна;
 - тамо где један или више удела обновљиве енергије у годинама X-3 или X-2 падне испод националне путање или основне вредности за 2020. годину, како је наведено у ИНЕКП, сажето објашњење основних узрока и опис додатних мера планираних за отклањање утврђеног јаза;
 - информације о намераваној употреби отпадне топлоте и отпадне хладноће у сврху испуњавања циљева грејања и хлађења и даљинског грејања и хлађења, укључујући и применљиву циљну путању.
- Министарство ће деловати као водећи известилац за Табелу 1, док ће национални статистички орган обезбедити све потребне статистичке податке.

Табела 2 – Укупан инсталирани капацитет сваке технологије обновљиве енергије

1. Табела 2 служи као обавезни оквир за извештавање о укупном инсталираном капацитету технологија ОИЕОИЕ у националном енергетском систему, разврстаном по технологији и подтехнологији, за године X-3 и X-2 циклуса извештавања.

Технологија обновљиве енергије	Спецификација	Јединица	Година	
			X-3	X-2
Хидро	М	MW		
Од чега чиста хидроенергија без пумпног радног режима	М	MW		
Од чега хидроенергија са мешовитим режимом рада	М	MW		
Од чега пумпно-акумулационе хидроелектране	М	MW		
Геотермална енергија	М	MW		
Солар	М	MW		
Од чега фотонапонска	М	MW		
Од чега фотонапонска < 30 kW	М	MW		
Од чега кровне инсталације	М	MW		
Од чега ван мреже	М	MW		
Од чега фотонапонска 30 kW – 1 000 kW	М	MW		
Од чега кровне инсталације	М	MW		
Од чега ван мреже	М	MW		
Од чега фотонапонска ≥ 1 MW	М	MW		
Од чега кровне инсталације	М	MW		
Од чега ван мреже	М	MW		
Од чега концентрисане соларне електране	М	MW		
Плима, талас, океан	М	MW		
Ветар	М	MW		
Од чега на копну	М	MW		
Од чега офшор	М	MW		
Биомаса	М	MW		
Од чега чврста горива из биомасе	М	MW		
Од чега биотечности	М	MW		
Од чега гасовита горива из биомасе	М	MW		
Површина соларних колектора	М	1 000 m ²		
Капацитет постројења за течна биогорива	М	1 000 тона		
Од чега биобензин	М	1 000 тона		

Од чега биодизели	М	1 000 тона		
Од чега био-млазно гориво	М	1 000 тона		
Од чега остала течна биогорива	М	1 000 тона		
Релевантне информације, у случају да развој инсталираног капацитета има утицај на укупне и секторске путање за ОИЕ од 2025 до 2030 године.	М			

- Квантитативни подаци пријављени у Табели 2, аутоматски се унапред попуњавају у електронском систему извештавања на основу званичне националне статистике енергетике.
- Ћелије означене као аутоматски попуњене (жута поља) не смеју се ручно мењати. Тамо где се идентификују недоследности или грешке, исправке ће се спроводити искључиво путем основног статистичког извештавања и аутоматски ће се одразити у наредним циклусима извештавања.
- Последњи ред са релевантним информацијама наводи надлежни орган у пољима која нису унапред попуњена и користи се за пружање сажетог објашњења тамо где развој инсталираних капацитета ОИЕ има утицај на укупне или секторске путање ОИЕ утврђене у ИНЕКП за период 2025–2030. Ово наративно поље се не користи за поновно навођење нумеричких вредности које су већ пријављене на другим местима у табели.
- Министарство ће деловати као водећи извештач за Табелу 2.

Табела 3 – Укупан стварни допринос (брuto производња електричне енергије) од технологија ОИЕ

- Табела 3 служи као обавезни оквир за извештавање о укупном стварном доприносу технологија ОИЕ брuto производњи електричне енергије, разврстаном по технологији и подтехнологији, за године X-3 и X-2 циклуса извештавања.

Технологија обновљиве енергије	Спецификација	Јединица	Година	
			X-3	X -2
Нормализација производње за хидроелектране	М	GWh		
Од чега нормализација производње за хидроелектране без пумпног режима рада	М	GWh		
Од чега н нормализација производње за хидроелектране са комбинованим режимом рада (само део производње без пумпања)	М	GWh		
Нормализација производње за електране на ветар	М	GWh		
Од чега нормализација производње за копнене електране на ветар	М	GWh		
Од чега нормализација производње за електране на ветар	М	GWh		

ван обале				
Из чистих биотечности усклађених и неусклађених	M	GWh		
Од чега из усклађених чистих биотечности	M	GWh		
Од чега које нису произведене из прехранбених и крмних усева	M	GWh		
Од чега које су произведене из прехранбених и крмних усева	M	GWh		
од чега из сировина које нису са високим ризиком од индиректне промене намене земљишта (ILUC)	M	GWh		
Из усклађених намешаних биотечности, само био-део	M	GWh		
од којих нису произведене из прехранбених и крмних усева	M	GWh		
од прехранбених и сточних усева	M	GWh		
из сировина које не представљају висок ILUC ризик	M	GWh		
Из биогаса намешан у мрежи	M	GWh		
Од којих је у складу са	M	GWh		
Из биогаса који се урачунава у електричну енергију на основу сертификата	M	GWh		
Геотермална енергија	M	GWh		
Соларна фотонапонска	M	GWh		
Од чега фотонапонска < 30 kW	M	GWh		
Од чега кровне инсталације	M	GWh		
Од чега ван мреже	M	GWh		
Од чега фотонапонска 30 kW – 1 000 kW	M	GWh		
Од чега кровне инсталације	M	GWh		
Од чега ван мреже	M	GWh		
Од чега фотонапонска ≥ 1 MW	M	GWh		
Од чега кровне инсталације	M	GWh		
Од чега ван мреже	M	GWh		
Соларна термална енергија	M	GWh		
Плима, талас и океан	M	GWh		
Комунални отпад (обновљиви)	M	GWh		
Чврста биогорива	M	GWh		
Од којих је у складу са	M	GWh		
Од чистог биогаса	M	GWh		

Од којих је у складу са	M	GWh		
Релевантне информације, у случају да развој бруто производње електричне енергије има утицај на укупну и секторску путању за ОИЕ од 2025 до 2030 године.	M			

- Квантитативни подаци пријављени у Табели 2, аутоматски се унапред попуњавају у електронском систему извештавања на основу званичне националне статистике енергетике достављене Евростату.
- Ћелије означене као аутоматски попуњене (жута поља) не смеју се ручно мењати. Тамо где се идентификују недоследности или грешке, исправке ће се спроводити искључиво путем основног статистичког извештавања Евростата и аутоматски ће се одразити у наредним циклусима извештавања.
- Последњи ред са релевантним информацијама наводи надлежни орган у пољима која нису унапред попуњена и користи се за пружање сажетог објашњења тамо где развој производње електричне енергије из обновљивих извора има утицај на укупне или секторске путање ОИЕ утврђене у ИНЕКП за период 2025–2030. Ово наративно поље користи се само тамо где такав утицај постоји и не сме дуплирати нумеричке информације пријављене на другим местима у табели.
- Министарство ће деловати као водећи извештач за Табелу 3.

Табела 4 – Укупан стварни допринос технологија ОИЕ у грејању и хлађењу

- Табела 4 служи као обавезни оквир за извештавање о укупном стварном доприносу технологија ОИЕ бруто финалној потрошњи енергије у грејању и хлађењу, разврстано по технологији, врсти горива и примени, за године X-3 и X-2 циклуса извештавања.

Технологија обновљиве енергије	Спецификација	Јединица	Година	
			X-3	X-2
Финална потрошња енергије обновљивих извора и горива у индустрији и другим секторима (домаћинства, комерцијалне и јавне услуге, пољопривреда и шумарство, рибарство и <u>ненаведено на другом месту</u>) искључујући саобраћај	M	ktoe		
Угаљ	M	ktoe		
Чисто биогас	M	ktoe		
Биогас помешан у мрежи	M	ktoe		
Од којих је у складу са	M	ktoe		
Биогас који се, на основу сертификата, урачунава у финалну потрошњу енергије у индустрији и другим секторима	M	ktoe		
Геотермална енергија (искључујући геотермалне топлотне пумпе)	M	ktoe		
Соларна термална енергија	M	ktoe		
Обновљиви удео комуналног отпада	M	ktoe		
Чврсто биогорива искључујући угаљ	M	ktoe		

Од којих је у складу са	М	ktoe		
све биотечности, у складу са и такође неусаглашен	М	ktoe		
од којих само биотечности које су у складу са критериуме одрживости и уштеде	М	ktoe		
од којих не одусеви за храну и сточну храну	М	ktoe		
од чега од прехранбених и сточних усева	М	ktoe		
од чега: из сировина које не представљају висок ILUC ризик	М	ktoe		
Производња топлоте од обновљивих горива	М	ktoe		
Геотермална енергија (искључујући геотермалне топлотне пумпе)	М	ktoe		
Соларна термална енергија	М	ktoe		
Комунални отпад – обновљиви део	М	ktoe		
Чврста биогорива	М	ktoe		
Од којих је у складу са	М	ktoe		
Из чистог биогаса	М	ktoe		
Од којих је у складу са	М	ktoe		
Из биогаса намешаног у мрежи	М	ktoe		
Од којих је у складу са	М	ktoe		
Из биогаса који се, на основу сертификата, урачунава у производњу топлоте	М	ktoe		
све чисте биотечности, у складу са прописима и оне које нису	М	ktoe		
од којих само чисте биотечности које су у складу са критериуме одрживости и уштеде	М	ktoe		
од чега које нису произведене из прехранбених и крмних усева	М	ktoe		
од чега из прехранбених и крмних усева	М	ktoe		
од чега из сировина које не представљају висок ILUC ризик	М	ktoe		
намешане биотечности, у складу са критериуме одрживости и уштеде, само био-део	М	ktoe		
од чега биотечности које нису произведене из прехранбених и крмних усева	М	ktoe		
од чега из прехранбених и крмних усева	М	ktoe		
од чега из сировина које не представљају висок ILUC ризик	М	ktoe		
Из водоника обновљивог порекла	М	ktoe		
Из обновљива горива небиолошког порекла	М	ktoe		
Амбијентална топлота (преузета топлотним пумпама, са изузетком геотермалних топлотних пумпи)	М	ktoe		
Од чега ваздух-ваздух	М	ktoe		
Од чега ваздух-вода	М	ktoe		
Од чега реверзибилни ваздух-ваздух	М	ktoe		
Од чега реверзибилни ваздух-вода	М	ktoe		
Од чега издувни ваздух-ваздух	М	ktoe		

Од чега издувни ваздух-вода	М	ktoe		
Од чега вода-ваздух	М	ktoe		
Од чега вода-вода	М	ktoe		
Геотермална енергија коришћењем топлотних пумпи	М	ktoe		
Од чега земља-ваздух	М	ktoe		
Од чега земља-вода	М	ktoe		
Обновљиво хлађење	М	ktoe		
Од којих појединачни системи за хлађење капацитета већег или једнаког 1,5 MW	М	ktoe		
Од чега из хлађења (апсорпција и адсорпција) покренутог обновљивим изворима топлоте	М	ktoe		
Од тога појединачни системи за хлађење снаге испод 1,5 MW	М	ktoe		
Хлађење простора у стамбеном сектору	М	ktoe		
Од чега из хлађења (апсорпција и адсорпција) покренутог обновљивим изворима топлоте	М	ktoe		
Хлађење простора у терцијарном сектору	М	ktoe		
Од чега из хлађења (апсорпција и адсорпција) покренутог обновљивим изворима топлоте	М	ktoe		
Процесно хлађење	М	ktoe		
Од чега из хлађења (апсорпција и адсорпција) покренутог обновљивим изворима топлоте	М	ktoe		
Остали појединачни системи за хлађење	М	ktoe		
Од чега из хлађења (апсорпција и адсорпција) покренутог обновљивим изворима топлоте	М	ktoe		
Централизовано хлађење	М	ktoe		
Од чега из хлађења (апсорпција и адсорпција) покренутог обновљивим изворима топлоте	М	ktoe		
Релевантне информације, у случају да кретање потрошње финалне енергије за Н&С има утицај на укупне и секторске путање за обновљиве изворе енергије од 2025 до 2030 године.	М			

2. Квантитативни подаци пријављени у Табели 4, аутоматски се унапред попуњавају у електронском систему извештавања на основу званичне националне статистике енергетике и података везаних за SHARES, обезбеђујући усклађеност са националним енергетским билансима и методологијом израчунавања која се примењује у складу са Директивом (ЕУ) 2018/2001.
3. Ћелије означене као аутоматски попуњене (жута поља) не смеју се ручно мењати. Тамо где се идентификују недоследности или грешке, исправке ће се спроводити искључиво путем основног статистичког извештавања Евростата и аутоматски ће се одразити у наредним циклусима извештавања.
4. Последњи ред са релевантним информацијама наводи надлежни орган у пољима која нису унапред попуњена и користи се за пружање сажетог објашњења тамо где

промене у потрошњи ОИЕ за грејање и хлађење значајно утичу на укупне или секторске путање ОИЕ утврђене у ИНЕКП за период 2025–2030. Ово наративно поље не сме да дуплира већ пријављене нумеричке вредности.

5. Министарство ће деловати као водећи извештач за Табелу 4.

Табела 5 – Обновљива енергија у сектору саобраћаја

1. Табела 5 служи као обавезни оквир за извештавање о укупном стварном доприносу обновљиве енергије бруто финалној потрошњи енергије у сектору саобраћаја. Табела обухвата обновљива и нискоугљенична горива која се користе у друмском, железничком, ваздухопловном, поморском и другим видовима саобраћаја, укључујући биогорива, обновљиву електричну енергију, обновљиви водоник, обновљива горива небиолошког порекла и рециклирана угљенична горива.

Технологија обновљиве енергије	Спецификација	Количина			Учинак уштеде емисија GHG		
		Јединица	X-3	X-2	Јединица	X-3	X-2
Биогорива у саобраћају							
Тачност биогорива у путном саобраћају	М	ktoe					
Тачност биогорива у железничком саобраћају	М	ktoe					
Тачност биогорива у другим режимима	М	ktoe					
Гасовита биогорива у путном саобраћају	М	ktoe					
Гасовита биогорива у шинском саобраћају	М	ktoe					
Гасовита биогорива у другим режимима	М	ktoe					
Горива небиолошког порекла која се могу урачунати у саобраћај							
Водоник из обновљиви порекло	М	ktoe					
Од чега у члану 27.2(ц) – у поморском сектору	М	ktoe					
Од чега у члану 27.2(ц) – у сектору ваздухопловства	М	ktoe					
обновљива горива небиолошког порекла	М	ktoe					
Од чега у члану 27.2(ц) – у поморском сектору	М	ktoe					
Од чега у члану 27.2(ц) – у сектору ваздухопловства	М	ktoe					
Горива од рециклираног угљеника	М	ktoe					
Од чега у члану 27.2(ц) – у поморском сектору	М	ktoe					
Од чега у члану 27.2(ц) – у сектору ваздухопловства	М	ktoe					
Усклађена биогорива у саобраћају							
Сва усклађена биогорива у свим видовима саобраћаја	М	ktoe					

Анекс IX (сви видови саобраћаја)	М	ktoe					
Од чега члан 27.2(ц) – у поморском сектору	М	ktoe					
Од чега члан 27.2(ц) – у сектору ваздухопловства	М	ktoe					
По сировини (сви видови)							
Део А							
Од чега Део А у поморском сектору (члан 27.2ц)	М	ktoe					
Од чега Део А у сектору ваздухопловства (члан 27.2ц)	М	ktoe					
Део А по сировинама (сви режими)							
(а)	М	ktoe					
(б)	М	ktoe					
(ц)	М	ktoe					
(д)	М	ktoe					
(е)	М	ktoe					
(ф)	М	ktoe					
(г)	М	ktoe					
(х)	М	ktoe					
(и)	М	ktoe					
(ј)	М	ktoe					
(к)	М	ktoe					
(л)	М	ktoe					
(м)	М	ktoe					
(н)	М	ktoe					
(о)	М	ktoe					
(п)	М	ktoe					
(q)	М	ktoe					
Део Б	М	ktoe					
Од чега Део Б у поморском сектору (члан 27.2ц)	М	ktoe					
Од чега Део Б у сектору ваздухопловства (члан 27.2ц)	М	ktoe					
Део Б по сировинама (сви видови)	М	ktoe					
(а)	М	ktoe					
(б)	М	ktoe					
Члан 26(1) – Од прехранбених и крмних усева	М	ktoe					
од чега из сировина које не представљају висок ILUC ризик	М	ktoe					

друга биогорива која су у складу са прописима	M	ktoe					
Од чега у поморском сектору (члан 27.2ц)	M	ktoe					
Од чега у сектору ваздухопловства (члан 27.2ц)	M	ktoe					
Обновљива електрична енергија у мрежи која се користи у саобраћајном сектору							
Сва електрична енергија у саобраћају	M	ktoe					
Сва електрична енергија у друмском саобраћају	M	ktoe					
Обновљива енергија у друмском саобраћају	M	ktoe					
Необновљива енергија у друмском саобраћају	M	ktoe					
Сва електрична енергија у железничком саобраћају	M	ktoe					
Обновљива енергија у железничком саобраћају	M	ktoe					
Необновљива енергија у железничком саобраћају	M	ktoe					
Сва електрична енергија у свим осталим видовима саобраћаја	M	ktoe					
Обновљива енергија у свим осталим видовима саобраћаја	M	ktoe					
Необновљива енергија у свим осталим видовима саобраћаја	M	ktoe					
Релевантне информације, у случају да развој финалне потрошње енергије у сектору саобраћаја утиче на укупне и секторске путање развоја енергије из ОИЕ од 2025 до 2030 године.	M						

2. Табела 5 се попуњава за све носиоце обновљиве енергије наведене у обрасцу за извештавање, укључујући:

- 1) течна и гасовита биогорива у саобраћају;
- 2) биогорива која су у складу са прописима и њихова подела по сировинама;
- 3) водоник обновљивог порекла;
- 4) обновљива горива небиолошког порекла;
- 5) горива из рециклираног угљеник;
- 6) обновљива електрична енергија која се користи у саобраћају по виду саобраћаја.

3. Подаци пријављени као историјске вредности (за године X-3 и X-2) биће аутоматски унапред попуњени у електронском систему извештавања на основу званичне националне енергетске статистике, обезбеђујући усклађеност са националним енергетским билансима и методологијом израчунавања која се примењује у складу са Директивом (ЕУ) 2018/2001.
4. Ћелије означене као аутоматски попуњене (жута поља) не смеју се ручно мењати. Тамо где се идентификују недоследности или грешке, исправке ће се спроводити искључиво путем основног статистичког извештавања Евростата и аутоматски ће се одразити у наредним циклусима извештавања.
5. Тамо где је назначено у табели, учинак уштеде емисије GHG биће пријављен за одговарајуће категорије обновљивих горива. Вредности ће бити пријављене за године X-3 и X-2 и као јединица која ће се користити kt CO₂-eq.
6. Последњи ред намењен за релевантне информације пријављују надлежни органи у пољима која нису унапред попуњена и користиће се, где је то применљиво, за објашњење развоја потрошње ОИЕ у саобраћају који утичу на укупне или секторске путање ОИЕ за период 2025–2030. Објашњења морају бити сажета и у складу са националном политиком и статистичком документацијом.
7. Министарство и министарство надлежно за саобраћај ће деловати као водећи известиоци за Табелу 5.

1. Табела 7 служи као обавезни оквир за извештавање о информацијама о снабдевању биомасом која се користи у енергетске сврхе, укључујући шумску биомасу, пољопривредну биомасу и биомасу од органског отпада, за године X-3 и X-2 циклуса извештавања. Табела обухвата домаћу производњу, увоз, извоз, промене залиха и просечне нето калоријске вредности, разврстане по категорији и подкатегорији биомасе.

[illegible]

[illegible]

(2) Пољопривре дна биомаса										
(a) Енергетски усеви за електричну енергију или топлоту (укључујући краткоротац ионе засаде)										
(i) Од чега: Из прехрамбени х и крмних сировина										
(б) Остаци пољопривре дних усева за електричну енергију или топлоту										
(3) Органска отпадна биомаса										
(a) Органски део индустријско г отпада										
(б) Органски део комуналног отпада										
(ц) Отпадни муљ										
За шумску биомасу: Опис како се оне прилагођавај у LULUCF из члана 29(7) Директиве (ЕУ) 2018/2001										
Релевантне информације , уколико										

развој снабдевања биоенергијо м утиче на укупне и секторске путање развоја енергије из ОИЕ од 2025 до 2030 године.	
---	--

2. Квантитативни подаци пријављени у Табели 7, аутоматски се унапред попуњавају у електронском систему извештавања на основу упитника Евростата о енергетици и методологије прорачуна која се примењује у складу са Директивом (ЕУ) 2018/2001.
3. Ћелије означене као аутоматски попуњене (жута поља) не смеју се ручно мењати. Тамо где се идентификују недоследности, пропусти или грешке, исправке ће се вршити искључиво путем основних система статистичког извештавања и аутоматски ће се одразити у наредним циклусима извештавања.
4. За шумску биомасу која се користи за производњу енергије, надлежни орган одговоран за шумарство попуњава одређено поље за опис испод табеле како би пружио концизан опис усклађености са критеријумима одрживости (LULUCF), у складу са чланом 29(7) Директиве (ЕУ) 2018/2001. Овај опис објашњава како се испуњавају захтеви одрживости и не сме дуплирати нумеричке податке који су већ пријављени у табели.
5. Последњи ред са релевантним информацијама наводи се у пољима која нису унапред попуњена и користи се за објашњење, где је то применљиво, како промене у снабдевању биомасом имају значајан утицај на укупне или секторске путање ОИЕ утврђене у ИНЕКП за период 2025–2030. Ово објашњење мора бити квалитативно и сажето.
6. Министарство ће деловати као водећи извештач за Табелу 7, у координацији са надлежним органима одговорним за шумарство, пољопривреду, управљање отпадом и званичну статистику енергетике.

Табела 7 – Остале националне путање и циљеви

1. Табела 7 служи као обавезни оквир за извештавање о другим националним путањама и циљевима везаним за обновљиве изворе енергије који нису у потпуности обухваћени квантитативним секторским табелама овог Прилога, укључујући међусекторске, територијалне, управљачке или дугорочне циљеве релевантне за постизање националних циљева у вези са обновљивим изворима енергије.

Путања или	Опис	Циљ	Циљ	Напредак	
------------	------	-----	-----	----------	--

циљ			година	ка циљу	Назив индикатора пратити напредак	Јединица	X-3	X-2
Мiар	Мiар	Мiар	Мiар	Мiар	Мiар	Мiар	Мiар	Мiар
Коришћење енергије из обновљивих извора у даљинском грејању								
Коришћење ОИЕ у зградама								
Обновљива енергија коју произведе градове								
Заједнице ОИЕ								
Потрошачи сопствене обновљиве енергије								
Енергија добијена из муља насталог третманом отпадних вода								
Други национални циљ и путању, укључујући секторску и дугорочну								
По потреби додати још редова								

- Табела 7 се попуњава за све применљиве националне путање или циљеве утврђене у ИНЕКП, накнадним националним стратегијама, акционим плановима или усвојеним стратешким и планским документима. Сваки ред табеле одговара једној посебној путањи или циљу.
- Колона „Путања или циљ“ треба да садржи јасан и концизан назив националне путање или циља, као што је коришћење ОИЕ у даљинском грејању, зградама, градовима, енергетским заједницама, самопотрошачима или други секторски или

тематски циљеви. Тамо где циљеви нису експлицитно наведени у националним документима, формулише се кратак описни назив.

4. У колони „Опис“ треба дати кратко објашњење обима и намере путање или циља, укључујући секторе или актере на које се односе, образложење политике и њен значај за постизање националних циљева обновљиве енергије. Опис треба да буде чињеничан и не сме да дуплира квантитативне информације пријављене на другим местима у овом Прилогу.
5. У колони „Циљ“ треба назначити да ли је путања или циљ квантитативан или квалитативан. Тамо где је циљ квантитативан, циљна вредност треба да буде наведена. Тамо где је циљ квалитативан, то треба јасно назначити.
6. У колони „Циљна година“ наводи се година до које се циљ жели постићи, тамо где је таква година дефинисана у националним документима планирања. Ако не постоји експлицитна циљна година, то се наводи.
7. Колони „Напредак ка циљу“ треба да пружи сажету квалитативну процену тренутног стања имплементације, која одражава најновије доступне информације за године X-3 и X-2. Процена треба да назначи да ли је напредак на правом путу, ограничен, одложен или завршен, и укратко да се осврне на релевантне мере или развој догађаја.
8. Колоне „Индикатор напретка (ако је применљиво)“ користе се за извештавање о индикаторима, тамо где су утврђени на националном нивоу, који се користе за праћење напретка ка остваривању релевантне путање или циља у области обновљиве енергије. Тамо где постоје индикатори, државе чланице ће пријавити назив индикатора, јединицу мере и најновије доступне вредности за године X-3 и X-2, користећи исте индикаторе доследно у свим циклусима извештавања како би се омогућило поређење из године у годину. Индикатори могу укључивати, између осталог, уделе обновљиве енергије, инсталирани капацитет, производњу или потрошњу енергије, број инсталација или метрике везане за трошкове. Када се користи више индикатора, додају се додатни редови. Тамо где није дефинисан ниједан индикатор, ова поља могу остати празна под условом да је напредак адекватно описан у колони „Напредак ка циљу“. Обезбеђивање индикатора је обавезно када је циљ квантитативан или када су индикатори дефинисани у националним оквирима за праћење.
9. Тамо где циљ није квантификован или где не постоји одговарајући индикатор, колоне везане за индикатор могу остати празне, под условом да је напредак адекватно објашњен у квалитативној процени.
10. Ред „Остали национални циљ и путања, укључујући секторске и дугорочне“ користи се за пријављивање додатних циљева који нису експлицитно наведени у обрасцу, укључујући дугорочне оријентације после 2030. године или циљеве повезане са управљањем, учешћем, иновацијама или просторним планирањем.

11. Додатни редови се додају по потреби како би се осигурала свеобухватна покривеност свих релевантних националних путања и циљева.
12. Министарство ће деловати као водећи извештач за Табелу 7.

Табела 8 – Процена подршке за електричну енергију из обновљивих извора

1. Табела 8 служи као обавезни наративни оквир за извештавање о процени програма подршке за електричну енергију из обновљивих извора, тамо где је таква процена потребна према националном законодавству којим се спроводи Директива (ЕУ) 2018/2001, како је прилагођена и примењена у правном оквиру ЕЗ.

Када је применљиво, наведите информације о процени подршке за електричну енергију из обновљивих извора коју Република Србија треба да спроводе у складу са чланом 6(4) Директиве (ЕУ) 2018/2001, како је прилагођено и усвојено одлукама Министарског савета 2021/14/МС-ЕнС и 2022/02/МС-ЕнС (1)	Мiар	
--	------	--

2. Табела 8 се попуњава када Република Србија примењује шеме подршке или друге инструменте политике за производњу електричне енергије из ОИЕ и када се процена њихове ефикасности, сразмерности или утицаја на тржиште спроводи на националном нивоу. Када таква процена није потребна или доступна, то се експлицитно наводи.
3. Пријављене информације треба да садрже концизан, али свеобухватан опис процене, укључујући циљеве подршке, обухваћене технологије, облик примењене подршке (као што су фид-ин тарифе, премије, аукције, уговори о разлици или други механизми) и период који обухвата процена.
4. Процена ће, где је доступна, обухватити ефикасност и делотворност програма подршке, укључујући њихов допринос примени обновљиве електричне енергије, исплативост, утицај на тржишта електричне енергије и усклађеност са националним путањама и циљевима обновљиве енергије утврђеним у ИНЕКП.
5. Морају се укључити референце на релевантне ПиМ, уз јасно навођење правног основа, органа за спровођење и везе са одговарајућим политикама и мерама пријављеним у оквиру ПиМ.
6. Садржај Табеле 8 треба да буде приказан у наративном облику, користећи одређено текстуално поље, и не сме да дуплира квантитативне податке пријављене на другим местима у овом Прилогу. Достављене информације треба да буду довољно јасне да омогуће спољном читаоцу да разуме обим, налазе и закључке процене.
7. Министарство ће деловати као водећи извештач за Табелу 8.

**СМЕРНИЦЕ ЗА ПОПУЊАВАЊЕ ОБРАСЦА ЗА ИЗВЕШТАВАЊЕ III:
ДЕКАРБОНИЗАЦИЈА - АДАПТАЦИЈА (ПРИЛАГОЂАВАЊЕ)**

Табела 1: Циљеви адаптације у интегрисаним националним плановима за енергију и климу

1. Табела 1 служи као обавезни оквир за извештавање о информацијама о укључивању циљева климатске адаптације у ИНЕКП, у складу са чланом 4 Уредбе (ЕУ) 2018/1999, како је прилагођен и примењен у правном оквиру ЕЗ. Табела се фокусира на то да ли су и како разматрања адаптације интегрисана у национално енергетско и климатско планирање.

Циљеви адаптације у ИНЕКП	Спецификација	Одговор
Дали су циљеви адаптације у сагласност са Чланом 4 укључени у ИНЕКП?	М	
Да ли ће следеће подношење ИНЕКП укључити циљеве адаптације?	В	
Ако су циљеви адаптације укључени у ИНЕКП или у планирано подношење ИНЕКП, молимо вас да пружите преглед ових циљева.	В	
Ако је доступно, молимо вас да доставите и друге документе који садрже циљеве адаптације релевантне за испуњавање циљева Енергетске уније, циљеве уговорних страна и дугорочне обавезе уговорних страна ЕЗ и Републике Србије у вези са емисијом GHG у складу са Париским споразумом.	В	

2. Први елемент извештавања треба да назначи да ли су циљеви прилагођавања укључени у тренутно важећи ИНЕКП. Известилац треба да изабере „Да“ или „Не“. Циљеви прилагођавања односе се на циљеве који се баве отпорношћу и адаптивним капацитетом на утицаје климатских промена, укључујући климатске ризике релевантне за енергетске системе, инфраструктуру, безбедност снабдевања и путеве декарбонизације.
3. Други елемент извештавања треба да назначи да ли ће следеће подношење ИНЕКП садржати циљеве прилагођавања. Известилац треба да изабере „Да“ или „Не“. Овај елемент је добровољан и усмерен ка будућности. Он треба да одражава званичну намеру политике да се циљеви прилагођавања укључе у следеће ажурирање ИНЕКП-а, а не прелиминарна разматрања или необавезујуће дискусије.
4. Тамо где су циљеви адаптације укључени или планирани, известилац је дужан да пружи сажет преглед тих циљева. Известилац може директно да копира релевантни текст из ИНЕКП у поље за одговор. Ако текст прелази ограничење броја знакова система за извештавање, уместо тога ће бити дат сажет резиме циљева адаптације, заједно са прецизним референцама на њихову локацију у ИНЕКП-у (нпр. поглавље, одељак, број странице или клаузуле).

5. Ако је доступно, извештач може дати референце на друге националне документе који садрже циљеве прилагођавања релевантне за енергетску и климатску политику. То може да укључује националне стратегије прилагођавања климатским променама, секторске планове прилагођавања или друге правно одобрене документе. За сваки документ, биће наведена година усвајања и приступачна веза како би се осигурала транспарентност и могућност праћења.
6. Табела 1 је квалитативне природе и не захтева нумеричке индикаторе.
7. Министарство надлежно за климатску политику ће деловати као водећи извештач за Табелу 1, обезбеђујући усклађеност са националним стратегијама прилагођавања и кохерентност са другим обавезама извештавања према Уредбе (ЕУ) 2018/1999.

Табела 2 Информације о адаптацији које могу утицати на остваривање циљева Енергетске уније, уговорних страна ЕЗ и Републике Србије у вези са смањењем емисије GHG у складу са Париским споразумом, укључујући датум усвајања и линк до документа

1. Табела 2 служи као обавезни оквир за извештавање о квалитативним информацијама о аспектима прилагођавања климатским променама који могу утицати на остваривање циљева Енергетске уније, као и дугорочних обавеза смањења емисије GHG према Париским споразумом, у складу са чланом 4 Уредбе (ЕУ) 2018/1999, како је прилагођено и примењено у правном оквиру ЕЗ.

Информације о адаптацији која може утицати на остваривање циљева Енергетске уније, уговорних страна ЕЗ и Републике Србије у вези са смањењем емисије GHG у складу са Париским споразумом	Димензија	Спецификација	Одговор
Национални околности			
1. Рањивости, укључујући адаптивне капацитете (идентификоване у ИНЕКП и/или у другим документима наведеним у Табели 1 – наведите референце), који су релевантни за изабрану димензију Енергетске уније.	Декарбонизација: емисија GHG и уклањања	M	
	Декарбонизација: обновљива енергија	Miар	
	Енергетска ефикасност	Miар	
	Енергетска безбедност	Miар	
	Унутрашње тржиште енергије	Miар	
	Истраживање, иновација и конкурентност	Miар	
1.(а) Где је релевантно и доступно, молимо вас да пружите информације о рањивостима, укључујући	Декарбонизација: емисија GHG и уклањања	B	
	Декарбонизација: обновљива енергија	B	

адаптивне капацитете, наведене у пољу 1 изнад, разврстане по рањивим групама.

адаптивне капацитете, наведене у пољу 1 изнад, разврстане по рањивим групама.	Енергетска ефикасност	В	
	Енергетска безбедност	В	
	Унутрашње тржиште енергије	В	
	Истраживање, иновација и конкурентност	В	
2. Ризик од потенцијалних будућих утицаја (идентификованих у ИНЕКП и/или у другим документима идентификованим у Табели 1 – наведите референце), који су релевантни за изабрану димензију Енергетске уније.	Декарбонизација: емисија GHG и уклањања	М	
	Декарбонизација: обновљива енергија	Миар	
	Енергетска ефикасност	Миар	
	Енергетска безбедност	Миар	
	Унутрашње тржиште енергије	Миар	
	Истраживање, иновација и конкурентност	Миар	
Стратегије и планови			
3. Циљеви адаптације (идентификовани у ИНЕКП и/или у другим документима наведеним у Табели 1 – наведите референце) који су релевантни за изабрану димензију Енергетске уније.	Декарбонизација: емисија GHG и уклањања	М	
	Декарбонизација: обновљива енергија	Миар	
	Енергетска ефикасност	Миар	
	Енергетска безбедност	Миар	
	Унутрашње тржиште енергије	Миар	
	Истраживање, иновација и конкурентност	Миар	
4. Изазови, недостаци и препреке (идентификовани у ИНЕКП и/или у другим документима наведеним у Табели 1 – наведите референце) који су релевантни за изабрану димензију Енергетске уније.	Декарбонизација: емисија GHG и уклањања	В	
	Декарбонизација: обновљива енергија	В	
	Енергетска ефикасност	В	
	Енергетска безбедност	В	
	Унутрашње тржиште енергије	В	
	Истраживање, иновација и конкурентност	В	
5. Предвиђене акције, буџет и временски оквир у вези са циљевима адаптације идентификовано у Пољу 3.	Декарбонизација: емисија GHG и уклањања	В	
	Декарбонизација: обновљива енергија	В	

6. Преглед садржаја стратегија, политика, планова и напори везани за циљеве адаптације идентификоване у Пољу 3.	Енергетска ефикасност	B	
	Енергетска безбедност	B	
	Унутрашње тржиште енергије	B	
	Истраживање, иновација и конкурентност	B	
	Декарбонизација: емисија GHG и уклањања	B	
	Декарбонизација: обновљива енергија	B	
	Енергетска ефикасност	B	
	Енергетска безбедност	B	
	Унутрашње тржиште енергије	B	
	Истраживање, иновације и конкурентност	B	
Праћење и евалуација			
7. Напредак ка смањењу климатских утицаја, рањивости и ризика (идентификованих у ИНЕКП и/или у другим документима идентификованим у Табели 1 – наведите референце), релевантних за изабрану димензију Енергетске уније.	Декарбонизација: емисија GHG и уклањања	B	
	Декарбонизација: обновљива енергија	B	
	Енергетска ефикасност	B	
	Енергетска безбедност	B	
	Унутрашње тржиште енергије	B	
	Истраживање, иновација и конкурентност	B	
7(а). Где је релевантно и доступно, молимо вас да пружите информације о напретку ка смањењу климатских утицаја, рањивости и ризика, наведених у пољу 7 изнад, разврстаних по рањивим групама.	Декарбонизација: емисија GHG и уклањања	B	
	Декарбонизација: обновљива енергија	B	
	Енергетска ефикасност	B	
	Енергетска безбедност	B	
	Унутрашње тржиште енергије	B	
	Истраживање, иновација и конкурентност	B	
8. Напредак ка повећању адаптивног капацитета (идентификован у интегрисаном националном плану за енергију и климу и/или у другим документима наведеним у Табели 1 – наведите референце), релевантним за	Декарбонизација: емисија GHG и уклањања	B	
	Декарбонизација: обновљива енергија	B	
	Енергетска ефикасност	B	
	Енергетска безбедност	B	
	Унутрашње тржиште	B	

изабрану димензију Енергетске уније.	енергије		
	Истраживање, иновација и конкурентност	В	
9. Напредак у спровођењу ка остваривању циљева адаптације идентификовано у Пољу 3.	Декарбонизација: емисија GHG и уклањања	М	
	Декарбонизација: обновљива енергија	Мiар	
	Енергетска ефикасност	Мiар	
	Енергетска безбедност	Мiар	
	Унутрашње тржиште енергије	Мiар	
	Истраживање, иновације и конкурентност	Мiар	
10. Напредак у решавању препрека (идентификованих у интегрисаном националном плану за енергију и климу и/или у другим документима наведеним у Табели 1 – наведите референце) које су релевантне за изабрану димензију Енергетске уније.	Декарбонизација: емисија GHG и уклањања	В	
	Декарбонизација: обновљива енергија	В	
	Енергетска ефикасност	В	
	Енергетска безбедност	В	
	Унутрашње тржиште енергије	В	
	Истраживање, иновације и конкурентност	В	

- Табела је структурирана око три тематска блока: националних околности, стратегија и планова, као и праћења и евалуације, и захтева извештавање у односу на пет димензија Енергетске уније: декарбонизација (емисије и уклањања GHG), обновљива енергија, енергетска ефикасност, енергетска безбедност, унутрашње тржиште енергије и истраживање, иновације и конкурентност. За сваку област, извештац ће пружити концизне, чињеничне описе релевантне за изабрану(е) димензију(е).
- Поља 1 и 2 (националне околности) описују уочене рањивости, адаптивне капацитете и ризике будућих климатских утицаја који су релевантни за остваривање циљева у области енергије и климе. Где је то применљиво, информације се заснивају на интегрисаном националном плану за енергију и климу и/или другим националним документима о адаптацији или процени ризика, уз јасне референце. Где подаци дозвољавају, извештавање може бити разврстано по рањивим групама.
- Поље 3 (циљеви адаптације) представља циљеве адаптације идентификоване у интегрисаном националном плану за енергију и климу. Ови циљеви се могу директно копирати из ИНЕКП. Тамо где се примењују ограничења броја знакова, може се дати сажет резиме заједно са прецизним референцама на релевантне одељке ИНЕКП (нпр. број поглавља, чланка или странице). Ако се планира увођење циљева адаптације тек у будућем ажурирању ИНЕКП, наводи се индикативни опис њиховог обима и планираног постављања.

5. Поља 4 и 5 (изазови, недостаци, препреке и предвиђене акције) описују главне препреке за постизање идентификованих циљева прилагођавања и, где је доступно, планиране или спроведене акције, временске рокове и индикативне буџете који се баве овим изазовима. Извештавање у оквиру ових поља је добровољно, али се препоручује тамо где су такве информације доступне и релевантне за одабране димензије Енергетске уније.
6. Поље 6 (стратегије и планови) треба да пружи преглед релевантних регионалних или локалних стратегија, политика или акција адаптације које подржавају националне циљеве адаптације, тамо где такви инструменти постоје. Опис треба да се фокусира на усклађеност са националним циљевима у области енергетике и климе и да избегне дуплирање са детаљним секторским извештавањем на другим местима.
7. Поља од 7 до 10 (праћење и евалуација) описују напредак постигнут у смањењу климатских утицаја, рањивости и ризика, повећању адаптивног капацитета, спровођењу циљева прилагођавања и решавању идентификованих препрека. Извештавање се фокусира на уочени развој од усвајања ИНЕКП, поткрепљено референцама на системе праћења, евалуације или извештаје о напретку, где су доступни.
8. Табела 2 је квалитативне природе и не захтева нумеричке индикаторе. Она допуњује извештавање о ублажавању и енергетском систему пружањем контекстуалних информација о томе како климатски утицаји и одговори на прилагођавање могу утицати на изводљивост, временски оквир и ефикасност политика енергетске транзиције.
9. Министарство надлежно за климатску политику ће деловати као водећи извештач за Табелу 2, обезбеђујући усклађеност са ИНЕКП, националним документима за планирање адаптације и међународним обавезама извештавања према Париском споразуму.

СМЕРНИЦЕ ЗА ПОПУЊАВАЊЕ ОБРАСЦА ЗА ИЗВЕШТАВАЊЕ IV: ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ

Табела 1 – Национални допринос и индикативна путања за потрошњу примарне и финалне енергије

1. Табела 1 служи као обавезни оквир за извештавање о националном доприносу и индикативној путањи за потрошњу примарне енергије (РЕС) и финалну потрошњу енергије (FEC), у складу са Сprovedбеном уредбом Комисије (ЕУ) 2022/2299, како је прилагођена и примењена у правном оквиру ЕЗ. Табела 1 пружа консолидовани преглед националног доприноса енергетској ефикасности за 2030. годину, његово претварање у апсолутне нивое потрошње енергије и напредак ка индикативној путањи за период 2025–2030.

Извештајни елемент	Спецификација	Јединица	Индикатор	
Дефиниција доприноса уштедама у 2030 године	М	n/a		
Опис доприноса за 2030 годину и индикативне путање од 2025 до 2030 године	М	n/a		
Вредност доприноса уштедама 2030.	М			
Претварање у апсолутни ниво РЕС	М	ktoe		
Претварање у апсолутни ниво FEC	М	ktoe		
			X-3	X-2
Напредак ка индикативној путањи 2025-2030 у РЕС	М	ktoe		
Напредак ка индикативној путањи 2025-2030 у FEC	М	ktoe		
Основни ниво БДП-а, ако је допринос постављен као циљ интензитета	Miар	Милион евра, обими изражени методом ланчаног повезивања		
Општи коментари о националном доприносу и индикативној путањи за потрошњу примарне и финалне енергије	В			

2. Колона „Елемент извештавања“ се не сме мењати, јер је унапред дефинисана у обрасцу извештавања и одређује интерну логику прорачуна и провера конзистентности које примењује систем извештавања.
3. У колони „Спецификација“ треба назначити да ли је елемент извештавања обавезан (М) или обавезан, ако је применљиво (Мiар). Сви обавезни елементи морају бити попуњени или валидирани.
4. За елемент извештавања „Дефиниција доприноса уштедама у 2030 години“, страна која извештава мора да изабере тачно једну опцију из унапред дефинисаног падајућег менија, бирајући између:
 - потрошње примарне енергије;
 - финалне потрошње енергије;
 - уштеде примарне енергије;
 - уштеде коначне енергије;
 - енергетски интензитет.

Изабрана опција дефинише метрику која се користи за национални допринос и остаје доследна кроз циклусе извештавања, осим ако се национални допринос формално не ревидира.

5. Елемент извештавања „Опис доприноса за 2030 годину и индикативне путање од 2025 до 2030 године“ треба да пружи сажето текстуално објашњење о томе како је национални допринос конструисан, укључујући основну вредност, методолошки приступ и коришћене претпоставке. Овај опис треба да подржава, али не и да дуплира, пријављене квантитативне вредности.
6. Извештајни елемент „Вредност доприноса уштедама 2030“ садржи нумеричку вредност националног доприноса, изражену у јединици коју подразумева изабрана метрика (нпр. ktоe, % или индикатор интензитета).
7. Елементи извештавања „Претварање у апсолутни ниво РЕС“ и „Претварање у апсолутни ниво FEC“ приказују апсолутне нивое енергије који одговарају националном доприносу, изражене у килотонама еквивалента нафте (ktоe). Ове вредности морају бити у складу са националним енергетским билансима.
8. Редови „Напредак ка индикативној путањи 2025–2030 у РЕС“ и „Напредак ка индикативној путањи 2025–2030 у FEC“ биће аутоматски попуњени за године X-3 и X-2, користећи енергетску статистику EUROSTAT-а.
9. Тамо где је национални допринос дефинисан као циљ интензитета, елемент извештавања „Основни ниво БДП-а“ се попуњава, користећи ланчано повезане обиме у милионима евра, у складу са националном макроекономском статистиком.

- Табела 2 – Прекретнице и индикатори напретка Дугорочне стратегије за обнову националног фонда зграда**

- [illegible]

Од којих зграде са најгорим својствима																				
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2. Табела 2 треба да пружи структурирани преглед величине, енергетских својстава и профила емисија националног фонда зграда, који обухвата стамбене зграде, нестамбене зграде и јавне зграде, као и подскуп зграда са најгорим својствима, за почетну 2020 годину и за године извештавања X-3 и X-2.
3. Колона „Спецификација“ треба да означава да су сви елементи извештавања обавезни ако су доступни (Miav). Тамо где подаци за дати индикатор или годину нису доступни на националном нивоу, одговарајућа ћелија може остати празна без даљег образложења.
4. Елементи извештавања попуњавају се коришћењем следећих индикатора, где су доступни:
 - број зграда;
 - укупна корисна површина (м²);
 - примарна потрошња енергије у зградама (ТЈ);
 - финална потрошња енергије у зградама (ТЈ);
 - директне емисије GHG из зграда (kt CO₂-eq);
 - укупне емисије GHG из зграда (kt CO₂-eq);
 - друге национално релевантне индикаторе, где је то применљиво.
5. Подаци пријављени у колонама за 2020 годину, X-3 и X-2 заснивају се на најновијим националним изворима података, укључујући регистре зграда, сертификат о енергетским својствима зграда, националну енергетску статистику и инвентаре GHG и морају бити доследни у свим индикаторима у највећој могућој мери.
6. Колона „Остало“ може се користити за пријављивање додатних индикатора релевантних за националну стратегију реновирања, као што су подела по класи енергетских перформанси, периоду изградње, климатској зони, типу система грејања или нивоима инвестиција у реновирање, где такве информације подржавају бољу процену напретка.
7. Табела 2 не подлеже аутоматском израчунавању или претходном попуњавању у електронском систему извештавања. Све вредности ће надлежни орган ручно пријавити, на основу валидираних националних извора података.
8. Министарство ће деловати као водећи извештач за Табелу 2, у сарадњи са министарством надлежним за грађевинарство, органима надлежним за статистичке

послове и инвентаре GHG, обезбеђујући интерну конзистентност између индикатора и година.

Табела 3 – Прекретнице и индикатори напретка дугорочне стратегије за обнову националног фонда стамбених и нестамбених зграда – стопе обновљавања

1. Табела 3 служи као обавезни оквир за извештавање о прекретницама и индикаторима напретка у вези са активностима реновирања у националном фонду стамбених, нестамбених и јавних зграда, са посебним фокусом на дубину реновирања, стопе реновирања и напредак током времена, у складу са Директивом 2010/31/ЕУ, како је прилагођена и примењена у правном оквиру ЕЗ.

		Број реновираних зграда		Укупно реновирана површина пода (м2)		Стопа реновирања		Дубоко реновирање еквивалента стопа	
		X-3	X-2	X-3	X-2	X-3	X-2	X-3	X-2
Спецификација		Miav	Miav	Miav	Miav	Miav	Miav	B	B
Стамбене зграде	Блага санација								
	Средња								
	Дубинска								
	Укупно								
Стамбене зграде са најлошијим енергетским својствима	Блага санација								
	Средња								
	Дубинска								
	Укупно								
Нестамбене зграде	Блага санација								
	Средња								
	Дубинска								
	Укупно								
Нестамбене зграде са најлошијим енергетским својствима	Блага санација								
	Средња								
	Дубинска								
	Укупно								
Јавно зграде	Блага санација								
	Средња								
	Дубинска								
	Укупно								

Јавне зграде са најлошијим енергетским својствима	Блага санација								
	Средња								
	Дубинска								
	Укупно								

- Табела 3 се попуњава за све категорије зграда дефинисане у обрасцу за извештавање, укључујући стамбене, нестамбене и јавне зграде, и за сваку категорију посебно за зграде са најлошијим својствима, како би се пратила усклађеност са дугорочном стратегијом реновирања и повезаним циљевима.
- Активности реновирања пријављују се по дубини реновирања, правећи разлику између благих, средњих и дубинских реновирања, у складу са националним законодавством. За сваку категорију и подкатегорију зграде обезбеђује се ред „укупно“, који обједињује све дубине реновирања.
- Колоне „Број реновираних зграда“ и „Укупна реновирана површина пода (м²)“ за године Х-3 и Х-2 попуњавају се коришћењем најновијих и најпоузданијих административних, статистичких или података заснованих на енергетски прегледима доступних на националном нивоу. Тамо где директно мерење није доступно, могу се користити оправдане процене, под условом да се иста методологија доследно примењује током свих извештајних година.
- Стопа реновирања (%) израчунава се као однос између укупне реновиране површине пода у датој години и укупне површине пода релевантног зградног фонда. Стопе реновирања се пријављују за године Х-3 и Х-2 и одражавају остварене, а не планиране активности реновирања.
- Дубине реновирања (благо, средње и дубинско), у смислу овог Правилника, представљају просечне односе између уштеђене примарне енергије и укупне потрошње примарне енергије пре реновирања за одговарајући део зградног фонда, изражене у процентима. Тамо где је пријављено, исте претпоставке о дубини реновирања и фактори тежине морају се доследно примењивати кроз године и категорије зграда. Дубине реновирања могу се дефинисати као „благо“ ($3\% \leq x \leq 30\%$ уштеде), „средње“ ($30\% < x \leq 60\%$ уштеде) и „дубинско“ (реновирање које трансформише зграду или јединицу зграде у зграду са скоро нултом енергијом). Укупна стопа енергетског реновирања обухвата збир стопа свих примањених типова санације.
- Стопа еквивалента дубинске реновације пријављује се на добровољној основи и израчунава се коришћењем пондерисаних дубина реновације, претварајући благе и средње реновације у еквиваленте дубинск реновације, у складу са формулом датом у наставку. Тамо где се пријављује, исти фактори тежине примењују се доследно кроз године и категорије зграда.

Еквивалентна стопа дубинске реновације

$$= [(\text{дубина благе реновације}) * (\text{стопа благе реновације}) + (\text{дубина средње реновације}) * (\text{стопа средње реновације}) + (\text{дубина дубинске реновације}) * (\text{стопа дубинске реновације})] / (\text{дубина дубинске реновације})] - \text{ све факторе у } \%$$

8. Табела 3 треба да одражава уочени напредак, а не пројекције. Планиране или очекиване активности реновирања неће бити пријављене у овој табели, већ ће бити обрађене у наративним одељцима дугорочне стратегије реновирања.
9. Министарство ће деловати као водећи извештач за Табелу 3, у сарадњи са министарством надлежним за грађевинарство, обезбеђујући усклађеност са националном дугорочном стратегијом реновирања, регистрима енергетских извршних дозвола, моделима зградног фонда и статистичким извештавањем Евростату.
10. Све методолошке промене, празнине у подацима или значајне ревизије које утичу на упоредивост између година X-3 и X-2 објашњавају се у одговарајућим наративним одељцима овог Прилога и не исправљају се ретроактивним прилагођавањем претходно пријављених вредности, осим ако нису поткрепљене ревидираним основним подацима.

Табела 4 – Прекретнице и индикатори напретка дугорочне стратегије за обнову националног фонда стамбених и нестамбених зграда – остали индикатори

1. Табела 4 служи као обавезни оквир за извештавање о додатним прекретницама и индикаторима напретка који подржавају спровођење дугорочне стратегије за обнову националног фонда стамбених и нестамбених зграда, у складу са Директивом 2010/31/EУ, како је прилагођена и примењена у правном оквиру ЕЗ.

Прекретнице и индикатори напретка дугорочне стратегије за обнову националног фонда стамбених и нестамбених зграда	Опис	Циљ	Циљна година	Напредак ка циљу	Индикатор напретка (ако је применљиво)			
					Назив индикатора за праћење напретка	Јединица	X-3	X-2
Міар	Міар	Міар	Міар	Міар	Міар	Міар	Міар	Міар
<i>Прекретница/напредак индикатор 1</i>								
<i>Прекретница/напредак индикатор 2</i>								
<i>По потреби, додајте још редова</i>								

2. Табела 4 допуњује Табеле 1 до 3 овог прилога тако што обухвата прекретнице, циљеве и индикаторе који нису у потпуности одражени кроз карактеристике зградног

фонда или стопе реновирања, укључујући развој политике, прописа, финансија, институција, тржишта или изградње капацитета релевантних за дугорочну стратегију реновирања.

3. Сваки ред Табеле 4 одговара једној посебној прекретници или индикатору напретка дефинисаном на националном нивоу. Редови се могу додати, где је потребно, како би се одразили национални циљеви, укључујући секторске или дугорочне прекретнице, у пуном обиму.
4. У колони „Опис“ треба дати сажето објашњење прекретнице или индикатора, јасно га повезујући са циљевима дугорочне стратегије реновирања и наводећи област политике или интервенцију о којој је реч.
5. Колона „Циљ“ може да садржи квантитативне или квалитативне информације, у зависности од природе прекретнице или индикатора. Тамо где се користе квантитативни циљеви, они морају бити јасно изражени и доследно са националним документима политике.
6. У колони „Циљна година“ треба навести годину до које се планира постићи циљ или прекретница, где је то применљиво. Ако није дефинисана конкретна циљна година, поље може остати празно уз одговарајуће образложење.
7. У колони „Напредак ка циљу“ описује се тренутни статус имплементације, на основу најновијих доступних информација, указујући на постигнути напредак, текућу имплементацију или кашњења. Ова процена одражава чињенични напредак и ажурира се у сваком циклусу извештавања.
8. Тамо где се индикатори користе за праћење напретка, у колони „Назив индикатора за праћење напретка“ треба навести примењени индикатор, а исти индикатор треба доследно користити током свих извештајних година како би се омогућило праћење током времена.
9. У колони „Јединица“ наводи се јединица мере тамо где је индикатор квантитативни, док се квалитативни индикатори могу навести без јединице.
10. Вредности за године Х-3 и Х-2 биће пријављене коришћењем најновијих доступних података, изражених као нумеричке вредности тамо где су индикатори квантитативни. Тамо где су индикатори квалитативни, напредак може бити описан текстуално.
11. Сва поља у Табели 4 су обавезна ако је применљиво. Уколико прекретница или индикатор није релевантан на националном нивоу, то мора бити јасно образложено, било тако што ће се ред оставити празан.
12. Табела 4 треба да одражава уочени напредак и статус имплементације, а не пројекције.
13. Министарство ће деловати као водећи извештач за Табелу 4, у сарадњи са министарством надлежним за грађевинарство, обезбеђујући усклађеност са

националном дугорочном стратегијом реновирања, политикама у области зграда и сродним извештавањем у оквиру ИНЕКП.

14. Све значајне методолошке промене, ревизије прекретница или индикатора, или ограничења која утичу на упоредивост између извештајних година, морају бити објашњена у пратећим наративним одељцима овог прилога и неће се решавати ретроактивном изменом претходно пријављених вредности, осим ако нису поткрепљене ревидираним основним подацима.

Табела 5 – Допринос дугорочне стратегије реновирања стамбених и нестамбених зграда циљевима енергетске ефикасности

1. Табела 5 служи као обавезни оквир за извештавање о томе како спровођење дугорочне стратегије реновирања стамбених и нестамбених зграда доприноси остваривању циљева енергетске ефикасности Републике Србије, у складу са Директивом 2012/27/ЕУ, како је прилагођена и примењена у правном оквиру ЕЗ.

	Спецификација	Опис
Молимо вас да опишете како је напредак ка остваривању прекретница из дугорочне стратегије реновирања допринео остваривању циљева енергетске ефикасности Републике Србије у складу са Директивом 2012/27/ЕУ	М	

2. Табела 5 се попуњава као наративна процена, повезујући прекретнице, индикаторе напретка и квантитативне резултате приказане у табелама 1 до 4 овог прилога са њиховим доприносом циљевима енергетске ефикасности на нивоу Републике Србије, посебно смањењу потрошње примарне и финалне енергије.
3. Известилац треба да опише како су примећени напредак у реновирању зграда, побољшањима енергетских својствима и спровођењу мера подршке допринели уштеди енергије, укључујући и степен у којем ови развоји подржавају националне путање за енергетску ефикасност.
4. Извештаји ће описати како еволуција потрошње енергије у зградама током времена подржава напредак ка националном циљу енергетске ефикасности, укључујући:
 - удео укупне националне ПЕС и ФЕС који се може приписати зградама;
 - апсолутне вредности ПЕС и ФЕС за грађевински сектор, где су доступне;
 - уочени трендови повезани са активностима реновирања и побољшањима енергетских својствима.
5. Опис треба да се фокусира на постигнуте и текуће утицаје, а не на планиране или спекулативне ефекте, и треба да истакне најрелевантније покретаче, као што су стопе реновирања, дубина реновирања, покривеност зграда са најлошијим својствима и побољшања енергетских својствима зграда.

6. Тамо где је доступно, процена се може квалитативно или квантитативно односити на процењене уштеде енергије, црпећи из података пријављених на другим местима оог прилога, националних извештаја о енергетској ефикасности или евалуација програма реновирања, без дуплирања већ достављених нумеричких информација.
7. Наративни текст треба да обезбеди кохерентност са националним извештавањем у складу са обавезама енергетске ефикасности, укључујући кохерентност са пријављеним трендовима потрошње примарне и финалне енергије и са националним доприносом и индикативном путањом у оквиру извештавања о енергетској ефикасности.
8. Министарство ће деловати као водећи извешилац за Табелу 5, координирајући са другим надлежним органима како би се осигурало да опис тачно одражава допринос политика реновирања зграда циљевима енергетске ефикасности.
9. Поље у Табели 5 је обавезно и мора се попунити за сваки циклус извештавања. Сва ограничења, неизвесности или празнине у подацима које утичу на процену морају бити транспарентно објашњене у опису.

Табела 6 – Ажурирање осталих националних циљева у вези са енергетском ефикасношћу, како је пријављено у ИНЕКП

1. Табела 6 служи као обавезни оквир за извештавање о ажурирањима других националних циљева енергетске ефикасности утврђених у ИНЕКП, како је прилагођено и примењено у правном оквиру ЕЗ.

Назив националног циља	Опис	Напредак ка циљу	Очекивани утицаји циља
Мiар	Мiар	Мiар	Мiар
<i>Национални циљ 1</i>			
<i>Национални циљ 2</i>			
<i>По потреби, додајте још редова</i>			

2. У складу са структуром ИНЕКП, извешилац може, где је то применљиво, да пријави друге националне циљеве, укључујући дугорочне циљеве или стратегије, секторске циљеве и националне циљеве у областима као што су енергетска ефикасност у сектору саобраћаја и у грејању и хлађењу. Тамо где су такви циљеви укључени у ИНЕКП, ажурирања о њиховом статусу, спровођењу и напретку биће извештавана путем Табеле 6.
3. Сваки ред табеле одговара једном националном циљу или задатку. Тамо где је неколико циљева уско повезано по обиму или имплементацији, они се могу груписати, под условом да је груписање јасно објашњено и да не заклања процену напретка.

4. Колона „Назив националног циља“ садржи званични назив или јасну ознаку циља како је дефинисано у ИНЕКП или повезаним националним стратешким документима.
5. У колони „Опис“ треба дати сажето објашњење циља, укључујући његов политички контекст, секторска покривеност, временски хоризонт и везу са ширим националним циљевима енергетске ефикасности. Тамо где циљ представља ажурирање или ревизију претходно пријављеног циља, то треба експлицитно назначити.
6. У колони „Напредак ка циљу“ описује се тренутни статус спровођења и напредак постигнут од усвајања или последњег ажурирања ИНЕКП. Напредак се може извештавати у квалитативном или квантитативном смислу, у зависности од природе циља, и одражаваће постигнуте резултате, а не планиране акције.
7. У колони „Очекивани утицаји постављеног циља“ сумира се очекивани допринос циља побољшању енергетске ефикасности, укључујући потенцијалне утицаје на потрошњу примарне енергије, финалну потрошњу енергије, енергетски интензитет или секторске перформансе. Тамо где квантификација није доступна, даје се квалитативна процена.
8. Сва поља у Табели 6 су обавезна ако је применљиво. Уколико циљ пријављен у ИНЕКП више није применљив, замењен је или значајно ревидиран, то се јасно објашњава у колонама за опис и напредак.
9. Министарство ће деловати као водећи извештач за Табелу 6, обезбеђујући усклађеност са ИНЕКП.
10. Информације пријављене у Табели 6 морају бити усклађене са националним доприносом, индикативним путањама и секторским извештавањем на другим местима у овом прилогу и не смеју дуплирати већ пријављене информације, осим ако је потребно објаснити ажурирања или измене претходно дефинисаних циљева.

СМЕРНИЦЕ ЗА ПОПУЊАВАЊЕ ОБРАСЦА ЗА ИЗВЕШТАВАЊЕ V: ЕНЕРГЕТСКА БЕЗБЕДНОСТ

Табела 1 – Напредак ка националним циљевима који се односе на енергетску безбедност

1. У Табели 1 извештава се о напретку ка националним циљевима и доприносима у димензији енергетске безбедности, како је наведено у члану 4, тачка (ц) и члану 22, тачке (а) до (д) Уредбе (ЕУ) 2018/1999, за године X-3 и X-2 циклуса извештавања.

Назив националног циља	Опис	Релевантност за Члан 22	Циљна година	Статус	Политика која је покретала постављање циља (где је релевантно)		Ентитет одговоран за постизање циља	Извори енергије и горива обухваћени
					Политика Уније	Национална политика (правна референца)		
М	М	Мiар	Мiар	М	Мiар	Мiар	М	М
Национални циљ 1								
Национални циљ 2								
Национални циљ 3								
По потреби додати још редова								

2. Квалитативне информације за Табелу 1, пријављују се у складу са дефиницијама наведеним у насловима табела електронског обрасца, обезбеђујући усклађеност са националним циљевима и доприносима у димензији енергетске безбедности, како је наведено у члану 4, тачка (ц) и члану 22, тачке (а) до (д) Уредбе (ЕУ) 2018/1999.
3. Унапред попуњена поља, како је назначено одговарајућим кодирањем бојама у електронском обрасцу (жута), не смеју се мењати у оквиру процеса извештавања о напретку. Аутоматски израчуната поља не смеју се ручно мењати.
4. Следеће информације ће надлежни орган пријавити у пољима која нису унапред попуњена (зелена) у Табели 1:
- Назив националног циља - званични назив који се користи у интегрисаном националном енергетском и климатском плану или у релевантном законски усвојеном националном документу;
 - Опис - мора дати сажет опис циља, укључујући:
 - проблем који се решава;

- сврху циља и очекиване користи;
 - предузете/предвиђене акције;
 - временски оквир имплементације и одговорна лица;
3. Релевантност за члан 22 - избор одговарајуће категорије циља (диверзификација; смањење зависности од увоза; способност суочавања са ограниченим/прекинутим снабдевањем; флексибилност националног енергетског система; остало);
 4. Циљна година - где је то применљиво;
 5. Статус - избор из планирано; усвојено; спроведено; истекло;
 6. Политика Уније - избор са листе у електронском обрасцу или „остало“ са спецификацијом;
 7. Национална политика (Правна референца) - национална правна/стратешка референца којом се утврђује циљ;
 8. Ентитет одговоран за постизање циља - надлежна институција/орган;
 9. Извори енергије и горива обухваћени - избор одговарајућих категорија горива (цео систем; електрична енергија; гас; нафтни производи; нуклеарна енергија; остала горива).
5. Ради попуњавања Табеле 1, надлежни орган примењује следећа методолошка појашњења:
 1. Функција главне листе: Табела 1 служи као главни преглед националних циљева енергетске безбедности; исти назив циља користи се доследно у свим Табелама 1–3.
 2. Садржај поља за опис: Опис треба да одговори на кључна питања наведена у смерницама (проблем, циљ, акције, имплементација).
 3. Падајућа поља: Категорија релевантности, статус и покривеност горивом попуњавају се коришћењем падајућих опција датих у шаблону; „остало“ се користи само тамо где је потребно, уз прецизност.
 4. Усклађеност са ИНЕКП-ом: Извештавани циљеви, статус и политике морају бити у складу са интегрисаним националним планом за енергију и климу и званично усвојеним националним документима.
 5. Следљивост: правне референце и одговорни субјекти морају да омогуће праћење и верификацију циљева.
 6. Опис података:
 1. Табела 1 треба да пружи структурирани преглед националних циљева и доприноса у димензији енергетске безбедности, укључујући основу политике, обим (горива), зрелост имплементације и институционалну одговорност.
 2. Категорија релевантности из члана 22 позиционира сваки циљ у оквиру политике енергетске безбедности.
 3. Поље статуса треба да подржи тумачење напретка разликовањем планираних, усвојених, имплементираних и истеклих циљева.
 7. Министарство ће деловати као водећи извештач за Табелу 1, док ће АЕРС, статистички орган и друга надлежна тела пружити све потребне доприносе, где је то применљиво.

Табела 2 - Напредак у спровођењу квантитативних националних циљева

1. У Табели 2 биће приказан напредак у остваривању националних циљева који се односе на безбедност снабдевања и отпорност енергетског система, укључујући мере за спречавање, припрему и реаговање на прекиде у снабдевању, за године X-3 и X-2 циклуса извештавања.

Назив националног циља	Индикатор(и)	Јединица	Категорија	Година			Циљ-вредност/година	Методолошке белешке
				X-3	X - 2	X-1		
				Mia p	Mia p	Mia p	Miap	Miap
Укупно циљеви имете								
Диверзификација извора енергије и снабдевања	Примарна производња	ТЈ	Угаљ					
			Природни гас					
			Друга фосилна горива и отпад					
			Нафта и нафтни производи					
			ОИЕ и биогорива					
			Нуклеарна енергија					
	Увоз		Увоз					
	Извоз		Извоз					
Смањење енергетске зависности од увоза из трећих земаља(1)	Енергетска зависност од трећих земаља по врсти горива	Проценат	Укупно					
			Гориво	Угаљ				
				Природни гас				
				Остала фосилна горива и отпад				
				Нафта и нафтни производи				
				Запаљиво - ОИЕ (биогорива)				
				Електрична енергија и топлота (укључујући нуклеарну)				
Развој	Отпорност	Сати	Губитак од					

способности за суочавање са ограниченим или прекинутим снабдевањем извором енергије	електроенергет ског система		оčekиваног оптерећења					
		MWh	EENS					
	Отпорност гасног систем	Процен ат	Резултат формула N-1					
Национално постављени циљеви								
Национални циљ 1								
Национални циљ 2								
Национални циљ 3								
Додајте још редова, по потреби								

(3) увоз из трећих земаља = све земље које нису уговорне стране ЕЗ и државе чланице ЕУ

2. Квантитативни подаци за Табелу 2 пријављују се у складу са дефиницијама наведеним у насловима табела електронског обрасца, обезбеђујући усклађеност са статистиком енергетског биланса и другим званичним изворима енергетске безбедности.
3. Квантитативни подаци за Табелу 2 за године X-3 и X-2 се аутоматски унапред попуњавају у електронском систему извештавања на основу енергетских биланса Евростата и не мењају се.
4. Унапред попуњена поља, како је назначено одговарајућим кодирањем бојама у електронском обрасцу (жута), не смеју се мењати у оквиру процеса извештавања о напретку. Аутоматски израчуната поља не смеју се ручно мењати.
5. Следеће информације ће надлежни орган пријавити у пољима која нису унапред попуњена (зелена) у Табели 2:
 - 1) Назив националног циља - циљ повезан са Табелом 1;
 - 2) Индикатор(и), категорија и јединица - како је унапред дефинисано у шаблону;
 - 3) Вредност за годину X-3 - унапред попуњено из енергетских биланса Евростата;
 - 4) Вредност за годину X-2 - унапред попуњено из енергетских биланса Евростата;
 - 5) Вредност за годину X-1 - пријавити где је доступно/потребно;
 - 6) Циљна вредност/година - где постоје квантификовани национални циљеви за дати индикатор;
 - 7) Методолошке напомене - објашњење коришћене методологије (посебно за X-1 и националне циљеве) и референца на годину процене, где је то применљиво.
6. Ради попуњавања Табеле 2, примењују се следећа методолошка појашњења:
 - Правило Евростата за претходно попуњавање: Вредности X-3 и X-2 су унапред попуњене и не смеју се мењати; свака корекција мора се извршити путем примарних канала статистичког извештавања према Евростату.

- Покривеност увоза/извоза: Увоз и извоз обухватају укупан увоз и извоз свих горива укључених у енергетске билансе.
- Зависност од трећих земаља: Индикатори зависности од трећих земаља укључују само увоз из земаља ван ЕУ.
- Индикатори отпорности: За LOLE/EENS и N-1, методолошке напомене треба да наведу извор процене, годину и кључне претпоставке.
- Усклађеност са циљевима: Индикатори из Табеле 2 морају бити повезани са релевантним циљем/циљевима како је дефинисано у Табели 1.

7. Опис података:

- Табела 2 треба да пружи квантитативне доказе о напретку у енергетској безбедности користећи унапред дефинисане индикаторе структуриране по категоријама (индикатори енергетског биланса и индикатори отпорности).
- Индикатори засновани на енергетском билансу (нпр. примарна производња, увоз, извоз, зависност) одражавају званичне енергетске билансе Евростата за X-3 и X-2.
- Индикатори отпорности (нпр. LOLE/EENS; N-1) одражавају процене адекватности и безбедности снабдевања гасом и биће транспарентно наведени у методолошким напоменама.

8. Министарство је водећи извештач за Табелу 2, док ће национални статистички орган, оператори преносних система и друга надлежна тела обезбедити све неопходне доприносе за процену енергетског биланса и отпорности.

Табела 3 – Напредак у спровођењу неквантификационих националних циљева

1. Квалитативне информације за Табелу 3 пријављују се у складу са дефиницијама наведеним у насловима табела електронског обрасца, обезбеђујући усклађеност са националним аранжманима за праћење и подупирући техничке извештаје.

Назив националног циља	Индикатор(и)/Прекретница(е)	Циљ на годину а	Опис индикатора / прекретница	Напредак као циљу	Детаљи који се тичу праћења стратегија	Позив на процене и подупирање техничких извештаја
М	М	М _{1ар}	М	М	В	В
Национални циљ 1						
Национални циљ 2						
Национални циљ 3						
По потреби додати још редова						

2. Унапред попуњена поља, како је назначено одговарајућим кодирањем бојама у електронском обрасцу (жута), не смеју се мењати у оквиру процеса извештавања о напретку. Аутоматски израчуната поља не смеју се ручно мењати.
3. Следеће информације се пријављују у пољима која нису унапред попуњена (зелена) у Табели 3:
 - 1) Назив националног циља - циљ повезан са Табелом 1;
 - 2) Индикатор(и)/Прекретница(е) - индикатори или прекретнице које се користе за представљање напретка;
 - 3) Циљна година - где је то применљиво;
 - 4) Опис индикатора/прекретнице и образложење - објашњење шта се мери и зашто је то прикладно;
 - 5) Напредак ка циљу - квалитативна процена (на правом путу, постигнуто, закаснило, пропуштено), укључујући пратеће објашњење;
 - 6) Детаљи о стратегији праћења - опис начина праћења индикатора (методологија, стручна рецензија, оквир за праћење);
 - 7) Позив на процене и основне техничке извештаје - доказна база за пријављени напредак.
4. Ради попуњавања Табеле 3, примењују се следећа методолошка појашњења:
 - Табела 3 се користи за циљеве који се не могу пратити помоћу квантитативних индикатора у Табели 2.
 - Индикатори/прекретнице морају бити јасно дефинисани, а образложење мора показати њихову релевантност за праћење напретка.
 - Стратегија праћења треба да одреди приступ праћењу (методологија, стручна рецензија, панел, институционални процес).
 - Референце морају омогућити праћење техничких извештаја и процена које подржавају пријављени напредак.
5. Опис података:
 - Табела 3 треба да пружи квалитативне доказе о напретку у остваривању циљева енергетске безбедности кроз јасно дефинисане индикаторе и прекретнице.
 - Стратегија праћења и техничке референце морају осигурати транспарентност, следљивост и проверљивост процене квалитативног напретка.
6. Министарство ће деловати као водећи извештач за Табелу 3, док ће надлежна тела одговорна за праћење и техничке процене пружити додатне информације.

СМЕРНИЦЕ ЗА ПОПУЊАВАЊЕ ОБРАСЦА ЗА ИЗВЕШТАВАЊЕ VI: УНУТРАШЊЕ ТРЖИШТЕ ЕНЕРГИЈЕ

Табела 1 - Напредак ка националним циљевима који се односе на међусобну повезаност електроенергетских система

1. У Табели 1, извештава се о напретку ка националним циљевима који се односе на унутрашње тржиште енергије, укључујући интеграцију и функционисање тржишта, пријављивањем вредности за године X-3 и X-2 циклуса извештавања, где је то применљиво, као и циљне вредности за 2030 годину.

Назив националног циља	Јединица	Година		Циљна вредност у 2030
		X-3	X-2	
		М	М	Мiар
Номинални преносни капацитет до инсталирани производни капацитет	%			
Номинално преносни капацитет до врхунско оптерећење	%			
Номинални преносни капацитет за инсталирани производни капацитет из ОИЕ	%			
Просечне или апсолутне разлике у ценама по сату за дан унапред тржишта (свака граница између уговорне стране ЕЗ, као и за свака граница измеђууговорне стране ЕЗ и државе чланице ЕУ)	EUR/MWh			
<i>Граница 1</i>	EUR/MWh			
<i>Граница 2</i>	EUR/MWh			
<i>По потреби додати још редова</i>	EUR/MWh			

2. Квантитативни подаци за Табелу 1 пријављују се у складу са дефиницијама наведеним у насловима табела електронског обрасца, обезбеђујући усклађеност са званичним националним системом и изворима тржишних података.
3. Унапред попуњена поља, како је назначено одговарајућим кодирањем бојама у електронском обрасцу (жута), не смеју се мењати у оквиру процеса извештавања о напретку. Аутоматски израчуната поља не смеју се ручно мењати.
4. Следеће информације ће надлежни орган пријавити у пољима која нису унапред попуњена (зелена) у Табели 1:

- 1) Назив националног циља - званични назив који се користи у интегрисаном националном енергетском и климатском плану или у релевантном законски усвојеном националном документу;

- 2) Јединица - како је унапред дефинисано у обрасцу за извештавање за свако поље/индикатор;
- 3) Вредност за годину X-3 - где је то могуће и применљиво;
- 4) Вредност за годину X-2 - обавезна година извештавања за квантитативне вредности;
- 5) Циљна вредност у 2030 години - где је применљиво, у складу са националним циљем ИНЕКП-а или другим званичним националним циљем;
- 6) Извор(и) - званични извор(и) података који се користе за сваку пријављену вредност;
- 7) Коментари - сажета појашњења обухвата података, методологије, претпоставки и приступа процени, где је то релевантно.

5. Ради попуњавања Табеле 1, примењују се следећа методолошка појашњења:

- Области међусобне повезаности електричне енергије: вредности се пријављују за годину X-2 и могу се пријавити за годину X-3 где су доступне; циљна вредност за 2030 годину се попуњава где је то применљиво.
- Поље за гранично извештавање: Извештавање се попуњава коришћењем једног посебног записа за сваку границу унутар ЕУ; избегава се агрегирање неколико граница у један унос.
- Разлике у ценама електричне енергије: вредности се пријављују у складу са методологијом електронског обрасца; где је то релевантно, вредности се могу извести из најновијег доступног годишњег извештаја ACER-а о праћењу тржишта.
- Динамичке године извештавања: Динамичке референце на године (X-3, X-2, X-1) у обрасцу за извештавање приказују се као стварне године на е-платформи и морају се попуњити у складу са тим.
- Поље „Извор“ мора јасно да назначи да ли подаци потичу од оператора преносног система (TSO), оператора тржишта, извештаја о праћењу АЕРС званичне статистике или публикација на нивоу ЕУ.
- Поље за коментаре треба користити само за сажета методолошка објашњења и не сме се користити за увођење нових циљева или неповезаних информација.
- Конзистентност међу индикаторима: Пријављене вредности морају бити интерно конзистентне у свим пољима Табеле 1 и не смеју бити у супротности са вредностима пријављеним у другим табелама интерног тржишта или националним званичним публикацијама за исте извештајне године.
- Покривеност подацима и усредњавање: тамо где су потребни годишњи просеци (нпр. индикатори разлика у ценама), пријављене вредности треба да одражавају целу извештајну годину и не смеју се заснивати на делимичним периодима године, осим ако није експлицитно оправдано у пољу за коментаре.
- Конзистентност валуте и јединице: Вредности се приказују искључиво користећи јединице унапред дефинисане у шаблону; тамо где национални извори користе различите јединице, конверзија се примењује доследно и укратко објашњава у пољу за коментаре.
- Третман недостајућих вредности: тамо где подаци за годину X-3 нису доступни, поље се оставља празно или се наводи као „N/A“ у складу са правилима електронског обрасца, а разлог за недостајуће податке се укратко наводи у пољу за коментаре.

6. Опис података:

- Индикатори међусобне повезаности електроенергетских система у Табели 1 описују ниво прекограничне физичке интеграције националног електроенергетског система са суседним системима и заснивају се на званично пријављеном капацитету међусобне повезаности и параметрима система за релевантну извештајну годину.
- б) Уноси извештавања на нивоу границе (по интерконектору/граници) треба да пружају информације о специфичном прекограничном интерфејсу/интерфејсима релевантним за унутрашње тржиште електричне енергије, омогућавајући процену повезаности и регионалне интеграције тржишта на нивоу интерконектора.
- ц) Индикатори разлике у цени електричне енергије описују степен конвергенције/дивергенције тржишних цена између националног тржишта и суседних тржишта и одражавају просечне годишње разлике у складу са дефиницијама обрасца за извештавање.
- г) Поља Извор и Коментари треба да обезбеде чињеничну основу за пријављене вредности идентификовањем званичног скупа података и додавањем сажетих појашњења у вези са обухватом података, тумачењем и било којим релевантним националним контекстом.

7. Министарство ће деловати као водећи извештач за Табелу 1, док ће АЕРС, оператор тржишта и оператор преносног система обезбедити све потребне тржишне и системске информације, где је то применљиво.

Табела 2 - Информације о пројектима преноса од интереса ЕЗ (РЕСИ) или заједничког интереса (РМИ)

1. У Табели 2 извештаваће се о свим важним дешавањима у вези са Пројектима од интереса ЕЗ (РЕСИ) у поређењу са последњим Извештајем о праћењу РЕСИ који би могли имати утицај на циљеве постављене у ИНЕКП.

Пријавите сва важна дешавања у вези са РЕСИ пројектима у поређењу са последњим Извештајем о праћењу РЕСИ, што би могло имати утицај на циљеве постављене у ИНЕКП	М	
--	---	--

2. Квалитативне информације за Табелу 2 биће пријављене у складу са дефиницијама наведеним у насловима табела електронског обрасца, осигуравајући усклађеност са најновијим доступним Извештајем о праћењу РЕСИ и званичним националним ажурирањима.
3. Унапред попуњена поља, као што је назначено одговарајућим кодирањем бојама у електронском обрасцу (жута), не смеју се мењати у оквиру процеса извештавања о напретку. Аутоматски израчуната поља не смеју се ручно мењати.
4. Следеће информације се пријављују у непопуњена поља (зелена) из Табеле 2:
 - РЕСИ / Референца пројекта - идентификација предметног Пројекта од заједничког интереса, у складу са најновијим Извештајем о праћењу пројекта од заједничког интереса;

- Опис развоја/развоја - сажет опис главног(их) развоја у поређењу са последњим Извештајем о праћењу пројекта од заједничког интереса (нпр. издавање дозвола, набавка, статус имплементације, промене у пуштању у рад);
- Релевантност за циљеве - кратко објашњење како развој може утицати на циљеве постављене у ИНЕКП;
- Извор(и) - званична(е) референца(е) која подржава(ју) ажурирање (извештавање о праћењу пројекта од стране јавног сектора, званичне публикације, информације о ОПС-у/промотеру пројекта);
- Коментари - кратка појашњења у вези са контекстом, неизвесношћу, претпоставкама или објашњења, где је то релевантно.

5. Ради попуњавања Табеле 2, примењују се следећа методолошка појашњења:

- Основна референца: извештавање се о дешавањима у поређењу са последњим Извештајем о праћењу РЕСИ; уноси не смеју понављати непромењене информације из извештаја
- Приступ пројекту по пројекту: тамо где је релевантно више од једног пројекта од заједничког интереса, информације се пријављују одвојено по РЕСИ пројекту, избегавајући агрегацију више пројеката у један унос.
- Врста развоја: Развој догађаја може да укључује, између осталог, постигнуте прекретнице, кашњења, репрограмирање, промене у обиму, промене у структури финансирања или препреке у имплементацији.
- Изворно поље: извори ће бити специфично и проверљиво, и мора се позивати на тачан извештај/документ/јавни извор који је коришћен.
- Поље за коментаре: Коментари се користе само за сажета појашњења и не смеју секористити за увођење нових циљева или неповезаних информација.
- Конзистентност: развој догађаја пријављен у Табели 2 мора бити у складу са информацијама о инфраструктури пријављеним у Табели 3 и са национално усвојеним циљевима политике.

6. Опис података:

- Табела 2 треба да обухвати квалитативни развој у спровођењу пројеката од заједничког интереса који могу утицати на национални допринос интеграцији унутрашњег тржишта и циљевима везаним за инфраструктуру.
- Пријављени развој догађаја одражаваће промене у статусу пројекта у поређењу са последњим Извештајем о праћењу РЕСИ, са нагласком на елементе који утичу на временске рокове имплементације, ризике испоруке и очекиване утицаје на систем.
- Релевантност за циљеве треба да опише практичне импликације за енергетску безбедност, интеграцију тржишта и адекватност система, где је то применљиво.
- Поља Извор и Коментари треба да обезбеде чињеничну основу и контекст за пријављене догађаје, омогућавајући транспарентност и праћење ажурирања.

7. Министарство ће деловати као водећи извештач за Табелу 2, док ће оператер преносног система и други надлежни органи за инфраструктуру пружити све потребне доприносе везане за пројекат, где је то применљиво.

Табела 3 - Информације о другим главним инфраструктурним пројектима

1. У Табели 3 биће наведене информације о другим релевантним инфраструктурним пројектима (електрична енергија и гас, укључујући водоник и друге гасове/течности где је то применљиво) и њиховом статусу имплементације, укључујући њихов допринос релевантним праговима и димензијама Енергетске уније.

[illegible]

2. Квантитативни и квалитативни подаци за Табелу 3 биће пријављени у складу са дефиницијама наведеним у насловима табела електронског обрасца, обезбеђујући усклађеност са званичним документима о планирању инфраструктуре и информацијама системског оператера.
3. Унапред попуњена поља, како је назначено одговарајућим кодирањем бојама у електронском обрасцу (жута), не смеју се мењати у оквиру процеса извештавања о напретку. Аутоматски израчуната поља не смеју се ручно мењати.
4. Следеће информације се пријављују у непопуњена поља (зелена) из Табеле 3:

- Назив пројекта - званични назив инфраструктурног пројекта;
- ID TYNDP-a - идентификатор који се користи у релевантном(им) документу(има) за планирање ENTSO(-E/-G), где је то применљиво;
- Носилац енергије - електрична енергија / природни гас / водоник / други релевантни гасови или течности, према потреби;
- Тип пројекта - техничка категоризација пројекта (нпр. интерконекција, интерно појачање преноса, инфраструктура везана за складиштење), у складу са шаблоном;
- Опис пројекта - сажет технички опис обима пројекта и главних карактеристика;
- Планирана година пуштања у рад - очекивана година када пројекат постаје оперативан;
- Преносни капацитет у MW за пројекте електричне енергије и у GWh/дан за пројекте природног гаса, водоника и других гасова/течности;
- Допринос остваривању прагова – опис како пројекат доприноси планираним праговима наведеним у обрасцу;
- Допринос димензијама Енергетске уније - опис како пројекат доприноси релевантним димензијама Енергетске уније;
- Статус пројекта - тренутни статус пројекта (нпр. планирано/издавање дозвола/набавка/изградња/пуштено у рад), где је применљиво;
- Опис напретка - сажет опис напретка постигнутог од претходног циклуса;
- Кашњење у имплементацији (године) - где је то применљиво;
- Репрограмирање (године) - где је то применљиво;
- Разлог за кашњења или поновно заказивање - где је то применљиво, укључујући кратко образложење;
- Извор(и) - коришћене званичне референце (планови инфраструктуре ОПС/ОДС, документи о дозволама, званичне информације о промотерима пројекта, регулаторне одлуке);
- Коментари - сажета појашњења претпоставки, тумачења статуса и покривености подацима, где је то релевантно.

5. Ради попуњавања Табеле 3, примењују се следећа методолошка појашњења:

- Извештавање по пројектима: извештавање се попуњава коришћењем једног посебног записа по инфраструктурном пројекту; треба избегавати агрегацију више пројеката у једном уносу.
- Конзистентност идентификатора: где ID TYNDP-a постоји, то се мора пријавити у складу са документима планирања ENTSO-a; тамо где не постоји ID, поље може остати празно и појаснити у коментарима.

- Година пуштања у рад: Планирана година пуштања у рад мора одражавати најновије званично планирање; у случају кашњења, ажурирани временски рокови морају бити приказани у пољима за кашњење/поновно заказивање и објашњени.
- Извештавање о капацитету: Преносни капацитет се приказује искључиво у јединицама наведеним у обрасцу (MW или GWh/дан). Конверзије из других јединица треба примењивати доследно и укратко објаснити у коментарима.
- Кашњење наспрам промене распореда: Тамо где се пријављују и кашњење и померање рока, уноси морају бити кохерентни, а разлог(и) морају јасно разликовати административне, техничке, финансијске или друге узроке.
- Изворно поље: извори ће бити проверљив и специфичан, позивајући се на тачан званични документ и, где је то могуће, на релевантни одељак/страницу.
- Конзистентност: Информације приказане у Табели 3 морају бити у складу са развојем пројекта од заједничког интереса приказаним у Табели 2 и са националним инфраструктурним приоритетима који подржавају циљеве унутрашњег тржишта.

6. Опис података:

- Табелу 3 треба да обухвати национални програм релевантних инфраструктурних пројеката (пored пројеката од заједничког интереса), омогућавајући процену како развој инфраструктуре доприноси интеграцији унутрашњег тржишта и перформанса система.
- Пријављене карактеристике пројекта (енергетски носилац, врста, капацитет и година пуштања у рад) треба да обезбеде чињеничну основу за процену адекватности планираног развоја инфраструктуре и потенцијалних уских грла.
- Информације о кашњењима и репрограмирању треба да обезбеде транспарентност у погледу ризика и препрека у спровођењу које утичу на постизање националних циљева.
- Поља за извор и коментаре треба да омогуће праћење пријављених података и разјашњење националног контекста и околности специфичних за пројекат
- Могу се пријављивати PЕCИ и PМI који се не односе на пренос, ако индиректно доприносе појачавању прекограничне интерконекције, што се наводи у табели.

7. Министарство ће деловати као водећи извештач за Табелу 3, док ће оператер преносног система и други надлежни органи за инфраструктуру пружити све потребне пројектне и планске доприносе, где је то применљиво.

Табела 4 - Напредак ка националним циљевима који се односе на флексибилност енергетског система, укључујући и производњу обновљиве енергије

1. У Табелу 4 извештаваће се о напретку ка националним циљевима који се односе на флексибилност система, укључујући балансирајућа тржишта, интеграцију/спајање тржишта, дистрибуирану производњу, складиштење, одговор на потражњу и агрегацију, укључујући извештавање о индикаторима напретка за године X-3 и X-2 где је то применљиво.

Назив националн	Опис	Носилац	Елемент(и) флексибилно	Циљ	Циљна година	Напредак ка	Индикатор(и) напретка
-----------------	------	---------	------------------------	-----	--------------	-------------	-----------------------

ог циља		енергија	ст система обрађена		а	циљу	Назив индикатора за праћење напретка	Јединица	X-3	X-2
М	М	М	М	М	М	М	М	М	М	М
Национални циљ 1										
Национални циљ 2										
Национални циљ 3										
Додајте још редова, по потреби										

2. Квантитативни и квалитативни подаци за Табелу 4 биће пријављени у складу са дефиницијама наведеним у насловима табела електронског обрасца, обезбеђујући усклађеност са званичним регулаторним и системским изворима података релевантним за флексибилност и балансирање.
3. Унапред попуњена поља, како је назначено одговарајућим кодирањем бојама у електронском обрасцу (жута), не смеју се мењати у оквиру процеса извештавања о напретку. Аутоматски израчуната поља не смеју се ручно мењати.
4. Следеће информације се пријављују у непопуњена поља (зелена) из Табеле 4:
 - Назив националног циља - званични назив који се користи у интегрисаном националном енергетском и климатском плану или у релевантном законски усвојеном националном документу;
 - Опис - сажет опис циља, укључујући обим и релевантни контекст политике;
 - Носилац енергије - како је унапред дефинисано у обрасцу за извештавање (нпр. електрична енергија / гас), где је то применљиво;
 - Обрађени елементи флексибилности система - спецификација елемента/елемената флексибилности обухваћених циљем (нпр. балансирање тржишта, помоћне услуге, спајање/интеграција тржишта, дистрибуирана производња, складиштење, одговор на потражњу, агрегација);
 - Циљна година - где је то применљиво;
 - Циљна вредност - где је то применљиво;
 - Напредак ка циљу - сажет наратив који описује статус имплементације, главне усвојене/спроведене мере и уочене ефекте;
 - Индикатор(и) напретка - где је применљиво, за сваки индикатор навести:
 - i. назив индикатора;
 - ii. јединица;
 - iii. вредност за годину X-3 - где је то могуће и применљиво;

- iv. вредност за годину X-2 - обавезна година извештавања за квантитативне вредности;
 - v. е)вредност за годину X-1– где је потребно/доступно;
- Извор(и) - коришћени званични извор(и) података (нпр. извештавање о праћењу АЕРС, извештаји ОПС/ОДС, подаци оператора тржишта, усвојена тржишна правила);
 - Коментари - сажета појашњења обухвата података, применљивости индикатора, претпоставки и приступа процени, где је то релевантно.

5. Ради попуњавања Табеле 4, примењују се следећа методолошка појашњења:

- Приступ од циља до циља: Извештавање се попуњава коришћењем једног посебног уноса за сваки циљ; треба избегавати агрегирање више циљева у један унос.
- Применљивост индикатора: поља индикатора напретка морају бити попуњена само где је релевантно/применљивоу односу на циљ; тамо где индикатори нису применљиви, то се укратко образлаже у пољу за коментаре.
- Доследност извештајних година: вредности се првенствено извештавају за X-2 вредности за X-3 могу се пријавити тамо где је доступно, и X-1 само тамо где је то потребно/доступно у обрасцу за извештавање.
- Извештавање о циљу: тамо где постоје квантификовани циљеви, попуњавају се циљна година и циљна вредност; тамо где циљ није квантификован, поља за циљеве могу остати празна и појашњавају се у коментарима.
- Извори података: извори морају бити проверљиви и у складу са националним извештавањем (одлуке АЕРС, подаци о балансирању/помоћним услугама ОПС-а, правила и статистика оператора тржишта).
- Поље за коментаре: Коментари се користе само за сажета методолошка објашњења и не смеју се користити за увођење нових циљева или неповезаних информација.
- Конзистентност међу табелама: Циљеви и напредак пријављени у Табели 4 морају бити у складу са циљевима оквира за омогућавање пријављеним у Табелама 5 и 6 (учешће на тржишту, учешће потрошача), где је то релевантно.

6. Опис података:

- Табела 4 треба да опише развој системске флексибилности и аранжмана за балансирање који омогућавају ефикасну интеграцију ОИЕ и функционисање тржишта.
- Пријављени циљеви треба да одражавају мере и реформе које утичу на доступност флексибилних ресурса, укључујући уравнотежење дизајна тржишта и услове приступа за складиштење, одговор на потражњу и агрегацију.
- Индикатори напретка треба да описују мерљиве развојне потезе који подржавају спровођење циљева (нпр. број флексибилних ресурса који учествују, балансирање обима, доступност производа/услуга), где су такви индикатори дефинисани и применљиви.
- Поља за извор и коментаре треба да обезбеде праћење и контекстуално разумевање пријављеног напретка, укључујући кључне регулаторне прекретнице и ограничења у имплементацији.

7. Министарство ће деловати као водећи извештач за Табелу 4, док ће АЕРС, оператор тржишта и оператор преносног система обезбедити све потребне тржишне и системске информације, где је то применљиво.

Табела 5 - Напредак ка националним циљевима који се односе на недискриминаторно учешће на енергетским тржиштима

1. У Табелу 5 биће приказан напредак ка националним циљевима који се односе на недискриминаторно учешће ОИЕ, одговора на потражњу и складиштења (укључујући и агрегацију) на свим енергетским тржиштима.

Назив националног циља	Опис	Носилац енергије	Обрађени елементи недискриминаторног учешћа	Циљ	Циљна година	Напредак ка циљу
Міар	Міар	Міар	Міар	Міар	Міар	Міар
Национални циљ 1						
Национални циљ 2						
Национални циљ 3						
По потреби додати још редова						

2. Квантитативни и квалитативни подаци за Табелу 5 извештавају се у складу са дефиницијама наведеним у насловима табела електронског обрасца, осигуравајући усклађеност са националним циљевима који се односе на недискриминаторно учешће ОИЕ, одговора на потражњу и складиштења (укључујући и путем агрегације) на свим енергетским тржиштима.
3. Унапред попуњена поља, како је назначено одговарајућим кодирањем бојама у електронском обрасцу (жута), не смеју се мењати у оквиру процеса извештавања о напретку. Аутоматски израчуната поља не смеју се ручно мењати.
4. Следеће информације се пријављују у непопуњена поља (зелена) из Табеле 5:
- Назив националног циља - званични назив који се користи у интегрисаном националном енергетском и климатском плану или у релевантном законски усвојеном националном документу;
 - Опис - сажет опис циља, укључујући обим и релевантни контекст политике;
 - Носилац енергије - како је унапред дефинисано у обрасцу за извештавање (нпр. електрична енергија / гас), где је то применљиво;
 - Елементи који су се обрађивали - спецификација елемената обухваћених циљем, укључујући недискриминаторно учешће:
 - i. обновљиве енергије;
 - ii. одговора на потражњу;

iii. складиштења; укључујући путем агрегације, где је то применљиво;

- Циљна година - где је то применљиво;
- Циљна вредност - где је то применљиво;
- Напредак ка циљу - сажет наратив који описује статус имплементације, укључујући регулаторне мере, промене тржишних правила и постигнуте резултате;
- Извор(и) - коришћени званични извор(и) података (нпр. извештавање о праћењу АЕРС, усвојена тржишна правила, регулаторне одлуке, документација оператора тржишта);
- Коментари - сажета појашњења обухвата података, применљивости, претпоставки и преосталих препрека, где је то релевантно.

5. Ради попуњавања Табеле 5, примењују се следећа методолошка појашњења:

- Приступ од циља до циља: Извештавање се попуњава коришћењем једног посебног уноса за сваки циљ; треба избегавати агрегирање више циљева у један унос.
- Обим учешћа: Циљеви ће одражавати мере које омогућавају недискриминаторно учешће на свим енергетским тржиштима (укључујући тржишта за дан унапред, унутар дана, балансирање и помоћне услуге, где је то релевантно).
- Доказ о спровођењу: Извештавање о напретку односиће се на проверљиве акције и исходе (нпр. усвајање регулаторних одлука, имплементација тржишних производа, омогућавање агрегације, уклањање ограничења), поткрепљене изворима.
- Извештавање о циљу: тамо где постоје квантификовани циљеви, попуњавају се циљна година и циљна вредност; тамо где циљеви нису квантификовани, поља за циљеве могу остати празна и појашњавају се у коментарима.
- Изворно поље: извори морају бити специфични и проверљиви (правни акти, одлуке АЕРС, тржишни правилници, публикације оператора тржишта).
- Поље за коментаре: Коментари се користе само за сажета појашњења, укључујући преостале препреке (техничке/регулаторне), и не смеју се користити за увођење нових циљева или неповезаних информација.
- Конзистентност међу табелама: Циљеви пријављени у Табели 5 морају бити у складу са циљевима везаним за флексибилност пријављеним у Табели 4 и циљевима везаним за потрошаче пријављеним у Табели 6, где је то релевантно.

6. Опис података:

- Табела 5 описује националне циљеве усмерене на осигуравање да ОИЕ, одговор на потражњу и ресурси за складиштење могу учествовати на енергетским тржиштима под недискриминаторним условима.
- Пријављени циљеви морају обухватити правне одредбе и одредбе тржишног дизајна које омогућавају учешће, укључујући правила приступа, захтеве за претквалификацију, аранжмане за агрегацију и услове поравнања.
- Напредак ће одражавати и регулаторну имплементацију (усвојене мере) и практичне тржишне резултате, где су доступни (нпр. омогућено учешће у балансирању или помоћним услугама).

- Поља за извор и коментаре треба да обезбеде праћење основе извештавања и разјасне национални контекст и ограничења имплементације.
7. Министарство ће деловати као водећи извештач за Табелу 5, док ће АЕРС, оператор тржишта и оператори система обезбедити све потребне тржишне и системске доприносе, где је то применљиво.

Табела 6 - Напредак ка националним циљевима који се односе на учешће потрошача у енергетском систему и користи од самопроизводње и нових технологија, укључујући паметна бројила

1. У Табелу 6 биће приказан напредак ка националним циљевима који се односе на учешће потрошача у енергетском систему и користи од сопствене производње електричне енергије и нових технологија, укључујући паметна бројила, укључујући индикаторе напретка за године X-3 и X-2 где је то применљиво.

Назив националног циља	Опис	Носилац енергије	Елемент(и) учешћа потрошача	Циљ	Циљна година	Напредак ка циљу	Индикатор(и) напретка			
							Назив индикатора за праћење напретка	Јединица	X-3	X-2
Мiар	Мiар	Мiар	Мiар	Мiар	Мiар	Мiар	Мiар	Мiар	Мiар	Мiар
Национални циљ 1										
Национални циљ 2										
Национални циљ 3										
Додајте још редова, по потреби										

2. Квантитативни и квалитативни подаци за Табелу 6 извештавају се у складу са дефиницијама наведеним у насловима табела електронског обрасца, осигуравајући усклађеност са националним циљевима који се односе на недискриминаторно учешће ОИЕ, одговора на потражњу и складиштења (укључујући и путем агрегације) на свим енергетским тржиштима.
3. Унапред попуњена поља, како је назначено одговарајућим кодирањем бојама у електронском обрасцу (жута), не смеју се мењати у оквиру процеса извештавања о напретку. Аутоматски израчуната поља не смеју се ручно мењати.
4. Следеће информације се пријављују у непопуњена поља (зелена) из Табеле 5:
- Назив националног циља - званични назив који се користи у интегрисаном националном енергетском и климатском плану или у релевантном законски усвојеном националном документу;

- Опис - сажет опис циља, укључујући обим и релевантни контекст политике;
- Носилац енергије - како је унапред дефинисано у обрасцу за извештавање (нпр. електрична енергија / гас), где је то применљиво;
- Елементи који су се обрађивали - спецификација елемената обухваћених циљем, укључујући недискриминаторно учешће:
 - i. обновљиве енергије.
 - ii. одговора на потражњу;
 - iii. складиштења; укључујући путем агрегације, где је то применљиво;
- Циљна година - где је то применљиво;
- Циљна вредност - где је то применљиво;
- Напредак ка циљу - сажет наратив који описује статус имплементације, укључујући регулаторне мере, промене тржишних правила и постигнуте резултате;
- Извор(и) - коришћени званични извор(и) података (нпр. извештавање о праћењу АЕРС, усвојена тржишна правила, регулаторне одлуке, документација оператора тржишта);
- Коментари - сажета појашњења обухвата података, применљивости, претпоставки и преосталих препрека, где је то релевантно.

5. Ради попуњавања Табеле 6, примењују се следећа методолошка појашњења:

- Приступ од циља до циља: Извештавање се попуњава коришћењем једног посебног уноса за сваки циљ; треба избегавати агрегирање више циљева у један унос.
- Обим учешћа: Циљеви ће одражавати мере које омогућавају недискриминаторно учешће на свим енергетским тржиштима (укључујући тржишта за дан унапред, унутар дана, балансирање и помоћне услуге, где је то релевантно).
- Доказ о спровођењу: Извештавање о напретку односиће се на проверљиве акције и исходе (нпр. усвајање регулаторних одлука, имплементација тржишних производа, омогућавање агрегације, уклањање ограничења), поткрепљене изворима.
- Извештавање о циљу: тамо где постоје квантификовани циљеви, попуњавају се циљна година и циљна вредност; тамо где циљеви нису квантификовани, поља за циљеве могу остати празна и појашњавају се у коментарима.
- Изворно поље: извори морају бити специфични и проверљиви (правни акти, одлуке АЕРС, тржишни правилници, публикације оператора тржишта).
- Поље за коментаре: Коментари се користе само за сажета појашњења, укључујући преостале препреке (техничке/регулаторне), и не смеју се користити за увођење нових циљева или неповезаних информација.
- Конзистентност међу табелама: Циљеви пријављени у Табели 5 морају бити у складу са циљевима везаним за флексибилност пријављеним у Табели 4 и циљевима везаним за потрошаче пријављеним у Табели 6, где је то релевантно.

6. Опис података:

- Табела 6 описује националне циљеве усмерене на осигуравање да ОИЕ, одговор на потражњу и ресурси за складиштење могу учествовати на енергетским тржиштима под недискриминаторним условима.
- Пријављени циљеви морају обухватити правне одредбе и одредбе тржишног дизајна које омогућавају учешће, укључујући правила приступа, захтеве за претквалификацију, аранжмане за агрегацију и услове поравнања.
- Напредак ће одражавати и регулаторну имплементацију (усвојене мере) и практичне тржишне резултате, где су доступни (нпр. омогућено учешће у балансирању или помоћним услугама).
- Поља за извор и коментаре треба да обезбеде праћење основе извештавања и разјасне национални контекст и ограничења имплементације.

7. Министарство ће деловати као водећи извештач за Табелу 6, док ће АЕРС, оператор тржишта и оператори система обезбедити све потребне тржишне и системске доприносе, где је то применљиво.

Табела 7 - Напредак ка националним циљевима у вези са адекватношћу електроенергетског система

1. У Табели 7 биће приказан напредак ка националним циљевима који се односе на адекватност електроенергетског система и способност система да задовољи потражњу у нормалним и стресним условима, укључујући индикаторе напретка за године X-3 и X-2 где је то применљиво.

Назив националног циља	Опис	Елемент(и)	Циљ	Циљна година	Напредак ка циљу				
						Име индикатора за праћење напретка	Јединица	X-3	X-2
М	Мiар	М	М	М	М	Мiар	Мiар	Мiар	Мiар
Национални циљ 1									
Национални циљ 2									
Национални циљ 3									
Додајте још редова, по потреби									

2. Квантитативни и квалитативни подаци за Табелу 7 пријављују се у складу са дефиницијама наведеним у насловима табела електронског обрасца, осигуравајући усклађеност са званичним проценама адекватности, студијама оператора преносног система и другим званичним националним изворима.
3. Унапред попуњена поља, како је назначено одговарајућим кодирањем бојама у електронском обрасцу (жута), не смеју се мењати у оквиру процеса извештавања о напретку. Аутоматски израчуната поља не смеју се ручно мењати.

4. Следеће информације ће надлежни орган пријавити у пољима која нису унапред попуњена (зелена) у Табели 7:

- Назив националног циља - званични назив који се користи у интегрисаном националном енергетском и климатском плану или у релевантном законски усвојеном националном документу;
- Опис - сажет опис циља, укључујући обим и релевантни контекст политике;
- Елементи који су се обрађивали - спецификација елемената везаних за адекватност обухваћених циљем, укључујући способност електроенергетског система да задовољи потражњу у нормалним и стресним условима;
- Циљна година - где је то применљиво;
- Циљна вредност - где је то применљиво;
- Напредак ка циљу - сажет опис статуса имплементације, укључујући кључне догађаје, мере и резултате релевантне за адекватност;
- Индикатор(и) напретка - где је то применљиво, за сваки индикатор навести:
 - i. назив индикатора;
 - ii. јединица;
 - iii. вредност за годину X-3— где је то могуће и применљиво;
 - iv. вредност за годину X-2— обавезна година извештавања за квантитативне вредности;
 - v. вредност за годину X-1— где је потребно/доступно;
- Извор(и) - коришћени званични извор(и) података (нпр. националне процене адекватности, студије ОПС-а, регулаторне одлуке);
- Коментари - кратка појашњења обухвата података, претпоставки, референци на методологију адекватности и приступа процени, где је то релевантно.

5. Ради попуњавања Табеле 7, примењују се следећа методолошка појашњења:

- Приступ од циља до циља: Извештавање се попуњава коришћењем једног посебног уноса за сваки циљ; треба избегавати агрегирање више циљева у један унос.
- Мераодавна основа: Напредак и индикатори заснивају се на званичним проценама адекватности и званичним студијама и морају бити у складу са националним извештавањем о адекватности и сигурности снабдевања.
- Применљивост индикатора: Поља за индикаторе напретка попуњавају се само тамо где су индикатори применљиви и/или дефинисани за праћење циљева адекватности; тамо где индикатори нису применљиви, то се укратко образлаже у пољу за коментаре.
- Доследност извештајних година: Вредности се првенствено пријављују за X-2; вредности за X-3 могу се пријавити тамо где су доступне, а за X-1 само тамо где је то потребно/доступно у обрасцу за извештавање.
- Извештавање о циљу: тамо где постоје квантификовани циљеви, попуњавају се циљна година и циљна вредност; тамо где циљеви нису квантификовани, поља за циљеве могу остати празна и појашњавају се у коментарима.
- Изворно поље: Извори морају бити специфични и проверљиви, позивајући се на тачну процену/студију адекватности и (где је то могуће) на релевантну годину, одељак или референцу.

- Поље за коментаре: Коментари се користе само за концизна методолошка појашњења (нпр. тумачење метрике адекватности) и не смеју се користити за увођење нових циљева или неповезаних информација.
- Конзистентност међу табелама: Циљеви у вези са адекватношћу приказани у Табелу 7 морају бити у складу са циљевима у вези са флексибилношћу приказаним у Табелу 4 и развојем инфраструктуре приказаним у Табелама 2 и 3, где је то релевантно.

6. Опис података:

- Табела 7 описује националне циљеве и напредак у вези са адекватношћу електроенергетског система и способношћу система да задовољи потражњу у нормалним и стресним условима.
 - Пријављени циљеви треба да обухвате политике, мере и развој система који подржавају адекватност, укључујући адекватност производње, расположивост капацитета, ресурсе флексибилности и допринос интерконекције.
 - Индикатори напретка треба да пружају мерљиве доказе засноване на проценама адекватности (нпр. метрике адекватности и резултати), где су такви индикатори дефинисани и применљиви.
 - Поља за извор и коментаре треба да обезбеде праћење до основних процена адекватности и да пруже појашњења о националној методологији и контексту адекватности.
7. Министарство ће деловати као водећи извешалац за Табелу 7, док ће оператор преносног система и АЕРС пружити све неопходне податке у вези са адекватношћу и званичне референце, где је то применљиво.

СМЕРНИЦЕ ЗА ПОПУЊАВАЊЕ ОБРАСЦА ЗА ИЗВЕШТАВАЊЕ VII: ИСТРАЖИВАЊЕ, ИНОВАЦИЈЕ И КОНКУРЕНТНОСТ

(1) Овај Прилог садржи следеће табеле:

1. Табела 1 – Напредак ка националним циљевима којим се циљеви и политике Стратешког плана ЕУ за енергетску технологију преносе у национални контекст;
2. Табела 2 – Напредак ка квантитативним националним циљевима за укупну јавну и, где је доступно, приватну потрошњу у ИиИ у вези са технологијама чисте енергије, као и за трошкове технологија и развој учинка;
3. Табела 3 – Напредак ка остваривању неквантификационих националних циљева за укупну јавну и, где је доступно, приватну потрошњу у ИиИ у вези са технологијама чисте енергије, као и за трошкове технологија и развој учинка;
4. Табела 4 – Напредак ка националним циљевима, укључујући дугорочне циљеве за 2050 годину, за примену технологија за декарбонизацију енергетски и угљенично интензивних индустријских сектора и, где је то применљиво, за повезану инфраструктуру за саобраћај, коришћење и складиштење угљеника;
5. Табела 5 – Напредак ка националним циљевима у погледу конкурентности.

Сва обавезна поља и обавезна поља ако је применљиво, у табелама морају бити попуњена у складу са обрасцем за извештавање. Обавезна поља могу остати празна само тамо где је неприменљивост експлицитно дозвољена и у таквим случајевима морају бити праћена јасним објашњењем у описним пољима.

Табела 1 – Напредак ка националним циљевима којим се циљеви и политике Стратешког плана ЕУ за енергетску технологију преносе у национални контекст

1. Табела 1 служи као обавезни смерни оквир за извештавање о националним циљевима истраживања, иновација и конкурентности који доприносе имплементацији чисте енергије и технологија са ниском емисијом угљеника, у складу са Спореведбеном уредбом Комисије (ЕУ) 2022/2299, како је прилагођена и примењена у правном оквиру ЕЗ. Попуњавање Табеле 1 не захтева претходно стручно знање о Стратешком плану за енергетску технологију и врши се у складу са инструкцијама наведеним у наставку.

Назив националног циља/циљне вредности (1)	Опис	Подржани приоритет Енергетске уније за	Подржане чисте енергије / технологије са	Напредак ка остварењу циља/циљне	Индикатор(и) напретка (ако је примењиво)	Општи коментари
--	------	--	--	----------------------------------	--	-----------------

		R&I (²)	ниск м емиси јама угљен ика (³) (⁴)	вредно сти					
					Назив индикатора за праћење напретка	Вредност индикатора	Референтна година	Јединица	
Міар	Мі ар	Міар	Міар	Міар	Міар	Міар	Міар	Міар	V
Нацио нални циљ 1									
Нацио нални циљ 2									
По потреб и, додајте још редова									

- Табела 1 се попуњава за све националне циљеве или политичке циљеве који подржавају истраживање, иновације, демонстрације, примену или конкурентност чисте енергије и нискоугљеничних технологија у Републици Србији, како је дефинисано у ИНЕКП или у другим усвојеним националним стратегијама, програмима или планским документима. Сваки ред табеле одговара једном националном циљу.
- Колона „Назив националног циља“ садржи званични назив националног циља, користећи формулацију из ИНЕКП-а или релевантног националног документа. Тамо где је оригинална формулација широка или наративна, она се преформулише у кратак, прецизан наслов који омогућава праћење напретка током времена.
- У колони „Опис“ треба дати кратко објашњење шта циљ жели да постигне у практичном смислу. Овај опис треба да објасни шта се подржава, зашто је то релевантно и на који део енергетског или индустријског система се односи. Опис не сме понављати позадину политике и не сме укључивати неповезане циљеве.

5. Колону „Подржани приоритет ИиИ Енергетске уније“ попуњава се избором једне или више опција са унапред дефинисане падајуће листе у електронском систему извештавања. Ови приоритети потичу из Стратешког плана ЕУ за енергетску технологију и користе се само као алат за класификацију, иако Република Србија није држава чланица ЕУУ. Избор ових приоритета не подразумева обавезе чланства у ЕУ, већ служи искључиво да би се обезбедила упоредивост у оквиру система извештавања ЕЗ.
6. Приоритети ИиИ Енергетске уније који се могу изабрати су следећи:

- (1) ОИЕ, који обухватају ИиИ везане за производњу обновљиве енергије и горива;
- (2) Паметни системи, који обухватају дигитализацију, интеграцију система и решења за флексибилност;
- (3) Енергетска ефикасност, која обухвата технологије на страни потражње и побољшања ефикасности;
- (4) Одрживи саобраћај, који обухвата технологије саобраћаја са ниским и нултим емисијама;
- (5) Хватање, коришћење и складиштење угљеника (CCUS);
- (6) Нуклеарна енергија, где је применљиво.

Мора се изабрати најмање један приоритет. Вишеструки избори се врше тамо где национални циљ подржава више од једне области.

7. Колону „Подржане технологије чисте енергије / нискоугљеничне технологије“ попуњава се избором једне или више технологија са унапред дефинисане падајуће листе које одговарају изабраном приоритету. Ове технологије су наведене у наставку и користе се као референтна класификација, а не као обавезујући технолошки план.
8. За приоритетне обновљиве изворе енергије, технологије које се могу одабрати укључују: фотонапонске системе; енергију ветра (на копну и на води); хидроенергију и пумпне хидроелектране; геотермалну топлоту и енергију; концентровану соларну енергију и соларну термалну електричну енергију; биоенергију; одржива биогорива; напредна биогорива; обновљива горива небиолошког порекла (искључујући водоник); директна соларна горива и друге обновљиве технологије где је то наведено.
9. За приоритетне паметне системе, технологије које се могу одабрати укључују: напредну инфраструктуру за мерење (укључујући паметна бројила); системе за управљање енергијом у зградама и домаћинствима; складиштење енергије на нивоу мреже; технологије једносмерне струје (DC); инфраструктуру за пуњење електричних возила; паметни пренос електричне енергије; паметну дистрибуцију електричне енергије и друга решења паметних система.
10. За приоритет Енергетска ефикасност, технологије које се могу одабрати укључују: интеграцију ОИЕ у зградама; термичке перформансе зграда; уређаје и осветљење; топлотне пумпе; друге системе грејања, вентилације и климатизације;

енергетску ефикасност у индустрији; и управљање индустријским и даљинским системима грејања и хлађења.

11. За приоритет Одрживи саобраћај, технологије које се могу одабрати укључују: батерије; електрична возила; технологије друмског саобраћаја осим електричних возила; железнички саобраћај; бродарство; авијацију; напредна биогорива за саобраћај; обновљиви водоник; обновљива горива небиолошког порекла за саобраћај и директна соларна горива.
12. За приоритетно хватање и складиштење угљеника, технологије које се могу одабрати укључују: хватање и складиштење угљеника; хватање и коришћење угљеника и повезану инфраструктуру.
13. За приоритет Нуклеарна енергија, где је то применљиво, технологије које се могу одабрати укључују: нуклеарну фузију; мале модуларне реакторе; безбедност нуклеарне фисије и заштиту од зрачења и технологије декомисионирања.
14. Када је изабрана опција „Остало“, у пољу за коментаре треба дати јасно и прецизно текстуално објашњење. Избор технологија увек треба да буде у складу са описаним националним циљем и са постојећим националним програмима истраживања, иновација или финансирања.
15. Колона „Напредак ка циљу“ треба да садржи кратку квалитативну процену која описује тренутни статус спровођења. Ова процена треба да назначи да ли је циљ у раној фази, у реализацији, напредује по плану, касни или је завршен. Објашњење треба да буде чињенично и да се укратко односи на конкретне акције као што су усвојени програми, објављени позиви, финансирани пројекти или институционалне мере.
16. Тамо где се напредак може пратити путем индикатора, попуњавају се колоне „Назив индикатора за праћење напретка“, „Вредност индикатора“, „Референтна година“ и „Јединица“. Индикатори могу да укључују, на пример, јавне расходе за ИиИ, број подржаних пројеката, број патената, побољшања нивоа технолошке спремности или друге мерљиве резултате изведене из званичних националних извора. Тамо где не постоји индикатор, ове колоне могу остати празне, под условом да је у колони за коментаре дато образложење.
17. Колона „Општи коментари“ користи се само за објашњење ограничења података, методолошких проблема или претпоставки. Не сме се користити за увођење нових циљева или будућих обавеза.
18. Табела 1 ће се сматрати исправно попуњеном само када су сва обавезна поља попуњена у складу са овим правилима. Нетачан или недоследан избор приоритета или технологија, недостајући описи или непоткрепљене изјаве о напретку биће исправљене пре подношења и третираће се као неусаглашеним са националном систему извештавања успостављеног према овом правилнику.

Табела 2 – Напредак ка квантитативним националним циљевима за укупну јавну и, где је доступно, приватну потрошњу у ИиИ у вези са технологијама чисте енергије, као и за трошкове технологија и развој учинка

1. Табела 2 служи као обавезни оквир за извештавање о квантитативним националним циљевима у вези са финансијским средствима додељеним ИиИ у области чисте енергије и технологија са ниском емисијом угљеника.

Назив националног циља/циљне вредности	Јединица	Спецификација	Година		Циљна вредност/година	Општи коментари
			X- 3	X- 2		
Јавни расходи за ИиИ						
Укупни годишњи јавни расходи за ИиИ у области чисте енергије и технологија са ниским емисијама угљеника	у еврима	Мiар				
Укупни годишњи јавни расходи за ИиИ у области чисте енергије и технологија са ниским емисијама угљеника, као процентуални удео у укупним јавним расходима за ИиИ	%	Мiар				
Укупни годишњи јавни расходи за ИиИ у области чисте енергије и технологија са ниским емисијама угљеника, као процентуални удео у годишњем БДП-у	%	Мiар				
Приватни расходи за ИиИ						
Укупни годишњи приватни расходи за ИиИ у области чисте енергије и технологија са ниским емисијама угљеника	у еврима	V				
Укупни годишњи приватни расходи за ИиИ у области чисте енергије и технологија са ниским емисијама угљеника, као процентуални удео у укупним приватним расходима за ИиИ	%	V				
Укупни годишњи приватни расходи за ИиИ у области	%	V				

чисте енергије и технологија са ниским емисијама угљеника, као процентуални удео у годишњем БДП-у						
Остали национално утврђени циљеви						
Национални циљ 1		Miар				
Национални циљ 1		Miар				
По потреби, додајте још редова		Miар				

- Табела 2 се попуњава за све унапред дефинисане циљеве расхода укључене у образац за извештавање, као и за све додатне национално постављене квантитативне циљеве формално усвојене у ИНЕКП или у другим усвојеним националним стратегијама, програмима или планским документима. Сваки ред табеле одговара једном посебном циљу везаном за расходе.
- Колона „Назив националног циља“ садржи тачну формулацију унапред дефинисаног циља како је наведено у обрасцу за извештавање или, за национално дефинисане циљеве, званични назив који се користи у релевантном националном документу. Формулација унапред дефинисаних циљева се не сме мењати.
- Колона „Јединица“ се попуњава коришћењем унапред дефинисане вредности назначене у обрасцу за извештавање и не сме се мењати. За унапред дефинисане циљеве, применљиве јединице су:
 - „у еврима“ за апсолутне годишње расходе;
 - „%“ за расходе изражене као удео у укупним јавним или приватним расходима за ИиИ;
 - „%“ за расходе изражене као удео у годишњем бруто домаћем производу (БДП-у. Изабрана јединица мора остати доследна током свих година извештавања.
- У колони „Спецификација“ треба назначити да ли је извештавање о циљу обавезно, ако је применљиво, или добровољно, у складу са унапред дефинисаним вредностима у обрасцу за извештавање. Циљеви који се односе на јавне расходе за ИиИ третирају се као обавезни, ако је применљиво. Циљеви који се односе на приватне расходе за ИиИ третирају се као добровољни и пријављују се тамо где су доступни поуздани национални подаци.

6. У одељку „Јавни расходи за ИиИ“ биће пријављени следећи унапред дефинисани циљеви:
- укупни годишњи јавни издаци за ИиИ у области чисте енергије и технологија са ниским садржајем угљеника, изражени у милионима евра;
 - укупни годишњи јавни издаци за ИиИ у области чисте енергије и технологија са ниским садржајем угљеника, изражени као процентуални удео у укупним јавним издацима за ИиИ;
 - укупни годишњи јавни издаци за ИиИ у области чисте енергије и технологија са ниским садржајем угљеника, изражени као процентуални удео у годишњем БДП-у. Пријављене вредности укључују само издатке финансиране из јавних извора, укључујући расподеле државног буџета, јавне агенције, јавне истраживачке институције и националне фондове за иновације.
7. У одељку „Приватни расходи за ИиИ“, следећи унапред дефинисани циљеви могу се пријавити на добровољној основи:
- укупни годишњи приватни издаци за ИиИ у области чисте енергије и технологија са ниским садржајем угљеника, изражени у милионима евра;
 - укупни годишњи приватни издаци за ИиИ у области чисте енергије и технологија са ниским садржајем угљеника, изражени као процентуални удео у укупним приватним издацима за ИиИ;
 - укупни годишњи приватни издаци за ИиИ у области чисте енергије и технологија са ниским садржајем угљеника, изражени као процентуални удео годишњег БДП-а. Тамо где подаци о приватним издацима нису доступни на националном нивоу, одговарајући редови могу остати празни, под условом да је ово ограничење експлицитно објашњено у колони за опште коментаре.
8. Колоне које одговарају годинама Х-3 и Х-2 садрже историјске податке за релевантне године извештавања, изражене у јединици дефинисаној за сваки циљ. Подаци се преузимају искључиво из званичних националних извора, као што су извештаји о извршењу државног буџета, финансијски извештаји програма, административни записи или званичне статистичке публикације. Процењене или непотврђене бројке се неће користити.
9. Колона „Циљна вредност/година“ се попуњава само тамо где је квантификовани национални циљ формално усвојен. Циљна вредност се приказује у истој јединици као и историјски подаци. Тамо где не постоји формални циљ, ова колона остаје празна и не уносе се индикативне или претпостављене вредности.
10. У одељку „Остали национално постављени циљеви“, државе чланице могу укључити додатне квантитативне циљеве, као што су циљеви расхода

специфични за технологију, циљеви везани за учинке или друге мерљиве финансијске обавезе. Сваки додатни циљ мора бити јасно дефинисан и поткрепљен званичном националном документацијом.

11. Колона „Општи коментари“ користи се искључиво за објашњење методолошких аспеката, извора података, ограничења или значајних промена пријављених вредности из године у годину. Посебно, ова колона се користи за оправдање недостајућих података о приватним расходима, промена у буџетској класификацији или ревизија претходно пријављених података. Не користи се за увођење нових циљева или будућих обавеза.

Табела 3 – Напредак ка неквантификационим националним циљевима за укупну јавну и, где је доступно, приватну потрошњу у ИиИ у вези са технологијама чисте енергије, као и за трошкове технологија и развој учинка

1. Табела 3 служи као обавезни оквир за извештавање о неквантификационим националним циљевима који се односе на ИиИ у области чисте енергије и технологија са ниским садржајем угљеника, у складу са Сprovedбеном уредбом Комисије (ЕУ) 2022/2299, како је прилагођена и примењена у правном оквиру ЕЗ. Табела 3 се користи тамо где се напредак ка циљу не може изразити нумеричким вредностима расхода или квантитативним индикаторима.

Назив националног циља	Опис	Подржани приоритет ИиИ Енергетске уније за RI (2)	Подржане чисте енергије / технологије са ниским емисијама угљеника (3)	Напредак ка остварењу циља (4)	Очекивани ефекти утврђеног циља (5)
Misp	Misp	V	V	Misp	Misp
Национални циљ 1					
Национални циљ 2					
По потреби, додади још редова					

2. Табела 3 се попуњава за све национално усвојене циљеве који се односе на истраживање, иновације, развој технологије или побољшање учинка, а који немају формално дефинисане квантификоване циљеве, али су ипак релевантни за спровођење ИНЕКП. Сваки ред табеле одговара једном посебном националном циљу.

3. Колона „Назив националног циља“ садржи званични назив некуантификационог циља, како је дефинисано у ИНЕКП-у или у другој усвојеној националној стратегији, програму или планском документу. Уколико је формулација у изворном документу широка или наративна, она се преформулише у концизан и јасан наслов који омогућава праћење напретка током времена.
4. У колони „Опис“ треба да се да сажето објашњење садржаја и обима циља, укључујући шта се обрађује, које институције или сектори су укључени и како циљ доприноси истраживању и иновацијама у области чисте енергије или технологија са ниском емисијом угљеника. Опис не сме понављати општу политичку позадину и треба да се фокусира на конкретну намеру циља.
5. Колону „Подржани приоритет истраживања и иновација Енергетске уније“ попуњава се на добровољној основи избором једне или више опција са унапред дефинисане падајуће листе у електронском систему извештавања, где се циљ може јасно повезати са одређеним приоритетом истраживања и иновација. Ови приоритети потичу из Стратешког плана ЕУ за енергетску технологију и користе се искључиво као алат за класификацију ради упоредивости унутар оквира за извештавање ЕЗ. Тамо где не постоји јасна веза, ова колона може остати празна.
6. Колону „Подржане технологије чисте енергије / нискоугљеничне технологије“ попуњава се на добровољној основи избором једне или више технологија са унапред дефинисане падајуће листе, где је циљ усмерен на одређене технологије или групе технологија. Изабране технологије морају бити у складу са описом циља и са националним програмима истраживања, иновација или финансирања. Тамо где је циљ хоризонталне или институционалне природе, ова колона може остати празна.
7. Колона „Напредак ка циљу“ садржи квалитативну процену статуса спровођења циља, описујући напредак постигнут до године извештавања. Ова процена треба да назначи да ли је циљ у почетној фази, у спровођењу, делимично спроведен или завршен, и укратко да се осврне на конкретне акције као што су усвојене мере политике, покренути програми, институционалне реформе или спроведени пројекти.
8. Тамо где квантификовани циљеви нису формално постављени, опис напретка треба да садржи преглед главних предузетих активности и постигнутих прекретница. Тамо где се циљеви постављају у каснијој фази, орган који подноси извештавање треба да назначи овај развој и укратко опише природу циљева.
9. У колони „Очекивани утицаји постављеног циља“ описују се очекивани ефекти циља, укључујући његов допринос јачању истраживачких и иновационих капацитета, побољшању технолошких перформанси, смањењу трошкова, омогућавању будуће примене или повећању конкурентности. Очекивани утицаји се описују квалитативно и, где је то могуће, наводи се индикативни временски оквир за њихову материјализацију.

10. Колона „Очекивани утицаји постављеног циља“ не сме се користити за увођење нових циљева или обавеза, већ само за објашњење планираних исхода циљева који су већ формално усвојени.

11. Недостатак јасног описа циљева, постигнутог напретка или очекиваних утицаја у Табели 3 сматраће се недостатком извештавања и решаваће се појашњењем или додатним информацијама пре подношења, у складу са националним системом извештавања успостављеним према овом правилнику.

Табела 4 – Напредак ка националним циљевима, укључујући дугорочне циљеве за 2050. годину, за примену технологија за декарбонизацију енергетски и угљенично интензивних индустријских сектора и, где је то применљиво, за повезану инфраструктуру за саобраћај, коришћење и складиштење угљеника

1. Табела 4 служи као обавезни оквир за извештавање о националним циљевима у вези са дугорочним распоређивањем технологија за декарбонизацију енергетски и угљенично интензивних индустријских сектора, укључујући циљеве са дугорочним хоризонтом до 2050. године, у складу са Сprovedбеном уредбом Комисије (ЕУ) 2022/2299, како је прилагођена и примењена у правном оквиру ЕЗ.

Назив националног циља	Опис	Напредак ка остварењу циља	Индикатор(и) напретка (ако је примењиво)				Општи коментари
			Назив индикатора за праћење напретка	Вредност индикатора	Референтна година	Јединица	
Misp	Misp	Misp	Misp	Misp	Misp	Misp	V
Национални циљ 1							
Национални циљ 2							
По потреби, додајте још редова							

2. Табела 4 се попуњава за све национално усвојене циљеве који се односе на декарбонизацију индустријских сектора, укључујући циљеве везане за развој, демонстрацију или примену технологија као што су електрификација, енергетска ефикасност, водоник, хватање и складиштење угљеника, хватање и коришћење угљеника или друга нискоугљенична решења, како је дефинисано у ИНЕКП или

у другим усвојеним националним стратегијама, програмима или планским документима.

3. Колона „Назив националног циља“ садржи званични назив националног циља, користећи формулацију из ИНЕКП-а или релевантног националног документа. Када су циљеви формулисани у дугорочном или наративном облику, они се изражавају као јасни и препознатљиви циљеви погодни за праћење напретка.
4. У колони „Опис“ треба дати сажето објашњење циља, укључујући дотични индустријски сектор(е), циљане технологије и релевантност циља за дугорочне путеве декарбонизације. Опис треба јасно да назначи да ли се циљ односи на ИиИ, пилот и демонстрационе активности, рано примењивање или имплементацију технологија великих размера.
5. Колона „Напредак ка циљу“ садржи квалитативну процену тренутног статуса имплементације, описујући напредак постигнут до данас. Ова процена треба да назначи да ли је циљ у припремној фази, у имплементацији, напредује по плану, касни или је завршен, и укратко се позива на конкретне активности, као што су усвојене стратегије, покренути програми, пилот пројекти, демонстрациона постројења или активности планирања инфраструктуре.
6. Тамо где се напредак може пратити коришћењем индикатора, у колони „Назив индикатора за праћење напретка“ треба навести коришћени индикатор, као што су инсталирани капацитет, број пилот или демонстрационих пројеката, ниво технолошке спремности, потенцијал за смањење емисија или други мерљиви резултати изведени из званичних националних извора.
7. Колона „Вредност индикатора“ садржи најновију валидирану вредност изабраног индикатора, изражену у складу са јединицом дефинисаном за тај индикатор. Пријављују се само званично валидирани подаци.
8. У колони „Референтна година“ наводи се година на коју се односи пријављена вредност индикатора, која одговара последњој години за коју су доступни валидирани подаци.
9. У колони „Јединица“ треба навести мерну јединицу индикатора, као што су MW, број инсталација, проценат, тоне еквивалента CO₂ или друга одговарајућа јединица у складу са националном статистичком или административном праксом.
10. Тамо где не постоји одговарајући квантитативни индикатор, колоне везане за индикатор могу остати празне, под условом да квалитативни опис у колони „Напредак ка циљу“ јасно објашњава фазу имплементације и разлоге зашто квантитативно праћење још увек није изводљиво.
11. Када се циљеви односе на инфраструктуру за саобраћај, коришћење и складиштење угљеника, укључујући цевоводе, места за складиштење или постројења за коришћење, таква инфраструктура мора бити јасно

идентификована у опису и, где је то применљиво, одражена у одабраним индикаторима.

12. Колона „Општи коментари“ се користи на добровољној основи за објашњење методолошких проблема, претпоставки, ограничења података или значајних промена у обиму или приступу. Ова колона се не користи за увођење нових циљева или будућих обавеза које већ нису дефинисане у националним документима политике.

13. Непотпуно извештавање, нејасни описи циљева или недостатак информација о напретку у Табели 4 сматраће се празнином у извештавању и биће отклоњени пре подношења у складу са националним системом извештавања успостављеним према овом правилнику.

Табела 5 – Напредак ка националним циљевима у погледу конкурентности

1. Табела 5 служи као обавезни оквир за извештавање о националним циљевима у вези са конкурентношћу у контексту чисте енергије и нискоугљеничних технологија, у складу са Сprovedбеном уредбом Комисије (ЕУ) 2022/2299, како је прилагођена и примењена у правном оквиру ЕЗ. Табела 5 се користи за извештавање о циљевима и напретку у вези са тржишним учинком, индустријским развојем и економским утицајима повезаним са енергетском транзицијом.

Назив националног циља	Опис	Напредак ка остварењу циља	Индикатор(и) напретка (ако је примењиво)				Општи коментари
			Назив индикатора за праћење напретка	Вредност индикатора	Референтна година	Јединица	
Misp	Misp	Misp	Misp	Misp	Misp	Misp	V
Национални циљ 1							
Национални циљ 2							
По потреби, додајте још редова							

2. Табела 5 се попуњава за све национално усвојене циљеве који се односе на конкурентност, укључујући циљеве везане за индустријске ланце вредности,

иновативне резултате, тржишну примену технологија чисте енергије, ефекте запошљавања, стартапове, патенте, истраживачке публикације, продор на домаће или међународно тржиште и утицаје везане за трговину, како је дефинисано у ИНЕКП или у другим усвојеним националним стратегијама, програмима или планским документима.

3. Колона „Назив националног циља“ садржи званични назив циља везаног за конкурентност, користећи формулацију из ИНЕКП-а или релевантног националног документа. Када су циљеви формулисани у општем или наративном смислу, они се изражавају као јасни и препознатљиви циљеви погодни за праћење током времена.
4. У колони „Опис“ треба дати сажето објашњење циља, укључујући економску или тржишну димензију која се обрађује, дотични сектор или ланац вредности и релевантност циља за јачање националне конкурентности у области чисте енергије и технологија са ниском емисијом угљеника.
5. Колона „Напредак ка циљу“ садржи квалитативну процену тренутног статуса имплементације, описујући напредак постигнут до данас. Ова процена треба да назначи да ли је циљ у почетној фази, у реализацији, напредује по плану, касни или је завршен, и укратко се позива на конкретне активности, као што су спроведене шеме подршке, мере за распоређивање на тржиште, индустријски програми или постигнути економски резултати.
6. Тамо где се напредак може пратити помоћу индикатора, у колони „Назив индикатора за праћење напретка“ треба навести коришћени индикатор, као што је број патената или истраживачких публикација, број подржаних стартапова или предузећа, бројке запослености у секторима чисте енергије, обим извоза, тржишни удео или други мерљиви индикатори изведени из званичних националних извора.
7. Колона „Вредност индикатора“ садржи најновију валидирану вредност изабраног индикатора, на основу званичних статистичких података, административних евиденција или система за праћење програма.
8. У колони „Референтна година“ наводи се година на коју се односи пријављена вредност индикатора, која одговара последњој години за коју су доступни валидирани подаци.
9. У колони „Јединица“ наводи се мерна јединица индикатора, као што је број патената, број предузећа, број радних места, милион евра, проценат или друга одговарајућа јединица у складу са националном статистичком праксом.
10. Тамо где не постоји одговарајући квантитативни индикатор, колоне везане за индикатор могу остати празне, под условом да квалитативни опис у колони „Напредак ка циљу“ јасно објашњава фазу имплементације и разлоге зашто квантитативно праћење још увек није изводљиво.

11. Колона „Општи коментари“ се користи на добровољној основи за објашњење методолошких аспеката, ограничења података, претпоставки или значајних промена у обиму или приступу. Ова колона се не користи за увођење нових циљева или будућих обавеза које већ нису дефинисане у националним стратешким или планским документима.
12. Непотпуно извештавање, нејасне дефиниције циљева или недостатак информација о напретку у Табели 5 сматраће се празнином у извештавању и биће отклоњени пре подношења у складу са националним системом извештавања успостављеним према овом правилнику.

**СМЕРНИЦЕ ЗА ПОПУЊАВАЊЕ ОБРАСЦА ЗА ИЗВЕШТАВАЊЕ VIII: НАПРЕДАК
КА НАЦИОНАЛНИМ ЦИЉЕВИМА ПОСТЕПЕНОГ УКИДАЊА СУБВЕНЦИЈА ЗА
ЕНЕРГИЈУ, ПОСЕБНО ЗА ФОСИЛНА ГОРИВА**

Табела 1 – Напредак ка националним циљевима постепеног укидања субвенција за енергију, посебно за фосилна горива

1. Табела 1 служи као обавезни оквир за извештавање о националним циљевима, плановима и мерама за постепено укидање енергетских субвенција, посебно субвенција за фосилна горива, у складу са Сprovedбеном уредбом Комисије (ЕУ) 2022/2299, како је прилагођена и примењена у правном оквиру ЕЗ. Табела 1 се попуњава без обзира на то да ли је постепено укидање већ почело или је планирано за будући период.

Национални циљ(еви) или план(ови) којима се постепено укидају субвенције за енергију, посебно за фосилна горива	Опис	Циљна година	Прекретнице	Напредак ка циљу	Кораци за осигурање да постепено укидање не утиче на напоре за смањење енергетског сиромаштва	Опште коментаре
М	Миар	Миар	Миар	Миар	Миар	В
Национални циљ/план 1						
Национални циљ/план 2						
Национални циљ/план 3						
По потреби додати још редова						

2. Табела 1 се попуњава за све националне циљеве, планове или обавезе у вези са постепеним укидањем енергетских субвенција, укључујући субвенције за фосилна горива и, где је то применљиво, друге субвенције везане за енергију које искривљују тржишне сигнале или су у супротности са климатским и енергетским циљевима. Сваки ред табеле одговара једном посебном националном циљу или плану.

3. Колона „Национални циљ(еви) или план(ови) за постепено укидање субвенција за енергију, посебно за фосилна горива“ садржи званични назив циља или плана, користећи формулацију из ИНЕКП, националног законодавства, стратегија, акционих планова или других званичних докумената. Тамо где не постоји експлицитни циљ постепеног укидања, ова колона описује национални план или обавезу увођења таквог циља.
4. У колони „Опис“ треба дати јасно и чињенично објашњење циља или плана, укључујући:
 - врста дотичне субвенције (нпр. директна буџетска подршка, пореска ослобођења, регулисане цене, унакрсне субвенције);
 - носилац енергије или сектор на који је то утицало (нпр. угаљ, нафтни производи, природни гас, електрична енергија, даљинско грејање);
 - да ли је субвенција експлицитна или имплицитна;
 - позивање на правни или политички основ, где је то применљиво;
 - тамо где нису идентификоване субвенције за фосилна горива, то се мора експлицитно навести и образложити.
5. У колони „Циљна година“ наводи се година до које се очекује да ће се постићи циљ постепеног укидања, користећи одређену календарску годину. Тамо где је предвиђен фазни приступ, наводи се последња година потпуног укидања. Ако није одређена циљна година, то се јасно наводи у опису и образлаже.
6. У колони „Прекретнице“ треба да се опишу сви међукораци или квантитативне прекретнице усвојене ради подршке циљу постепеног укидања, као што су делимична смањења, уклањање одређених компоненти субвенција или фазне реформе. Тамо где су прекретнице изражене квантитативно, наводе се проценти или апсолутне вредности заједно са одговарајућом годином. Тамо где не постоје прекретнице, то треба експлицитно навести.
7. Колона „Напредак ка циљу“ садржи квалитативну процену спровођења, описујући већ предузете мере, усвојене реформе, смањене или укинуте субвенције и тренутни статус процеса постепеног укидања. Процена мора бити чињенична и односити се на конкретне мере, као што су измене закона, реформе тарифа или буџетске промене.
8. У колони „Кораци за осигуравање да постепено укидање не утиче на напоре за смањење енергетског сиромаштва“ треба да се опишу пратеће мере које су усвојене или планиране за ублажавање потенцијалних друштвених утицаја. Ово треба да укључује, где је то применљиво:
 - циљане шеме социјалне подршке;
 - заштита рањивих потрошача;

- програми енергетске ефикасности за домаћинства;
 - подршка за чисте технологије грејања;
 - друге компензационе или прерасподеле мере;
 - када се такве мере не сматрају неопходним, мора се дати јасно образложење.
9. Колона „Општи коментари“ користи се на добровољној основи за објашњење методолошких аспеката, претпоставки, ограничења података или интеракција са другим националним политикама. Ова колона се не користи за увођење нових циљева или обавеза.
10. Тамо где на националном нивоу не постоје субвенције за фосилна горива, Табела 1 се ипак попуњава јасним објашњењем националне ситуације, укључујући методологију која се користи за идентификацију субвенција и правни основ за закључак да није потребан циљ постепеног укидања.
11. Министарство ће деловати као водећи извештач за овај Прилог, координирајући доприносе Министарства надлежног за финансија, Министарства надлежног за рада и социјалних питања, АЕРС, органа надлежног за статистичке послове и других релевантних институција. Све пријављене информације морају бити у складу са националним буџетским и фискалним оквирима и оквирима социјалне политике.
12. Сва обавезна и обавезна поља, ако је применљиво, у Табели 1 морају бити попуњена у складу са обрасцем за извештавање. Обавезна поља могу остати празна само тамо где је неприменљивост изричито дозвољена и у таквим случајевима морају бити праћена јасним објашњењем.
13. Недостатак јасних информација о постојању, обиму или постепеном укидању енергетских субвенција сматраће се празнином у извештавању и решавање се пре подношења у складу са националним системом извештавања успостављеним према овом правилнику.

**СМЕРНИЦЕ ЗА ПОПУЊАВАЊЕ ОБРАСЦА ЗА ИЗВЕШТАВАЊЕ IX: НАПРЕДАК
ПОСТИГНУТ У СПРОВОЂЕЊУ НАЦИОНАЛНИХ ПОЛИТИКА И МЕРА**

Табела 1 - Кључне карактеристике и напредак у спровођењу ПиМ

1. Табела 1 служи као обавезни оквир за извештавање о напретку постигнутом у спровођењу националних ПиМ укључених у Интегрисани национални енергетски и климатски план (ИНЕКП), у складу са Уредбом (ЕУ) 2018/1999, како је прилагођена и примењена у правном оквиру ЕЗ.

Пи М број	Број ПиМ-а у ИНЕК П, ако другач ији	Наз ив Пи М	Поједин ачна или група ПиМ	У случају групе ПиМ, које поједин ачне ПиМ она обухват а	Релеван тни циљ(еви) (и) или доприно с(и) којима ПиМ доприно си	Географ ска покриве ност	Обухва ћени сектор(и)	Ци љ	Квантифик овани циљ	Кра так опис
М	Мiар	М	М	М	М	М	М	М	Мiар	М
<i>ПиМ 1</i>										
<i>ПиМ 2</i>										
<i>По потре би дода ти још редов а</i>										

Процена допринос а ПиМ остварив ању национал них циљева	Врста инстру мента политик е	Политике Енергетске унија које су резултирале спровођењем ПиМ	Статус имплемен тације	Период имплемент ације	Ентите т одгово ран за спрово ђење полити ке	Индикатори који се користе за праћење и евалуацију напретка
--	--	--	------------------------------	------------------------------	---	--

[illegible]

Ажурирање од последњег подношења	Објашњења ажурирања или линк до додатног документа	Напредак у односу на циљ политике	Напредак у односу на индикаторе политике				Позив на процене и основне техничке извештаје	Опште коментари
			Индикатор	Вредност	Година	Јединица		
М	Миар	М	Миар				М	М

Специфично извештавање о димензији			
Погођен вектор(и)	Подржано истраживање и инвестиције који су приоритет Енергетске уније	Подржана чиста енергија/технологија са ниским садржајем угљеника	Подржани сектори
Миар	М	М	Миар

2. Сваки ред Табеле 1 одговара једној ПиМ или, где је то оправдано, групи уско повезаних ПиМ које се не могу смислено проценити појединачно.
3. Колона „Број ПиМ“ садржи јединствени идентификатор додељен ПиМ у сврху извештавања. Овај идентификатор остаје доследан током свих циклуса извештавања.
4. Колону „Број ПиМ у ИНЕКП-у, ако се разликује“ попуњавамо тамо где се идентификатор који се користи у ИНЕКП-у разликује од идентификатора који се користи у Извештају о напретку.
5. Колона „Назив ПиМ“ садржи званични назив ПиМ, како је усвојен у националном законодавству, регулативом или званичним програмима.
6. У колони „Јединствена или групна ПиМ“ извештач треба да изабере једну од следећих опција из падајућег менија:
 - Једна ПиМ
 - Група ПиМ
7. Када је изабрано „Група ПиМ“, у колони „У случају групе ПиМ, које појединачне ПиМ обухвата“ наводе се појединачне ПиМ укључене у групу.

8. У колони „Релевантни циљ(еви), или доприноси којима ПиМ доприноси“, известилац бира један или више циљева са унапред дефинисане листе, који одговарају димензијама ИНЕКП-у и Енергетске уније. Циљеви који се могу изабрати укључују, између осталог:

- 1) Декарбонизација – емисије и уклањање GHG: национални циљ за нето емисије GHG у поређењу са нивоима из 1990. године, како је усвојен Одлуком Министарског савета 2022/02/МС-ЕнС, остали циљеви и циљне вредности, укључујући секторске циљеве и циљеве прилагођавања;
- 2) Декарбонизација – ОИЕ: национални циљ за удео обновљиве енергије у бруто финалној потрошњи енергије у 2030. години, како је наведено у члану 3. и Прилогу I Директиве (ЕУ) 2018/2001, како је прилагођена и усвојена одлукама Министарског савета 2021/14/МС-ЕнС и 2022/02/МС-ЕнС; процењене путање за секторски удео обновљиве енергије у финалној потрошњи енергије од 2025. до 2030. године у секторима електричне енергије, грејања и хлађења и саобраћаја; процењене путање по технологијама обновљиве енергије; процењене путање за тражњу за биоенергијом, рашчлањене на топлотну енергију, електричну енергију и саобраћај, и за снабдевање биомасом, према сировини и пореклу; остале националне путање и циљеви, укључујући дугорочне или секторске (нпр. удео обновљиве енергије у даљинском грејању, коришћење обновљиве енергије у зградама, обновљива енергија коју производе градови, заједнице обновљивих извора енергије и самокупци-произвођачи обновљиве енергије, енергија добијена из муља насталог прерадом отпадних вода);
- 3) Енергетска ефикасност: Индикативни национални допринос енергетској ефикасности за постизање главног циља ЕЗ за енергетску ефикасност до 2030. године, како је наведено у члану 1. став 1. и члану 3. став 5. и Прилогу XIV Директиве 2012/27/EU, како је прилагођена и усвојена одлукама Министарског савета 2015/08/МС-ЕнС, 2021/14/МС-ЕнС и 2022/02/МС-ЕнС; кумулативни износ уштеде енергије код крајњих купаца који треба остварити у периоду 2024–2030. према тачки (б) члана 7. став 1. о обавезама уштеде енергије у складу са Директивом 2012/27/EU, како је прилагођена и усвојена одлукама Министарског савета 2015/08/МС-ЕнС, 2021/14/МС-ЕнС и 2022/02/МС-ЕнС; индикативне прекретнице дугорочне стратегије за обнову националног фонда стамбених и нестамбених зграда; укупна површина пода која треба да се реновира или еквивалентна годишња уштеда енергије коју треба остварити уз повећану стопу годишње обнове од 3% од 2024. до 2030. године према члану 5. Директиве 2012/27/EU, како је прилагођена и усвојена одлукама Министарског савета 2015/08/МС-ЕнС, 2021/14/МС-ЕнС и 2022/02/МС-ЕнС о примерној улози зграда јавних органа; остали национални циљеви, укључујући дугорочне циљеве или стратегије и секторске циљеве, као и националне циљеве у областима као што су енергетска ефикасност у сектору саобраћаја и у погледу грејања и хлађења;
- 4) Енергетска безбедност: национални циљеви у погледу повећања диверсификације енергената и снабдевања из трећих земаља, чија сврха може бити смањење зависности од увоза енергије; национални циљеви у погледу смањења зависности од увоза енергије из трећих земаља у сврху повећања отпорности регионалних и националних енергетских система; национални циљеви у погледу повећања флексибилности националног енергетског система,

посебно путем коришћења домаћих извора енергије, УП и складиштења енергије; национални циљеви у погледу решавања ограниченог или прекинутог снабдевања енергентом, у сврху побољшања отпорности регионалних и националних енергетских система;

5) Унутрашње тржиште енергије: ниво електричне интерконекције којем Република Србија тежи у 2030. Години; кључни пројекти преносне инфраструктуре за електричну енергију и гас и, где је релевантно, пројекти модернизације који су неопходни за постизање циљева и циљних вредности у оквиру пет димензија Енергетске уније; главни предвиђени инфраструктурни пројекти осим пројеката од интереса за ЕЗ (РЕСИ) и пројеката од заједничког интереса (PMI); национални циљеви који се односе на друге аспекте унутрашњег енергетског тржишта, као што је повећање флексибилности система, посебно у вези са промовисањем конкурентно одређених цена електричне енергије у складу са релевантним секторским законима, интеграцијом и повезивањем тржишта, са циљем повећања капацитета постојећих интерконектора за трговину, паметне мреже, агрегација, управљање потрошњом, складиштење, дистрибуирана производња, механизми за диспечирање, редиспечирање и рестрикције, и ценовни сигнали у реалном времену; национални циљеви који се односе на недискриминаторно учешће обновљиве енергије, УП и складиштења, укључујући путем агрегације, на свим тржиштима енергије; национални циљеви у погледу обезбеђивања учешћа потрошача у енергетском систему и остваривања користи од сопствене производње и нових технологија, укључујући паметна бројила; национални циљеви у погледу обезбеђивања адекватности система електричне енергије, као и за флексибилност енергетског система у погледу производње енергије из обновљивих извора; национални циљеви за заштиту потрошача енергије и побољшање конкурентности малопродајног сектора енергије; национални циљеви у погледу енергетског сиромаштва;

6) Истраживање, иновације и конкурентност: национални циљеви и циљеви финансирања за јавно и, где је доступно, приватно истраживање и иновације у вези са Енергетском унијом; национални циљеви за 2050. годину који се односе на промоцију технологија чисте енергије и, где је прикладно, национални циљеви, укључујући дугорочне циљеве (2050) за коришћење технологија са ниским емисијама угљеника, укључујући декарбонизацију енергетских и угљенично интензивних индустријских сектора и, где је примењиво, за повезану инфраструктуру за саобраћај и складиштење угљеника; национални циљеви у погледу конкурентности.

9. У колони „Географска покривеност“, известилац треба да изабере једну опцију из падајућег менија:

- Национални
- Регионални
- Локално
- Покрива две или више земаља.

10. У колони „Обухваћени сектор(и)“, известилац треба да изабере један или више сектора из падајућег менија:

- Снабдевање енергијом
- Потрошња енергије
- Саобраћај
- Индустијски процеси
- Пољопривреда
- LULUCF
- Отпад
- Остали сектори.

11. Колона „Циљ“ садржи сажет текстуални опис који описује жељени исход ПИМ.

12. У колони „Квантификовани циљ“, извештач треба да назначи да ли је циљ квантификован.

Где је применљиво, морају бити укључени следећи минимални елементи:

- Нумеричка вредност
- Јединица
- Базна година
- Циљна година.

13. У колони „Политика Енергетске уније“, извештач бира релевантну политику Уније само тамо где је национална ПИМ директно спроводи или доприноси њој. Ако се ниједна не односи на политику, ово поље се оставља празно.

14. У колони „Врста инструмента политике“, извештач треба да изабере једну опцију из падајућег менија:

- Економски
- Фискални
- Регулаторни
- Добровољни / договорени споразуми
- Информације
- Образовање
- Истраживање
- Планирање
- Друго.

15. У колони „Статус имплементације“, извештач треба да изабере једну опцију из падајућег менија:

- Планирано
- Усвојено
- Имплементирано
- Истекло.

16. У колонама „Период имплементације – Почетак“ и „Период имплементације – Крај“, извештач треба да назначи релевантне године.

17. У колони „Субјекти одговорни за спровођење политике“, извештач треба да изабере један или више субјеката из падајућег менија:

- Влада
- Регионални ентитети
- Локална самоуправа
- Компаније / предузећа / индустријска удружења
- Истраживачке институције
- Остали који нису наведени.

18. У колони „Индикатори који се користе за праћење и процену напретка током времена“, извештач треба да наведе:

- Назив индикатора
- Јединица
- Година
- Вредност.

Индикатори морају бити релевантни, веродостојни и робусни, и могу укључивати уштеде енергије, капацитет ОИЕ, смањење емисија, обим инвестиција или индикаторе засноване на активностима.

19. У колони „Ажурирање од последњег подношења“, извештач треба да изабере једну опцију из падајућег менија:

- Усвајање нове мере
- Закључивање споразума
- Објављивање законских прописа
- Почетак / спровођење мере
- Измена или продужење постојеће мере
- Наставак постојећих мера / без значајних ажурирања
- Нацрти, саопштења или планиране мере
- Укидање / прекид / завршетак мере
- Ажурирање праћења
- Друго.

20. У колони „Напредак у односу на циљ политике“ даје се квалитативна процена постигнутог напретка, поткрепљена пријављеним индикаторима.

21. Референце на процене и основне техничке извештаје треба да се наведу тамо где су доступни.

22. Министарство ће деловати као водећи извештач за ову табелу, координирајући са свим ресорним министарствима и телима за спровођење како би се осигурала

усклађеност са ИНЕКП-ом, другим извештајним обрасцима и националним системима за праћење.

Табела 2 - Доступни резултати *ex-ante* и *ex-post* процена ефекта појединачних или група ПиМ на производњу обновљиве енергије

1. Табела 2 служи као добровољни оквир за извештавање о резултатима квантитативне процене утицаја појединачних ПиМ или група ПиМ на производњу обновљиве енергије, изражених у енергетском смислу, у складу са Уредбом (ЕУ) 2018/1999.

Пим број	Екс-анте процена				Објашњење основе за процену	Документац ија/ Извор процене ако доступно (обезбедити веб линк од извештаја из којег се бројка позива)	Накнадна процена			
	Обновљива енергија производња (ktoe/годиш ње)						Година за коју се односи производ ња	Производ ња обновљив е енергије (ktoe/годиш ње)	Објашњење основе за процену	Документација/И звор процене ако је доступна (наведите веб линк извештаја одакле се вредност позива)
	т	т + 5	т + 10	т + 15						
ПИМ 1										
ПИМ 2										
По потре би додат и још редова										

2. Ова табела допуњује Табелу 1 пружањем квантитативних доказа о очекиваном (*ex-ante*) и/или оствареном (*ex-post*) доприносу ПиМ производњи обновљиве енергије, тамо где су такве процене доступне на националном нивоу.
3. Извештавање у Табели 2 је добровољно, али се снажно препоручује за ПиМ са значајним утицајем на коришћење ОИЕ, посебно за шеме подршке, инвестиционе програме, регулаторне мере и велике интервенције везане за инфраструктуру.
4. Колона „Број ПиМ“ мора тачно одговарати ПиМ идентификатору који се користи у:
 - Табели 1 и
 - ИНЕКП, где је то применљиво.

Ово обезбеђује праћење између квалитативних описа и квантитативних процена утицаја.

5. Одељак „Екс-анте процена“ користи се за извештавање о очекиваним утицајима ПиМ на производњу обновљиве енергије, на основу моделирања, пројекција, докумената о дизајну програма или процена утицаја спроведених пре или током имплементације.

6. Производња обновљиве енергије приказује се у ktOE/годишње за следеће временске хоризонте, где је то могуће:
 - t – прва будућа година која се завршава на 0 или 5 непосредно након године извештавања
 - $t + 5$
 - $t + 10$
 - $t + 15$
7. У колони „Објашњење основе за процену“ треба укратко описати:
 - коришћена методологија (нпр. моделирање енергетског система, прорачун „одоздо нагоре“, претпоставке административног програма) и
 - главне претпоставке на којима се заснива процена.
8. У колони „Документација / Извор процене (ако је доступан)“, извештац треба да наведе референцу или веб линк до релевантне студије, процене утицаја, извештаја о моделирању, програмске документације или званичне владине одлуке, одакле процена потиче.
9. Одељак „Накнадна процена“ користи се за извештавање о уоченим или процењеним утицајима производње обновљиве енергије, на основу података праћења, студија евалуације или статистичких доказа из делимичне или потпуне имплементације ПИМ.
10. У колони „Година за коју се односи производња“, извештац треба да назначи годину/године које обухвата накнадна процена. Када је доступно више година, извештавање ће дати приоритет годинама које се завршавају бројевима 0 или 5, у складу са смерницама за извештавање.
11. Остварена производња обновљиве енергије биће приказана у ktOE/годишње, што одражава стварно постигнуте резултате, а не планиране или очекиване исходе.
12. У колони „Објашњење основе за процену“ треба укратко описати:
 - коришћени приступ евалуацији (нпр. подаци праћења, евалуација програма, статистичка атрибуција) и
 - да ли пријављена вредност покрива цео или делимични период имплементације.
13. У колони „Документација / Извор процене (ако је доступан)“ наводи се референца или веб линк ка: извештајима о евалуацији, званичним публикацијама о праћењу или статистичким изворима који подржавају пријављене бројке.
14. Накнадне процене могу обухватити више од једне године, под условом да пријављена вредност одражава резултате постигнуте током периода спровођења ПИМ.
15. Када су за исти ПИМ доступне и претходна и накнадна процена, оба одељка треба попунити, омогућавајући поређење очекиваних и постигнутих утицаја.

16. Када није доступна квантитативна процена, ред може остати празан, без утицаја на обавезу извештавања о политикама и мерама у Табели 1.
17. Министарство ће деловати као водећи извештач за Табелу 2, обезбеђујући усклађеност са Табелом 1, Прилогом 4 овог Правилника и квантитативним извештавањем о обновљивој енергији у складу са Прилозима 3 и 4 Извештаја о напретку ИНЕКП.

Табела 3 - Доступни резултати *ex-ante* и *ex-post* процена ефеката појединачних или група ПИМ на енергетску ефикасност

1. Табела 3 служи као оквир за извештавање за квантитативне информације о очекиваним и постигнутим утицајима националних ПИМ на енергетску ефикасност, израженим као смањење финалне енергије, у складу са Уредбом (ЕУ) 2018/1999, како је прилагођена и примењена у правном оквиру ЕЗ.

Пи М број	Екс-анте процена				Накнадна процена					
	Смањења енергије (ктое/годишње, финална енергија)				Објашњење основе за процену	Документац ија/ Извор процене ако је доступно (обезбедити веб линк од извештаја из којег се бројка позива)	Годин а за коју се однос и смањење	Смањења енергије (ктое/годишње, финална енергија)	Објашњење основе за процену	Документација/ Извор процене ако је доступна (наведите веб линк извештаја одакле се вредност позива)
	t	t + 5	t + 10	t + 15						
ПИМ 1										
ПИМ 2										
По потреби додат и још редова										

2. Табела 3 има исту структуру, распоред колона и логику извештавања као Табела 2 и разликује се само у погледу пријављеног индикатора, а то је смањење енергије (ктое/годишње, финална енергија) уместо производње обновљиве енергије.
3. Екс-анте процене приказане у Табели 3 треба да квантификују очекиване уштеде финалне енергије које се могу приписати појединачним ПИМ или групама ПИМ, пријављеним за временске хоризонте t, t + 5, t + 10 и t + 15, где t означава прву будућу годину која се завршава са 0 или 5 непосредно након године извештавања.

4. Накнадне процене ће извештавати о постигнутим коначним смањењима енергије, на основу посматраних резултата праћења, евалуације, верификације или статистичке анализе, за годину/е на које се процена односи.
5. Смањење енергије се приказује у ktoe/година финалне енергије, што одражава избегнуту или смањену потрошњу финалне енергије која је резултат спровођења ПиМ. Уштеде примарне енергије се не приказују у овој табели.
6. У Табели 3 биће пријављене само ПиМ које доприносе димензији енергетске ефикасности. Сваки унос ће користити исти идентификатор ПиМ као што је пријављено у Табели 1, чиме се обезбеђује потпуна доследност у целом Прилогу.
7. Када су за исту ПиМ доступне и ex-ante и ex-post процене, обе ће бити извештене, што омогућава поређење очекиваних и постигнутих утицаја на енергетску ефикасност.
8. Објашњење основе за процену треба укратко да опише примењену методологију (нпр. прорачун одоздо нагоре, процењене уштеде, моделирање, студија евалуације), док документација или референце на изворе треба да садрже веб линк до основног извештаја или студије, где је доступна.
9. Обезбеђујући усклађеност са националним политикама енергетске ефикасности, студијама евалуације и извештавањем у складу са Прилогу 5 овог Правилника.

Табела 4 - Доступни пројектовани и остварени трошкови и користи појединачних или група ПиМ за производњу обновљиве енергије

1. Табела 4 служи као оквир за извештавање за квантитативне информације о пројектованим (*ex-ante*) и реализованим (*ex-post*) трошковима и користима појединачних или група ПиМ које доприносе производњи обновљиве енергије, у складу са Уредбом (ЕУ) 2018/1999, како је прилагођена и примењена у правном оквиру ЕЗ.

	Пројектовани трошкови и користи (екс-анте процена)										Остварени трошкови и користи (накнадна процена)										
Број ПИМ	Година(е) за коју(е) је трошак	Бруто трошкови у еврима по тону еквивалента производње обновљиве енергије	Апсолутни бруто трошкови годишње у еврима	Апсолутне користи (2) годишње у	Користи (2) у еврима по тону еквивалента производње обновљиве енергије	Нето трошкови у еврима по тону еквивалента производње обновљиве енергије	Апсолутни нето трошак годишње у еврима	Цена године	Опис процене трошкова (основа за процену трошкова, које врсте трошкова су укључене у процену, методологија)	Документација/извор (наведите веб линк извештаја одакле се вредност позива)	Опис других погледности	Година(е) за коју(е) је трошак	Бруто трошкови у еврима по тону еквивалента производње обновљиве енергије	Апсолутни бруто трошкови годишње у еврима	Користи у еврима по тону	Апсолутне користи годишње у еврима	Нето трошкови у еврима по тону еквивалента производње обновљиве енергије	Апсолутни нето трошкови годишње у еврима	Цена године	Опис процене трошкова (основа за процену трошкова, које врсте трошкова су укључене у процену, методологија)	Документација/извор (наведите веб линк извештаја одакле се вредност позива)

8. Исте методолошке претпоставке и начин обрачунавања примењиваће се доследно током свих извештајних година, осим ако методолошка ревизија није оправдана и поткрепљена ажурираним основним подацима.
9. Министарство ће деловати као водећи извештач за Табелу 4.

**СМЕРНИЦЕ ЗА ПОПУЊАВАЊЕ ОБРАСЦА ЗА ИЗВЕШТАВАЊЕ X: НОВЕ ПИМ
НАВЕДЕНЕ У ЧЛАНУ 21, ТАЧКА (Б)(3) УРЕДБЕ (ЕУ) 2018/1999**

**Табела 2 - Алтернативне мере политике наведене у члану 76 и члану 20(6)
Директиве 2012/27/ЕУ**

1. Сваки ред табеле треба да одговара једној политици и мери пријављеној у оквиру извештавања о ПИМ из Прилога 11 овог Правилника која се квалификује као алтернативна мера политике према члану 76 Директиве 2012/27/ЕУ или је, где је релевантно, повезана са чланом 20(6) Директиве 2012/27/ЕУ.

Број ПИМ	М	
Извор(и) информација (укључујући референцу на релевантни закон или други(е) правни(е) текст(ове))	М	
Планирани или процењени буџет, укључујући одговарајући(е) период(е) имплементације	V	
Очекиване уштеде за период 2024-2030 и трајање периода обавезе (тачке 5(д) и 5е, Анекса V Директиве 2012/27/ЕУ), као што је прилагођена и усвојена одлукама Министарског савета ЕЗ бр.2015/08/МС-ЕнС, 2021/14/МС-ЕнС и 2022/02/МС-ЕнС		
Очекиване кумулативне уштеде енергије код крајње потрошње за период 2024-2030 (ктое)	М	
Очекиване нове годишње уштеде енергије код крајње потрошње (ктое/годишње)	Мiар	
2024	Мiар	
2025	Мiар	
2026	Мiар	
2027	Мiар	
2028	Мiар	
2029	Мiар	
2030	Мiар	
Међупериод(и), где је релевантно	Мiар	
Кључне карактеристике дизајна		
Јавни органи који спроводе мере, учествујуће или поверене стране и њихове одговорности за спровођење ПИМ	М	
Циљни сектори	М	
Појединачне акције које испуњавају услове за алтернативну меру и одговарајући животни векови	М	
Специфичне ПИМ или појединачне акције усмерене на енергетско сиромаштво (где је применљиво)	Мiар	
Опште информације о методологији израчунавања		
Коришћена метода(е) мерења	М	
Метрика(е) која се користи за изражавање уштеде енергије (примарна или финална уштеда енергије)	М	
Како се животни век (и могуће промене уштеде током времена) узимају у обзир у прорачунима уштеда	М	

Други извори информација или референци (нпр. студије, извештаји о евалуацији) где се може наћи више објашњења и детаља о прорачунима уштеда	V	
Додатност и материјалност (захтеви у вези са тачкама 2 и 5(г) Анекса V Директиве 2012/27/EУ))		
Опис методологије израчунавања; укључујући како се допунска вредност узима у обзир у методологији израчунавања	M	
Да ли ПиМ подстиче рану замену? Ако јесте, како се то узима у обзир при израчунавању уштеда?	M	
Референтне вредности које се користе за процењене и скалиране уштеде (у случају да се користе процењене или скалиране уштеде)	M	
Како се обезбеђује материјалност уштеда?	M	
Могућа преклапања (између ПиМ и између појединачних акција) и двоструко рачунање		
Могућа преклапања између појединачних акција које испуњавају услове за ПиМ	Miар	
Могућа преклапања између ЕЕОС-а (ако постоји) и алтернативне мере(а) пријављене у складу са чланом 7	Miар	
Како се решавају могућа преклапања (између ЕЕОС-а, ако постоји, и алтернативних мера) како би се избегло двоструко рачунање уштеде енергије?	M	
Климатске варијације (где је релевантно) (тачке 2(h) и 5(i) Анекса V Директиве 2012/27/EУ))		
Да ли постоје климатске варијације између региона? И да ли оне могу утицати на акције које испуњавају услове за меру политике?	Miар	
Како се климатске варијације обрађују у прорачунима уштеда где је то релевантно?	Miар	
Праћење и верификација (M&V) уштеда (тачка 5(j) Анекса V Директиве 2012/27/EУ))		
Кратак опис система за праћење и верификацију и процеса верификације	M	
Органи одговорни за M&V ПиМ	M	
Независност M&V од учесника или поверених страна	M	
Верификација статистички репрезентативних узорака	M	
Објављивање уштеда енергије постигнутих сваке године у оквиру ПиМ	M	
Казне које се примењују у случају непоштовања (и повезане референце, укључујући закон или друге правне текстове којима се утврђују казне и повезани услови)	M	
Одредба(е) у случају да напредак ПиМ није задовољавајући	M	
Информације о стандардима квалитета (Тачка 2(н) Анекса V Директиве 2023/1791 ЕУ)		
Како се стандарди квалитета (за производе, услуге и увођење мера) промовишу или захтевају ПиМ?	Miар	
Допунске информације или објашњења		
Било које друге информације или објашњења која могу бити корисна за размену искустава	V	

- У колони „Број ПиМ“, треба навести јединствени идентификатор додељен политици или мери у сврху извештавања.
- У колони „Извор(и) информација“, треба навести референцу на релевантни закон или други(е) правни(е) текст(ове).

4. У колони „Планирани или процењени буџет“, треба навести буџет и одговарајући период(е) имплементације.
5. У колони „Очекиване кумулативне уштеде енергије код крајње потрошње за период 2021-2030 (ktoe)“, морају се пријавити укупне циљане уштеде енергије за период 2021-2030.
6. У колони „Очекиване нове годишње уштеде енергије код крајње потрошње (ktoe/година)“, извештач попуњава ово поље ако су очекиване нове годишње уштеде енергије код крајње потрошње стабилне.
7. У колонама за сваку одређену годину од 2021 до 2030 године, морају се попуњити очекиване нове годишње уштеде енергије код крајње потрошње ако се очекује да ће се мењати током времена.
8. У колони „Међупериод(и)“, где је то релевантно, треба навести периоде или датуме који се користе за дефинисање међуциљева како би се омогућио преглед напретка алтернативне мере.
9. У колони „Јавни органи за спровођење, учествујуће или поверене стране“, треба описати стране и њихове одговорности за спровођење мере политике.
10. У колони „Циљни сектори“, извештач треба да наведе секторе (стамбени; услуге; индустрија; саобраћај; остало(а)) који се узимају у обзир.
11. У колони „Појединачне акције које испуњавају услове за алтернативну меру“, треба навести категорије појединачних акција које могу добити финансијске подстицаје или друге врсте подршке од алтернативне мере. Ако је листа предугачка, треба навести главне критеријуме подобности, а комплетну листу доставити као посебну датотеку.
12. У колони „Специфичне мере политике или појединачне акције усмерене на енергетско сиромаштво“, треба дати информације о мерама усмереним на рањива домаћинства, где је то применљиво.
13. У колони „Коришћена метода(е) мерења“, извештач треба да наведе методе које се користе према типологији, као што су процењене уштеде, мерене уштеде, скалиране уштеде или анкетирани уштеде.
14. У колони „Метрика(е) која се користи за изражавање уштеде енергије“ треба назначити да ли се користи примарна или финална уштеда енергије.
15. У колони „Како се животни век (и могуће промене уштеда током времена) узимају у обзир у прорачунима уштеда“ мора се дати објашњење, посебно ако се користи метода која се разликује од оне представљене у Директиви.
16. У колони „Опис методологије прорачуна; укључујући како се узима у обзир адитивност“, треба дати објашњење како је методологија у складу са захтевима адитивности, укључујући како се узимају у обзир ефекти законодавства ЕУ.
17. У колони „Да ли ПиМ подстиче рану замену?“ треба објаснити како се ово узима у обзир при прорачуну уштеда.
18. У колони „Референтне вредности које се користе за процењене и скалиране уштеде“ треба дати релевантне референтне вредности у случају да се користе процењене или скалиране уштеде.
19. У колони „Како се обезбеђује материјалност уштеда?“, извештач треба да објасни како се гарантује материјалност уштеда.
20. У колони „Како се решавају могућа преклапања (између ЕЕОС-а, ако их има, и алтернативних мера) како би се избегло двоструко рачунање уштеде енергије?“, треба

дати опис како се решавају преклапања, на пример, интеракције између изолације зидова и замене система грејања.

21. У колони „Да ли постоје климатске варијације између региона?“, извештач треба да наведе да ли постоје варијације и да ли оне утичу на акције које испуњавају услове за меру политике.
22. У колони „Како се климатске варијације решавају у прорачунима уштеда, где је то релевантно?“, треба дати опис методологије за климатска прилагођавања.
23. У колони „Кратак опис система за праћење и верификацију и процеса верификације“, систем за праћење и верификацију мора бити детаљно описан.
24. У колони „Органи одговорни за мерење и верификацију ПиМ“, треба идентификовати конкретне одговорне субјекте.
25. У колони „Независност мерења и верификације од страна учесника или поверених страна“, извештач треба да објасни како се независност обезбеђује у складу са Директивом.
26. У колони „Верификација статистички репрезентативних узорака“, треба дати објашњење како се обезбеђује верификација репрезентативних узорака акција и критеријуме који се користе за дефинисање и избор репрезентативних узорака.
27. У колони „Објављивање уштеда енергије постигнутих сваке године у оквиру ПиМ“, извештач треба да наведе где и како се уштеде објављују.
28. У колони „Казне које се примењују у случају непоштовања прописа“, морају се навести референце на закон или друге правне текстове којима се утврђују казне и повезани услови.
29. У колони „Одредба(е) у случају да је напредак ПиМ.
Уколико одговор није задовољавајући, треба навести детаље одредби.
30. У колони „Како се стандарди квалитета промовишу или захтевају ПиМ?“, извештач треба да објасни како се обезбеђују стандарди за производе, услуге и инсталацију.
31. У колони „Допунске информације или објашњења“, треба укључити све друге информације које могу бити корисне за размену искустава.

Табела 3 - Информације о мерама опорезивања

1. Сваки ред Табеле 3 треба да одговара једној политици или мери пријављеној у оквиру за извештавање о политикама и мерама из Прилога 11 овог Правилника која се квалификује као мера опорезивања у складу са чланом 76 Директиве 2012/27/ЕУ.

Број ПиМ	М	
Трајање мере опорезивања (тачка 5(k)(iv) Анекса V Директиве 2012/27/ЕУ)	М	
Орган који спроводи мере (тачка 5(k)(ii) Анекса V Директиве 2012/27/ЕУ)	М	
Циљни сектори и сегмент пореских обвезника (тачка 5(k)(i) Анекса V Директиве 2012/27/ЕУ)	М	
Извор(и) информација (укључујући референцу на релевантни закон или други(е) правни(е) текст(ове))	М	
Очекиване уштеде за период 2024-2030 и трајање обавезног периода (тачке 5(д) и 5(е) Анекса V Директиве 2012/27/ЕУ), као што је прилагођена и усвојена одлукама Министарског савета ЕЗ бр.2015/08/MC-EnC, 2021/14/MC-EnC и 2022/02/MC-EnC		

Очекиване кумулативне уштеде енергије код крајње потрошње за период 2024-2030 (ктое)	M	
Очекиване нове годишње уштеде енергије код крајње потрошње (ктое/годишње)	Miar	
2024	Miar	
2025	Miar	
2026	Miar	
2027	Miar	
2028	Miar	
2029	Miar	
2030	Miar	
Додатна објашњења (када је релевантно)	V	
Опште информације о методологији израчунавања		
Коришћена(е) метода(е) израчунавања	M	
Приступ израчунавању уштеда (тачка (4)(а) Анекса V Директиве 2012/27/EУ)	M	
Еластичности (краткорочне) (тачка (4)(б) Анекса V Директиве 2012/27/EУ)	Miar	
Еластичности (дугорочне) (тачка (4)(б) Анекса V Директиве 2012/27/EУ)	Miar	
Како се животни век обрађује у прорачунима уштеда (тачка 2(е) Анекса V Директиве 2012/27/EУ)	M	
Како се избегава двоструко рачунање са другим ПИМ? (тачка (4)(ц) Анекса V Директиве 2012/27/EУ)	M	
Независност од органа који спроводи прописе	M	
Допунска објашњења и извор(и) информација	V	

- У колони „Број ПИМ“ треба навести јединствени идентификатор додељен пореској мери у сврху извештавања.
- У колони „Трајање пореске мере“ треба навести трајање пореске мере.
- У колони „Орган који спроводи меру“ треба идентификовати јавни орган који спроводи меру.
- У колони „Циљни сектори и сегмент пореских обвезника“, извештац треба да наведе секторе (стамбени; услуге; индустрија; саобраћај; остало(а)) и сегмент пореских обвезника који се узимају у обзир.
- У колони „Извор(и) информација“ треба навести референцу на релевантни закон или други(е) правни(е) текст(ове).
- У колони „Очекиване кумулативне уштеде енергије код крајње потрошње за период 2021-2030 (ктое)“ морају се пријавити укупне циљане уштеде енергије за период 2021-2030.
- У колони „Очекиване нове годишње уштеде енергије код крајње потрошње“ (ктое/година), извештац попуњава ово поље ако су очекиване нове годишње уштеде енергије код крајње потрошње стабилне.
- У колонама за сваку одређену годину од 2021 до 2030 године, очекиване нове годишње уштеде енергије код крајње потрошње морају се попуњавати годишње ако се очекује да ће се мењати током времена.
- У колони „Коришћени метод(и) израчунавања“, извештац објашњава модел који је коришћен за израчунавање уштеда, променљиве узете у обзир у моделу и како су изабране.

11. У колони „Приступ израчунавању уштеда“, известилац објашњава метод за анализу ефеката на потрошњу енергије са и без мере опорезивања и како се осигурава да се узму у обзир барем минимални нивои опорезивања у ЕУ.
12. У колони „Еластичности (краткорочне)“, известилац објашњава како су дефинисане краткорочне еластичности, осигуравајући да оне представљају реакцију потражње за енергијом на промене цена и наводи изворе података који ће се користити.
13. У колони „Еластичности (дугорочне)“, известилац треба да објасни како су дефинисане дугорочне еластичности, осигуравајући да оне представљају реакцију потражње за енергијом на промене цена, и да наведе изворе података који ће се користити.
14. У колони „Како се животни век обрађује у прорачунима уштеда“, известилац треба да објасни како методологија прорачуна осигурава да се могу узети у обзир само уштеде од појединачних акција спроведених после 31 децембра 2020. године и пре 31 децембра 2030. године.
15. У колони „Како се избегава двоструко рачунање са другим мерама политике?“, треба дати објашњење о томе како се спречава двоструко рачунање.
16. У колони „Независност од органа који спроводи мере“, известилац треба да објасни како је обезбеђена независност евалуатора уштеда енергије од мере опорезивања.
17. У колони „Допунска објашњења и извор/извори информација“ треба да буду укључене све друге релевантне информације или објашњења.

Табела 4 – Информације о трајању појединачних акција које испуњавају услове за ПиМ пријављене за члан 7 Директиве 2012/27/ЕУ

1. Сваки ред Табеле 4 одговара свакој врсти или категорији појединачних акција које испуњавају услове у оквиру ПиМ пријављених у Табелама 1, 2 и 3 овог Прилога.

Прихватљива акција	Сектор крајње употребе	Претпостављена вредност животног века (у годинама)	Претпоставке о могућим променама уштеде енергије током времена	Извор или метод који се користи за процену животног века и повезане претпоставке
Мiар	Мiар	Мiар	Мiар	Мiар
Акција 1				
Акција 2				
Акција 3				

2. У колони „Прихватљиве акције“, известилац треба да наведе категорије појединачних мера које испуњавају услове у оквиру ПиМ.
3. У колони „Сектор крајње употребе“, треба да се наведе одређени сектор (стамбени; услуге; индустрија; саобраћај; остало(а)) у коме се мера спроводи.
4. У колони „Претпостављена вредност животног века (у годинама)“, мора се навести процењени век трајања мере за уштеду енергије.
5. У колони „Претпоставке о могућим променама уштеде енергије током времена“, треба да се наведе објашњење да ли уштеде остају стабилне или се смањују током животног века мере.

6. У колони „Извор или метода која се користи за процену животног века и повезане претпоставке“, извештач треба да наведе методологију или екстерне изворе који се користе за одређивање трајања уштеда.

Пи М 2	кто е										
По по тр еб и до да ти јо ш ре до ва	кто е										

(4) X-2 се не примењује на први процес извештавања о напретку спровођења ИНЕКП-а.

2. Свака политика или мера која доприноси уштедама из члана 7 Директиве 2012/27/ЕУ извештава се одвојено, користећи јединствени број ПиМ у складу са Прилогом 11 овог Правилника. Унакрсне референце на ПиМ пријављене на другим местима у Извештају о напретку користе се где је то прикладно.

3. У колони „Коначне уштеде енергије постигнуте кроз националне регулативе једнаких могућности или алтернативне мере“ наводи се:

- укупне годишње уштеде енергије код крајње потрошње остварене у години X-2;
- уштеде које се могу приписати само новим акцијама спроведеним у години X-2;
и
- укупне кумулативне уштеде енергије код крајње потрошње остварене од 2021. до године X-2, узимајући у обзир животни век мера,

изражено у килотонама еквивалента нафте (ktoe), у складу са чланом 7(4) Директиве 2012/27/ЕУ.

4. Где је применљиво, допринос ПиМ усмерених на смањење енергетског сиромаштва извештава се одвојено, у складу са чланом 7(11) Директиве 2012/27/ЕУ. То укључује идентификавање:

- да ли се решавају питања рањивих домаћинстава (Да/Не); и
- удео уштеде финалне енергије остварен кроз акције усмерене на домаћинства погођена енергетским сиромаштвом.

5. Коначне уштеде енергије пријављене у складу са чланом 7(4), тачком (ц) Директиве 2012/27/ЕУ (тј. алтернативне мере) морају бити јасно наведене у одговарајућим колонама, укључујући и годишње и кумулативне уштеде крајње потрошње.

6. Све пријављене уштеде треба да одражавају само остварене уштеде, а не планиране или очекиване уштеде. Уштеде се израчунавају коришћењем национално одобрених

методологија, у складу са принципима адитивности, материјалности, мерљивости и проверљивости, како је прописано Директивом 2012/27/ЕУ и пратећим смерницама Комисије.

7. Уштеде могу бити процењене, сматране, мерене, скалиране или анкетирани, под условом да је примењена метода израчунавања документована на националном нивоу и да се доследно примењује током извештајних година и мера политике.
8. Година извештавања за ову табелу је календарска година X-2, где X означава годину извештавања о напретку ИНЕКП. Кумулативне уштеде ће се извештавати од 2024 године па надаље, у складу са обавезним периодом дефинисаним у члану 7 Директиве 2012/27/ЕУ.
9. Министарство ће деловати као водећи извештач за Табелу 1.
10. Било какве ревизије претходно пријављених уштеда врше се само путем ажурирања основних података и методологија, а не путем ад-хок ручних подешавања у обрасцу за извештавање. Методолошке промене или празнине у подацима које утичу на упоредивост објашњавају се у релевантном наративном документу.

Табела 2 - Уштеде енергије постигнуте кроз члан 7 Директиве 2012/27/ЕУ у години X-3 (1)

1. Табела 2 се попуњава коришћењем истог методолошког приступа, институционалних аранжмана, принципа израчунавања, извора података и поступака обезбеђивања квалитета као што је примењено за Табелу 1.
2. Једина разлика између Табеле 1 и Табеле 2 односи се на годину извештавања, при чему Табела 1 приказује уштеде енергије остварене у години X-2, док Табела 2 приказује уштеде енергије остварене у години X-3.

Број Пи М	Једи ниц а	Рањ и ва до ма ћин ст ва ко ја су а др ес и ра ни	Конечна уштеда енергије постигнута кроз националне регулативе једнаких могућности примене из члана 7а Директиве 2012/27/ЕУ или алтернативне мере усвојене у примени члана 7б те директиве (искључујући Члан 7(4), тачка (ц) те директиве)			Од чега финална уштеда енергије постигнуте ПиМ усмереним на смањење енергетског сиромаштва у складу са чланом 7(11) Директиве 2012/27/ЕУ			Износ финалне уштеде енергије постигнут у складу са чланом 7(4), тачком (ц) Директиве 2012/27/ЕУ		
			Укупне годишње уштеде код крајње	Од тога, уштеде постигнуте у години	Укупно кумулативно оштеде код крајње	Укупне годишње уштеде код крајње	Од тога, уштеде постигнуте у години	Укупно кумулативно оштеде код крајње	Укупне годишње уштеде код крајње	Од тога, уштеде постигнуте у години	Укупно кумулативно оштеде код крајње
			постигнуто у години	постигнуто у години	постигнуто од 2024 до године X-3	постигнуто у години X-3 само од нових акција које су	постигнуто у години X-3 само од нових акција које су	постигнуто од 2024 до године X-3	постигнуто у години	постигнуто у години	постигнуто од 2024 до године

			потрошње е остварене у години X-3	X-3 само из нових акција а које су спроведене у години X-3		потрошње е остварене у години X-3	спроведене у години X-3	г н у т о д 2024 до године X-3	потрошње е остварене у години X-3	X-3 само из нових акција а које су спроведене у години X-3	X-3
M		M	M	M	M	M _{ia} p	M _{ia} p	M _{ia} p	M _{ia} p	M _{ia} p	M _{ia} p
<i>ПуМ 1</i>	ktoe										
<i>ПуМ 2</i>	ktoe										
<i>По по треб и до д ат и још ред ова</i>	ktoe										

(1) X-3 се не примењује на први процес извештавања о напретку спровођења ИНЕКП-а.

3. Све дефиниције, критеријуми подобности, основне претпоставке, методе обрачуна (процењене, мерене, скалиране или анкетирани уштеде), третман животног века уштеда, идентификација нових акција, обрачун кумулативних уштеда и третман рањивих домаћинстава и енергетског сиромаштва примењују се идентично на обе табеле.
4. Елементи извештавања у Табели 2 стога се тумаче на исти начин као и одговарајући елементи у Табели 1, при чему се вредности односе искључиво на уштеде енергије остварене у календарској години X-3, као и на кумулативне уштеде акумулиране до године X-3.
5. Све ревизије, методолошке промене или ажурирања података која утичу на упоредивост између табела 1 и 2 документују се у наративном документу за овај Прилог и заснивају се искључиво на променама основних података или методологија, а не на ад хок прилагођавањима пријављених вредности.

СМЕРНИЦЕ ЗА ПОПУЊАВАЊЕ ОБРАСЦА ЗА ИЗВЕШТАВАЊЕ XII: РЕНОВИРАЊЕ
ЗГРАДА ЦЕНТРАЛНЕ ВЛАСТИ У СКЛАДУ СА ЧЛАНОМ 5 ДИРЕКТИВЕ 2012/27/ЕУ

**Табела 1 - Укупна реновирана површина грејаних и/или хлађених зграда у
власништву и под управом централне власти**

1. Табела 1 служи као обавезни оквир за извештавање о информацијама о реновирању грејаних и/или хлађених зграда у власништву и које користи централна власт Републике Србије, у складу са чланом 5(1) Директиве 2012/27/ЕУ, како је транспоновано у национално законодавство и примењено у правном оквиру ЕЗ.

Извештајни елемент	Спецификација	Јединица	Година X-3		Година X-2		Додатне информације
			Примарна потрошња енергије (РЕС)	и/или финална потрошња енергије (ФЕК)	ПЕК	и/или ФЕК	
ПиМ Број	Miар	н/д					
Укупна површина зграде за реновиране зграде	Miар	м ²					
Износ уштеде енергије постигнуте захваљујући реновирању зграда у години X-3 и X-2	B	ktoe					
Збир нових уштеда енергије постигнутих захваљујући реновирању зграда, током времена период 2021 – Година X-3 (X-2) (тј. што одговара стопи реновирања од 1% до 31 децембра 2023 и стопи реновирања од 3% од 1 јануара 2024)	Miар	ktoe					

2. Табела 1 ће приказивати напредак ка годишњој обавези реновирања која одговара стопи реновирања од 1% до 31 децембра 2023 и стопи реновирања од 3% од 1 јануара 2024 године укупне површине подобних зграда централне власти, изражене кроз реновирану површину и повезане уштеде енергије и пружиће консолидовани преглед годишњих и кумулативних достигнућа.
3. Елемент извештавања „Број ПиМ“ односи се на идентификациони код релевантне ПиМ која подржава реновирање зграда централне власти, како је пријављено у оквиру ПиМ Прилога 11 овог Правилника. Ова референца осигурава праћење између резултата физичког реновирања и основног оквира политике.

4. Извештајни елемент „Укупна површина реновираних зграда“ изражава се у квадратним метрима (м²) и обухвата само зграде у власништву и које користе централне владине институције, искључујући зграде у власништву локалних власти, јавних предузећа или других субјеката ван делокруга члана 5 Директиве 2012/27/ЕУ.
5. Елемент извештавања „Количина уштеде енергије постигнута реновирањем зграда у години X-3 и X-2“ пријављује се на добровољној основи и изражава се у килотонама еквивалента нафте (ктое). Тамо где је доступно, уштеде енергије могу се пријавити одвојено за примарну потрошњу енергије (РЕС) и/или финалну потрошњу енергије (FEC), користећи методологије које су у складу са националним праксама праћења и верификације енергетске ефикасности.
6. Елемент извештавања „Збир нових уштеда енергије постигнутих захваљујући реновирању зграда током периода 2021 – Година X-3 (X-2)“ извештава се обавезно, ако је применљиво, и одражава кумулативни допринос реновирања зграда централне власти обавези реновирања од 3%. Ова кумулативна вредност користи се за процену средњорочне усклађености са захтевима члана 5 Директиве 2012/27/ЕУ.
7. Уштеде енергије приказане у Табели 1 укључују само уштеде које се могу приписати реновирању постојећих зграда у оквиру члана 5 Директиве 2012/27/ЕУ. Потрошња енергије везана за нову градњу, промене у намени зграда или употребу енергије ван оквира Директиве о енергетским својствима зграда (као што су уређаји) неће бити укључена.
8. Подаци приказани у Табели 1 заснивају се на административним евиденцијама, документацији пројекта реновирања и проценама енергетских перформанси које воде надлежни органи и институције одговорне за зграде централне власти. Тамо где се користе процене, примењена методологија мора бити документована и доследно примењивана током извештајних година.
9. Министарство ће деловати као водећи извештач за Табелу 1, у сарадњи са министарством надлежним за грађевинарство, које ће деловати као помоћни извештач.
10. Све методолошке промене, празнине у подацима или ревизије које утичу на упоредивост између извештајних година биће објашњене у одговарајућим наративним одељцима Извештаја о напретку. Исправке ће се вршити ажурирањем основних извора података, а не ад хок прилагођавањима у табели извештавања.

Табела 2 – Износ уштеде енергије у подобним зградама у власништву и под употребом централне власти

1. Табела 2 служи као обавезни оквир за извештавање о количини уштеда енергије постигнутих у зградама у власништву и коришћењу централне власти Републике Србије, које испуњавају захтеве из члана 5(6) Директиве 2012/27/ЕУ, како је прилагођено и примењено у складу са правним оквиром ЕЗ.

Извештајни елемент		Јединица	Година X-	Година X-
--------------------	--	----------	-----------	-----------

	Спецификација		3		2		Додатне информације
			ПИК	и/или ФЕК	ПИК	и/или ФЕК	
ПиМ Број	Миар	н/д					
Износ уштеде енергије постигнуте у подобним зградама у власништву и коришћењу централне власти у години X-3 и X-2(3)	Миар	ktoe					
Збир уштеда енергије постигнутих у подобним зградама које су у власништву и коришћењу централне власти, током периода 2021 – Година X-3 (X-2) (тј. што одговара стопи реновирања од 1% до 31 децембра 2023 и стопи реновирања од 3% од 1 јануара 2024 у складу са чланом (5), тачком 16 Одлуке Министарског савета 2014/14/MC-EnC)	Миар	ktoe					

- У Табели 2 ће бити приказане уштеде енергије које су резултат мера реновирања и алтернативних приступа усклађености примењених на зграде централне власти, обухватајући и примарну потрошњу енергије (РЕС) и, где је релевантно, финалну потрошњу енергије (FEC), за извештајне године Х-3 и Х-2.
- Када Република Србија примењује алтернативни приступ ставовима 1–5 члана 5 Директиве 2012/27/EУ, пријављене уштеде енергије морају показати да је укупни ниво постигнутих уштеда најмање еквивалентан оном који би произашао из стандардне обавезе реновирања.
- Елемент извештавања „Број ПиМ“ односи се на идентификациони код релевантне ПиМ која подржава реновирање зграда централне власти, како је пријављено у оквиру ПиМ Прилога 11 овог Правилника. Ова референца осигурава праћење између резултата физичког реновирања и основног оквира политике.
- Елемент извештавања „Количина уштеде енергије постигнуте у подобним зградама у власништву и коришћењу централне власти у години Х-3 и Х-2“ приказује годишњу уштеду енергије, изражену у килотонама еквивалента нафте (ktoe), постигнуту као директан резултат:
 - енергетска обнова зграда централне власти, и/или
 - алтернативне мере дозвољене чланом 5(6) Директиве 2012/27/EУ, укључујући мере понашања, надоградње система или еквивалентне акције.
- Извештајни елемент „Збир уштеда енергије постигнутих у подобним зградама у власништву и коришћењу централне власти током периода 2021 – Година Х-3 (Х-2)“

треба да пружи кумулативне уштеде енергије постигнуте од 2021. године, што одговара обавези еквивалентној годишњој стопи реновирања од 3%, израженој у ktoe.

7. Уштеде енергије приказане у Табели 2 могу се проценити, сматрати, мерити, скалирати или анкетирати, у складу са националним методологијама и доступношћу података, под условом да се исти приступ прорачуну доследно примењује током година извештавања.
8. Уштеде енергије везане за нове градње неће бити укључене у Табелу 2. Пријављује се само уштеда која се може приписати постојећим зградама у власништву и које користи централна власт, у складу са делокругом члана 5 Директиве 2012/27/EУ.
9. Колона „Додатне информације“ користи се за пружање кратких методолошких појашњења, укључујући:
 - претпоставке коришћене за процену уштеда,
 - референце на националне методологије израчунавања или поступке ревизије,
 - везе до програма подршке или буџетских инструмената.
10. Табела 2 треба да приказује само остварене уштеде. Планиране, очекиване или прогнозиране уштеде неће бити приказане у овој табели, већ ће бити обрађене у наративним одељцима Извештаја о напретку.
11. Министарство ће деловати као водећи извештилац за Табелу 1, у сарадњи са министарством надлежним за грађевинарство.
12. Свака неслагања између вредности пријављених у Табели 2 и информација пријављених у оквиру ПиМ, извештавања о реновирању зграда или шема обавеза енергетске ефикасности решавају се корекцијом основних извора података, а не ад хок ручним прилагођавањима у обрасцу за извештавање.

**СМЕРНИЦЕ ЗА ПОПУЊАВАЊЕ ОБРАСЦА ЗА ИЗВЕШТАВАЊЕ XIII:
ФИНАНСИРАЊЕ МЕРА И ПОЛИТИКА**

Табела 1 – Напредак ка финансирању

1. Табела 1 служи као обавезни оквир за извештавање о напретку у финансирању ПиМ укључених у ИНЕКП, у складу са Сprovedбеном уредбом Комисије (ЕУ) 2022/2299, како је прилагођена и примењена у правном оквиру ЕЗ.

ПиМ број(еви) на који(е) се односи извештавање	Подобне технологије / решења	Почетне инвестиције претпоставке (ЕУР)		Стварна улагања до и укључујући године X-2 (ЕУР)					Стварне инвестиције које тек треба да се спроведу (ЕУР)	
		Вредност	Цена године	Национално јавно финансирање	Укупно финансирање ЕУ	Приватно финансирање (где је доступно)	Цена године	Опис извора	Вредност	Цена године
М	V	М		М	М	М _{iav}	М	М	М	
<i>ПиМ 1, или група ПиМ</i>										
<i>ПиМ 2, или група ПиМ</i>										
<i>По потреби додати још редова</i>										

2. Табела 1 се попуњава за све ПиМ или групе ПиМ, за које су инвестиционе потребе или аспекти финансирања идентификовани у ИНЕКП-у или повезаним националним имплементационим документима. Сваки ред табеле одговара једној ПиМ или јасно дефинисаној групи ПиМ.
3. Колона „Број(еви) ПиМ о којима се извештава“ садржи јединствени(е) идентификатор(е) ПиМ како је пријављено у оквиру за извештавање о политикама и мерама. Када неколико ПиМ дели заједничку структуру финансирања, могу се груписати и о њима се заједно извештавати, под условом да је ово груписање јасно објашњено.
4. У случају да ПиМ на коју се позива у сврху финансирања недостаје у оквиру за извештавање о ПиМ, релевантне информације се прво попуњавају у Табели 1. Није

потребно уводити нову групу ПИМ у овом Прилогу само ради извештавања о додатним групама или информацијама о финансирању у Прилогу 16.

5. У колони „Подобне технологије/решења“ треба да се на добровољној основи опишу главне технологије или решења која подржава ПИМ, као што су технологије производње ОИЕ, мере енергетске ефикасности, мрежна инфраструктура, складиштење, чисто грејање, електрификација саобраћаја или друга релевантна решења. Опис треба да буде у складу са обимом ПИМ.
6. У колонама под називом „Почетне инвестиционе претпоставке (ЕУР)“ приказују се претходне процене укупних инвестиционих потреба, где су доступне.
 - У колони „Вредност“ треба навести процењени износ инвестиције изражен у еврима.
 - У колони „Година цене“ наводи се година цена коришћених за процену. Уколико не постоји почетна процена, то се експлицитно наводи.
7. У колонама под називом „Стварна улагања до године Х-2 (ЕУР)“ приказују се реализовано финансирање, разврстано на следећи начин:
 - национално јавно финансирање;
 - укупно финансирање ЕУ, где је то применљиво за инструменте подршке ЕЗ;
 - приватно финансирање, где је доступно.

Користиће се само валидирани и званично пријављени финансијски подаци.

8. У колони „Цена године“ под стварним инвестицијама наводи се ценовна основа која се користи за извештавање о реализованим инвестицијама, обезбеђујући интерну конзистентност међу изворима финансирања.
9. У колони „Опис извора“ треба дати кратко објашњење порекла финансирања, укључујући националне буџетске линије, међународне финансијске институције, инструменте повезане са ЕУ или ЕЗ, механизме приватних улагања или друге изворе.
10. Колоне под називом „Стварне инвестиције које тек треба да се спроведу (ЕУР)“ приказују обавезане или планиране инвестиције, где су доступне, правећи разлику између процењене вредности и године цене. Ове бројке треба да одражавају реална очекивања спровођења.
11. Тамо где финансијски подаци нису доступни, процене се могу користити само ако су јасно означене као такве и ако је уз њих наведено објашњење претпоставки у описним пољима.
12. Министарство ће деловати као водећи извештач за овај Прилог, координирајући са Министарством надлежног за финансија, међународним финансијским институцијама и другим релевантним телима. Сви пријављени подаци морају бити у

складу са националним финансијским извештавањем и евиденцијом о спровођењу програма.

13. Непотпуне или недоследне информације о финансирању сматраће се недостатком у извештавању и биће отклоњене пре подношења у складу са националним системом извештавања успостављеним овим правилником.

СМЕРНИЦЕ ЗА ПОПУЊАВАЊЕ ОБРАСЦА ЗА ИЗВЕШТАВАЊЕ XIV: УТИЦАЈИ НА КВАЛИТЕТ ВАЗДУХА И ЕМИСИЈЕ У ВАЗДУХ

Табела 1 – Утицаји на квалитет ваздуха и емисије у ваздух

1. Табела 1 служи као обавезни оквир за извештавање о утицајима ПиМ на квалитет ваздуха и емисије у ваздух, у складу са Сprovedбеном уредбом Комисије (ЕУ) 2022/2299, како је прилагођена и примењена у правном оквиру ЕЗ.

ПиМ број(еви)) на који се односи извешта вање	Рефере нтна година	Обухва ћени загађива ч (s)	Квантификова ни очекивани утицаји емисија (kt/год)					Квалита тивна процена очекива них утицаја емисија	Детаљи о методолог ијама које су коришћен е за анализу	Квалита тиван опис неизвесн ости (где је доступн о)	Документација /Извор/ методологија	Општи комент ари
			t+	t+	t+	t+	t+					
			5	10	15	20	25					
М	М	М	Miav					V/M	Miav	V	Miav	V
<i>ПиМ 1, или група ПиМ</i>												
<i>ПиМ 2, или група ПиМ</i>												
<i>По потреби додати још редова</i>												

2. Табела 1 се попуњава за све ПиМ или групе ПиМ, пријављене у оквиру ИНЕКП, за које се очекује да ће имати утицај на емисије загађивача ваздуха. Сваки ред табеле представља или једну појединачну ПиМ или јасно дефинисану групу ПиМ.
3. Колона „Број(еви) ПиМ који се односе на извештавање“ садржи идентификатор(е) ПиМ како је пријављено у оквиру за извештавање о ПиМ у Прилогу 11. Идентификатор(и) ПиМ унет(и) у ову колону морају тачно одговарати идентификатору(има) ПиМ пријављеном(им) у Табели 1.
4. У случају да ПиМ релевантна за извештавање о утицајима на квалитет ваздуха и емисијама у ваздух недостаје у Прилогу 11, одговарајуће информације се прво попуњавају у Табели 1, пре извештавања у складу са овим Прилогом. Извештавање у складу са овим Прилогу не сме уводити нове ПиМ које већ нису дефинисане у овом Прилогу.
5. За потребе извештавања у складу са овим Прилогом, ПиМ могу бити груписане на вишем нивоу агрегације него у Прилогу 11, где се утицаји на квалитет ваздуха и

емисије у ваздух не могу смислено раздвојити. Када се линија извештавања односи на неколико ПИМ или група ПИМ, сви релевантни идентификациони бројеви ПИМ наводе се у одговарајућој колони.

6. Није потребно уводити нове групе политика или мера у Прилог 11 искључиво у сврху извештавања о додатним групацијама у складу са овим Прилогом. Груписање у складу са овим Прилогом служи аналитичкој јасноћи и не мења структуру оквира за извештавање о политикама и мерама.
7. У колони „Референтна година“ треба навести основну годину која се користи за процену утицаја емисија. Ова година треба да буде у складу са основним нивоом примењеним у оквиру за моделирање, аналитичку или стручну процену који се користи за процену утицаја.
8. Колону „Погођена(е) загађујућа(е) материја(е)“ попуњава се избором једне или више загађујућих материја, укључујући најмање сумпор-диоксид (SO_2), азотне оксиде (NO_x), испарљива органска једињења која нису метани (NMVOC), амонијак (NH_3), честице ПМ_{2,5} и други загађивачи где је то релевантно. Избор треба да одражава очекивани пут утицаја ПИМ.
9. Колону „Погођена(е) загађивачка(е) материја(е)“ користи се за идентификацију загађивача(а) ваздуха на које се очекује да ће ПИМ или група ПИМ, имати утицај, и за које су промене емисија квантификоване или су утицаји квалитативно описани у складу са овим Прилогом. Орган који подноси извештаје бира релевантну(е) загађивачку(е) материју(е) са унапред дефинисане падајуће листе која се налази у електронском систему за извештавање, која укључује сумпор-диоксид (SO_2), азотне оксиде (NO_x), испарљива органска једињења која нису метани (NMVOC), амонијак (NH_3), честице ПМ_{2.5} и опција „друго“ када је изабрана опција „остало“, додатна загађивачка материја или загађивачи морају бити јасно наведени у одговарајућем описном пољу. За исту ПИМ може се одабрати више од једне загађивачке материје додавањем додатног записа, где се очекује да ће ПИМ утицати на више загађивача. Бирају се само најрелевантнији загађивачи, односно они за које се очекује да ће ПИМ имати значајан или директан утицај и за које су промене емисија пријављене у колонама квантификованог или квалитативног утицаја у табели.
10. Колоне под „Квантификовани очекивани утицаји емисија (kt/год)“ приказују процењене промене емисија, изражене као разлике у односу на референтну годину, за следеће временске хоризонте: t, t+5, t+10, t+15, t+20 и t+25. Смањења емисија приказују се као негативне вредности, док се повећања емисија приказују као позитивне вредности.
11. Тамо где су квантификоване процене утицаја емисија доступне, оне ће бити извештаване са највећим могућим нивоом детаља, без непотребног агрегирања квантитативних података. Агрегирање утицаја између политика или мера треба избегавати, осим ако раздвајање није изводљиво због методолошких или ограничења података.

12. Тамо где квантификоване процене нису доступне, обавезна је квалитативна процена очекиваних утицаја емисија, која указује на смер и релативну величину утицаја, као што су значајно смањење, умерено смањење, занемарљив утицај или повећање.
13. Колона „Квалитативна процена очекиваних утицаја емисија“ користи се тамо где квантификоване процене утицаја емисија нису доступне и мора пружити јасно и образложено објашњење очекиваних ефеката ПИМ или групе ПИМ, на емисије загађивача ваздуха у будућим годинама. Квалитативна процена треба да опише пројектовани утицај у односу на ниво емисија према сценарију WEM и јасно да назначи, за сваку погођену загађивачу, да ли очекивани утицај представља смањење емисије, незначајну промену или повећање емисије. Процена треба даље да прецизира очекивани временски оквир у коме се очекује да ће се утицаји материјализовати, тамо где су такве информације доступне.
14. У колони „Детаљи методологије која се користи за анализу“ треба описати примењени аналитички приступ, укључујући коришћене моделе, примењене претпоставке, дефиницију основне линије и главне изворе података. Опис треба да буде довољно детаљан да би се разумело како су изведени пријављени утицаји.
15. Колону „Квалитативни опис неизвесности“ попуњава се на добровољној основи, објашњавајући кључне неизвесности у вези са доступношћу података, претпоставкама моделирања, временом спровођења политике или бихејвиоралним одговорима.
16. У колони „Документација/Извор методологија“ треба да се наведу релевантни извештаји, студије или аналитичка документација, укључујући националне планове квалитета ваздуха, инвентаре емисија, студије моделирања или пратеће техничке извештаје.
17. Колона „Општи коментари“ се користи на добровољној основи за пружање додатних појашњења, контекстуалних информација или методолошких напомена које нису обухваћене другде у табели.
18. Министарство надлежно за животну средину ће деловати као водећи извештач за овај Прилог, у тесној координацији са Министарством и другим институцијама укљученим у дизајнирање, спровођење и праћење ПИМ.
19. Мора се обезбедити усклађеност између овог Прилога и других прилога, посебно Прилога 11 и Прилога 15, укључујући усклађеност идентификатора ПИМ, претпоставки, временских рокова, обима политике и аналитичких основа.

СМЕРНИЦЕ ЗА ПОПУЊАВАЊЕ ОБРАСЦА ЗА ИЗВЕШТАВАЊЕ XV: ПИМ КОЈЕ СЕ
ОДНОСЕ НА НАЦИОНАЛНЕ ЦИЉЕВЕ ЗА ПОСТУПНО ИСКЉУЧИВАЊЕ
ЕНЕРГЕТСКИХ СУБВЕНЦИЈА, ПОСЕБНО ЗА ФОСИЛНА ГОРИВА

1. Табела 1 служи као обавезни оквир за извештавање о Пим усмереним на постепено укидање субвенција за енергију, са посебним нагласком на субвенције за фосилна горива. Табела пружа транспарентан, структуриран и упоредив преглед шема субвенција, њиховог обима, финансијског обима и статуса постепеног укидања.

Субвенције за фосилна горива или за друге	Назив политике (енглески)	Назив политике (српски)	Сектор	Сврха	Носилац	Категорија	Период имплементације		Обим субвенција		
							Почетак	Завршетак	X-3	X-2	Валута(12)
М	М	М	М	М	М	М	М	М	М	М	М
<i>Субвенција 1</i>											
<i>Субвенција 2</i>											
<i>По потреби додати још редова</i>											

(5) Вредност се изражава у еврима

2. Табела 1 се попуњава за све постојеће и бивше шеме субвенција које подржавају фосилна горива или друге енергенте, укључујући субвенције које се постепено укидају, које су реформисане или више нису на снази, али су биле активне током година X-3 или X-2 циклуса извештавања.
3. Колону „Субвенција за фосилна горива или друго“ попуњава се избором једне опције из унапред дефинисаног падајућег менија, на следећи начин:
- Фосилна горива;
 - Остало (укључујући субвенције за електричну енергију, нуклеарну енергију, обновљиве изворе енергије или енергетску ефикасност). Када се субвенције односе на производњу електричне енергије из фосилних горива, оне се пријављују под категоријом Фосилна горива.
4. Колоне „Назив политике (енглески)“ и „Назив политике (српски)“ морају навести званични назив шеме или мере субвенција. Ова поља су обавезна и морају одговарати формалним правним, регулаторним или буџетским инструментима.

5. Колону „Сектор“ попуњава коришћење унапред дефинисаног падајућег менија. Државе чланице бирају једну или више применљивих опција, укључујући, где је то релевантно:

- Енергетски сектор (са подопцијама као што су вађење фосилних горива, конверзија енергије, рафинирање, производња електричне енергије, грејање и хлађење, течни природни гас (LNG), водоник);
- Саобраћај (ваздушни, железнички, друмски, поморски);
- Домаћинства;
- Индустрија (укључујући енергетски интензивну индустрију);
- Услуге;
- Пољопривреда;
- Јавни сектор;
- Економски сектор;
- Друго (треба навести).

6. Колону „Сврха“ попуњава се избором из унапред дефинисаног падајућег менија, који између осталог укључује:

- Подршка потражњи за енергијом;
- Подршка снабдевању енергијом;
- Подршка инфраструктури;
- Подршка производњи;
- Друго (треба навести).

Изабрана намена треба да одражава примарни циљ субвенције.

7. Колону „Носилац“ треба попунити коришћењем унапред дефинисаног падајућег менија који означава носиоца енергије који је подржан субвенцијом. Опције укључују, али нису ограничене на:

- Сва фосилна горива;
- Угаљ/лигнит;
- Нафта и нафтни производи (укључујући бензин, дизел, керозин);
- Природни гас;
- Електрична енергија;
- Биоенергија;
- Водоник;
- ОИЕ (соларна, ветроенергија, хидроенергија, геотермална енергија);
- Друго (треба навести).

8. Колону „Категорија“ описује врсту инструмента субвенције и бира се из унапред дефинисаног падајућег менија, укључујући:

- Директни трансфери (грантови, повлашћени кредити);
- Порески расходи (пореска ослобођења, повраћај пореза, порески кредити, пореске олакшице);

- Подршка приходима или ценама;
 - Плаћања за капацитет;
 - Обавеза мешања биогорива;
 - Квоте за ОИЕ са трговачким сертификатима;
 - Диференциране накнаде за прикључак на мрежу;
 - Обавезе енергетске ефикасности;
 - Шеме прекидног оптерећења;
 - Уговор о разлици (CfD);
 - Премије за откуп енергије;
 - Фид-ин тарифе;
 - Гаранције потрошачких цена (подршка трошковима);
 - Гаранције потрошачких цена (регулација цена);
 - Гаранције произвођачких цена (регулација цена);
 - Други.
9. Колоне „Период имплементације – Почетак“ и „Период имплементације – Крај“ треба да назначе годину у којој је шема субвенција ступила на снагу и годину у којој је завршена или је планирано да се заврши. Уколико је субвенција још увек на снази, поље за годину завршетка остаје празно.
 10. У колонама „Обим субвенција – X-3“ и „Обим субвенција – X-2“ приказује се финансијска вредност субвенције која је стварно исплаћена у одговарајућим годинама, изражена у номиналном износу. Ове вредности се приказују тамо где су доступне и одражавају остварене расходе, а не буџетиране или планиране износе.
 11. Колону „Валута“ попуњава се у еврима. Иста валута се доследно користи за вредности X-3 и X-2 за сваку субвенцију.
 12. Тамо где тачни финансијски подаци нису доступни, државе чланице могу пријавити најбоље процене, под условом да су основна методологија и претпоставке јасно објашњене у пратећем документу.
 13. Министарство ће деловати као водећи извештач за овај Прилог, обезбеђујући координацију са Министарством надлежног за финансија, АЕРС и другим релевантним институцијама како би се гарантовала потпуност, доследност и транспарентност пријављених података.
 14. Свака неслагања између пријављених података о субвенцијама и националног буџетског или фискалног извештавања решавају се корекцијом основних извора података, а не ад хок прилагођавањима у обрасцу за извештавање.

СМЕРНИЦЕ ЗА ПОПУЊАВАЊЕ ОБРАСЦА ЗА ИЗВЕШТАВАЊЕ XVI: ДОДАТНЕ ОБАВЕЗЕ ИЗВЕШТАВАЊА У ОБЛАСТИ ОБНОВЉИВЕ ЕНЕРГИЈЕ

1. Овај Прилог пружа структуриране смернице за испуњавање додатних обавеза извештавања у области ОИЕ.
2. За табеле које су унапред попуњене на основу других извора извештавања или тамо где су захтеви за извештавање једноставнији, дате су поједностављене смернице. Овај Прилог састоји се од девет табела за извештавање и то:
 - Табела 1 – Функционисање система гаранција порекла за електричну енергију, гас и грејање и хлађење из ОИЕ
 - Табела 2 – Промене цена роба и коришћења земљишта повезане са коришћењем биомасе и других облика енергије из обновљивих извора
 - Табела 3 – Процењени вишак производње енергије из обновљивих извора у поређењу са националном путањом ка циљу за 2030. годину
 - Табела 4 – Технолошки развој и примена биогорива произведених од сировина наведених у Прилогу IX Директиве (ЕУ) 2018/2001
 - Табела 5 – Процењени утицај производње или употребе биогорива, биотечности и горива из биомасе на биодиверзитет, водне ресурсе и доступност, квалитет земљишта и ваздуха
 - Табела 6 – Запажени случајеви преваре у ланцу чувања биогорива, биотечности и горива из биомасе
 - Табела 7 – Удео биоразградивог отпада у постројењима за прераду енергије од отпада која се користе за производњу енергије
 - Табела 8 – Производња електричне енергије и топлоте из ОИЕ у зградама, укључујући, где је доступно, разврстане податке о произведеној, потрошеној и убризганој у мрежу енергији
 - Табела 9 – Количина чврсте биомасе коришћене за производњу енергије.
3. Свака табела се попуњава у складу са специфичним смерницама датим у одговарајућем одељку овог Анекса, осигуравајући усклађеност са националном статистиком ОИЕ, извештавањем о одрживости и претходно достављеним информацијама у оквиру ИНЕКП и повезаних инструмената за извештавање.

Табела 1 – Функционисање система гаранција порекла за електричну енергију, гас и грејање и хлађење из обновљивих извора

1. Табела 1 служи као обавезни оквир за извештавање о функционисању система гаранција порекла (ГП) за електричну енергију, гас и грејање и хлађење произведене

из ОИЕ, у складу са чланом 19 Директиве (ЕУ) 2018/2001, како је прилагођен и примењен у правном оквиру ЕЗ. Табела пружа информације о издавању и поништавању гаранција порекла и резултујућој годишњој националној потрошњи обновљиве енергије за извештајне године Х-3 и Х-2.

Извештајни елемент	Спецификација	Јединица	Година	
			X-3	X-2
Електрична енергија				
Гаранције порекла – издате	Миар	Број		
Гаранције порекла – искоришћене	Миар	Број		
Гаранције порекла – резултујућа годишња национална потрошња обновљиве енергије	Миар	GWh		
Гас				
Гаранције порекла – издате	Миар	Број		
Гаранције порекла – искоришћене	Миар	Број		
Гаранције порекла – резултујућа годишња национална потрошња обновљиве енергије	Миар	GWh		
Грејање/хлађење				
Гаранције порекла – издате	Миар	Број		
Гаранције порекла – искоришћене	Миар	Број		
Гаранције порекла – резултујућа годишња национална потрошња обновљиве енергије	Миар	GWh		
Мере предузете ради обезбеђивања поузданости				
Мере предузете за заштититу од преваре система	Миар	н/д		

- ЕМС а.д. Београд делује као надлежно тело за издавање, пренос, поништавање и управљање гаранцијама порекла, док надзор и политику обезбеђује Министарство. Где је то применљиво, рад регистра и техничка администрација се спроводе путем националног електронског регистра гаранција порекла који је интероперабилан са европским системима.
- За сваки енергетски носилац (електрична енергија, гас, грејање и хлађење), елементи извештавања „Гаранције порекла – издате“ и „Гаранције порекла – искоришћене“ попуњавају се за године Х-3 и Х-2. Вредности се приказују као апсолутни бројеви. Издате гаранције порекла одговарају обновљивој енергији произведеној у Србији током извештајног периода за које је издата гаранција порекла, док искоришћене гаранције порекла одражавају обновљиву енергију потрошену у земљи током истог

периода за коју је искоришћена гаранција порекла у сврхе доказивања порекла потрошене електричне енергије.

4. Извештајни елемент „Гаранције порекла – резултујућа годишња национална потрошња обновљиве енергије“ приказује се у GWh, одвојено за електричну енергију, гас и грејање и хлађење, и за сваку извештајну годину. Пријављене вредности одражавају количину финалне потрошње енергије за коју је доказано обновљиво порекло, осигуравајући избегавање двоструког бројања и усклађеност са националном енергетском статистиком.

За електричну енергију, резултујућа годишња национална потрошња обновљиве енергије одређује се као: искоришћене гаранције порекла за потрошњу енергије из ОИЕ у извештајном периоду, на коју се додаје количина електричне енергије из подстицаја за коју се не издају гаранције порекла, а које служе за потрошњу Србије и на који се додаје удео обновљивих извора у националном резидуалном миксу помножен са укупном потрошњом енергије за извештајни период која није покривена искоришћењем гаранција порекла и вредностима количине подстицане производње.

За гас и грејање и хлађење, резултујућа годишња национална потрошња обновљиве енергије одређује се као: искоришћене гаранције порекла за потрошњу енергије из ОИЕ у извештајном периоду, плус потрошња енергије из ОИЕ путем других поузданих механизма праћења који избегавају двоструко рачунање, што може укључивати удео обновљивих извора у резидуалном миксу помножен са укупном потрошњом енергије за извештајни период која није покривена искоришћењем гаранција порекла нити другим поузданим механизмима праћења, где је то применљиво.

Исти принципи израчунавања и извори података морају се доследно примењивати током свих година извештавања. Свака употреба претпоставки о резидуалном миксу или додатних механизма праћења мора бити у складу са националним методологијама и мора осигурати потпуну усклађеност са обрачуном ОИЕ према Директиви (ЕУ) 2018/2001.

5. Подаци се пријављују за календарске године X-3 и X-2, где је X година извештавања. Исти методолошки приступ, извори података и принципи израчунавања примењују се доследно у свим годинама извештавања и енергетским носиоцима како би се осигурала упоредивост током времена.
6. Елемент извештавања „Мере предузете ради обезбеђивања поузданости“ описује правне, административне и техничке мере које се примењују у Републици Србији како би се гарантовала тачност, следљивост и интегритет система гаранција порекла. То може да укључује чланство тела које издаје гаранције порекла у релевантним међународним телима и удружењима, мере безбедности регистра, поступке верификације за производњу обновљиве енергије и периодичне ревизије. Тамо где се мере заснивају на одређеним законским актима, наводе се њихови званични називи и референце.

7. Елемент извештавања „Мере предузете за заштиту од преваре система“ описује заштитне мере које су спроведене ради спречавања злоупотребе, двоструког бројања или преварног издавања и отказивања гаранција порекла. Ово може укључивати унакрсне провере са подацима о производњи и потрошњи енергије, казне за непоштовање прописа, контроле приступа регистру и сарадњу са инспекцијским органима и органима за спровођење закона.
8. Елементи извештавања у Табели 1 су обавезни ако је применљиво. Нумерички подаци се дају као цели бројеви за издате и поништене гаранције порекла и као децимални бројеви за резултујућу годишњу потрошњу обновљиве енергије изражену у GWh. Текстуална поља треба да садрже сажете, али довољно детаљне описе.
9. Министарство ће деловати као водећи извештач за Табелу 1, координирајући са ЕМС а.д. Београд као тело које издаје гаранције порекла, оператерима преносног, дистрибутивног и затвореног дистрибутивног система и и органом надлежног за статистичке послове, како би се осигурала усклађеност са националним енергетским билансима и статистиком ОИЕ.

Табела 2 – Промене цена роба и коришћења земљишта повезане са коришћењем биомасе и других облика енергије из обновљивих извора

1. Табела 2 ће се користити за извештавање о уоченим променама цена робе и коришћења земљишта у Србији које су повезане са повећаном употребом биомасе и других облика енергије из обновљивих извора. Циљ је да се идентификују потенцијални поремећаји на тржишту, конкуренција ресурса или индиректни утицаји који произилазе из примене ОИЕ, посебно биоенергије.

Елемент извештавања	Спецификација	Опис
Пријавите промене цена робе унутар Србије повезане са повећаном употребом биомасе и других облика енергије из обновљивих извора	Miap	
Пријавите промене у коришћењу земљишта унутар Србије повезане са повећаном употребом биомасе и других облика енергије из обновљивих извора	Miap	

2. Извештавање треба да обухвати промене које се дешавају на националном нивоу или на субнационалном нивоу где је то релевантно и где су подаци доступни, и фокусираће се на развој догађаја који се може повезати са повећаном потражњом за биомасом или другим обновљивим изворима енергије. Извештавање у оквиру ове табеле је обавезно ако је применљиво.
3. Елемент извештавања „Пријавите промене цена робе унутар Србије повезане са повећаном употребом биомасе и других облика енергије из обновљивих извора“ мора

бити попуњен тамо где су такве промене примећене и релевантне. Пријављене промене цена робе могу да укључују, где је то релевантно:

- промене цена прехранбених и сточног биља када се користе као биоенергетске сировине или конкуришу енергетским употребама;
- промене цена шумских производа, укључујући обловину, остатке или нуспроизоде који се користе за енергију;
- ефекти цена повезани са повећаном потражњом за отпадом и остацима који се користе у производњи енергије, укључујући конкуренцију у погледу употребе материјала.

Пријављују се само стварно примећене промене. Спекулативни или моделирани утицаји цена неће бити укључени у ову табелу и уместо тога могу бити размотрени у наративним одељцима, где је то релевантно.

4. Елемент извештавања „Пријавите промене у коришћењу земљишта унутар Србије повезане са повећаном употребом биомасе и других облика енергије из обновљивих извора“ покриваће само стварне промене у земљишту које се користи за биомасу потрошену за енергију или за соларне фотонапонске системе постављене на пољопривредном земљишту. Извештавање неће укључивати промене у укупном пољопривредном земљишту, већ ће бити ограничено на промене у коришћењу земљишта које се директно могу приписати примени обновљиве енергије.

Као допуну процени, Србија може додатно да пружи информације о укупном неискоришћеном пољопривредном земљишту, изражено и у апсолутном износу и као проценат укупног пољопривредног земљишта. Ове информације ће послужити за контекстуализацију расположивости земљишта и за процену потенцијалног утицаја повећане потражње за биомасом за непрехрамбене и нестојне сврхе на динамику коришћења земљишта.

5. Поље за опис треба да пружи сажето квалитативно објашњење пријављених промена, укључујући:
 - врста биомасе или обновљивог извора енергије о којој је реч;
 - погођена категорија робе или земљишта;
 - смер и приближна величина промене, где је то могуће;
 - релевантни контекстуални фактори, као што су политичке мере, тржишни трендови или мере заштите одрживости.
6. Уколико током периода извештавања нису примећене значајне промене цена робе или коришћења земљишта, то се експлицитно наводи.
7. Министарство ће деловати као водећи извештач, у сарадњи са министарствима или институцијама надлежним за пољопривреду, шумарство, животну средину и статистику. Извори података могу укључивати националну статистику цена, пољопривредне и шумарске базе података, земљишне књиге или друге званичне процене.

Табела 3 – Процењена вишак производње енергије из обновљивих извора у поређењу са националном путањом ка циљу за 2030 годину

1. Табела 3 служи као обавезни, ако је применљиво, оквир за извештавање за Републику Србију, за представљање процењеног вишка или дефицита производње енергије из обновљивих извора у поређењу са националном путањом обновљиве енергије ка циљу за 2030. годину, како је дефинисано у ИНЕКП и у складу са Директивом (ЕУ) 2018/2001 (RED II), како је прилагођено и примењено у правном оквиру ЕЗ. Табела пружа годишњу процену за период 2022–2030, подржавајући транспарентност о потенцијалним вишковима, мањковима и могућој потреби за механизмима сарадње.

[illegible]

(C)											
Процењени укупни вишак производње (искључујући будуће статистичке трансфере) (=A+B+C)	Miap	ktoe									
Процењена дефицитарна производња која произилази из домаћих обновљивих извора (D)	Miap	ktoe									

2. Све вредности се исказују у килотонама еквивалента нафте (ktoe).
3. Процењени вишак производње из домаћих обновљивих извора (A). У овом реду се наводи процењена количина обновљиве енергије произведене из домаћих инсталација за обновљиву енергију које се налазе у Републици Србији, а која прелази ниво потребан да би се остало на националној путањи ка циљу обновљиве енергије за 2030. годину у датој години. Процена се изводи из пројектоване или остварене производње електричне енергије, грејања и хлађења из обновљивих извора и обновљивих горива, умањене за количину потребну за испуњење годишње прекретнице српске путање.
4. Процењена производња која је резултат заједничких пројеката (B). Овај ред треба да обухвати производњу обновљиве енергије која је резултат заједничких пројеката у које је укључена Република Србија, где су такви пројекти успостављени са другим уговорним странама ЕЗ или са државама чланицама ЕУ, под условом да се резултујућа производња енергије законски рачуна у национални допринос Републике Србије обновљивој енергији у складу са члановима 9–13 Директиве (ЕУ) 2018/2001. Ако Република Србија не учествује у заједничким пројектима током периода извештавања, унос се означава као „Н/Д“.
5. Процењена производња која је резултат заједничких шема подршке (C). У овом реду се приказује производња обновљиве енергије која се приписује Републици Србији кроз заједничке шеме подршке, у складу са чланом 11 Директиве (ЕУ) 2018/2001, где је то применљиво. Уколико нема заједничких шема подршке које укључују Републику Србију, извештац наводи „Н/Д“.
6. Процењени укупни вишак производње (A+B+C). Овај ред приказује укупни процењени вишак производње обновљиве енергије, израчунату као збир редова (A), (B) и (C). Пријављена вредност искључује будуће или хипотетичке статистичке трансфере, који се не предвиђају у овој табели.

7. Процењени дефицит производње који произилази из домаћих обновљивих извора (D). Тамо где пројектована или уочена производња обновљиве енергије у Републици Србији падне испод националне путање обновљиве енергије, у овом реду се приказује процењени дефицит за одговарајућу годину. Пријављени дефицит указује на потенцијалну потребу за:
 - убрзана домаћа примена технологија ОИЕ;
 - будући заједнички пројекти или заједничке шеме подршке; или
 - статистички трансфери, који се извештавају одвојено у оквиру релевантних прилога.
8. Вредности приказане у Табели 3 морају бити у складу са:
 - допринос и путања обновљиве енергије пријављени у оквиру Прилога 3 овог Правилника;
 - пројекције коришћене у ИНЕКП-у и његовим ажурирањима; и
 - подаци о националном енергетском билансу и статистика ОИЕ припремљени у складу са методологијама Евростата.
9. Министарство ће деловати као водећи извештач за Табелу 3, у координацији са органом надлежног за статистичке послове, оператерима преносног и дистрибутивног система и другим надлежним институцијама, обезбеђујући методолошку доследност и кохерентност са званичним националним пројекцијама и статистиком.

Табела 4 – Технолошки развој и примена биогорива произведених од сировина наведених у Прилогу IX Директиве (ЕУ) 2018/2001

1. Табела 4 служи као оквир за извештавање о информацијама о технолошком развоју и примени биогорива произведених од сировина наведених у Прилогу IX Директиве (ЕУ) 2018/2001, како је прилагођено и усвојено у правном оквиру ЕЗ. Циљ табеле је да обезбеди транспарентност о статусу развоја, обиму примене и доприносу напредних биогорива у Републици Србији.

Пријавите технолошки развој и примену биогорива у Републици Србији произведених од сировина наведених у Прилогу IX Директиве 2018/2001	М	
--	---	--

2. Елемент извештавања „Пријавите технолошки развој и примену биогорива у Републици Србији произведених од сировина наведених у Прилогу IX Директиве (ЕУ) 2018/2001“ је обавезан (М). Уколико током периода извештавања није дошло до технолошког развоја, производње, примене или увоза таквих биогорива, то се експлицитно наводи.

3. Детаљна табела испод главног елемента извештавања је добровољна (V) и попуњава се само ако постоје релевантни развоји. Где је применљиво, извештавање се врши по типу сировине, изабраном са унапред дефинисане листе сировина из Прилога IX (Део А и/или Део Б), користећи један ред по сировини и технолошком путу.

Елемент извештавања	Спецификација	Врста сировине	Инсталиран и капацитет, ktоe/годишње	Број инсталација	Стварна производња, ktоe	Опис
Пријавите технолошки развој и примену биогорива у Републици Србији произведених од сировина наведених у Прилогу IX Директиве 2018/2001	V	Овде унесите врсту(е) сировине (погледајте листу из Прилога IX Директиве 2018/2001)				
	V	Овде унесите врсту(е) сировине (погледајте листу из Прилога IX Директиве 2018/2001)				
	V	Овде унесите врсту(е) сировине (погледајте листу из Прилога IX Директиве 2018/2001)				
	V	Овде унесите врсту(е) сировине (погледајте листу из Прилога IX Директиве 2018/2001)				

	В	Овде унесите врсту(е) сировине (погледајт е листу из Прилога IX Директиве 2018/2001)				
	В	Овде унесите врсту(е) сировине (погледајт е листу из Прилога IX Директиве 2018/2001)				
	В	Овде унесите врсту(е) сировине (погледајт е листу из Прилога IX Директиве 2018/2001)				
	В	Овде унесите врсту(е) сировине (погледајт е листу из Прилога IX Директиве 2018/2001)				
	В	Овде унесите врсту(е) сировине (погледајт е листу из Прилога IX Директиве 2018/2001)				

	Директиве 2018/2001)				
В	Овде унесите врсту(е) сировине (погледајт е (погледајт е листу из Прилога IX Директиве 2018/2001)				
В	Овде унесите врсту(е) сировине (погледајт е (погледајт е листу из Прилога IX Директиве 2018/2001)				
В	Овде унесите врсту(е) сировине (погледајт е (погледајт е листу из Прилога IX Директиве 2018/2001)				
В	Овде унесите врсту(е) сировине (погледајт е (погледајт е листу из Прилога IX Директиве 2018/2001)				

	2018/2001)				
B	Овде унесите врсту(е) сировине (погледајт е (погледајт е листу из Прилога IX Директиве 2018/2001)				
B	Овде унесите врсту(е) сировине (погледајт е (погледајт е листу из Прилога IX Директиве 2018/2001)				
B	Овде унесите врсту(е) сировине (погледајт е (погледајт е листу из Прилога IX Директиве 2018/2001)				
B	Овде унесите врсту(е) сировине (погледајт е (погледајт е листу из Прилога IX Директиве 2018/2001)				

	В	Овде унесите врсту(е) сировине (погледајте (погледајте листу из Прилога IX Директиве 2018/2001)				
	В	Овде унесите врсту(е) сировине (погледајте (погледајте листу из Прилога IX Директиве 2018/2001)				
	В	Овде унесите врсту(е) сировине (погледајте (погледајте листу из прилога IX Директиве 2018/2001)				

4. Колона „Врста сировине“ садржи само сировине експлицитно наведене у Прилогу IX, делу А или делу Б Директиве (ЕУ) 2018/2001. Известилац треба да наведе тачну категорију сировине (нпр. пољопривредни остаци, шумски остаци, коришћено уље за кување, животињске масти категорије 1 или 2, канализациони муљ итд.), осигуравајући усклађеност са правилима одрживости и следљивости. Где је применљиво, следеће информације се пријављују за сваку врсту сировине:

- Инсталирани капацитет (ktoe/годишње), који представља максимални годишњи капацитет производње биогорива инсталација које користе наведену сировину;

- Број инсталација, односно физичких производних погона који се налазе у Републици Србији;
- Стварна производња (ktoe), која одражава стварни унос током извештајне године.
- Ако не постоје инсталације, одговарајуће ћелије се остављају празне или означене као „Н/Д“.

5. Информације приказане у Табели 4 морају бити у складу са:

- мере и путање ОИЕ пријављене у оквиру Прилога 4 овог Правилника;
- национално законодавство о биогоривима, критеријумима одрживости и декарбонизацији саобраћаја; и
- сви стратешки документи који се односе на напредна биогорива, циркуларну економију или политику претварања отпада у енергију у Републици Србији.

6. Министарство ће деловати као водећи извештач за Табелу 4, у координацији са министарствима надлежним за пољопривреду, заштиту животне средине и управљање отпадом, обезбеђујући усклађеност са системима за извештавање о одрживости и праћење квалитета горива.

Табела 5 – Процењени утицај производње или употребе биогорива, биотечности и горива из биомасе на биодиверзитет, водне ресурсе, доступност и квалитет воде, квалитет земљишта и ваздуха

1. Табела 5 служи као оквир за извештавање за процену процењених утицаја производње и употребе биогорива, биотечности и горива из биомасе на биодиверзитет, водне ресурсе и доступност, квалитет земљишта и ваздуха. Циљ табеле је да се обезбеди транспарентност у вези са потенцијалним притисцима на животну средину повезаним са применом ОИЕ у Републици Србији.

Извештајни елемент	Производња од биогорива, биотечности, горива из биомасе				Употреба биогорива, биотечности, горива из биомасе			
	Процењен утицај производње биогорива, биотечност и биомасе	Јединица	Временски период	Опис метода за процену утицаја	Процењен утицај употребе биогорива, биотечност и горива из биомасе	Јединица	Временски период	Опис метода за процену утицаја
	Mt/a	Mt/a	Mt/a	Mt/a	Mt/a	Mt/a	Mt/a	Mt/a
Биодиверзитет								
Залихе воде (подземне воде, површинске воде) и доступност воде								
Земљишта								

Квалитет ваздуха								
---------------------	--	--	--	--	--	--	--	--

2. Табела 5 је структурирана у два одвојена дела:

- утицаји везани за производњу биогорива, биотечности и горива из биомасе; и
- утицаји везани за употребу биогорива, биотечности и горива из биомасе.

За сваку еколошку димензију, информације се могу пријавити одвојено за производњу и употребу, где је то релевантно.

3. Извештавање ће бити организовано по следећим унапред дефинисаним еколошким категоријама, које се не смеју мењати:

- биодиверзитет;
- залихе воде (подземне и површинске воде) и расположивост воде;
- земљишта;
- квалитет ваздуха.

4. Елементи извештавања у Табели 5 су обавезни ако су доступни (M_{av}). Тамо где на националном нивоу нису доступни подаци, студије или процене за дату димензију животне средине, то се јасно назначује и образлаже у квалитативном смислу.

5. Известилац може описати утицаје на квантитативан и/или квалитативан начин:

- Тамо где се извештавају о квантитативним утицајима, јединица и временски период морају бити експлицитно наведени.
- Тамо где квантитативни подаци нису доступни, може се дати квалитативна процена (нпр. низак, умерен, значајан утицај; нема примећеног утицаја), поткрепљена референцама на студије, резултате праћења или процене политика.

6. Пожељно је навођење референци или линкова ка детаљним документима (пожељно рецензираним студијама или званичним извештајима) и они би могли бити достављени као прилог у електронском систему.

7. Министарство ће деловати као водећи известилац за Табелу 5, у координацији са министарством надлежним за заштиту животне средине, релевантним институцијама надлежним за водопривреду и агенцијом за заштиту животне средине надлежним за праћење биодиверзитета, квалитета земљишта и ваздуха.

8. Табела 5 треба да одражава уочене или процењене утицаје, а не хипотетичке или спекулативне ефекте. Тамо где се утицаји очекују, али још нису уочени, то треба јасно назначити као очекивање и поткрепити одговарајућим образложењем.

Табела 6 – Запажени случајеви преваре у ланцу чувања биогорива, биотечности и горива из биомасе

1. Табела 6 служи као оквир за извештавање о уоченим и потврђеним случајевима преваре у ланцу чувања биогоривима, биотечностима и биомаса горивима, у складу са Директивом (ЕУ) 2018/2001 и повезаним захтевима за одрживост и следљивост.

Пријавите уочене случајеве преваре у ланцу чувања биогорива, биотечности и горива из биомасе	Міар	
--	------	--

2. Превара у ланцу чувања може, између осталог, укључивати:

- погрешно представљање порекла или врсте сировина;
- лажни сертификати или документација о одрживости;
- двоструко рачунање количина биомасе или биогорива;
- погрешно пријављивање обновљивог садржаја; или
- кршења правила о масеном билансу или следљивости.

3. Где је применљиво, опис треба укратко да садржи:

- врста дотичног биогорива, биотечности или биомасе;
- фаза ланца снабдевања у којој се догодила неправилност (производња, прерада, саобраћај, трговина, употреба);
- природа откривене преваре; и
- корективне или принудне мере које су предузели надлежни органи.

4. Ако је превара довела до судских поступака, мора се пријавити тачан назив судског поступка и судске одлуке, ако је доступна.

5. У Републици Србији, извештавање треба да одражава тренутни обим коришћења биогорива и биомасе, узимајући у обзир да напредна биогорива и сложени међународни ланци снабдевања остају ограничени.

6. Министарство ће деловати као водећи извештач за Табелу 6, у координацији са инспекцијским органима, царинским органима и другим институцијама одговорним за верификацију одрживости и надзор тржишта, као што је носилац шеме верификације који врши ревизију.

Табела 7 – Удео биоразградивог отпада у постројењима за прераду енергије од отпада која се користе за производњу енергије

1. Табела 7 треба да пружи информације о раду постројења за претварање отпада у енергију (WtE) и уделу биоразградивог отпада који се користи за производњу енергије, како би се осигурало исправно евидентирање обновљиве енергије из отпада.

		Година	
		X-3	X-2
Да ли се постројења за	Міар		

претварање отпада у енергију користе?			
Ако јесте			
Удео биоразградивог отпада који је коришћен (%)	Miар		
Методологија за процену удела	Miар		
Кораци предузети за побољшање и верификацију процена	Miар		

2. Елемент извештавања „Да ли се постројења за претварање отпада у енергију користе?“ попуњава се одабиром Да или Не за сваку годину извештавања (X-3 и X-2).
 - Ако је одговор Не, преостали редови табеле могу остати празни.
 - Ако је одговор Да, сви наредни елементи извештавања морају бити попуњени.
3. За постројења за претварање отпада у енергију, обавезно је пријављивање удела биоразградиве фракције за сваку годину извештавања . Овај удео мора одражавати пропорцију биоразградивог садржаја у укупном улазу отпада који се користи за производњу енергије.
4. Елемент извештавања „Методологија за процену удела“ треба укратко да опише коришћени приступ, као што је:
 - анализе састава отпада;
 - узорковање и лабораторијска испитивања;
 - фактори подразумеваних вредности изведени из националних или ЕУ смерница; или
 - оперативни подаци специфични за постројење,
 - национални или подаци Евростата.

Методологија ће се доследно примењивати током година.
5. Елемент извештавања „Кораци предузети за побољшање и верификацију процена“ описује мере као што су:
 - побољшана учесталост прикупљања података или узорковања;
 - верификација треће стране;
 - усклађивање са статистиком отпада; или
 - ажурирања методолошких претпоставки.
6. Министарство ће деловати као водећи извештач за Табелу 6, у координацији са органима надлежним за управљање отпадом.

Табела 8 – Производња електричне енергије и топлоте из ОИЕ у зградама, укључујући, где је доступно, разврстане податке о произведеној, потрошеној и убризганој у мрежу енергији

1. Табела 8 служи као обавезни, ако је доступан, оквир за извештавање о производњи електричне и топлотне енергије из ОИЕ у зградама, укључујући потрошњу обновљиве енергије у зградама и, где је применљиво, електричну и топлотну енергију предатих у мрежу, у складу са Директивом (ЕУ) 2018/2001, како је прилагођена и примењена у правном оквиру ЕЗ.

Извештајни елемент	Спецификација	Јединица	Година	
			X-3	X-2
Укупна финална потрошња енергије из обновљивих извора у зградама за потребе грејање	Miav	ktoe		
Соларни термални систем	Miav	ktoe		
Биомаса	Miav	ktoe		
Топлотне пумпе	Miav	ktoe		
Геотермални системи	Miav	ktoe		
Други децентрализовани обновљиви извори	Miav	ktoe		
Укупна потрошња обновљиве топлоте у зградама	Miav	ktoe		
Соларни термални системи	Miav	ktoe		
Биомаса	Miav	ktoe		
Топлотне пумпе	Miav	ktoe		
Геотермални системи	Miav	ktoe		
Други децентрализовани обновљиви извори	Miav	ktoe		
Укупна произведена обновљива топлота и испоручена у мрежу (даљинско грејање)	Miav	ktoe		
Соларни термални системи	Miav	ktoe		
Биомаса	Miav	ktoe		
Топлотне пумпе	Miav	ktoe		
Геотермални системи	Miav	ktoe		
Други децентрализовани обновљиви извори	Miav	ktoe		
Укупна производња електричне енергије из обновљивих извора у зградама	Miav	ktoe		
Соларни фотонапонски системи	Miav	ktoe		
Биомаса	Miav	ktoe		
Геотермални с и с т е м и	Miav	ktoe		
Други децентрализовани обновљиви извори	Miav	ktoe		
Укупна потрошња електричне енергије из обновљивих извора у зградама	Miav	ktoe		

Соларни фотонапонски системи	Miav	ktoe		
Биомаса	Miav	ktoe		
Геотермални системи	Miav	ktoe		
Други децентрализовани обновљиви извори	Miav	ktoe		
Укупна електрична енергија из обновљивих извора која се уводи у мрежу	Miav	ktoe		
Соларни фотонапонски системи	Miav	ktoe		
Биомаса	Miav	ktoe		
Геотермални системи	Miav	ktoe		
Други децентрализовани обновљиви извори	Miav	ktoe		

- Табела 8 се попуњава одвојено за грејање и хлађење и за електричну енергију, пратећи унапред дефинисане елементе извештавања. Структура табеле прави разлику између:
 - обновљива енергија потрошена у зградама;
 - обновљива енергија произведена у зградама; и
 - обновљива енергија која се доводи у мрежу, укључујући системе даљинског грејања где је то применљиво.
- Колона „Извештајни елемент“ се не сме мењати. Она дефинише технолошки специфичну поделу која се пријављује, укључујући соларне термалне системе, биомасу, топлотне пумпе, геотермалне системе, соларне фотонапонске системе и друге децентрализоване обновљиве изворе, релевантне за грађевински фонд у Републици Србији.
- Све квантитативне вредности биће пријављене у килотонама еквивалента нафте (ktoe). Пријављене вредности биће у складу са оствареном производњом и потрошњом енергије за извештајне године X-3 и X-2 и биће у складу са националним енергетским билансима и прорачунима везаним за SHARES.
- За потребе грејања, редови „Укупна финална потрошња енергије из обновљивих извора у зградама за потребе грејања“ и „Укупна потрошња обновљиве топлоте у зградама“ треба да одражавају обновљиву топлоту која се стварно користи у зградама. Разврстани редови по технологији треба да се сабирају да би се добили одговарајући укупан број редова.
- Редови „Укупна произведена обновљива топлота и испоручена у мрежу (даљинско грејање)“ попуњавају се само када се обновљива топлота из зграда испоручује мрежама даљинског грејања. Тамо где такви токови не постоје у Републици Србији за године извештавања, одговарајућа поља се наводе као неприменљива.
- За електричну енергију, редови „Укупна производња електричне енергије из обновљивих извора у зградама“, „Укупна потрошња електричне енергије из

обновљивих извора у зградама“ и „Укупна електрична енергија из обновљивих извора која се уводи у мрежу“ треба да одражавају производњу из инсталација интегрисаних у зграду и повезаних на зграду, првенствено соларних фотонапонских система и других децентрализованих обновљивих извора где је то релевантно. Потрошња и унос енергије у мрежу треба да се пријављују одвојено како би се избегло двоструко рачунање.

8. Уноси биомасе укључују само обновљиву биомасу која се користи у складу са критеријумима одрживости и уштеде GHG према Директиви (ЕУ) 2018/2001. Необновљива биомаса и биомаса која се користи ван зграда неће се наводити у овој табели.
9. Тамо где подаци разврстани по технологији нису у потпуности доступни, извештац ће попунити редове са укупним бројем и пружити најбоље доступне процене за редове специфичне за технологију, примењујући доследну методологију током година извештавања. Сви значајни недостаци података или методе процене биће објашњени у пратећим наративним одељцима Извештаја о напретку ИНЕКП.
10. Надлежни орган за извештавање ће осигурати усклађеност између Табеле 8 и повезаног извештавања према Прилогу 4 овог Правника, Прилогу 18 Табела 1–7 и националног статистичког извештавања Евростата, посебно у погледу потрошње обновљиве енергије у зградама и дистрибуиране производње.
11. Министарство ће деловати као водећи извештац за Табелу 8, у координацији са орган надлежног за статистичке послове, АЕРС и оператерима дистрибутивног система, како би се осигурала доследност података, методолошка транспарентност и усклађеност са националним оквиром за обновљиве изворе енергије Републике Србије.

Табела 9 – Количина чврсте биомасе која се користи за производњу енергије

1. Табела 9 служи као обавезни оквир за извештавање о количини чврсте биомасе која се користи за производњу енергије у Републици Србији, разврстаној по секторима и израженој у тераджулима на основу нето калоријске вредности (TJ NCV). Табела обухвата употребу биомасе у енергетском сектору (електрична енергија, комбинована производња топлоте и електричне енергије и топлоте), сектору трансформације, индустрији (интерна употреба), стамбеном сектору и осталим крајњим употребама.

Извештајни елемент	Спецификација	Јединица	Година	
			X-3	X-2
1) Енергетски сектор (укупно)	М	TJ НЦВ		
а) Електрична енергија	М	TJ НЦВ		
б) Комбинована производња топлоте и електричне енергије	М	TJ НЦВ		
в) Топлота	М	TJ НЦВ		
2) Трансформацијски сектор (осим за енергију)	М	TJ НЦВ		

3) Индустијски сектор интерно (потрошена и аутономна произведена електрична енергија, когенерација и топлота)	М	ТЈ НЦВ		
4) Директна финална потрошња стамбени сектор	М	ТЈ НЦВ		
5) Друго	М	ТЈ НЦВ		

2. Све нумеричке вредности у Табели 9, означене жутом бојом за године Х-3 и Х-2, аутоматски се унапред попуњавају у електронском систему извештавања на основу националног енергетског биланса Евростата. Ове вредности се не смеју ручно мењати. Одговорност органа за извештавање је ограничена на проверу исправности и потпуности аутоматски попуњених података. Све исправке ће се вршити искључиво кроз ревизије основне националне енергетске статистике и биће аутоматски одражене у наредним циклусима извештавања.
3. Министарство ће деловати као водећи извештач за Табелу 9.

**СМЕРНИЦЕ ЗА ПОПУЊАВАЊЕ ОБРАСЦА ЗА ИЗВЕШТАВАЊЕ XVII:
ДОДАТНЕ ОБАВЕЗЕ ИЗВЕШТАВАЊА У ОБЛАСТИ ЕНЕРГЕТСКЕ ЕФИКАСНОСТИ**

Табела 1 - Напредак у сваком сектору и разлози зашто је потрошња енергије остала стабилна или је расла у секторима финалне потрошње енергије

1. Табела 1 служи као обавезни оквир за извештавање о квалитативним информацијама о секторским дешавањима у потрошњи финалне енергије, објашњавајући основне разлоге зашто је потрошња финалне енергије остала стабилна или повећана у главним секторима крајње потрошње, у складу са Прилогом XIV Директиве 2012/27/EУ, како је прилагођено и примењено у правном оквиру ЕЗ.

Сектор	Спецификација	Разлози за раст или стабилну финалну потрошњу енергије у години X-3(1)	Разлози за раст или стабилну финалну потрошњу енергије у години X-2
Индустрија	М	Изаберите (један) ставке (1)	Изаберите (један) ставке (1)
Превоз	М	Изаберите (један) ставке (1)	Изаберите (један) ставке (1)
Домаћинства	М	Изаберите (један) ставке (1)	Изаберите (један) ставке (1)
Услуге	М	Изаберите (један) ставке (1)	Изаберите (један) ставке (1)
Пољопривреда	М	Изаберите (један) ставке (1)	Изаберите (један) ставке (1)
Друго	Мiар		

(6) X-3 се не примењује на први процес извештавања о напретку спровођења ИНЕКП-а.

2. Табела 1 допуњује квантитативно извештавање о доприносима и путањама енергетске ефикасности пружањем структурираних, на индикаторима заснованих објашњења уочених промена у потрошњи финалне енергије у извештајним годинама X-3 и X-2, за сваки сектор потрошње финалне енергије.
3. Сектори наведени у табели (индустрија, саобраћај, домаћинства, услуге, пољопривреда и остало) одговарају секторској подели која се користи у националним енергетским билансима и извештајима Евростата и не смеју се мењати.
4. За сваки сектор и годину извештавања, известилац треба да изабере један или више унапред дефинисаних разлога који објашњавају зашто је финална потрошња енергије повећана или остала стабилна. Ови разлози представљају квалитативне индикаторе напретка и бирају се путем падајућег менија уграђеног у електронски образац за извештавање.
5. Опције које се могу изабрати су унапред дефинисане у систему извештавања и укључују следеће категорије покретача (неисцрпна листа):
- Економски раст;
 - Пад цена горива;
 - Повећање додате вредности;
 - Повећање запослености;

- Повећање превоза робе;
 - Повећање превоза путника;
 - Повећање броја становника и/или домаћинстава;
 - Повећање расположивог дохотка домаћинстава;
 - Погоршање зимских климатских услова;
 - Погоршање летњих климатских услова;
 - Изузетан догађај;
6. За дати сектор и годину може се одабрати више разлога, где је више покретача истовремено допринело посматраном развоју. Изабране опције треба да одражавају посматране и доказане развоје, а не очекивања или пројекције.
 7. За сваки сектор и сваку извештајну годину, известилац ће изабрати један или више разлога који објашњавају зашто је финална потрошња енергије остала стабилна или повећана. Избор применљивих разлога ће се заснивати на процени унапред дефинисаних квантитативних индикатора наведених у Прилогу XIV Директиве 2012/27/ЕУ, укључујући посебно потрошњу примарне енергије, потрошњу финалне енергије по секторима, бруто додату вредност, расположиви приход домаћинстава, БДП и индикаторе производње енергије итд., пријављене за године X-3 и X-2.
 8. Иста логика и скуп опција које се могу изабрати примењиваће се доследно за године X-3 и X-2, омогућавајући упоредивост током времена и обезбеђујући кохерентност са објашњењима потребним у складу са Прилогом XIV Директиве 2012/27/ЕУ.
 9. Ова табела не садржи нумеричке вредности потрошње енергије. Уместо тога, она пружа контекстуалне и објашњавајуће индикаторе који подржавају тумачење квантитативних трендова пријављених у оквиру:
 - Прилог 6 (национални допринос енергетској ефикасности и индикативна путања) и
 - Прилог 13 и Прилог 14 (обавезе уштеде енергије и јавне зграде).
 10. Министарство ће деловати као водећи извештилац за Табелу 1.

Табела 2 - Укупна површина зграда са укупном корисном површином преко 250 м² у власништву и под употребом централне власти, које 1. јануара у годинама X-2 и X-1 нису испуњавале захтеве енергетских својстава из члана 5(1) Директиве 2012/27/ЕУ, како је прилагођено и усвојено одлукама Министарског савета 2015/08/МС-ЕнС, 2021/14/МС-ЕнС и 2022/02/МС-ЕнС

1. Табела 2 служи као обавезни оквир за извештавање о квантитативним информацијама о укупној површини зграда са укупном корисном површином преко 250 м² које су у власништву и које користе органи централне власти, које 1. јануара

година X-2 и X-1 нису испуњавале минималне захтеве енергетских својстава из члана 5(1) Директиве 2012/27/EУ, како је прилагођено и примењено у правном оквиру ЕЗ.

Елементи извештавања	Спецификација	Јединица	Индикатори 1. јануар године X- 2(1)	Индикатори 1. јануар године X-1	Додатне информације
Укупна површина зграда са укупном корисном површином преко 250 м ² у власништву и коришћењу централне власти	В	м ²			
Укупна површина зграда које не испуњавају захтеве енергетских својстава	М	м ²			

(2) X-2 се не примењује на први процес извештавања о напретку спровођења ИНЕКП-а.

iv. Табела 2 подржава праћење усклађености са обавезом реновирања зграде у власништву и које користе органи централне власти према члану 5 Директиве 2012/27/EУ пружајући преглед зградног фонда који испуњава захтеве из члана 5(6) Директиве 2012/27/EУ и одредаба важећег националног законодавства и подкупа тог фонда који не испуњава важеће захтеве енергетских својстава на почетку сваке године извештавања.

v. Елементи извештавања укључени у Табелу 2 не смеју се мењати и састоје се од:

- укупна површина зграда са укупном корисном површином преко 250 м² које су у власништву и које користе органи централне власти; и
- укупна површина зграда таквих зграда које не испуњавају минималне захтеве енергетских перформанси.

vi. Подаци пријављени у Табели 2 односе се искључиво на зграде у власништву и које користе органи централне власти, како је дефинисано у националном законодавству и административној пракси у Републици Србији, а искључују зграде у власништву регионалних, локалних или општинских власти, као и зграде које су изнајмљене, али нису у власништву органа централне власти.

vii. Пријављене корисне површине изражавају се у квадратним метрима (м²) и одражавају стање од 1 јануара одговарајућих извештајних година X-2 и X-1, на основу најновијих и најпоузданијих административних евиденција доступних на националном нивоу, као што су централни државни регистри имовине, системи управљања имовином или базе података о енергетским сертификатима.

viii. Тамо где тачно мерење није доступно, могу се користити оправдане процене, под условом да се иста методологија и извори података доследно примењују за обе извештајне године и да су сва ограничења или претпоставке укратко објашњене у колони „Додатне информације“.

ix. Министарство ће деловати као водећи извешталац за Табелу 2, у сарадњи са министарством надлежним за грађевинарство, обезбеђујући усклађеност са националним извештавањем о реновирању јавних зграда.

Табела 3 - Број енергетских прегледа и обухват члана 8(4) Директиве 2012/27/ЕУ

1. Табела 3 служи као обавезни оквир за извештавање о квантитативним информацијама о спровођењу члана 8(4) Директиве 2012/27/ЕУ, како је прилагођен и примењен у правном оквиру ЕЗ, у вези са енергетским прегледима у великим правним лицама.

Извештајни елементи	Спецификација	Јединица	Година	
			X-3(1)	X-2
Укупан број спроведених енергетских прегледа	М	број		
Број великих правних лица на које се примењује члан 8(4) Директиве 2012/27/ЕУ, како је прилагођено и усвојено одлукама Министарског савета 2015/08/МС-ЕnC, 2021/14/МС-ЕnC и 2022/02/МС-ЕnC	М	број		
Број енергетских прегледа спроведених у великим правним лицима на које се примењује члан 8(4) Директиве 2012/27/ЕУ, како је прилагођен и усвојен одлукама Министарског савета 2015/08/МС-ЕnC, 2021/14/МС-ЕnC и 2022/02/МС-ЕnC	М	број		

(1) X-3 се не примењује на први процес извештавања о напретку спровођења ИНЕКП-а.

2. Табела ће за сваку од извештајних година X-3 и X-2 приказивати:

- укупан број енергетских прегледа спроведених на националној територији;
- укупан процењени број великих правних лица на која се примењује члан 8(4); и
- број енергетских прегледа спроведених у тим великим правним лицима.

3. Пријављене бројке биће изражене као апсолутни бројеви и биће засноване на најпоузданијим административним и статистичким изворима доступним на националном нивоу, као што су:

- национални регистри сертифицираних енергетских прегледа;

- евиденције које води Министарство; и
 - обавештења или извештаји које подносе обавезна правна лица или енергетски саветници.
4. Укупан број великих правних лица на која се примењује члан 8(4) представља процену популације обвезника у Републици Србији за одговарајуће извештајне године. Методологија процене је доследна током година и може се заснивати на пословним регистрима, подацима органа надлежног за статистичке послове или другим званичним изворима.
 5. Број енергетских прегледа спроведених у великим правним лицима одражава прегледе завршене у складу са чланом 8(4), укључујући прегледе спроведене директно или као део сертифицираних система управљања енергијом или животном средином, где су такви системи признати као еквивалентни према националном законодавству, као и прегледе спроведене пре успостављања националног правног оквира, у којима је коришћена методологија заснована на међународним стандардима или примерима добре праксе.
 6. Табела 3 приказује само уочени статус имплементације. Планиране прегледе, будуће обавезе или очекивана побољшања усклађености неће бити укључени у ову табелу.
 7. Министарство ће деловати као водећи извештач за Табелу 3, обезбеђујући усклађеност са националним аранжманима за спровођење, праћење и извештавање у вези са чланом 8 Директиве 2012/27/ЕУ.

Табела 4 - Примењени национални фактор примарне енергије за електричну енергију

1. Табела 4 служи као обавезни оквир за извештавање о националном фактору примарне енергије који се примењује за електричну енергију у Републици Србији, у складу са Анексом IV Директиве 2012/27/ЕУ, како је прилагођено и примењено у правном оквиру ЕЗ.

Национални фактор примарне енергије за електричну енергију	М	
Образложење, ако се фактор разликује од подразумеваног коефицијента наведеног у фусноти (3) Анекса IV Директиве 2012/27/ЕУ, како је прилагођено и усвојено одлукама Министарског савета 2015/08/МС-ЕнС, 2021/14/МС-ЕнС и 2022/02/МС-ЕнС	М	

2. Табела 4 треба да приказује:

- нумеричку вредност националног фактора примарне енергије за електричну енергију примењена током периода извештавања; и
- образложење, када се примењени фактор разликује од подразумеваног коефицијента наведеног у фусноти (3) Анекса IV Директиве 2012/27/ЕУ.

3. Када се уштеде енергије израчунавају у смислу примарне енергије коришћењем приступа „одоздо нагоре“ на основу финалне потрошње енергије, пријављени фактор примарне енергије мора бити у складу са фактором који се примењује у националним прорачунима енергетске ефикасности, укључујући оне који се користе за:
 - процена уштеде примарне енергије;
 - извештавање у складу са чланом 3 и чланом 7 Директиве 2012/27/ЕУ; и
 - моделирање и пројекције коришћене у ИНЕКП-у и извештавању о напретку.
4. Уколико се примењени национални фактор примарне енергије разликује од подразумеваног коефицијента, образложење мора укратко објаснити:
 - методолошка основа за националну вредност;
 - главни коришћени извори података (нпр. национални енергетски биланси, микс производње електричне енергије); и
 - институционални или правни акт на основу којег је фактор усвојен или одобрен, где је то применљиво.
5. Образложење мора бити сажето и чињенично и може да садржи упућивања или линкове ка националном законодавству, методолошким документима или званичним публикацијама које подржавају примењену вредност.
6. Табела 4 приказује фактор примењен током извештајног периода и не укључује пројектоване или будуће промене фактора примарне енергије.
7. Министарство ће деловати као водећи извештач за Табелу 4, обезбеђујући усклађеност са извештавањем према Прилогу 6 и другим прилозима везаним за енергетску ефикасност.

Табела 5 - Број и површина нових и реновираних зграда са приближно нултом потрошњом енергије (NZEB)

1. Табела 5 служи као обавезни оквир за извештавање о информацијама о броју и укупној површини нових и реновираних зграда са приближно нултом потрошњом енергије (у даљем тексту: NZEB) у стамбеном сектору, у складу са чланом 9 Директиве 2010/31/EУ, како је прилагођено и примењено у правном оквиру ЕЗ.

Елемент извештавања	Спецификација	Број		Укупна површина (м ²)	
		X-2	X-1	X-2	X-1
Стамбени сектор: Укупно NZEB	Miav				
Стамбени сектор: Нове NZEB	B				
Стамбени сектор: Реновирање	B				
Нестамбени (приватни): Укупно NZEB	Miav				
Нестамбени (приватни): Нови NZEB	B				
Нестамбени (приватни): Реновирање	B				
Нестамбени (јавни): Укупно NZEB	Miav				
Нестамбени (јавни): Нови NZEB	B				
Нестамбени (јавни): Реновирање	B				

2. Табела се попуњава за стамбени сектор, правећи разлику између:

- укупан фонд стамбених зграда, и
- нове зграде са приближно нултом потрошњом енергије.

3. Извештавање треба да обухвати два референтна датума, наиме 1 јануар године X-2 и 1 јануар године X-1, што омогућава процену напретка током времена у примени NZEB.
4. За сваки референтни датум, извештач наводи број зграда и укупну корисну површину (м²) који одговарају елементима извештавања наведеним у табели.

5. Подаци се прикупљају из најновијих и најпоузданијих расположивих националних извора, као што су базе података о грађевинским дозволама, употребним дозволама, централни регистар енергетских сертификата/пасоша, националне базе података о грађевинском фонду или статистичка истраживања. Тамо где нису доступни свеобухватни административни подаци, могу се применити методе статистичког узорковања, под условом да је коришћена методологија документована и доследно примењивана између извештајних година.
6. Извештавање о новим зградама са приближно нултом потрошњом енергије засниваће се на националној дефиницији зграда са приближно нултом потрошњом енергије која је на снази у Републици Србији, укључујући важеће прагове енергетских перформанси и захтеве за обновљиву енергију, како је наведено у законом и другим прописима којима се уређује енергетска ефикасност и рационална употреба енергије.
7. Тамо где се реновиране зграде пријављују као NZEB, то се односи само на зграде које, након реновирања, испуњавају националне захтеве за NZEB, а не на делимичне или постепене реновирања која не постижу ниво својстава NZEB.
8. Све методолошке промене, празнине у подацима или ревизије које утичу на упоредивост између године X-2 и године X-1 морају бити објашњене и неће се исправљати ретроактивним прилагођавањем претходно пријављених вредности, осим ако нису поткрепљене ревидираним основним подацима.
9. Министарство ће деловати као водећи извештач за Табелу 5, у сарадњи са министарством надлежним за грађевинарство, обезбеђујући усклађеност са националном имплементацијом релевантних директива ЕУ о енергетској ефикасности и извештавањем о грађевинском фонду.

Табела 6 - Интернет веза до веб странице где је доступан списак или интерфејс пружоца енергетских услуга

1. Табела 6 пружа обавезни оквир за извештавање о интернет линку ка званичној веб страници или електронском интерфејсу где је јавно доступан списак пружоца енергетских услуга, како је наведено у члану 18(1), тачка (ц), Директиве 2012/27/EU. Пријављени линк води до функционалног и ажурираног националног извора који омогућава крајњим корисницима, јавним органима и другим учесницима на тржишту да идентификују пружоца енергетских услуга који послују на националном тржишту, у складу са захтевима транспарентности и олакшавања тржишта утврђеним у Директиви о енергетској ефикасности.
2. Пријављени веб-сајт или интерфејс одржава или званично одобрава надлежни национални орган и биће директно доступан без непотребних препрека. Уколико је листа пружоца енергетских услуга уграђена у шири национални портал за енергетску ефикасност или енергетске услуге, извештач ће обезбедити директну везу до релевантног одељка. Опционо поље за додатне детаље или коментаре може се користити за разјашњење обима обухваћених пружоца, учесталости ажурирања, услова приступа или планираних побољшања платформе.

3. Ако у време извештавања не постоји посебна листа или интерфејс пружоца енергетских услуга, то се експлицитно наводи у табели, заједно са кратким објашњењем и, где је то применљиво, информацијама о планираним мерама за успостављање таквог система у складу са чланом 18 Директиве 2012/27/ЕУ.
4. Министарство ће деловати као водећи извештач за Табелу 6, обезбеђујући усклађеност са националним политикама развоја тржишта и оквирима за информисање потрошача.

Интернет линк до веб странице са листом или интерфејса пружоца енергетских услуга наведених у члану 18(1), тачка (ц) Директиве 2012/27/ЕУ, како је прилагођено и усвојено одлукама Министарског савета 2015/08/МС-ЕнС, 2021/14/МС-ЕнС и 2022/02/МС-ЕнС	М	
Додатни детаљи или коментари о подацима	В	

**СМЕРНИЦЕ ЗА ПОПУЊАВАЊЕ ОБРАСЦА ЗА ИЗВЕШТАВАЊЕ XVIII:
ИНФОРМАЦИЈЕ О ЕНЕРГЕТСКОМ СИРОМАШТВУ**

Табела 1 – Информације о напретку ка националним индикативним циљевима за смањење броја домаћинстава која живе у енергетском сиромаштву

1. Табела 1 служи као обавезни оквир за извештавање о напретку ка националним индикативним циљевима за смањење броја домаћинстава која живе у енергетском сиромаштву, у складу са чланом 24 Уредбе (ЕУ) 2018/1999, како је прилагођено и примењено у правном оквиру ЕЗ.

Назив националног циља	Опис	Циљна година	Напредак ка циљу							Детаљи о стратегији праћења	Позив на процене и основне техничке извештаје
				Назив индикатора за праћење напретка	Базна година	Вредност у базној години	Јединица	X-3	X-2		
Мiар	Мiар	Мiар	Мiар	Мiар	Мiар	Мiар	Мiар	Мiар	Мiар	Мiар	Мiар
Национални циљ 1											
Национални циљ 2											
Национални циљ 3											
По потреби додати још редова											

2. Табела 1 се попуњава где је то применљиво, ако Република Србија испуњава барем један од критеријума наведених у Препоруци Комисије о енергетском сиромаштву (2020), укључујући:
- удео домаћинстава чији удео потрошње за енергију у приходима прелази двоструки национални средњи удео; и/или
 - удео домаћинстава чија је апсолутна потрошња енергије испод половине националне медијане.
3. Колона „Назив националног циља“ треба да садржи јединствен, концизан и јавно разумљив назив националног индикативног циља који се бави енергетским сиромаштвом. Ово поље не сме да садржи објашњења и мора да омогућава јасну идентификацију циља у свим циклусима извештавања.

4. У колони „Опис“ треба дати кратко квалитативно објашњење националног циља, јасно наводећи његов обим, намеру политике и групе становништва којима је циљан. Опис треба да подржава, али не и да дуплира, информације наведене на другим местима у извештају о напретку.
5. У колони „Циљна година“ наводи се година до које се планира остварити национални индикативни циљ. Циљна година се бира из унапред дефинисаних опција за годину у систему извештавања.
6. Колона „Напредак ка циљу“ садржи сажету наративну процену напретка постигнутог до данас. Где је то релевантно, државе чланице такође описују опште трендове или спољне факторе, укључујући ефекте других програма или политика, који могу утицати на напредак.
7. У колони „Детаљи о стратегији праћења“ описују се институционални аранжмани, извори података и учесталост праћења који се користе за праћење напретка ка националном индикативном циљу.
8. Колона „Позив на процене и основне техничке извештаје“ садржи позивања на релевантне аналитичке радове, евалуације, анкете или званичне извештаје који поткрепљују пријављене информације.
9. Када се индикатори користе за праћење напретка, одељак „Индикатор(и) напретка“ се попуњава на следећи начин:
 - „Назив индикатора за праћење напретка“ треба да наведе стабилан и јасно дефинисан индикатор, који ће се доследно користити током година извештавања;
 - „Базна година“ и „Вредност у базној години“ дефинишу референтну тачку у односу на коју се мери напредак;
 - „Јединица“ треба да назначи јединицу мере;
 - „Х-3“ и „Х-2“ ће приказивати најновије доступне вредности за индикатор. Све вредности индикатора ће бити приказане као нумеричке вредности, користећи децимални формат где је то прикладно.
10. Индикатори приказани у Табели 1 морају бити у складу са националним дефиницијама, методологијама и подацима који се користе у паралелном извештавању у складу са Прилогом XIX, где је то применљиво.
11. Министарство ће деловати као водећи извештач за Табелу 1, у сарадњи са министарством надлежним за социјалну политику.
12. Све значајне методолошке промене, ограничења података или прекиди у временским серијама који утичу на упоредивост између извештајних година морају бити транспарентно објашњени у релевантним наративним пољима и неће се решавати путем ад хок прилагођавања пријављених вредности.

**СМЕРНИЦЕ ЗА ПОПУЊАВАЊЕ ОБРАСЦА ЗА ИЗВЕШТАВАЊЕ XIX:
ИЗВЕШТАВАЊЕ О ЕНЕРГЕТСКОМ СИРОМАШТВУ**

1. Извештавање ће садржати информације о енергетском сиромаштву у следећим табелама:

- Табела 1: Квантитативне информације о броју домаћинстава која живе у енергетском сиромаштву
- Табела 2: Извештавање о индикаторима у вези са енергетским сиромаштвом
- Табела 3: Извештавање о националним индикаторима у вези са енергетским сиромаштвом
- Табела 4: Информације о националној дефиницији енергетског сиромаштва

Табела 1 – Квантитативне информације о броју домаћинстава која живе у енергетском сиромаштву

1. Табела 1 служи као обавезни оквир за извештавање о квантитативним информацијама о броју домаћинстава која живе у енергетском сиромаштву, у складу са Уредбом (ЕУ) 2018/1999, како је прилагођена и примењена у правном оквиру ЕЗ.

Број домаћинстава у енергетском сиромаштву	Јединица	Референтна година	Година објављивања	Методологија за одређивање броја домаћинстава која живе у енергетском сиромаштву	Критеријуми и подаци (укључујући извор) на којима се заснива процена броја домаћинстава која живе у енергетском сиромаштву
Мiар	Мiар	Мiар	Мiар	Мiар	Мiар

2. Табела 1 се попуњава где је то применљиво, ако Република Србија испуњава барем један од критеријума наведених у Препоруци Комисије о енергетском сиромаштву (2020), укључујући:

- удео домаћинстава чији удео потрошње за енергију у приходима прелази двоструки национални средњи удео; и/или
- удео домаћинстава чија је апсолутна потрошња енергије испод половине националне медијане.

3. У колони „Број домаћинстава у енергетском сиромаштву“ приказује се укупан број домаћинстава идентификованих као домаћинства у енергетском сиромаштву,

узимајући у обзир национални контекст, неопходне домаће енергетске услуге потребне за обезбеђивање основних животних стандарда и релевантне социјалне и енергетске политике. Пријављена вредност може одражавати једну годину или просек током неколико година, где је то оправдано.

4. У колони „Јединица“ треба навести јединицу у којој је изражен број домаћинстава која живе у енергетском сиромаштву. Известиоци треба да изаберу одговарајућу јединицу, као што је:
 - апсолутни број домаћинстава;
 - проценат укупног броја домаћинстава; или
 - друга јасно дефинисана и национално релевантна јединица.

Изабрана јединица се мора доследно користити у табели.

5. У колони „Референтна година“ наводи се година на коју се односе пријављени подаци. Када се користи просек током више година, то се јасно назначује и објашњава у методолошким пољима.
6. У колони „Година објављивања“ треба навести годину у којој су званично објављени основни подаци или процена. Година треба да се изабере из падајућег менија.
7. У колони „Методологија за одређивање броја домаћинстава у енергетском сиромаштву“ описује се примењени методолошки приступ, укључујући коришћене индикаторе, примењене прагове, третман прихода домаћинстава и потрошње енергије, разматрање неопходних домаћих енергетских услуга и сваку примењену географску или социодемографску разврстаност.
8. У колони „Критеријуми и подаци (укључујући извор) на којима се заснива процена броја домаћинстава у енергетском сиромаштву“ треба навести примењене критеријуме и идентификовати примарне изворе података који су коришћени, као што су анкете о буџету домаћинстава, статистика потрошње енергије, социјални регистри или наменске студије енергетског сиромаштва.
9. Квантитативне информације приказане у Табели 1 заснивају се на најновијим и најпоузданијим расположивим националним подацима и морају бити у складу са информацијама пријављеним у складу са Прилогом XVIII и другим релевантним деловима извештаја о напретку.
10. Министарство ће деловати као водећи извештач за Табелу 1, у сарадњи са министарством надлежним за социјалну политику.
11. Све значајне методолошке промене, празнине у подацима или ограничења која утичу на упоредивост током времена морају бити јасно објашњена у релевантним описним пољима и неће се решавати ретроактивним прилагођавањем претходно пријављених вредности, осим ако нису поткрепљена ревидираним основним подацима.

Табела 2 – Извештавање о индикаторима у вези са енергетским сиромаштвом

1. Табела 2 служи као оквир за извештавање о хармонизованим индикаторима о енергетском сиромаштву, првенствено заснованим на статистици ЕУУ о приходима и условима живота (EU-SILC), како би се осигурала упоредивост током времена и између земаља ЕУ, у складу са смерницама Комисије о енергетском сиромаштву.

Извештајни елемент	Спецификација	Јединица	X-3	X-2
Удео становништва који је у ризику од сиромаштва и није у могућности да адекватно загреје свој дом	В	Становништво испод 60% медијане еквивалентни приход (%)		
Удео у укупном становништву који није у могућности да адекватно загреје свој дом	В	Становништво (%)		
Удео становништва под ризиком од сиромаштва који има доцње у плаћању рачуна за енергенте	В	Становништво испод 60% медијане еквивалентни приход (%)		
Удео у укупном становништву који има доцње у плаћању рачуна за енергенте	В	Становништво (%)		
Удео становништва изложеног ризику од сиромаштва који се суочава са прокишњавањем крова, влагом у зидовима или трулежним променама у стану	В	Становништво испод 60% медијане еквивалентни приход (%)		
Удео у укупном становништву који се суочава са прокишњавањем крова, влагом у зидовима или трулежним променама у стану	В	Становништво (%)		

Извештајни елемент	Спецификација	Јединица	X-3 прва половина	X-3 друга половина	X-2 прва половина	X-2 друга половина
Цене електричне енергије за домаћинства	В	ct/kWh				
Цене гаса за домаћинства	В	ct/kWh				
Цене електричне енергије за домаћинства, најнижи распон потрошње	В	ct/kWh				
Цене гаса за домаћинства, најнижи распон потрошње	В	ct/kWh				

2. Ћелије означене жутом бојом у Табели 2 биће аутоматски унапред попуњене у електронском систему извештавања коришћењем EU-SILC и других релевантних скупова података Евростата. Известилац не сме ручно мењати ове вредности.
3. Известилац може допунити унапред попуњене податке национално доступним подацима, где је то релевантно, посебно за индикаторе који нису обухваћени годишњим истраживањима Евростата, али могу бити доступни на националном

нивоу. Такви допунски подаци ће се пријавити само у пољима која нису унапред попуњена и биће засновани на транспарентним и доследним методологијама.

4. Подаци за године X-3 и X-2 одражавају посматране вредности и приказују се коришћењем најновијих валидираних информација доступних у време извештавања. Када се користе подаци EU-SILC-а, ове вредности одговарају званично објављеним скуповима података.
5. Колона „Извештајни елемент“ и повезане јединице се не смеју мењати, јер су унапред дефинисане у обрасцу за извештавање и обезбеђују усклађеност са статистичким дефиницијама и методологијама на нивоу ЕУ.
6. За индикаторе цена електричне енергије и гаса за домаћинства, вредности се приказују одвојено за прву и другу половину године, где је то могуће, одражавајући цене које домаћинства стварно плаћају, у складу са праксом извештавања о ценама енергије Евростата.
7. Министарство ће деловати као водећи извештач за Табелу 2, у сарадњи са министарством надлежним за социјалну политику.
8. Све методолошке промене, празнине у подацима или прекиди у временским серијама који утичу на упоредивост између година X-3 и X-2 објашњавају се у наративним одељцима овог Прилога и не решавају се путем ад хок прилагођавања унапред попуњених вредности.

Табела 3 – Извештавање о националним индикаторима у вези са енергетским сиромаштвом

1. Табела 3 служи као оквир за извештавање о националним индикаторима везаним за енергетско сиромаштво, који допуњују хармонизоване индикаторе приказане у Табели 2 и одражавају националне циљеве, приоритете и специфичне покретаче енергетског сиромаштва, у складу са Уредбом (ЕУ) 2018/1999 и смерницама Комисије о енергетском сиромаштву.

Назив индикатора(1)	Извор података	Јединица	Година		Период прикупљање података	Кратак опис
			X-3	X-2		
В	В	В	В	В	В	В
<i>Индикатор 1</i>						
<i>Индикатор 2</i>						
<i>По потреби додати још редова</i>						

2. Табела 3 садржи индикаторе одабране на националном нивоу ради проширења анализе енергетског сиромаштва и његових основних узрока. Ови индикатори могу

обухватити, између осталог, приход домаћинства, приступачност енергетских услуга, услове становања, приступ адекватном грејању и хлађењу, квалитет зграда и опреме, као и комплементарне или индиректне индикаторе релевантне за национални контекст.

3. Индикатори приказани у Табели 3 морају бити различити од индикатора у Табели 2, али комплементарни са њима, и морају бити у складу са националним стратегијама, политикама и мерама које се баве енергетским сиромаштвом, укључујући социјалну политику, стамбену политику и програме енергетске ефикасности.
4. За сваки пријављени индикатор, државе чланице попуњавају следеће елементе:
 - назив индикатора, који мора бити јасан, јединствен и разумљив;
 - извор података, укључујући одговорну институцију или базу података;
 - јединица у којој је индикатор изражен;
 - вредности за године X-3 и X-2, које одражавају посматране податке;
 - период прикупљања података, уз назнаку да ли се подаци прикупљају годишње или током дужег референтног периода;
 - кратак опис, који пружа образложење, методолошка појашњења или контекстуалне информације релевантне за национални приступ.
5. Сва поља у Табели 3 су добровољна, у складу са обрасцем за извештавање. Одсуство података за дати индикатор неће се сматрати недостатком у извештавању, под условом да избор индикатора одражава националну релевантност и доступност података.
6. Индикатори се могу црпити из националних статистичких система, административних извора или наменских аналитичких алата, под условом да су обезбеђени квалитет података и упоредивост током времена.
7. Известилацу се препоручује да доследно користи исте индикаторе током свих циклуса извештавања, како би се омогућило праћење трендова и процена напретка у решавању енергетског сиромаштва.
8. Све методолошке промене, ревизије или ограничења која утичу на упоредивост између година X-3 и X-2 објашњавају се у пољу за кратак опис.
9. Министарство ће деловати као водећи извешилац за Табелу 3, у сарадњи са министарством надлежним за социјалну политику.

Табела 4 – Информације о националној дефиницији енергетског сиромаштва

1. Табела 4 служи као оквир за извештавање о информацијама о националној дефиницији енергетског сиромаштва, како је примењује Република Србија у

контексту националне енергетске, социјалне и стамбене политике, у складу са Уредбом (ЕУ) 2018/1999 и смерницама Комисије о енергетском сиромаштву.

Национална дефиниција енергетског сиромаштва	Година објављивања	Година последње измене	Општи коментари
В	В	В	В

- У колони „Национална дефиниција енергетског сиромаштва“ описује се дефиниција која се тренутно користи на националном нивоу, било да је утврђена кроз законске прописе, стратешке документе, политичке оквире или аналитичку праксу. Дефиниција треба да буде јасно и концизно представљена и треба да одражава национално разумевање енергетског сиромаштва у вези са приступом основним домаћим енергетским услугама.
- У колони „Година објављивања“ треба навести годину у којој је пријављена дефиниција формално усвојена или први пут објављена, чиме се обезбеђује транспарентност у погледу временске важности дефиниције и њене релевантности за пријављене податке.
- У колони „Година последње измене“ наводи се последња година у којој је национална дефиниција енергетског сиромаштва ревидирана, где је то применљиво, како би се подржала упоредивост током времена и документовала методолошка или политичка ажурирања. Уколико нису извршене никакве измене од почетног усвајања, ово поље може остати празно.
- Колону „Општи коментари“ треба користити за пружање додатних објашњења, укључујући, где је то релевантно:
 - да ли дефиниција представља правно обавезујућу дефиницију или радну/аналитичку дефиницију;
 - референце на правни акт, стратегију или документ политике у коме је дефиниција утврђена;
 - кратак опис пратећих индикатора који се користе у пракси за операционализацију дефиниције;
 - везе са ширим националним приступима решавању енергетског сиромаштва, укључујући социјалну заштиту, енергетску ефикасност и стамбене политике.
- Сва поља у Табели 4 су добровољна, у складу са шаблоном за извештавање. Међутим, ако постоји национална дефиниција енергетског сиромаштва, Известилацу се препоручује да је пријави како би се побољшала транспарентност и упоредивост.
- Информације приказане у Табели 4 морају бити у складу са индикаторима и квантитативним подацима приказаним у Табелама 1, 2 и 3 из овог Прилога, као и са

националним проценама, стратегијама и техничким извештајима који се баве енергетским сиромаштвом.

8. Министарство ће деловати као водећи извештач за Табелу 4, у сарадњи са министарством надлежним за социјалну политику.

**СМЕРНИЦЕ ЗА ПОПУЊАВАЊЕ ОБРАСЦА ЗА ИЗВЕШТАВАЊЕ XX:
ИНФОРМАЦИЈЕ О ТОМЕ КАКО СПРОВОЂЕЊЕ ИНТЕГРИСАНОГ
НАЦИОНАЛНОГ ЕНЕРГЕТСКОГ И КЛИМАТСКОГ ПЛАНА ДОПРИНОСИ
ПРАВЕДНОЈ ТРАНЗИЦИЈИ, ПРОМОЦИЈИ ЉУДСКИХ ПРАВА И РОДНЕ
РАВНОПРАВНОСТИ, КАО И РЕШАВАЊУ НЕЈЕДНАКОСТИ У ЕНЕРГЕТСКОМ
СИРОМАШТВУ**

1. Извештавање ће садржати информације о енергетском сиромаштву користећи следеће табеле:

- Табела 1: Утицај спровођења ИНЕКП на радна места, раднике и регионе и
- Табела 2: Утицај спровођења ИНЕКП на промоцију људских права и родне равноправности и решавање неједнакости у енергетском сиромаштву.

Табела 1 – Утицај спровођења ИНЕКП на радна места, раднике и регионе

1. Табела 1 служи као оквир за извештавање о очекиваним утицајима спровођења ИНЕКП на радна места, раднике, тржишта рада, регионе и друштво, укључујући социјалне, економске, еколошке и дистрибутивне аспекте енергетске транзиције, у складу са Уредбом (ЕУ) 2018/1999, како је прилагођена и примењена у правном оквиру ЕЗ.

Очекивани утицаји на радна места, тржишта рада и вештине	В	
Очекивани дистрибутивни утицаји међу становништвом	В	
Очекивани утицај на највише погођене регионе	В	
Очекивани утицај на квалитет живота и благостање	В	
Очекивани утицаји на трошкове	В	
Инклузивност и партиципативни процеси	В	

2. Табела 1 се попуњава на добровољној основи, пружајући квалитативне и, где је доступно, квантитативне информације о очекиваним утицајима који произилазе из спровођења националних ПиМ укључених у ИНЕКП.
3. Ред „Очекивани утицаји на радна места, тржишта рада и вештине“ описује потенцијалне ефекте спровођења ИНЕКП на запосленост, потражњу за радном снагом, потребе за вештинама и транзиције радне снаге, укључујући секторске промене, стварање и губитак радних места, као и мере усвојене или планиране за подршку радницима кроз образовање, обуку, преквалификацију, усавршавање

вештина и политике социјалне заштите. Где год је то изводљиво, могу се пружити квантитативне информације.

4. Ред „Очекивани дистрибутивни утицаји међу становништвом“ описује како су утицаји спровођења ИНЕКП распоређени међу различитим групама становништва, укључујући рањива домаћинства и друге циљне групе, и да ли се очекује да ће одређене групе имати више користи од других. Опис такође укључује мере усмерене на обезбеђивање праведности, инклузивности и равноправне расподеле терета.
5. Ред „Очекивани утицај на највише погођене регионе“ описује територијалну димензију транзиције, фокусирајући се посебно на регионе за које се очекује да ће бити највише погођени, као што су региони угља, региони са интензивним емисијама угљеника или друга структурно рањива подручја. Ако је могуће, Известилац може дати индикативне квантитативне информације, као што су утицаји на запосленост, економски учинак или локалне пореске приходе, као и мере ублажавања за решавање социо-економских последица.
6. Ред „Очекивани утицај на квалитет живота и благостање“ описује очекиване ефекте спровођења ИНЕКП на квалитет животне средине и благостање људи, укључујући смањење загађења, побољшани квалитет ваздуха, приступ безбеднијим производима, заштиту екосистема и екосистемских услуга, као и шире користи за здравље и животне услове повезане са транзицијом.
7. Ред „Очекивани утицаји на трошкове“ описује очекиване финансијске утицаје климатских и енергетских политика на домаћинства и предузећа, укључујући утицаје на трошкове енергије, инвестиционе потребе, уштеде трошкова током времена и дистрибутивне аспекте ових трошкова. Где је то релевантно, може се направити разлика између краткорочних и дугорочних утицаја.
8. Ред „Инклузивност и партиципативни процеси“ описује како се инклузивност обезбеђује у дизајнирању и спровођењу ПИМ ИНЕКП, укључујући ангажовање заинтересованих страна, учешће јавности и циљане мере за домаћинства са ниским приходима, рањиве заједнице и регионе директно погођене транзицијом.
9. Министарство ће деловати као водећи известилац за Табелу 1, у сарадњи са министарствима надлежним за рад, социјалну политику, регионални развој и заштиту животне средине како би се осигурала кохерентност и потпуност пријављених информација.
10. Тамо где постоје значајне неизвесности или где квантитативни подаци нису доступни, то ће бити јасно назначено, а уместо тога могу се дати квалитативне процене, без прејудуцирања будућег развоја политике.

Табела 2 – Утицај спровођења ИНЕКП на промоцију људских права и родне равноправности и решавање неједнакости у енергетском сиромаштву

1. Табела 2 служи као добровољни оквир за извештавање о утицајима спровођења ИНЕКП на промоцију људских права, родне равноправности и смањење неједнакости повезаних са енергетским сиромаштвом, у складу са Париским споразумом и релевантним законодавством ЕУ, како је прилагођено и примењено у правном оквиру ЕЗ.

Промоција људских права	В	
Промоција родне равноправности	В	
Решавање неједнакости у енергетском сиромаштву	В	

2. Табела 2 се попуњава за сваки елемент извештавања дефинисан у обрасцу и то: промоцију људских права, промоцију родне равноправности и решавање неједнакости у енергетском сиромаштву. Сваки елемент извештавања се обрађује одвојено и на наративни начин.
3. Елемент извештавања „Промоција људских права“ описује како су обавезе у вези са људским правима које произилазе из Парског споразума узете у обзир приликом дизајнирања и спровођења ИНЕКП и повезаних дугорочних стратегија. Ово ће укључивати, где је то релевантно, разматрање права на адекватно становање, приступ приступачним енергетским услугама, здравство и заштиту рањивих група погођених енергетском транзицијом.
4. Елемент извештавања „Промоција родне равноправности“ описује како су обавезе у вези са родном равноправношћу које проистичу из Парског споразума интегрисане у спровођење ИНЕКП и дугорочних стратегија. Извештавање може да садржи информације о дизајну политика осетљивих на родну равноправност, једнаком приступу мерама енергетске ефикасности и ОИЕ, учешћу жена и особа са различитим половима у процесима доношења одлука и мерама које се баве родно специфичним утицајима транзиције.
5. Елемент извештавања „Решавање неједнакости у енергетском сиромаштву“ објасниће како спровођење ИНЕКП доприноси смањењу неједнакости повезаних са енергетским сиромаштвом, посебно кроз циљане мере усмерене на домаћинства са ниским приходима и друге рањиве групе. Ово ће укључивати, где је то применљиво, акције за повећање удела уштеде енергије, бенефиција за реновирање или финансијске подршке која се приписује домаћинствима погођеним енергетским сиромаштвом.
6. Достављене информације треба да се фокусирају на спроведене или текуће мере и уочене утицаје. Планиране мере које још нису спроведене могу се навести само ради пружања контекста.
7. Министарство ће деловати као водећи извештач за Табелу 2, у сарадњи са министарствима надлежним за социјалну политику, људска права, родну равноправност и праведну транзицију, према потреби.

8. Све релевантне референце на националне стратегије, законске акте, програме или процене које су основа пријављених информација могу бити укључене у наративни текст.

**СМЕРНИЦЕ ЗА ПОПУЊАВАЊЕ ОБРАСЦА ЗА ИЗВЕШТАВАЊЕ XXI:
РЕГИОНАЛНА САРАДЊА**

Табела 1 - Извештавање о информацијама о спровођењу регионалне сарадње

1. Овај Прилог садржи информације о регионалној сарадњи у припреми, ажурирању и спровођењу ИНЕКП-а, у складу са Уредбом (ЕУ) 2018/1999, како је прилагођена и примењена у правном оквиру ЕЗ.

Назив регионалне иницијативе за сарадњу са другим уговорним странама ЕЗ или државама чланицама ЕУ у спровођењу циљева и политика	Релевантне димензије Уније на коју се односи сарадња	Период имплементације	Опис	Укључене државе чланице ЕУ или уговорне стране ЕЗ	Очекивани допринос спровођењу циљева и политика	Напредак у регионалној сарадњи
Міар	Міар	Міар	Міар	Міар	Міар	Міар
<i>Сарадња 1</i>						
<i>Сарадња 2</i>						
<i>По потреби додати још редова</i>						

2. Табела 1 служи као обавезни оквир, где је то применљиво, за извештавање о иницијативама за регионалну сарадњу предузетим са другим државама чланицама ЕУ и/или уговорним странама ЕЗ које доприносе спровођењу циљева, ПиМ ИНЕКП-а.
3. Табела 1 се попуњава за сваку релевантну иницијативу за регионалну сарадњу. Уколико иницијатива нема званични назив, наводи се кратак описни назив. Ако током периода извештавања није било регионалне сарадње релевантне за спровођење ИНЕКП -а, то се експлицитно назначује.
4. У колони „Назив регионалне иницијативе за сарадњу са другим другим уговорним странама ЕЗ или са државама чланицама ЕУ у спровођењу циљева и политика“ идентификује се иницијатива, платформа или аранжман за сарадњу релевантан за спровођење ИНЕКП-а.

5. У колони „Релевантна димензија(е) Уније на коју се односи сарадња“ треба навести димензију(е) Енергетске уније на коју се односи сарадња. Известилац треба да изабере једну или више следећих опција:
- Декарбонизација – емисије и уклањање GHG;
 - Декарбонизација – обновљива енергија;
 - Енергетска ефикасност;
 - Енергетска безбедност;
 - Унутрашње тржиште енергије – међусобна повезаност електричне енергије;
 - Унутрашње тржиште енергије – инфраструктура за пренос енергије;
 - Унутрашње тржиште енергије – интеграција тржишта;
 - Истраживање, иновације и конкурентност;
 - Постепено укидање субвенција за енергију.
6. У колони „Период имплементације“ наводи се временски оквир током којег се спроводи или је спроведена иницијатива за регионалну сарадњу.
7. У колони „Опис“ треба дати сажето објашњење како иницијатива за регионалну сарадњу подржава припрему, ажурирање или спровођење Пим ИНЕКП-а, укључујући обим сарадње, аранжмане управљања и везе са циљевима националне политике.
8. У колони „Укључене државе чланице ЕУ или уговорне стране ЕЗ“ наводе се партнерске земље и, где је то релевантно, регионалне организације или оквири за сарадњу који учествују у иницијативи.
9. У колони „Очекивани допринос спровођењу циљева и политика“ описује се очекивани утицај иницијативе за сарадњу на постизање циљева ИНЕКП-а, користећи квалитативне информације и, где је доступно, квантитативне елементе.
10. У колони „Напредак у регионалној сарадњи“ наводи се ажурирано стање спровођења иницијативе током периода извештавања, укључујући постигнуте прекретнице, текуће активности и све идентификоване изазове.
11. Табела 1 треба да одражава спроведену или текућу сарадњу. Планиране иницијативе за сарадњу које још нису започете биће пријављене само тамо где су формално договорене и имају дефинисан оквир за спровођење.
12. Министарство ће деловати као водећи извештач за овај Прилог.

**СМЕРНИЦЕ ЗА ПОПУЊАВАЊЕ ОБРАСЦА ЗА ИЗВЕШТАВАЊЕ XXII:
ИЗВЕШТАВАЊЕ О СПРОВОЂЕЊУ ПРЕПОРУКА ИЗ ЧЛАНА 32(1) ИЛИ (2) УРЕДБЕ
(ЕУ) 2018/1999**

Табела 1 - Извештавање о спровођењу препорука

1. Овај Прилог садржи информације о препорукама које је ЕЗ издала Републици Србији због недовољног напретка у остваривању циљева у области енергије и климе, у складу са Уредбом (ЕУ) 2018/1999, како је прилагођена и примењена у правном оквиру ЕЗ.

Препорука	Категорија препоруке	Пим које су усвојене или се планира усвајање и спровођење, ради решавања препоруке	Детаљни распоред за спровођење	Разлози за непоступање по препоруци или њеном битном делу
Міар	Міар	Міар	Міар	Міар
<i>Препорука1</i>				
<i>Препорука2</i>				
<i>По потреби додати додати још редова</i>				

2. Табела 1 служи као обавезни оквир за извештавање, где је то применљиво, за документовање спровођења сваке препоруке. Свака препорука се извештава засебно, укључујући случајеве када је спроведен само део препоруке.
3. Колона „Препорука“ треба да садржи јасну референцу на предметну препоруку ЕЗ, укључујући довољно детаља како би се омогућила њена недвосмислена идентификација (нпр. референтни број, одлука или циклус извештавања).
4. У колони „Категорија препоруке“ наводи се тематска област на коју се препорука односи, у складу са њеним обухватом (нпр. декарбонизација, ОИЕ, енергетска ефикасност, енергетска безбедност, унутрашње тржиште енергије, управљање или друге релевантне категорије).
5. У колони „Пим које су усвојене или се планирају усвајање и спровођење ради решавања препоруке“ описују се конкретне Пим које су већ спроведене или планиране за решавање препоруке. Где је то релевантно, могу се направити унакрсне референце на Пим о којима се извештава на другим местима у Извештају о напретку, под условом да су такве референце прецизне и јасно препознатљиве.

6. У колони „Детаљан распоред за спровођење“ наводи се планирани или стварни временски оквир за усвајање и спровођење релевантних ПиМ, укључујући кључне прекретнице где су доступне.
7. Колону „Разлози за непоступање по препоруци или њеном битном делу“ попуњава се када препорука или њен значајан елемент није размотрен. Образложење мора бити аргументовано, транспарентно и сразмерно, објашњавајући правна, техничка, економска или институционална ограничења која спречавају спровођење.
8. Када је препорука у потпуности размотрена, одговарајуће поље за образложење остаје празно.
9. Ако током периода извештавања уговорној страни нису издате препоруке ЕЗ, то ће бити експлицитно назначено у Прилогу.
10. Министарство ће деловати као водећи извешилац за овај Прилог.

**СМЕРНИЦЕ ЗА ПОПУЊАВАЊЕ ОБРАСЦА ЗА ИЗВЕШТАВАЊЕ XXIII:
ИЗВЕШТАВАЊЕ О ВИШЕРЕСЕВОЗНОМ ДИЈАЛОГУ О КЛИМИ И ЕНЕРГИЈИ НА
КОЈИ СЕ ПОМИЊЕ ЧЛАНОМ 11 УРЕДБЕ (ЕУ) 2018/199**

Табела 1 - Напредак у успостављању вишенивоског дијалога о клими и енергији из члана 11 Уредбе (ЕУ) 2018/1999

1. Овај Прилог описује напредак у успостављању вишенивоског дијалога о клими и енергији, како је наведено у Уредби (ЕУ) 2018/1999, како је прилагођено и примењено у правном оквиру ЕЗ.

Детаљи о вишенивоском дијалогу о клими и енергији	М	
Напредак у успостављању вишенивоског дијалога о клими и енергији	Мiар	

2. Табела 1 служи као обавезни оквир за извештавање ради пружања структурираних информација о успостављању и функционисању вишенивоског дијалога о клими и енергији.
3. Ред „Детаљи о вишенивоском дијалогу о клими и енергији“ се обавезно попуњава и описује вишенивоски дијалог о клими и енергији успостављен у складу са националним правилима, у којем локалне и регионалне власти, организације цивилног друштва, пословна и инвестициона заједница, друге релевантне заинтересоване стране и шира јавност могу активно да се укључе. Опис објашњава како дијалог омогућава структурирану дискусију о циљевима енергетске и климатске политике, алтернативним путевима политике и сценарија, укључујући дугорочне сценарије, и како подржава преглед напретка у спровођењу ИНЕКП-а.
4. Ред „Напредак у успостављању вишенивоског дијалога о клими и енергији“ попуњава се где је то применљиво и сумира кључне догађаје од усвајања ИНЕКП-а, укључујући институционалне, процедуралне или законодавне кораке предузете за операционализацију или јачање дијалога.
5. Уколико није постигнут напредак током периода извештавања, то се експлицитно наводи.
6. Министарство ће деловати као водећи извештач за овај Прилог.